

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

HIPPOCRATES ON THE FLOOR OF THE
ASCLEPEION OF KOS, WITH ASKLEPIUS IN
THE MIDDLE

ΛΑΡΙΣΑ 2009-2010

ΒΙΟΠΟΛΙΣ (Μεζούρλο)
411 10 ΛΑΡΙΣΣΑ
τηλ. 2410 685701
ηλεκτρ. ταχ.: g-med@med.uth.gr

BIOPOLIS (Mezourlo)
411 10 LARISSA, GREECE
tel. +30 2410 685701
e-mail : g-med@med.uth.gr

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος 9

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	11
1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.	11
1.1.1. Σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α.	11
1.1.2. Συνεργασίες της ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης.	11
1.1.3. Πηγές και διαδικασίες για την άντληση πληροφοριών	12
1.1.3. Συζήτηση της έκθεσης στο εσωτερικό του Τμήματος	14
1.1.4. Θετικά στοιχεία και δυσκολίες κατά την εσωτερική αξιολόγηση	14
1.2. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.	15
2. Παρουσίαση του Τμήματος	17
2.1. Γεωγραφική θέση	17
2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.	17
2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).	19
2.2.2. Κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών	21
2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.	24
2.4. Διοίκηση του Τμήματος	26
<i>β. ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</i>	28
<i>γ. ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</i>	28
2.4.1. Θεσμοθετημένες επιτροπές που λειτουργούν στο Τμήμα	29
2.4.2. Εσωτερικοί κανονισμοί = εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προπτυχιακών & Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στο Τμήμα	29
2.4.3. Τομείς του Τμήματος Ιατρικής	30
3. Προγράμματα Σπουδών	31
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	31
3.1.1. Ανταπόκριση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας	31
3.1.2. Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;	32
3.1.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;	33
3.1.4. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;	33
3.1.5. Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;	34
3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	37
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	63
3.3.1. Συλλογή Δεδομένων	63
3.3.2. Ανάλυση Στοιχείων	64

- 4. Διδακτικό έργο 72
 - 4.1.3 Αποτελεσματικότητα διδακτικού προσωπικού 73
 - 4.2. Ποιοτητα και αποτελεσματικότητα διδακτικής διαδικασίας 73
 - 4.3. Οργάνωση και εφαρμογή διδακτικού έργου 74
 - 4.3.1. Η Γνωμη των φοιτητων για την από εδρας διδασκαλια των μαθηματων.
 - 4.3.2. Προτασεις για βελτιωση. 75
 - 4.4. Εκπαιδευτικα βοηθηματα 76
 - 4.5. Μεσα και Υποδομες 76
 - 4.6. Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
 - 4.7. Αναλογια Διδασκοντων – Διδασκομενων 78
 - 4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;
 - 4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο; 79
 - 4.10. Κινητικότητα φοιτητων/τριων. Διεθνεις ανταλλαγες. 79
 - 4.11. Κλινικο – Διδακτικο Εργο 81
 - 4.11.1. Πανεπιστημιακες Κλινικες, Εργαστηρια και μοναδες. Δραστηριοτητα. 81
 - 4.11.2. Καινοτομες Μοναδες και Δραστηριοτητες των Πανεπιστημιακων Κλινικων.
 - 4.11.3. Εκτιμηση κλινικου εργου. 82
 - 4.11.4. Εκτιμηση προβληματων που αφορουν το κλινικο εργο. 83
 - 4.11.5. Κλινικη Εκπαιδευση των φοιτητων/τριων Ιατρικης 84
 - 4.11.6. Αξιολογηση της κλινικης ασκησης από τους φοιτητες/τριες
- 5. Ερευνητικό έργο
 - 5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;
 - 5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;
 - 5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;
 - 5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;
 - 5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;
 - 5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;
 - 5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;
 - 5.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;
- 6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς 110
 - 6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;
 - 6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

- 6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς; 113
- 6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία; 111
- 6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης 115
- 7.1. Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;
- 7.2. Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος; 115
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές
- 8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;
- 8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;
- 8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;
- 8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);
- 8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;
- 8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;
9. Συμπεράσματα
- 9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;
- 9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;
10. Σχέδια βελτίωσης 128
- 10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων. 128
- 10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων. 128
- 10.3. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος. 128
- 10.4. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία. 129
11. Πίνακες 130
- Πίνακας 11-1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος
- Πίνακας 11-2.1. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

Πίνακας 11-2.2. Εξέλιξη των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος
Πίνακας 11-3α. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) «ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ»

Πίνακας 11-3β. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) «ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ».

Πίνακας 11-3γ. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) «ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ».

Πίνακας 11-3δ. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) «Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή».

Πίνακας 11-4. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Η Ιατρική στη Θεσσαλία

Η Θεσσαλία παρουσιάζει μια μακράιωνη και ενδιαφέρουσα σχέση με την Ιστορία της Ιατρικής. Στο Πήλιο σύμφωνα με τη Μυθολογία ζούσε ο κένταυρος Χειρων που στάθηκε στους ανθρώπους και ως Θεραπευτής.

Πιστεύεται ότι ο Ασκληπιός έλκει την καταγωγή του από την Θεσσαλία και για τον λόγο αυτό εγκαθιστά στην Τρικκη το πρώτο Ασκληπιείο τον 16^ο αιώνα π.Χ. Μέχρι σήμερα έχουν εντοπιστεί και αναγνωρισθεί 12 Ασκληπιεία στη Θεσσαλία. Ένα από αυτά βρέθηκε στους Γόννους σε απόσταση μικρότερη των 20 χιλιομέτρων από τη Λαρίσα.

Κατά τον 4^ο αιώνα, όταν στη Λάρισα ευημερούσε το βασίλειο των Αλευαδών, εγκαθίσταται ο Ιπποκράτης, ο θεμελιωτής της επιστημονικής παρατήρησης, καταρρίπτοντας τις δοξασίες της αρχαιότητας «περί αρρώστιας» ως “κατάρας” των θεών, εισάγοντας την περιγραφή των συμπτωμάτων, **των σημείων και της πορείας της νόσου, περιγράφοντας θεραπευτικές και χειρουργικές παρεμβάσεις στους ασθενείς¹.**

Η ζωή του ΙΠΠΟΚΡΑΤΗ

Ο Ιπποκράτης κατάγονταν από την Κω και ήταν γιος του Ηρακλείδα και της Φαιναρέτης, ενώ η γενεά του φημιολογούνταν ότι είχε σχέση με τον Ηρακλή και τον Ασκληπιό. Διετέλεσε μαθητής του πατέρα του, που ήταν επίσης ιατρός, του ιατρού Ηροδίκου, του Γοργία από τους Λεοντίους (της Σικελίας) και του φιλοσόφου Δημόκριτου από τα Άβδηρα της Θράκης. Γεννήθηκε το πρώτο έτος της ογδοηκοστής Ολυμπιάδας και εξάσκησε το επάγγελμά του κυρίως κατά την περίοδο του Πελοποννησιακού πολέμου. Με την ολοκλήρωση της μαθητείας του στα εγκύκλια μαθήματα, έχασε τους γονείς του. Για το λόγο αυτό, αναχώρησε από την πατρίδα του με την πρόθεση να παρατηρήσει τα συμβαίνοντα σ’ άλλους τόπους και να εξασκηθεί ευρύτερα επιστημονικά. Μάλιστα ο Σωρανός αναφέρει ότι σε όνειρο τού υποδείχθηκε να κατοικήσει στη Θεσσαλία.

Ασκώντας την Ιατρική σε όλη την Ελλάδα κέρδισε το θαυμασμό πολλών με αποτέλεσμα να τον καλέσει ο βασιλιάς της Μακεδονίας Περδίκκας (που θεωρήθηκε ότι ήταν φθυσικός = φυματικός) να τον υπηρετήσει, ως προσωπικός του ιατρός, μαζί με τον επίσης ιατρό Ευρυφώντα. Έζησε για χρόνια στη Μακεδονία όπου συνδέθηκε

¹ βλ. Ιπποκράτης, Βιβλίο Γ', Περί Επιδημιών

με ισχυρή φιλία με τον βασιλιά της Περδίκκα. Οι κάτοικοι των Αβδήρων της Θράκης τον παρακάλεσαν να θεραπεύσει τον φιλόσοφο Δημόκριτο και να σώσει την πόλη τους από τον λοιμό. Όταν εμφανίστηκε λοιμός και σε περιοχές των βαρβάρων Ιλλυρίων και Παιόνων, οι βασιλιάδες τους τον παρακάλεσαν να μεταβεί εκεί, όμως, ο Ιπποκράτης δεν θέλησε να μεταβεί σε βαρβαρική χώρα. Ωστόσο, στο άκουσμα της πληροφορίας από τους πρέσβεις των βαρβάρων, της ποιότητας των ανέμων (των περιοχών τους) εκτίμησε ότι ο λοιμός θα μπορούσε να φθάσει μέχρι την Αττική, προειδοποιώντας τους γι' αυτά που επρόκειτο να συμβούν, φροντίζοντας για τις πόλεις και τους μαθητές του.

Η φήμη του διαδόθηκε ακόμη και μέχρι την Περσία και ο βασιλιάς των Περσών Αρταξέρξης τον κάλεσε μέσω του Υστάνους, του διοικητή του Ελλησπόντου, υποσχόμενος πλούσια δώρα, ώστε να προσέλθει, αλλά ο Ιπποκράτης αρνήθηκε, μια και ήταν σεμνός και φιλόπατρις, μα καθόλου φιλάργυρος. Έσωσε την πατρίδα του από πόλεμο με την Αθήνα, παρακαλώντας τους Θεσσαλούς να την βοηθήσουν. Τιμήθηκε με λαμπρότητα από τους Κώους αλλά και τους Θεσσαλούς, τους Αργείους και τους Αθηναίους.

Δίδαξε την Ιατρική τέχνη στους φοιτητές του χωρίς αισθήματα φθόνου και με τον αρμόζοντα Όρκο. Συνέγραψε πολλά συγγράμματα και έγινε διάσημος. Τα συγγράμματά του είναι γνωστά σε όλους τους ιατρούς που τα σέβονται και τα αποδέχονται σαν θεόπνευστα. Απ' αυτά αξίζει ν' αναφέρουμε τον Όρκο, το βιβλίο των Προγνώσεων, των Αφορισμών που συνιστούν άριστο παράδειγμα ιατρικής συνέσεως. Τέταρτο στη σειρά αναφέρεται η πολύ αξιοθαύμαστη Εξηκοντάβιβλος που περικλείει κάθε ιατρική γνώση και σοφία της εποχής του.

Απέκτησε δύο παιδιά, τον Θεσσαλό και τον Δράκοντα που εξελίχτηκαν σε επιφανείς επιστήμονες και πάρα πολλούς μαθητές. Σε μεγάλη ηλικία απεβίωσε στη Λάρισα και ετάφη μεταξύ Γυρτώνης και Λάρισας.

Πρόλογος

Μετα από μακρά και ιδιαίτερα επίπονη προσπάθεια παραδίδεται σήμερα ολοκληρωμένη η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Απαιτήθηκε συστηματική συλλογική προσπάθεια των μελών ΔΕΠ της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ), στελεχών της γραμματείας, εθελοντική προσπάθεια μεμονομένων συναδέλφων και συνεργασίες με τους φοιτητές και τους φορείς τους, καθώς και η παραπομπή σε αρχαιακό υλικό προκειμένου να περιορισθούν οι παραλείψεις και οι ανακρίβειες.

Είναι η πρώτη φορά για το τμήμα που έγινε ανασκόπηση όλων των δραστηριοτήτων από την ίδρυση του μέχρι σήμερα και δοθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην ακριβέστερη κατά το δυνατόν σύνθεση της συνολικής εικόνας του τμήματος. Οι κατευθύνσεις που δόθηκαν από την ΑΔΙΠ ήταν πολύτιμες για τα περισσότερα από τα επιμέρους στοιχεία που παρουσιάζονται στην ΕΕΑ. Δεν περιοριστήκαμε όμως μόνο σ' αυτές, αλλά παραθέσαμε σε ελεύθερη ανάπτυξη δεδομένα που θεωρήσαμε ότι θα συμβάλλουν στην καλύτερη διαμόρφωση άποψης για το τμήμα στην ΑΔΙΠ όσο και στους Εξωτερικούς αξιολογητές.

Τα δεδομένα που προέκυψαν από την Εσωτερική Αξιολόγηση δίνουν τη δυνατότητα να αποκτήσει η Πολιτική αρχή δια της ΑΔΙΠ μια σαφή και περιεκτική “εικόνα” για την σύνθεση, τη δραστηριότητα και την ανάπτυξη του τμήματος Ιατρικής του ΠΘ, για την συμβολή του μέχρι σήμερα στην προπτυχιακή και στη μεταπτυχιακή Ιατρική εκπαίδευση. Η έκθεση εμφανίζει την συνολική καταγραφή της παραχθείσας στο τμήμα Νέας γνώσης, της εμβέλειάς της και της απήχυσής της στο πεδίο των Βιοϊατρικών επιστημών. Παρουσιάζει τις συνθήκες και τις δυσχέρειες μέσα στις οποίες πραγματοποιήθηκε αυτό το έργο και τις χρόνιες παθογένειες που εμποδίζουν την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ΔΕΠ και του μεγαλύτερου μέρους των φοιτητών και τα εμπόδια στην ολοκλήρωση της στελέχωσης του. Μέχρι την ολοκλήρωση της Εξωτερικής Αξιολόγησης θα προσπαθήσουμε να «επικαιροποιήσουμε» την ΕΕΑ έτσι ώστε να παρουσιασθεί η τρέχουσα εικόνα στους κριτές.

Ευελπιστούμε και θα απαιτήσουμε από την Πολιτεία να λάβει υπόψιν της τα δεδομένα και τα συμπεράσματα της Έκθεσης, τις επισημάνσεις και τις προτάσεις για γενναιόδωρη οικονομική υποστήριξη, για την συμπλήρωση των εγκαταστάσεων και την διάθεση προσωπικού.

Προσδοκούμε στην συνολική αξιοποίηση των δεδομένων που “αποκαλύπτουν” την ποσοτικά και ποιοτικά αξιολόγηση και άλλοτε διακεκριμένη ερευνητική “παραγωγή” του Δημοσίου Πανεπιστημίου.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα τα μέλη της ΟΜΕΑ και όσους συναδέλφους συνέβαλαν στην ολοκλήρωση της Αυτο-Αξιολόγησης του τμήματος, παρά τις δυσκολίες και τα προσκόματα που προέκυψαν σε ορισμένες περιπτώσεις. Η προσπάθεια απέδωσε μια σύννομη 2οετούς δραστηριότητας, χρησιμη όχι μόνο για να αντιληφθούμε την σημερινή φυσιογνωμία του τμήματος Ιατρικής του ΠΘ, αλλά και για να επαναπροσδιορίσουμε την πορεία του και να την προσαρμόσουμε στις σημερινές απαιτήσεις των σπουδών και της Ιατρικής πρακτικής.

Κωνσταντίνος Ν. ΜΑΛΙΖΟΣ

Πρόεδρος Τμήματος Ιατρικής
Σχολή Επιστημών Υγείας - Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α.

Η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α), συγκροτήθηκε από την 3η Γενική Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής στις 26-3-08, η οποία και την κατέστησε υπεύθυνη για τη σύνταξη της τελικής Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος. Η σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α έχει ως εξής:

Συντονιστής :

Μαλίζος Κων/νος , Καθηγητής Ορθοπαιδικής

Πρόεδρος του Τμήματος Ιατρικής ΠΘ

Μέλη:

Γερμενής Αναστάσιος Καθηγητής Ανοσολογίας

Μολυβδάς Πασχάλης-Αδάμ Καθηγητής Φυσιολογίας

Σακελλαρίδης Νικόλαος Καθηγητής Φαρμακολογίας

Τρυποσκιάδης Φίλιππος Καθηγητής Καρδιολογίας

Καραχάλιος Θεόφιλος Αν. Καθηγητής Ορθοπαιδικής

Σίμος Γεώργιος Αν. Καθηγητής Βιοχημείας

Στεφανίδης Ιωάννης Αν. Καθηγητής Παθολογίας-Νεφρολογίας

Χατζηγεωργίου Γεώργιος Αν. Καθηγητής Νευρολογίας

Αναπληρωματικά Μέλη:

Αγγελόπουλος Νικηφόρος Καθηγητής Ιατρικής Ψυχολογίας

Κάππας Κων/νος Καθηγητής Ιατρικής Φυσικής

Καλλιτσάρης Αθανάσιος Αν. Καθηγητής Μαιευτ.-Γυναικολογίας

και από τον Αύγουστο του 2009 ο Αναπλ. Πρόεδρος Ιω. Στεφανίδης, Αναπλ. Καθηγητής Νεφρολογίας

Τη γραμματειακή υποστήριξη του έργου της ΟΜ.Ε.Α ανέλαβε η κ. Κεμαλακη Ελένη. Η θητεία της ΟΜ.Ε.Α ορίστηκε για δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα, το εαρινό εξάμηνο 2007-2008 και το χειμερινό εξάμηνο 2008-2009 κατά την οποία και έλαβε χώρα η Εσωτερική Αξιολόγηση. Η θητεία της λήγει με την ολοκλήρωση της σύνταξης της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης και την υποβολή της στην ΜΟ.ΔΙ.Π. και ΠΘ και μέσω αυτής στην Α.ΔΙ.Π., προκειμένου να ενεργοποιηθεί η διαδικασία της Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Συνεργασίες της ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης.

Για τη διαμόρφωση της έκθεσης, η ΟΜ.Ε.Α συνεργάστηκε με τους κάτωθι:

- Προέδρο & Αντιπροέδρους του Τμήματος
- Τις Πρυτανικές Αρχές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Την Γραμματεία του Ιατρικού Τμήματος
- Τους Δ/ντές Τομέων του Τμήματος Ιατρικής
- Τους Διδάσκοντες των Προγραμμάτων Προπτυχιακών
τους υπευθύνους των Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Τους Δ/ντές Επιτροπών Τμήματος
- Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής
- Τα Ε.Ε.ΔΙ.Π.Ι του Τμήματος Ιατρικής
- Τους φοιτητές του Ιατρικού Τμήματος
- Το Διοικητικό, Ειδικό Τεχνικό-Εργαστηριακό (Ε.Τ.Ε.Π.) προσωπικό του Τμήματος
- Την Τεχνική Υπηρεσία του ΠΘ - Αρχιτέκτονες/Μηχανικούς του ΠΘ
- Τους Δ/ντές των Πανεπιστημιακών Κλινικών του Π.Π.Γ.Ν.Α.
- Τον Διοικητή του ΠΠΓ.Ν.Α.
- Κοινωνικούς Φορείς της Λάρισας

1.1.3. Πηγές και διαδικασίες για την άντληση πληροφοριών

Η ΟΜ.Ε.Α αμέσως μετά τη σύστασή της προχώρησε σε συνάντηση ενημέρωσης των Τομέων του Ιατρικού Τμήματος μέσω των Δ/ντών και των Γραμματέων τους. Επίσης, στάλθηκε ενημερωτική επιστολή σε όλα τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος, διατυπώνοντας τους στόχους, το χρονοδιάγραμμα και τη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθηθεί μέχρι την υποβολή της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Για την συλλογή συγκεκριμένων ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων ακολουθήθηκε η κάτωθι μεθοδολογία:

Η ΟΜ.Ε.Α. διαμόρφωσε και διέθεσε τα ακόλουθα απογραφικά δελτία:

Ατομικό Απογραφικό Δελτίο για μέλη ΔΕΠ (Παράρτημα Β.1). Το παράρτημα Β.1α θα είναι διαθέσιμο στους κριτές εξωτερικής αξιολόγησης στην Λάρισα. Σύμφωνα με το πρότυπο της ΑΔ.ΙΠ, στο δελτίο αυτό καταχωρήθηκαν σημαντικά στοιχεία σχετικά με το επιστημονικό έργο του μέλους ΔΕΠ, όπως της χρηματοδότησης των ερευνητικών του προγραμμάτων, της επάρκειας και καταλληλότητας της επιστημονικής υποδομής που χρησιμοποιεί, το τεχνικό/εργαστηριακό προσωπικό που εργάζεται μαζί του κ.α. Επιπλέον η ΟΜ.Ε.Α. ζήτησε συμπληρωματικά από κάθε μέλος να αναφέρει στο Ατομικό Απογραφικό Δελτίο για τα μέλη ΔΕΠ, το σύνολο των επιστημονικών του δημοσιεύσεων, τον συνολικό δείκτη απήχησης (impact factor/IF) των δημοσιεύσεων αυτών, τον συνολικό αριθμό των αναφορών (citations) και τον παράγοντα h (h-factor). Σχετικά με την τελευταία πενταετία, ζητήθηκε ο αριθμός των επιστημονικών δημοσιεύσεων, ο δείκτης εμβέλειας (IF) για την περίοδο αυτή, καθώς και λεπτομερής κατάλογος δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά με υψηλό δείκτη εμβέλειας IF (>3) (στο Παράρτημα I-III της ενότητας 12 της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης). Επίσης, η ΟΜ.Ε.Α. ζήτησε να αναφερθεί ο αριθμός των προπτυχιακών,

μεταπτυχιακών και μεταδιδακτορικών φοιτητών που ευρίσκονται υπό την εποπτεία του μέλους ΔΕΠ.

Δελτίο Εκτίμησης-Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Προπτυχιακού ή Μεταπτυχιακού Μαθήματος από τους φοιτητές (Παραρτήματα Β.1β & Β.1γ. αντίστοιχα).

Ατομικό Δελτίο Κλινικού Μαθήματος/Κλινικής Άσκησης (Παράρτημα Β.1δ).

Το δελτίο αυτό διαμορφώθηκε από την ΟΜ.Ε.Α. για να συνάδει με τα πρότυπα απογραφικών δελτίων της Liaison Committee of Medical Education (LCME) και τα WHO/WFME. Geneva/Copenhagen που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση Ιατρικών Σχολών της Βορείου Αμερικής και της Ευρώπης αντίστοιχα. Περιλαμβάνει 54 ερωτήματα σχετικά με το περιεχόμενο του κλινικού μαθήματος /κλινικής άσκησης, τους στόχους του και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Επίσης τα ερωτήματα αυτά καλύπτουν τις μεθόδους της κλινικής εκπαίδευσης, το πρόγραμμα διδασκαλίας, το διδακτικό προσωπικό που συμμετέχει καθώς και την επάρκεια του διοικητικού, νοσηλευτικού, τεχνικού και λοιπού προσωπικού. Τελικά εκτιμάται η εκπαιδευτική υποδομή των κλινικών μαθημάτων/ ασκήσεων, οι υπευθυνότητες των φοιτητών και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της επίδοσής των.

Δελτίο Αξιολόγησης Κλινικού Μαθήματος/Κλινικής Άσκησης από τους Φοιτητές (Παράρτημα Β.1ε).

Το δελτίο αυτό επίσης συνάδει με τα πρότυπα του LCME & WHO και περιλαμβάνει 39 ερωτήματα σχετικά με την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διδασκόντων και ειδικότερα εάν ο διδάσκων ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις ούτως ώστε να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη.

Εκτιμάται η επάρκεια των εποπτικών μέσων, η χρησιμότητα των κλινικών επισκέψεων και γενικά της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται στη συγκεκριμένη κλινική για την ανάπτυξη και βελτίωση των κλινικών δεξιοτήτων των φοιτητών. Επίσης ζητείται η γνώμη των φοιτητών για τον τρόπο που εξετάζονται στην Κλινική άσκηση καθώς και προτάσεις τους για βελτίωση της όλης διαδικασίας.

Η διανομή των δελτίων εσωτερικά του Τμήματος, έγινε σταδιακά για την σωστή και ομαλή συγκέντρωση δεδομένων. Τα Απογραφικά Δελτία αποτύπωσαν το έργο που έχει επιτελεσθεί στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία, ενώ ως μέτρο σύγκρισης χρησιμοποιήθηκε η επίδοση του Τμήματος από την αρχή της λειτουργίας του μέχρι το τέλος του 2008.

Στις συναντήσεις της ΟΜ.Ε.Α. συμμετείχε προσωπικό του Τμήματος, αρμόδιο για τη διάθεση ή και καταγραφή πολλών από τα στοιχεία που έπρεπε να συγκεντρωθούν, ιδίως κατά τη φάση της συλλογής των στοιχείων. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικές συναντήσεις με τη Διοίκηση του Τμήματος, τις Πρυτανικές αρχές του Π.Θ.

Επειδή ο στόχος της ΟΜ.Ε.Α. είναι να συντάξει έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης επί τη βάση ακριβών στοιχείων, η ΟΜ.Ε.Α. διασταύρωσε τα συλλεχθέντα ατομικά στοιχεία

χρησιμοποιώντας πηγές από διεθνώς αναγνωρισμένες βάσεις δεδομένων όπως η ISI, & Pub Med. Τα δεδομένα αυτά συλλέχθηκαν ηλεκτρονικά και μεταφέρθηκαν σε βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε αποκλειστικά για την Εσωτερική Αξιολόγηση. Στις περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν αποκλίσεις (κυρίως λόγω προβλημάτων αναγνώρισης του μέλους ΔΕΠ από τις βάσεις δεδομένων), η ΟΜ.Ε.Α. συνεργάστηκε με το μέλος ΔΕΠ για να διευκρινιστεί το ανακείμενο θέμα. Η ΟΜ.Ε.Α. χρησιμοποίησε δεδομένα για τα οποία υπήρξε τεκμηρίωση. Για τον υπολογισμό της συνολικής παραγωγής του Τμήματος σε επιστημονικό έργο, η ΟΜ.Ε.Α. **έλαβε υπόψη μόνον μία φορά τις δημοσιεύσεις που είχαν άνω του ενός συγγραφέα από το Τμήμα Ιατρικής του ΠΘ.**

Σχετικά με το Διδακτικό, Κλινικό και Ερευνητικό Έργο των μελών ΔΕΠ, η ΟΜ.Ε.Α. ζήτησε από τους Υπεύθυνους των Μαθημάτων, τους Διευθυντές των Πανεπιστημιακών Κλινικών και τους Διευθυντές /Υπεύθυνους Εργαστηρίων (κλινικών και ερευνητικών) να περιγράψουν συνοπτικά το έργο τους επί τη βάση προτύπων που τους χορήγησε.

1.1.3.α. Συζήτηση της έκθεσης στο εσωτερικό του Τμήματος

Το περιεχόμενο της έκθεσης συζητήθηκε εκτενέστατα στο εσωτερικό του Τμήματος. Η ΟΜ.Ε.Α. ζήτησε από όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, να παρουσιάσουν τις σκέψεις τους σχετικά με τα θέματα που τίγονται στην έκθεση και ειδικότερα για τους Στόχους και τις Στρατηγικές του Τμήματος, ούτως ώστε η τελική έκθεση αξιολόγησης να συνάδει με το κοινό αίσθημα, δηλαδή την προεξάρχουσα γνώμη των στελεχών του ιδρύματος. Επειδή υπήρχαν μέλη ΔΕΠ που δεν συνεργάστηκαν στην διαδικασία αξιολόγησης, η ΟΜ.Ε.Α. συστηματικά χρησιμοποίησε στοιχεία από τις διεθνείς βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων και από την ιστοσελίδα των.

1.1.4. Θετικά στοιχεία και δυσκολίες κατά την εσωτερική αξιολόγηση

Η έκθεση αυτοαξιολόγησης του Ιατρικού Τμήματος του Π.Θ. παρουσιάζει το Πρόγραμμα Προπτυχιακών, Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών καθώς και το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ. Επίσης, αξιολογεί την επάρκεια του διδακτικού έργου, των διοικητικών υπηρεσιών και των υποδομών του Τμήματος καθώς και τις σχέσεις του με Κοινωνικούς, Πολιτιστικούς και Παραγωγικούς φορείς. Η έκθεση παρουσιάζει μία τεκμηριωμένη εκτίμηση του κατά πόσον το Τμήμα έχει πετύχει τις αρχικές του επιδιώξεις ή κατά πόσον χρειάζεται να επαναπροσδιορίσει τους στόχους του ή να σχεδιάσει νέες στρατηγικές. Στο πλαίσιο αυτό η ΟΜ.Ε.Α. προβαίνει στην αναγνώριση των δυσκολιών ή προβλημάτων που έχουν συναντηθεί κατά την μέχρι τώρα πορεία του Τμήματος, καθώς και των διαφαινόμενων νέων ευκαιριών και προοπτικών για την μελλοντική Ακαδημαϊκή Ανάπτυξή του. Μεταξύ των δυσκολιών που εμφανίστηκαν ήταν η απροθυμία συνεργασίας μικρού αριθμού μελών ΔΕΠ καθώς και η **πλημμελής συμμετοχή των φοιτητών στη διαδικασία αξιολόγησης.**

Επειδή δεν υπήρξε προηγούμενο συνολικής αυτοαξιολόγησης του Τμήματος, η ΟΜ.Ε.Α. έθεσε για πρώτη φορά το πλαίσιο και τους μηχανισμούς της διαδικασίας αυτής. Κατέβαλε άοκνες προσπάθειες για να συλλέξει από ετερογενείς πηγές όσο το δυνατόν ακριβέστερα στοιχεία σχετικά με όλες τις πτυχές της λειτουργίας του Τμήματος, να καταγράψει και να αναλύσει τα στοιχεία αυτά για να παρουσιάσει μία καλά τεκμηριωμένη αξιολόγηση. Η γραμματεία εργάστηκε με μεγάλη αφοσίωση για να ευοδωθεί η όλη προσπάθεια και να γραφεί η έκθεση αξιολόγησης και προσέφερε πολύτιμη βοήθεια για την επιτυχή ολοκλήρωση της Αυτοαξιολόγησης. Παρόλο που η διαδικασία αυτή απεδείχθη ιδιαίτερα δύσκολη και χρονοβόρα, η ΟΜ.Ε.Α. πρεσβεύει ότι το τελικό αποτέλεσμα δικαίωσε την όλη προσπάθεια.

1.1.5. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Δημιουργία **μονίμου επιτροπής Αυτοαξιολόγησης** που θα επιτρέπει τη συνεχή συλλογή και ανάλυση στοιχείων. Τα δεδομένα αυτά θα αποτελέσουν τη βάση για την ανάπτυξη νέων στρατηγικών με στόχο την **αναβάθμιση και ανανέωση:**

- ✓ των προγραμμάτων σπουδών
- ✓ της όλης εκπαιδευτικής διαδικασίας
- ✓ και την περαιτέρω προώθηση της έρευνας
- ✓ τη διευκόλυνση της αναπτυξιακής στρατηγικής του Τμήματος Ιατρικής

Π.Θ

Την **εσωτερική διάχυση** της αυτοαξιολόγησης και των συλλεγομένων στοιχείων στη διοίκηση, τους τομείς και τις υπηρεσίες του Ιατρικού Τμήματος για να συμβάλει

- ✓ στον σωστό προγραμματισμό και τη λήψη αποφάσεων
- ✓ τη δυνατότητα ενημέρωσης των φορέων για την αναγνώριση του έργου

του Τμήματος

Συνεργασία με τα υπόλοιπα Ιατρικά τμήματα για την αποτίμηση και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης μετά και την ολοκλήρωση της εξωτερικής αξιολόγησης.

Τον καθορισμό **Δεικτών προόδου που θα αντανακλούν το σύνολο και τις επιμέρους δραστηριότητες του Τμήματος** όπως:

- ✓ η επαγγελματική εξέλιξη των αποφοίτων των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων,
- ✓ η επιστημονική πρόοδος των υπηρετούντων μελών ΔΕΠ
- ✓ η συνεχιζόμενη προσέλκυση νέων άριστα εκπαιδευμένων επιστημόνων στο Τμήμα
- ✓ οι διεθνείς διακρίσεις μελών ΔΕΠ,
- ✓ η εύρυθμη λειτουργία της εκπαίδευσης,

- ✓ η αναβάθμιση της διοίκησης και των άλλων υπηρεσιών του Τμήματος
- ✓ η ανανέωση και εκσυγχρονισμός των υποδομών του

2. Παρουσίαση του Τμήματος

Διεύθυνση:

Τμήμα ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Σχολής ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ - Πανεπιστημίου ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Βιόπολις (Μεζούρλο)

411 10 Λάρισα,

2.1. Γεωγραφική θέση

Το Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας εδρεύει στη Λάρισα και αναπτύσσει την δραστηριότητά του στην περιοχή της Βιόπολις (Μεζούρλο) της Λάρισας, σε έκταση που έχει παραχωρηθεί από τον Δήμο 5 χιλιόμετρα από το κέντρο προς την νότια είσοδο της πόλης και επίσης στο κέντρο της πόλης, στο ιδιόκτητο κτίριο της πρώην «Κλινικής Κατοίγρα». Στις νέες (απο τον Μαρτίο του 2008) εγκαταστάσεις συνορεύει με το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας και με εκτάσεις που επίσης έχει παραχωρήσει ο Δήμος και όπου μελλοντικά θα ανεγερθούν το Τμήμα Βιοχημείας-Βιοτεχνολογίας και το Ινστιτούτο Βιοϊατρικής Έρευνας και Τεχνολογίας του ΚΕΤΕΑΘ. Η συνολική έκταση που έχει παραχωρηθεί για το Τμήμα Ιατρικής είναι 90 στρέμματα. Σε αυτή την έκταση έχουν ανεγερθεί μέχρι τώρα η πρώτη φάση των Εργαστηρίων του Τμήματος (δύο από τις τέσσερις πτέρυγες) συνολικού εμβαδού 16.000 m², αποτελούμενες από 6.500 m² ωφέλιμους εργαστηριακούς χώρους, 4.500 m² διδακτικούς χώρους (αμφιθέατρο 250 θέσεων, δύο μικρά αμφιθέατρα των 100 θέσεων και τέσσερις αίθουσες διδασκαλίας των 60 θέσεων), ενώ τα υπόλοιπα αποτελούν βοηθητικοί χώροι μηχανοστάσια συνδετήριοι διάδρομοι κλπ. Υπό παράδοση τον Φεβρουάριο του 2010 είναι η Ιατρική Βιβλιοθήκη, όπου εκτός από τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης θα στεγασθούν το εργαστήριο πληροφορικής και ο ένας από τους δύο κόμβους πληροφορικής των φοιτητών.

Την περίοδο αυτή εκτελούνται επίσης έργα διαμόρφωσης και ανάπλασης του περιβάλλοντος χώρου, το κόστος των οποίων έχουν αναλάβει σε σημαντικό βαθμό αντίστοιχες υπηρεσίες του κυρίως του Δήμου και εν μέρει της Νομαρχίας Λάρισας.

Η συνεισφορά αυτή επισφραγίζει την μακρόχρονη παράδοση στήριξης του Πανεπιστημίου απο την τοπική αυτοδιοίκηση και κυρίως απο τον Δήμο των Λαρισαίων. Μερους της δαπάνης καλύπτει το τμήμα απο τους πόρους που προέρχονται απο τα απογευματινά Ιατρεία του ΔΕΠ.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

Το Τμήμα Ιατρικής ανήκει στην Σχολή Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΠΘ). Το ΠΘ οποίο ιδρύθηκε το 1984 με το Π.Δ. 87/84 και αναπτύχθηκε στις τέσσερις πρωτεύουσες της Θεσσαλίας, τον Βόλο, που αποτελεί και την έδρα του Πανεπιστημίου, τη Λάρισα, την Καρδίτσα και τα Τρίκαλα. Το Τμήμα Ιατρικής ιδρύθηκε με το ΠΔ 302/84 και

είναι εξαιτούς φοίτησης και αποτελεί μέρος της Σχολής Επιστημών Υγείας του Παν/μίου Θεσσαλίας. Η βασική οργανωτική δομή προσδιορίστηκε με το ΠΔ 428/93, το οποίο και καθόρισε την ίδρυση των Κλινικών και Εργαστηριακών του Μονάδων και την Υπουργική απόφαση 857/93 που προσδιόρισε την δομή των Τομέων. Νεότερα Προεδρικά διατάγματα και Υπουργικές αποφάσεις συμπλήρωσαν τα ανωτέρω και έδωσαν στο Τμήμα τη σημερινή του δομή (Π.Δ. 69/99, 328/05, Β1/612/2001, 7591 α/Β1/05).

Το Τμήμα Ιατρικής του ΠΘ αρχικά στεγάστηκε στο ιδιόκτητο κτίριο της πρώην κλινικής «Κασιόγρα», δύο ενοικιαζόμενα κτίρια επί της οδού Υψηλάντου και Λαπηθών και ένα προκατασκευασμένο κτίριο του Πανεπιστημίου που ευρίσκεται στη Βιόπολις, (Μεζούρλο).

Άρχισε να λειτουργεί το ακαδημαϊκό έτος 1990-91 με την εισαγωγή των πρώτων 30 φοιτητών του. Κατά τα δύο πρώτα έτη της λειτουργίας του Τμήματος, το διδακτικό έργο ασκούσαν τα πέντε πρώτα εκλεγμένα αλλά μη διορισμένα μέλη ΔΕΠ του ΠΘ, μέλη ΔΕΠ

άλλων Πανεπιστημίων και συμβασιούχοι με το ΠΔ 407/80. Οι πρώτοι 4 πτυχιούχοι του Τμήματος ορκίστηκαν τον Ιούνιο του 1996, ενώ η απονομή του πρώτου Διδακτορικού Διπλώματος έγινε τον Δεκέμβριο του 1999.

Το Φεβρουάριο του 2008 σημαντικό μέρος του Τμήματος Ιατρικής του ΠΘ μεταφέρθηκε στις νεόδμητες εγκαταστάσεις του στην Πανεπιστημιούπολη του Μεζούρλου, οι οποίες περιγράφονται στο *Παράρτημα Α.1* και στο *Παράρτημα Β.4α.*: «Κτηριακές Υποδομές».

Παράλληλα με την ανάπτυξη του Τμήματος προχώρησε και η ανέγερση και λειτουργία του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας (Π.Γ.Ν.Λ.) σε γειτνιάζον οικόπεδο 100.000 τ.μ., το οποίο παραχωρήθηκε από τον Δήμο Λαρισαίων και το οποίο λειτούργησε τον Σεπτέμβριο του 1999. Η χωροθέτηση αυτή του Τμήματος Ιατρικής και του Π.Γ.Ν.Λ. διευκολύνει το κλινικό διδακτικό έργο των μελών ΔΕΠ (κλινική άσκηση των φοιτητών Ιατρικής) τόσο των κλινικών όσο και των προκλινικών ειδικοτήτων. Στην αποστολή του Π.Γ.Ν.Λ. είναι η παροχή Ιατρικών Υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στον πληθυσμό της Θεσσαλίας και των όμορων περιοχών της Δυτικής Μακεδονίας και της Στερεάς. Στο Π.Γ.Ν.Λ. νοσηλεύονται κατά μέσον όρο 39.000 ασθενείς ανά έτος, διενεργούνται περισσότερες από 11.000 χειρουργικές επεμβάσεις και πραγματοποιούνται περίπου 170.000 εξετάσεις ασθενών στα εξωτερικά ιατρεία, στα απογευματινά ιατρεία και στο τμήμα Εκτάκτων Περιστατικών. Με τη λειτουργία του, η μεταφορά ασθενών από την περιφέρεια στην Αθήνα και την Θεσσαλονίκη έχει ουσιαστικά εκλείψει και σε ένα βαθμό έχει αντιστραφεί. Οι Πανεπιστημιακές Κλινικές και Μονάδες που έχουν αναπτυχθεί στο Νοσοκομείο αναφέρονται κατωτέρω στο Κλινικό-Διδακτικό Έργο καθώς και στο *Παράρτημα Β.4β.* (*Κτηριακές υποδομές των κλινικών και μονάδων του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου*).

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).

Όπως αναφέρθηκε ήδη κατά τα δύο πρώτα έτη της λειτουργίας του Τμήματος, το διδακτικό έργο ασκούσαν τα πέντε πρώτα εκλεγμένα αλλά μη διορισμένα μέλη ΔΕΠ του ΠΘ, μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου, και συμβασιούχοι με το ΠΔ 407/80. Κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας του Τμήματος ο ρυθμός στελέχωσής του ήταν εξαιρετικά αργός, λόγω του περιορισμένου αριθμού θέσεων που προκήρυσσε η Πολιτεία ενώ οι διδακτικές ανάγκες ήταν επιτακτικές και συνεχώς αυξανόμενες.

Το Τμήμα απέκτησε αυτόνομη λειτουργία την Άνοιξη του 1995, οπότε και εξέλεξε τον πρώτο εκλεγμένο πρόεδρό του, που ήταν ο Καθηγητής Παθολογίας κ. Νικόλαος Σταθάκης. Στην συγκεκριμένη φάση, δηλαδή στο τέλος της πρώτης πενταετίας, οι φοιτητές του Τμήματος ανέρχονταν σε 264 και φοιτούσαν ήδη στο πέμπτο έτος, ενώ τα μέλη ΔΕΠ ήταν μόλις 13, τα μέλη ΕΤΕΠ / ΕΕΔΙΠ 5 και το διδακτικό έργο επικουρείτο από 45 διδάσκοντες (κατά κύριο λόγο μερικής απασχόλησης) με το ΠΔ 407/80. Η ασφυκτική αυτή κατάσταση οπωσδήποτε επηρέασε τις πρώτες εκλογές. Στην πλειοψηφία τους όμως οι εκλεγέντες, στην αρχική αυτή

φάση, εξέλεξαν στην συνέχεια νεότερους συνεργάτες - συναδέλφους σε χαμηλότερες βαθμίδες που πληρούσαν υψηλά ακαδημαϊκά κριτήρια και είχαν στην πλειοψηφία τους προοπτική ακαδημαϊκής εξέλιξης και παραγωγής ερευνητικού έργου υψηλής στάθμης (βλ. παράρτημα ανάλυση του ερευνητικού έργου του τμήματος).

Έτσι, σε αντίθεση με ό,τι συνέβη σε άλλα Ιατρικά Τμήματα, προς το τέλος της πρώτης δεκαετίας τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ανέρχονταν μόλις σε 35 ενώ σήμερα, 20 χρόνια μετά την υποδοχή των πρώτων φοιτητών, υπηρετούν 96 (Πίνακας 11-1) και 52 θέσεις βρίσκονται σε διάφορες φάσεις της διαδικασίας διορισμού. Τα μέλη ΔΕΠ είναι κατανομημένα σε 8 Τομείς (Πίνακας 2.2.1^α). Μέχρι σήμερα συνταξιοδοτήθηκαν 13 μέλη ΔΕΠ, ενώ αποχώρησαν και κατέλαβαν άλλες θέσεις άλλα 24.

Τηρουμένων των αναλογιών του ρυθμού ανάπτυξης των άλλων περιφερειακών Τμημάτων Ιατρικής, το Τμήμα Ιατρικής του ΠΘ θα έπρεπε σήμερα να αριθμεί περί τα 180-200 μέλη ΔΕΠ και 30-40 μέλη ΕΤΕΠ εργαστηριακής απασχόλησης, προκειμένου να παρουσιάζεται μια ισόρροπη ανάπτυξη.

Η κατανομή των υπηρετούντων μελών ΔΕΠ είναι 21 καθηγητές, 22 Αναπληρωτές, Καθηγητές, 38 Επίκουροι Καθηγητές και 15 Λέκτορες (Πίνακας 11-1). Όπως παρουσιάζεται και στον κατωτέρω πίνακα 2.2.1^α, ο 8^{ος} Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής-Υγιεινής έχει μόνο δύο μέλη ΔΕΠ, τα οποία έχουν τοποθετηθεί για διοικητικό έργο στον Κλινικοεργαστηριακό Τομέα.

Η επιτάχυνση και η ολοκλήρωση της στελέχωσης του Τμήματος, έχει λάβει επιτακτικό χαρακτήρα δεδομένης και της αύξησης του αριθμού των φοιτητών. Το Τμήμα Ιατρικής μελετήθηκε για 80 πρωτοετείς ενεργούς φοιτητές. Ήδη με τις πανελλαδικές εξετάσεις εισήλθαν 79 φοιτητές για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 και με τα ποσοστά των διαφόρων κατηγοριών πλησιάζουμε τους 91, συνολικά στο Τμήμα φοιτούν 533.

**Πίνακας 2.2.1^α: Κατανομή των μελών ΔΕΠ Κατά τομέα και βαθμίδα
(Οκτώβριος 2009)**

Τομέας	Μέλη ΔΕΠ κατά βαθμίδα				
	Σύνολο	Καθηγητέ ς	Αναπληρ. Καθηγητέ ς	Επίκουροι Καθηγητέ ς	Λέκτορε ς
Μορφολογίας	9	3		2	4
Βασικών Επιστημών	17	4	3	9	1
Κλινικοεργαστηριακός	10	2	1	7	-
Παθολογικός	21	4	8	5	4
Χειρουργικός	17	3	6	7	1

Μητέρα Παιδί	10	2	1	3	4
Νευρολογίας – Αισθητηρίων Οργάνων	10	3	1	5	1
Κοινωνικής Ιατρικής-Υγιεινής	2	-	2	-	-
Σύνολο	96	21	22	38	15

2.2.1.α. Αξιολόγηση της Στελέχωσης του Τμήματος

Οι αρχικές εκλογές συνέβαλαν στο να στελεχωθεί το Ιατρικό Τμήμα με ικανούς καθηγητές διαφόρων βαθμίδων, οι οποίοι με τις δραστηριότητες που ανέπτυξαν συνέβαλαν τα μέγιστα στην ανάπτυξη και τη διεθνή προβολή του. Όπως είναι καθιερωμένο σε κορυφαίες Ιατρικές Σχολές του εξωτερικού, έτσι και το Τμήμα Ιατρικής του ΠΘ έχει καταφέρει με την εκλογή των νέων μελών ΔΕΠ που ευρίσκονται σε δυναμική φάση της σταδιοδρομίας τους και με αυτό τον τρόπο να δώσει ώθηση στους στόχους του Τμήματος. Το Τμήμα Ιατρικής του ΠΘ έχει σε ένα βαθμό αποφύγει να εκλέξει σε ανώτερες θέσεις ΔΕΠ υποψηφίους που, παρά την ωριμότητα του έργου τους, ευρίσκονταν προς το τέλος της σταδιοδρομίας τους. Σχετικά με την ανανέωση του Τμήματος, από το 2002 μέχρι σήμερα έχουν εκλεγεί στην βαθμίδα Καθηγητού Α', για αντικατάσταση αποχωρησάντων ή για πλήρωση νέων θέσεων, εννέα υποψήφιοι. Από αυτούς, πέντε εξελίχθηκαν από κατώτερες βαθμίδες, ενώ τέσσερις προήλθαν από έξω. Στους τελευταίους δεν συμπεριλαμβάνονται δύο υποψήφιοι, οι οποίοι κατέχουν καθηγητικές θέσεις σε γνωστά ιδρύματα της Αμερικής και των οποίων ο διορισμός επίκειται. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα εξελέγησαν 19 Αναπληρωτές Καθηγητές. Εξ αυτών, οι έξι ήταν νέες προσλήψεις και οι 13 προήλθαν από εξέλιξη.

2.2.2. Κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών

Προπτυχιακοί Φοιτητές. Το Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας δέχθηκε τους πρώτους 41 φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 1990-91, όταν ακόμη δεν διέθετε κανένα μέλος ΔΕΠ και δεν είχε μόνιμο προσωπικό γραμματείας, κατάλληλα κτίρια ή Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο. Έκτοτε και μέχρι το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος (2007-2008) δεχόταν κατ' έτος 55 φοιτητές που είχαν δώσει με επιτυχία Πανελλήνιες εξετάσεις. Ο αριθμός αυτός αυξήθηκε κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος σε 91 φοιτητές. Από τους νεοεισερχομένους φοιτητές ένα σημαντικό ποσοστό, περίπου 25%, αποχωρούσαν από το Τμήμα μέσω μεταγραφής σε κάποιο από τα κεντρικά Τμήματα Ιατρικής (Πίνακας 11-2.2). Οι φοιτητές που έφευγαν με μεταγραφή αντικαθίσταντο κυρίως από φοιτητές ειδικών κατηγοριών (ομογενείς, αλλοδαπούς, μέλη μειονοτήτων, αθλητές και άτομα με ειδικές ανάγκες) και σε μικρό βαθμό από φοιτητές που εγγράφονταν μετά από κατατακτήριες εξετάσεις (ως πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων). Ο τελικός αριθμός νέων φοιτητών ανά έτος έφθανε με αυτό τον τρόπο κατά μέσο όρο τους 60. Το γεγονός ότι περίπου 25% των νέων φοιτητών ανά έτος

δεν εισαγόταν στο Τμήμα μετά από Πανελλήνιες εξετάσεις αλλά ως ειδικές κατηγορίες **επηρεάζει σαφώς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των φοιτητών του Τμήματος και πρέπει να ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση του ποσοστού των φοιτητών που ολοκληρώνει έγκαιρα και με επιτυχία τον εξαετή κύκλο σπουδών.**

Κατά την πρώτη δεκαετία λειτουργίας του Τμήματος υπήρχε μια μεγάλη δυσαρμονία μεταξύ αριθμού φοιτητών και αριθμού μελών ΔΕΠ. Πέντε έτη μετά την έναρξη λειτουργίας (ακαδ. έτος 1995-96), χρονιά που το Τμήμα έγινε αυτόνομο, οι φοιτητές αριθμούσαν συνολικά 264 ενώ τα μέλη ΔΕΠ μόλις 13 (αναλογία 1 προς 20). Δέκα έτη μετά την έναρξη (ακαδ. έτος 2000-01), χρονιά που λειτούργησε για πρώτη φορά το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, ο συνολικός αριθμός των φοιτητών έφθανε τους 324 ενώ των μελών ΔΕΠ τους 47 (αναλογία 1 προς 7). Σήμερα, στο Τμήμα είναι εγγεγραμμένοι 533 φοιτητές (Πίνακας 11-2.1) και υπηρετούν 96 μέλη ΔΕΠ (αναλογία 1 προς 5,5) (Πίνακας 11-1). Από τους 533 φοιτητές, 381 είναι «ενεργοί» και παρακολουθούν κάποιο από τα έτη σπουδών, ενώ οι υπόλοιποι 152 (ποσοστό 35%) έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους αλλά δεν έχουν εξετασθεί με επιτυχία σε όλα τα μαθήματα και βρίσκονται «στο πτυχίο» (Πίνακας 11-6.2).

Οι πρώτοι 10 φοιτητές αποφοίτησαν από το Τμήμα το 1996. Ο μέσος ορός των ανά έτος πτυχιούχων κατά την τελευταία πενταετία είναι 48 (Πίνακας 11-6.1). Από της ίδρυσής του, ο συνολικός αριθμός που φοίτησε στο Ιατρικό Τμήμα είναι περίπου 1100 και εξ αυτών έχουν αποφοιτήσει περίπου 600. Ο κατωτέρω Πίνακας 2.2.2^α δείχνει την κίνηση του αριθμού των φοιτητών κατά τα τελευταία χρόνια.

Πίνακας 2.2.2^α: Προπτυχιακοί Φοιτητές

Ακαδημαϊκό έτος	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Συνολικά Εγγεγραμμένοι	454	435	439	429	419	495	407
Εγγραφέντες ανά Έτος	76	51	67	56	52	58	54
Απονεμηθέντα Πτυχία Ιατρικής	39	54	58	45	46	43	43

Μεταπτυχιακοί - Διδακτορικοί Φοιτητές. Το Τμήμα Ιατρικής μέχρι το ακαδ. έτος 2003-04 δεν διέθετε οργανωμένα Μεταπτυχιακά Προγράμματα κυρίως λόγω έλλειψης επαρκούς εκπαιδευτικού και ερευνητικού προσωπικού αλλά και καταλλήλων υποδομών. Έδινε όμως την δυνατότητα σε αποφοίτους Σχολών Επιστημών Υγείας και συναφών Τμημάτων Θετικών Επιστημών να εγγραφούν ως μεταπτυχιακοί φοιτητές για να εκπονήσουν διδακτορική διατριβή στα Εργαστήρια ή τις Κλινικές του Τμήματος μέσω διαδικασίας που προβλεπόταν από τις κείμενες διατάξεις και τον εσωτερικό κανονισμό του Τμήματος. Κατά την τελευταία

πενταετία εγγράφονταν κατ' έτος περίπου 64 φοιτητές ως υποψήφιοι διδάκτορες. Ο αριθμός των απονεμηθέντων Διδακτορικών Διπλωμάτων αυξάνεται σταθερά και έχει φθάσει τα 40 για το πιο πρόσφατο ακαδ. έτος 2008, ενώ το 2009 (5-11-09) ανήλθε σε 38 (βλέπε κατωτέρω Πίνακα 2.2.2^β και Πίνακα 11-4).

Πίνακας 2.2.2^β: Μεταπτυχιακοί Φοιτητές για Διδακτορικό Δίπλωμα

Ακαδημαϊκό έτος	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Συνολικά Εγγεγραμμένοι	470	277	256	221	153	116	91
Εγγραφέντες ανά έτος	107	61	72	89	56	33	71
Απονεμηθέντα ΔΔ	38	40	37	21	19	8	9

Το 2004 ξεκίνησε την λειτουργία του το πρώτο οργανωμένο ΠΜΣ του Τμήματος που οδηγούσε στην απονομή μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (ΜΔΕ) με τίτλο «Κλινικές Εφαρμογές Μοριακής Ιατρικής». Το ΠΜΣ είναι διετές, χρηματοδοτήθηκε από το ΕΠΕΑΚ και δέχθηκε 12 φοιτητές ανά έτος κατά τα ακαδ. έτη 2004-5, 2005-6 και 2006-7. Λόγω ολοκλήρωσης του προγράμματος χρηματοδότησης δεν δέχθηκε φοιτητές κατά το ακαδ. έτος 2007-8. Η έγκριση της ανανέωσης χρηματοδότησης επέτρεψε την εγγραφή 12 νέων φοιτητών κατά το τρέχον ακαδ. έτος 2009-2010.

Από το ακαδ. έτος 2005-2006 ξεκίνησε η λειτουργία ενός νέου και από το 2006-7, δύο ακόμη ΠΜΣ που παρέχουν ΜΔΕ και τα οποία χρηματοδοτούνται μέσω καταβολής διδάκτρων από τους φοιτητές. Αυτά είναι τα εξής:

«Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας» (Έναρξη 2005-6): Διετές, 31-45 φοιτητές ανά έτος

«Βιολογία της Αναπαραγωγής» (Έναρξη 2006-7): Μονοετές, 10 φοιτητές ανά έτος

«Εφαρμοσμένη Δημοσία Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή» (Έναρξη 2006-7), με δυο κατευθύνσεις: «Ποιότητα - Ασφάλεια Τροφίμων και Δημόσια Υγεία» και «Ποιότητα - Ασφάλεια Υδάτων και Δημόσια Υγεία»: διετές, δέχεται 30-45 φοιτητές ανά 18 μήνες.

Ο συνολικός αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών για απόκτηση ΜΔΕ φαίνεται στο παρακάτω Πίνακα 2.2.2^γ.

Πίνακας 2.2.2^γ. Μεταπτυχιακοί Φοιτητές για ΜΔΕ

Ακαδ. έτος	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005
Συνολικά Εγγεγραμμένοι	152	165	136	55	12

Εγγραφέντες ανά έτος	57	51	93	43	12
Απονεμηθέντα ΜΔΕ	61	73	21	11	-

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

2.3.1. Στόχοι και σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του:

Σύμφωνα με το ΦΕΚ Ίδρυσης του Τμήματος στόχοι και σκοποί του είναι:

- ι) Να παράγει και να μεταδίδει τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργεί τις τέχνες.
- ιι) Να συντείνει στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση και να παρέχει τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτιση για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.
- ιιι) Να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.

2.3.2. Στόχοι και σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με την η ακαδημαϊκή κοινότητα

Μολονότι σκοπός της Σχολής είναι η προκλινική και κλινική εκπαίδευση των προπτυχιακών φοιτητών για την άσκηση του Ιατρικού επαγγέλματος και η χορήγηση Πτυχίου Ιατρικής η επιστημονική κοινότητα του Τμήματος επιδιώκει να διευρύνει τους αρχικούς στόχους και να δημιουργήσει μια σύγχρονη Ιατρική σχολή με διεθνείς προδιαγραφές και προοπτικές. Οι ανάγκες της εποχής επιβάλλουν η εκπαίδευση να είναι σύγχρονη με την εξέλιξη, να συμβαδίζει με τις νέες τεχνολογίες, να προσφέρει γνώσεις πολυδιάστατες και πολύπλευρες, να καλύπτει όλες τις επιστημονικές γνώσεις και τα νέα επιτεύγματα που έχουν προκληθεί από την αματώδη πρόοδο της Ιατρικής επιστήμης. Ταυτόχρονα η εκπαίδευση του νέου ιατρού, δε θα πρέπει να παραλείπει να αναφέρεται στις έννοιες της πρόληψης αλλά και της επίβλεψης του ασθενούς, την προσοχή στην ορθή ιατρική γνωμάτευση και την ενδελεχή επίγνωση και αξιολόγηση της κατάστασης του προς ίαση ασθενούς. Να διαπαιδαγωγεί τους φοιτητές στο πνεύμα της αλληλεγγύης και της αντίληψης για τα κοινοτικά προβλήματα και τα συστήματα ποιότητας ζωής σχετικά με την Υγεία στην παγκόσμια κοινότητα.

2.3.3. Απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει

Παρά την όσο το δυνατόν πιο προσεγμένη και άρτια εκπαίδευση που προσφέρει εξατομικευμένα στο εργαστήριο αλλά και συνολικά στην αίθουσα το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο νέο φοιτητή-ιατρό, επιδιώκει ταυτόχρονα την παροχή μιας προπτυχιακής εκπαίδευσης υψηλής ποιότητας που αποσκοπεί στην αποφοίτηση ιατρών με

άρτια θεωρητική και κλινική κατάρτιση σε επάρκεια σε βασικές δεξιότητες και δυνατότητα να παρακολουθούν τις επιστημονικές εξελίξεις, ενδιαφέρον για την έρευνα, ενώ συγχρόνως διέπονται από ιδανικά και ασπάζονται τις διαχρονικές αξίες του ιατρικού επαγγέλματος. Επιπρόσθετα με τη δημιουργία ενός κατάλληλου περιβάλλοντος μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που πλατύνει τις γνώσεις με εξειδικευμένες και στοχευμένες γνώσεις επιδιώκει μια υψηλής ποιότητας εκπαίδευση των μεταπτυχιακών φοιτητών. Μέσω αυτών, το Τμήμα Ιατρικής προσδοκά να καταρτίσει νέους, άριστα εκπαιδευμένους επιστήμονες που θα έχουν την προοπτική να καταστούν ειδικοί επιστήμονες της Ιατρικής και των παράλληλων ειδικοτήτων της. Τούτο μπορεί να επιτευχθεί με τη μεθοδευμένη συμβολή της επιστήμης και της κοινωνίας μέσω καινοτόμου πνευματικής δημιουργίας, εξασφαλίζοντας το κατάλληλο περιβάλλον, τις υποδομές και τα κίνητρα που θα επιτρέψουν τη διενέργεια κλινικής, ειδικής και πρωτότυπης βασικής έρευνας στην Ιατρική. Η ενθάρρυνση της συνεργασίας και η αλληλεπίδραση των επιστημόνων που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε κλινικά εργαστήρια και σε ερευνητικά κέντρα της περιοχής προσδίδουν μιας άλλης διάστασης πλατιά γνώση στο νέο ιατρό, που του επιτρέπουν να ανοίξει τους ορίζοντές του και να δράσει πολυδιάστατα αναβαθμίζοντας συνεχώς τις γνώσεις του. Μ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται και η διασύνδεση με την κοινωνία και έτσι η έρευνα, η μελέτη και η ανάλυση προβλημάτων σχετιζομένων με την υγεία, ωθεί στην καλλιέργεια ενός πνεύματος κοινωνικής ευαισθησίας και αλληλεγγύης με ομάδες πληθυσμού που απαιτούν βελτίωση των ιατρικών υπηρεσιών καθώς την υποστήριξη της Ιατρικής εκπαίδευσης και έρευνας.

2.3.4. Επιδιωκόμενοι στόχοι - Παράγοντες που δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά

Οι στόχοι του Τμήματος μολονότι καλύπτονται μόνο εν μέρει από το ΦΕΚ ίδρυσής του δεν μπορούν παρά να θεωρηθούν αναχρονιστικές ή στην καλύτερη των περιπτώσεων στάσιμες και μη σύγχρονες και τούτο γιατί άλλοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά στην εξέλιξη και στην ανέλιξη των παρεχομένων εκπαιδευτικών γνώσεων. Τέτοιοι παράγοντες είναι:

Η ανακόλουθη ανάπτυξη του τμήματος κατά την ίδρυση του και ο πολύ βραδύς ρυθμός στελέχωσης και δημιουργίας υποδομών, σε συνδυασμό με την γενικότερη υποχρηματοδότηση και την ασφυκτική γραφειοκρατία στην Ανώτατη εκπαίδευση.

Οι μεγάλες καθυστερήσεις στην τοποθέτηση του προσωπικού και κυρίως η παντελής έλλειψη ουσιαστικών κινήτρων για την προσέλκυση υψηλής κατάρτισης επιστημονικού δυναμικού στην περιφέρεια δεν επιτρέπουν την υλοποίηση των προωθημένων στόχων που έχει θέσει το τμήμα σήμερα. Πολύ δε περισσότερο δεν δίνουν την δυνατότητα να αναπτυχθούν συγκριτικά πλεονεκτήματα σε τομείς που το τμήμα παρουσιάζει υψηλές επιδόσεις, τέτοια που θα μπορούσαν να αναδείξουν αριστεία και υψηλή αναγνωρισιμότητα στον διεθνή χώρο.

Η αδικαιολόγητα μεγάλες καθυστερήσεις στην στελέχωση και ολοκλήρωση της λειτουργίας του Π.Γ.Νοσοκομείου Λάρισας (στις 27/9/09 συμπλήρωσε 10 χρόνια απο την έναρξη και έχει αναπτύξει μονο το 80% του δυναμικού του), περιορίζουν την δυνατότητα ποσοτικής επέκτασης και ποιοτικής αναβάθμισης των ακαδημαϊκών μονάδων που στεγάζονται σ αυτό.

Για τους παραπάνω λόγους επίσης δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση νέων κλινικών και ειδικών μονάδων, νέων γνωστικών αντικειμένων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και τους ειδικευόμενους γιατρούς.

Η αλληλεπίδραση και η αλληλεξάρτηση μεταξύ του τμήματος Ιατρικής και του ΠΓΝΛ έχει επηρεασθεί αρνητικά απο τις συστηματικά άστοχες, αρνητικές και δυσμενείς παρεμβάσεις του Υπουργείου Υγείας σε βάρος δικαιωμάτων των Πανεπιστημιακών Γιατρών και εν γένει των εγκατεστημένων στο ΠΓΝΛ μελών ΔΕΠ στο να συμμετέχουν στην λήψη κρίσιμων -για την λειτουργία των μονάδων τους- αποφάσεων των οργάνων διοίκησης και των συμβουλίων κρίσης και πρόσληψης επιστημονικού προσωπικού & γιατρών.

2.3.5. Λόγοι αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος

Οι στόχοι που επιδιώκει το Τμήμα είχαν αρχικά εν μέρει διατυπωθεί στο ΦΕΚ ίδρυσης του, και οι ευρύτερα επιδιωκόμενοι σήμερα στόχοι είναι συμπληρωματικοί ώστε να επιτρέψουν τη μεγιστοποίηση της αποστολής του.

Ωστόσο η αλματώδης εξέλιξη στις βιοιατρικές επιστήμες απαιτεί την προσαρμογή της δομής σ ένα σύγχρονο Ιατρικό Τμήμα που θέλει να επιδιώκει συνεχή άνοδο **των δεικτών ποιότητας στην διδασκαλία και στην έρευνα**. Το Τμήμα θα προβεί σε συγκεκριμένες προτάσεις για την αναβάθμιση του Οργανογράμματός του και την έκδοση νέου ΦΕΚ.

Παρά τις ελλείψεις και τις αντιξοότητες στην ανάπτυξη του το Τμήμα έχει καταφέρει να αποκτήσει την αναγνώριση στην ακαδημαϊκή κοινότητα της Ελλάδας και να είναι διακριτό ανά τον κόσμο. Η παραγωγικότητα του επιστημονικού δυναμικού σε συνδυασμό με την υψηλή ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου και των υπηρεσιών υγείας που προσφέρει πρέπει να συνεχιστεί αλλά και να γίνει ακόμα καλύτερη. Η περαιτέρω εξειδίκευση πολλών από τους στόχους που αναφέρονται ανωτέρω θα βοηθήσουν το Τμήμα να ενισχύσει την θέση του και αποσαφηνίσει καλύτερα την φυσιογνωμία του.

Για την υλοποίηση των προαναφερθέντων απαιτείται η ενεργή συμπαράσταση της πολιτείας με χρηματοδότηση, μεγαλύτερη αυτοτέλεια και νέο ευέλικτο θεσμικό και διαχειριστικό πλαίσιο λειτουργίας που θα αποδεσμεύσει δημιουργικές δυνάμεις και θα αναδείξει τον αναπτυξιακό ρόλο του Πανεπιστημίου στην κοινωνία.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος

Πρόεδρος Τμήματος Ιατρικής

Κωνσταντίνος Μαλίζος Καθηγητής Ορθοπαιδικής

Τηλ. +30 2410-685712 -685711

Fax. +30 2410-685553

Email: malizos@med.uth.gr

Αναπληρωτής Πρόεδρος

Ιωάννης Στεφανίδης Αναπληρωτής Καθηγητής Νεφρολογίας

Τηλ. +30 2410-685734

Διοικητικό Συμβούλιο

Γεώργιος Χατζηγεωργίου, Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας

Γεώργιος Συρογιαννόπουλος, Καθηγητής Παιδιατρικής

Πασχάλης -Αδάμ Μολυβδάς, Καθηγητής Φυσιολογίας

Γεώργιος Κουκούλης, Καθηγητής Παθολογικής Ανατομικής

Αναστάσιος Γερμενής, Καθηγητής Εργαστηριακής Ανοσολογίας

Φίλιππος Τρυποσκιάδης, Καθηγητής Καρδιολογίας

Μιχαήλ Μελέκος, Καθηγητής Ουρολογίας

Γενική Συνέλευση

α. ΜΕΛΗ ΔΕΠ

Αγγελόπουλος Νικηφόρος, Καθηγητής Ιατρικής Ψυχολογίας

Αθανασίου Ευάγγελος Αν. Καθηγητής Χειρουργικής

Αρβανίτης Δημήτριος Αρβανίτης, Καθηγητής Ανατομίας -Ιστολογίας-Εμβρυολογίας

Βαρυτιμίδης Σωκράτης Επίκουρος Καθηγητής Ορθοπαιδικής

Γερμενής Αναστάσιος Καθηγητής Εργαστηριακής Ανοσολογίας

Γιαννακούλας Νικόλαος, Λέκτορας Παθολογίας-Αιματολογίας

Γιαννούκας Αθανάσιος Αν. Καθηγητής Αγγειοχειρουργικής

Δανιήλ Ζωή, Επίκουρος Καθηγήτρια Πνευμονολογίας

Ζακυνθινός Επαμεινώνδας, Αναπληρωτής Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας

Ζαφειριού Ευτέρπη, Λέκτορας Δερματολογίας

Κατωπόδης Γεώργιος Λέκτορας Παιδιατρικής

Κουκούλης Γεώργιος Καθηγητής Παθολογικής Ανατομικής

Κωστοπούλου, Ευανθία Κωστοπούλου, Λέκτορας Παθολογικής Ανατομικής

Μελέκος Μιχαήλ Καθηγητής Ουρολογίας

Μεσσήνης Ιωάννης, Καθηγητής Μαιευτικής Γυναικολογίας

Μολυβδάς Πασχάλης -Αδάμ Καθηγητής Φυσιολογίας

Νταλέκος Γεώργιος Καθηγητής Παθολογίας

Νταφόπουλος Κωνσταντίνος, Επίκουρος Καθηγητής Μαιευτικής Γυναικολογίας

Πατεράκης Κωνσταντίνος, Επίκουρος Καθηγητής Νευροχειρουργικής
Ποταμιάνος Σπυρίδων, Αναπληρωτής Καθηγητής Γαστρεντερολογίας
Σγάντζος Μάρκος Σγάντζος, Επίκουρος Καθηγητής Ανατομίας
Σκουλαρίγκης Ιωάννης, Αναπληρωτής Καθηγητής Καρδιολογίας
Συρογιαννόπουλος Γεώργιος Καθηγητής Παιδιατρικής
Τζώρτζης Βασίλειος Επίκουρος Καθηγητής Ουρολογίας
Τρυποσκιάδης Φίλιππος Καθηγητής Καρδιολογίας
Φουντάς Κωνσταντίνος, Επίκουρος Καθηγητής Νευροχειρουργικής
Χατζηγεωργίου Γεώργιος Αναπληρωτής Καθηγητής
Χατζηθεοφίλου Κωνσταντίνος Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής

β. ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Assaad Taoufic
Αρχοντούλη Μαριάνα
Βαϊράμης Γιάννης
Γαβριήλ Θεοδόσης
Γαζέπη Γεωργία
Γκουντούρας Γιώργος
Ευσταθίου Νίκος
Ζαρκαδάς Αναστάσιος
Μακρή Δανάη
Μάλφας Χρήστος
Μπακαγιάννης Γεώργιος
Παπακρίβος Γιάννης
Παπαοικονόμου Ραφαηλία
Παπαοικονόμου Σωτήρης
Πεζήκογλου Ιωακείμ
Πέτρινας Ζαχαρίας
Πίππας Δημήτρης
Στεργίου Στέργιος
Τσούρης Ζήσης

γ. ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Μιχαλίτσης Σωτήριος
Καραμανής Νικόλαος
Ορφανίδου Τιμοκλέα
Τσολής Κωνσταντίνος
Χατσιδης Γεώργιος
Λουλές Γεδεών

Γραμματέας

Ηλίας Βαλιάκος

Τηλ. 2410-685703

Fax. 2410-685546

Email: g-med@med.uth.gr

2.4.1. Θεσμοθετημένες επιτροπές που λειτουργούν στο Τμήμα

Επιτροπή Σπουδών

Επιτροπή Παρακολούθησης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Επιτροπή Διδακτορικών Διατριβών

ΟΜΕΑ

2.4.2. Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προπτυχιακών & Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι υπάρχοντες Εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας του Προπτυχιακού Προγράμματος καθώς και των κλινικών και ερευνητικών εργαστηρίων του Ιατρικού Τμήματος, περιλαμβάνονται στο **Παράρτημα Α.3β**.

1. Εσωτερικός Κανονισμός Προπτυχιακών Σπουδών. Οι Προπτυχιακές Σπουδές στο Ιατρικό Τμήμα διέπονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (**Παράρτημα Α.3β**). Επί πλέον το Ιατρικό Τμήμα εκδίδει **‘Οδηγό Σπουδών’ Παράρτημα Β.2α**, ο οποίος αναφέρει την διαδικασία για την εγγραφή των πρωτοετών φοιτητών, τις μετεγγραφές, τις κατατάξεις, την σίτιση-στέγαση των φοιτητών, την υγειονομική τους περίθαλψη, τη χορήγηση συγγραμμάτων, τη χρήση βιβλιοθήκης καθώς και τις προϋποθέσεις για την χορήγηση υποτροφιών και βραβείων. Επίσης αναφέρει τα μαθήματα και τις υποχρεώσεις των φοιτητών, κ.α.

2. Εσωτερικοί Κανονισμοί Κλινικών ή Εργαστηρίων που αφορούν την Κλινική Εργαστηριακή Άσκηση των φοιτητών έχουν συνταχθεί από ορισμένες Κλινικές και βρίσκονται στο διαδίκτυο (**Παράρτημα Β.2β**).

3. Εσωτερικοί Κανονισμοί Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων: Έχουν συνταχθεί για τα τέσσερα Οργανωμένα Μεταπτυχιακά Προγράμματα του Τμήματος

α. Κλινικές Εφαρμογές της Μοριακής Ιατρικής**β. Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή**

γ. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας

δ. Βιολογία της Αναπαραγωγής

Οι υπάρχοντες κανονισμοί λειτουργίας των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών του Τμήματος θα είναι διαθέσιμοι στα μέλη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, περιλαμβάνονται στα **Παράρτηματα Β.3α. έως Β.3δ.**

2.4.3. Τομείς του Τμήματος Ιατρικής

Στο Τμήμα Ιατρικής του ΠΘ έχουν οργανωθεί συνολικά 8 Τομείς και εξ αυτών λειτουργούν οι 7. Όπως παρουσιάζεται και στον πίνακα 2.2.1α ο Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής –Υγιεινής έχει μόνο δύο μέλη ΔΕΠ, τα οποία έχουν τοποθετηθεί για διοικητικό έργο στον Κλινικοεργαστηριακό Τομέα. Οι Τομείς του Τμήματος είναι οι εξής (αλφαβητικά): Τομέας Μορφολογίας (9 μέλη ΔΕΠ), Βασικών Επιστημών (17 μέλη ΔΕΠ), Κλινικοεργαστηριακός (10 μέλη ΔΕΠ), Παθολογικός (21 μέλη ΔΕΠ), Χειρουργικός (17 μέλη ΔΕΠ), Μητέρας Παιδιού (10 μέλη ΔΕΠ), Νευρολογίας και Αισθητηρίων Οργάνων (10 μέλη ΔΕΠ), Κοινωνικής Ιατρικής (2 μέλη ΔΕΠ). Το ερευνητικό και κλινικό έργο των μελών ΔΕΠ των παραπάνω Τομέων του Τμήματος Ιατρικής περιγράφεται αναλυτικά στο **Παράρτημα Α.8.** που επισυνάπτεται.

Η διάρθρωση του Τμήματος σε Τομείς όπως περιγράφεται ανταποκρίνεται στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος Ιατρικής για την αποστολή του. Δυστυχώς όμως οι ελλείψεις σε θέσεις ΔΕΠ είναι ακόμη πολλές. Μένει συνεπώς να ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός σε προσλήψεις μελών ΔΕΠ ώστε να είναι δυνατή μια πραγματικά αξιολογική εκτίμηση της παρούσας κατάστασης.

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών περιγράφεται συνοπτικά στο *Παράρτημα Α.3α.* και αναλυτικά στον *Οδηγό Σπουδών 2009-2010, Παράρτημα Β.2α.* που δεν επισυνάπτεται, αλλά θα επιδοθεί στους εξωτερικούς αξιολογητές, κατά την επίσκεψή τους στο Τμήμα.

3.1.1. Ανταπόκριση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιατρικής αποσκοπεί στην παροχή Ιατρικής Παιδείας, η οποία αξιοποιεί τις σύγχρονες εξελίξεις των Βασικών Επιστημών της Ιατρικής, της Βιοϊατρικής Τεχνολογίας, της Προληπτικής Διαγνωστικής και της Θεραπευτικής Ιατρικής Πρακτικής. Το Πρόγραμμα είναι ενιαίο αντίστοιχο με Ευρωπαϊκά Προγράμματα Ιατρικής Εκπαίδευσης, που του επιτρέπει την ισότιμη συμμετοχή του στην Ευρώπη (ανταλλαγή φοιτητών και καθηγητών: Socrates, Erasmus).

Αναλυτικότερα, το Πρόγραμμα προσφέρει ένα κεντρικό πυρήνα (central core) υποχρεωτικών μαθημάτων στις Βασικές Ιατρικές Επιστήμες που διδάσκεται από τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα Βασικών Επιστημών και που καλύπτουν 10% των συνολικών ΩΔΕ. Η μετάβαση από τα βασικά στα κλινικά μαθήματα γίνεται με τα προκλινικά μαθήματα που προσφέρουν σύγχρονες γνώσεις. Η κλινική άσκηση βασιζέται σε αναλυτικό σύγχρονο πρόγραμμα εκπαίδευσης που δίδει έμφαση στην ενεργό συμμετοχή του φοιτητή ως εκπαιδευμένου και «εν δυνάμει» ειδικευμένου. Το Τμήμα έχει επιτύχει να καλλιεργήσει τη φυσιογνωμία ιδρύματος όπου η βασική έρευνα συνδέεται με τη κλινική πράξη. Το Τμήμα, από την ίδρυσή του, έφερε τη σύγχρονη βιοιατρική έρευνα στην εκπαίδευση των φοιτητών του με σειρά μαθημάτων διανεμημένων στα προκλινικά μαθήματα.

Επιπλέον, όπου οι αντικειμενικές συνθήκες υποδομής και στελέχωσης το επιτρέπουν, γίνεται προσπάθεια εκσυγχρονισμού, και ανάπτυξης ορισμένων θεμάτων από τη σκοπιά περισσότερων του ενός διδασκόντων κλπ. Απώτερος στόχος είναι η ευρεία χρήση των μεθόδων διασυνδετικής διδασκαλίας.

Σχετικά με την αποτελεσματικότητα της παρεχομένης εκπαίδευσης, απόφοιτοι του Τμήματος του ΠΘ έχουν αριστεύσει σε Διεθνείς εξετάσεις (λ.χ. USMLE των ΗΠΑ) και έχουν καταλάβει θέσεις μετεκπαίδευσης, ερευνητών και εργασίας σε κορυφαία Πανεπιστήμια του εξωτερικού, ως αναφέρεται ανωτέρω (Ε.Ε, Σκανδιναβία, ΗΠΑ) . Οι επιτυχίες αυτές, ενθαρρύνουν το Τμήμα να προχωρήσει προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά δεν αναιρούν τις αδυναμίες που διαπιστώνονται στο **Διδακτικό Έργο**. Η απουσία εθνικών ή διεθνών εξετάσεων για την επιλογή Ιατρών που θα κάνουν ειδικότητα στις Πανεπιστημιακές Κλινικές στερεί το Τμήμα από ένα από τα σημαντικά αντικειμενικά κριτήρια επίτευξης των στόχων

του και ενίσχυσης των επιστημονικών ομάδων του με νεαρά στελέχη που επιδιώκουν την αριστεία.

3.1.2. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών έχει πάρει την σημερινή του μορφή πριν 15 χρόνια και στη διάρκεια των τελευταίων ετών έχουν γίνει μικρές τροποποιήσεις για να αντιμετωπισθούν δυσλειτουργίες του.

- Ο διαχωρισμός των βασικών από τις κλινικές επιστήμες από την πρώτη ημέρα και η έκθεσή τους στο κλινικό περιβάλλον μετά από 3 χρόνια, δημιουργεί στους φοιτητές την αίσθηση ότι εκπαιδεύονται σε κάτι που δεν έχει καμιά σχέση με το λειτούργημα-επάγγελμα του Ιατρού που επέλεξαν και επεδίωξαν με εξαντλητική προσπάθεια. Η ανεπαρκής συσχέτιση των κλινικών προβλημάτων με τις βασικές επιστήμες (Βιοχημεία, βιολογία, Φυσιολογία-Παθοφυσιολογία) κατά τη διάρκεια των «κλινικών» ετών, επιτείνουν αυτό το αίσθημα του χαμένου χρόνου.
- Ο μεγάλος όγκος γνώσεων υπό μορφή διαλέξεων μειώνει την αυτενέργεια του φοιτητή και δεν του καλλιεργεί την ικανότητα αναζήτησης της γνώσης στην προσωπική του και αυτόνομη δια βίου εκπαίδευση.
- Η από έδρας διαλέξεις προκλινικών ή κλινικών μαθημάτων, αντί για συνεδρίες σε μικρές ομάδες που ενθαρρύνουν τη συνεργασία φοιτητών και εκπαιδευτών, δεν έχει αποδειχθεί αποδοτικός τρόπος εκμάθησης. Η εκμάθηση σε ενότητες ανά πρόβλημα (problem-based learning) δεν έχει ακόμη καθιερωθεί σε σημαντικό βαθμό.
- Από μέρους σημαντικής μερίδας του ΔΕΠ και από τους φοιτητές εκφράζεται έντονα η απαίτηση για αναδιοργάνωση, εκσυγχρονισμό και αναπροσαρμογή σύμφωνη με τις προόδους της Ιατρικής επιστήμης και της Διδακτικής της Ιατρικής. Τα συχνότερα προβλήματα προκύπτουν από **αλληλοεπικαλύψεις, χάσματα και πρωθύστερα** λόγω του ότι **ο συντονισμός μεταξύ των επιμέρους μαθημάτων (ύλη, τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης) είναι ανεπαρκής** μίας και κάθε ενότητα διδάσκεται ως αυτοτελής. **Αυτό**
- Ορισμένα γνωστικά αντικείμενα, όπως αυτά που σχετίζονται με τη πρόληψη, την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, τα ζητήματα της βιοηθικής, την Ιατρική Δεοντολογία, τα οικουμενικά θέματα Υγείας (Global health) δεν καλύπτονται επαρκώς από το πρόγραμμα σπουδών.
- Απαιτείται ενίσχυση της εκπαίδευσης των φοιτητών σε ζητήματα σχέσεων μεταξύ ιατρών και άλλων επαγγελματιών υγείας όπως και των ιατρών προς ασθενείς.
- Το υφιστάμενο πρόγραμμα σπουδών πρέπει να βελτιωθεί με την ενσωμάτωση σύγχρονων τάσεων και να τύχει ευρείας αποδοχής από τους διδάσκοντες και τους φοιτητές. Μέχρις ότου ολοκληρωθεί η αναθεώρησή του, το υπάρχον πρόγραμμα μπορεί να βελτιωθεί με λιγότερο δραστικές παρεμβάσεις που θα αποσκοπούν στην **αποφυγή**

αλληλοεπικαλύψεων, συμπλήρωση κενών στη διδασκαλία ή στα εργαστήρια, επιλογή καταλλήλων συγγραμμάτων, **προκαθορισμό του διαγράμματος μελέτης και της εξεταστέας ύλης, βελτίωση της εξεταστικής διαδικασίας και συστηματική αξιολόγηση των διδασκόντων**. Η προοπτική θέσπισης εθνικών εξετάσεων για τη διαδικασία επιλογής αποφοίτων Ιατρικής προς ειδίκευση θα πρέπει να ληφθεί υπόψιν σοβαρά κατα την κατάρτιση του νέου προγράμματος σπουδών

3.1.3. Κρίσεις για το εξεταστικό σύστημα

Η εξεταστέα ύλη κάθε μαθήματος είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από τον διδάσκοντα στην αρχή του εξαμήνου ως διάγραμμα μελέτης. Η εκτίμηση της απόδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με γραπτή ή προφορική ή γραπτή συν προφορική εξέταση κατά την κρίση του διδάσκοντος. Σύμφωνα με το Ν.1268/82 ο διδάσκων έχει το δικαίωμα να ορίζει τις εξετάσεις και τον τρόπο βαθμολογίας. Η μέθοδος εξέτασης κάθε μαθήματος αναφέρεται στον Οδηγό Σπουδών που επισυνάπτεται. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα εκφράζεται στην κλίμακα των ακεραίων αριθμών από 0 έως 10. Βάση επιτυχίας είναι το 5. Στο νέο σύστημα ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών πιστωτικών μονάδων έχει υιοθετηθεί και η αντίστοιχη κλίμακα βαθμολόγησης. Το Τμήμα καταβάλλει προσπάθειες για να εξασφαλισθεί η διαφάνεια και ακεραιότητα της διαδικασίας εξέτασης των φοιτητών καθώς και να αναπτύξει μηχανισμούς ελέγχου και αξιολόγησης.

Μερικά προβλήματα που έχουν παρατηρηθεί είναι ότι: 1) η διδακτέα και εξεταστέα ύλη των μαθημάτων, που υπάγονται σε ευρύτερες ενότητες, δεν είναι πάντα σε αρμονία 2) παρουσιάζονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην έκδοση των αποτελεσμάτων. 3) υπάρχουν έκδηλες ανισότητες ανάμεσα σε «εύκολα» και «δύσκολα» μαθήματα» όπως επίσης ανάμεσα σε «εύκολους» και «δύσκολους» εξεταστές, 4) υπάρχουν σημαντικές και ποικίλες αποκλίσεις ως προς τα κριτήρια βαθμολόγησης και τον εστιασμό της εξεταστικής δοκιμασίας. Δεδομένης της κινητικότητας των αποφοίτων για απόκτηση ειδικότητας σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΗΠΑ, είναι απαραίτητο να ληφθεί υπόψιν και αυτή η παράμετρος στην διαμόρφωση της εξεταστικής διαδικασίας.

3.1.4. Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας συμμετέχει σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών και έχει συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με γνωστά Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Από την έναρξη λειτουργίας του, το 1990 έως σήμερα το Τμήμα μετακίνησε πολλούς φοιτητές προς τα άλλα αντίστοιχα της Ευρώπης και Αμερικής ενώ δέχτηκε και αρκετούς φοιτητές από αυτά. Για την εγγύηση της πλήρους αναγνώρισης της ισοτιμίας των μαθημάτων που παρακολουθούν οι φοιτητές προγραμμάτων Ανταλλαγών, χρησιμοποιούνται οι ακαδημαϊκές μονάδες ECTS (European Credit Transfer System). Τα οφέλη από την ανταλλαγή φοιτητών είναι πολλαπλά και προφανή. Παρέχει την ευκαιρία στους φοιτητές να

εκτεθούν σε διαφορετικά συστήματα ιατρικής εκπαίδευσης και εάν επιθυμούν, ν' αναζητήσουν κλινική άσκηση σε χώρες της Ε.Ε. ή της Αμερικής. Η προπτυχιακή εμπειρία των φοιτητών μας στο διεθνή χώρο αποτέλεσε ισχυρό κίνητρο αναζήτησης ευκαιριών και δυνατοτήτων μετεκπαίδευσης στη Σουηδία, Μ. Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία και των ΗΠΑ.

3.1.5. Η πρακτική άσκηση των φοιτητών

Σκοπός της Πρακτικής άσκησης των φοιτητών της Ιατρικής και ιδιαίτερα της **Κλινικής Άσκησης** είναι η απόκτηση κλινικής εμπειρίας και δεξιότητας τέτοιας, που να είναι ικανοί να προσφέρουν στον νέο εκπαιδευόμενο ιατρό - φοιτητή επάρκεια και αποτελεσματικότητα στην παροχή πρώτης και φροντίδας και αντιμετώπισης της ασθένειας σε σημείο που δεν επιτρέπονται συμβιβασμοί και ημίμετρα. Η Κλινική Άσκηση στοχεύει στην ανάληψη εκ μέρους του φοιτητή, της επίβλεψης των ασθενών με υπεύθυνο τρόπο, δρώντας ουσιαστικά ως ειδικευόμενος χωρίς βέβαια να έχει την δυνατότητα υπογραφής των ιατρικών οδηγιών. Το Τμήμα Ιατρικής διαμόρφωσε αναλυτικού προγράμματος για την Κλινική Άσκηση. Σημαντικός αριθμός απόφοιτων γιατρών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας έχουν διαπρέψει στο διεθνή χώρο, παρά την μόλις προ 10ετίας ανάπτυξη της στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας.

3.1.2.1. Πρόγραμμα Σπουδών Επιλογής «Ιατρική Βιοχημεία»

Τα Προγράμματα Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ) (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4**, επισυνάπτεται), σύμφωνα με την ιδρυτική τους φιλοσοφία «διεύρυναν τις εκπαιδευτικές επιλογές και εισήγαγαν την διά βίου κατάρτιση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση» παρέχοντας, σε οποιονδήποτε είχε Απολυτήριο Λυκείου, την δυνατότητα πραγματοποίησης είτε ενός ολοκληρωμένου κύκλου σπουδών, που οδηγούσε στην χορήγηση Πτυχίου, ισότιμου του πτυχίου που χορηγούν τα συμβατικά προγράμματα σπουδών, είτε παρακολούθησης μεμονωμένων μαθημάτων που οδηγούσε στην χορήγηση Βεβαίωσης Σπουδών.

Το ΠΣΕ «Ιατρική Βιοχημεία» ήταν ένα Διατμηματικό Πρόγραμμα Σπουδών των τμημάτων Ιατρικής και Γενικού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Ιδρύθηκε μετά από έγκριση όλων των συλλογικών οργάνων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με την ΥΑ ΒΙ 373 (ΦΕΚ 612 Β, 18.06.1998), στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ και λειτούργησε στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Ιατρικής, που είχε και τη διοικητική ευθύνη του Προγράμματος, στη Λάρισα. Ήταν ένα διεπιστημονικό πρόγραμμα σπουδών και συνιστούσε το πρώτο και μοναδικό προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στην Ιατρική Βιοχημεία στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε από 25 μέλη ΔΕΠ, 21 εξωτερικούς συνεργάτες διδασκαλίας, από διοικητικό και τεχνικό προσωπικό. Στο Πρόγραμμα επίσης συμμετείχαν 2 ΕΕΠ και 2 ΕΔΤΠ του Π.Θ. κι έδωσαν διαλέξεις 29 προσκεκλημένοι ομιλητές.

Αντικείμενο του Προγράμματος Σπουδών Επιλογής «Ιατρική Βιοχημεία» ήταν η μελέτη της επιστήμης της Βιοχημείας, με έμφαση στη φυσιολογική και παθολογική βιοχημεία του ανθρώπου και η ανάδειξη του βασικού της ρόλου στη σύγχρονη Ιατρική. Στόχος του

Προγράμματος ήταν η θεωρητική και πρακτική κατάρτιση επιστημόνων, οι οποίοι ήταν εκπαιδευμένοι για να ασχοληθούν ερευνητικά, εργαστηριακά και παραγωγικά με τη βιοχημική και μοριακή βάση βιοϊατρικών θεμάτων.

Οι σπουδές είχαν οργανωθεί σε 12 τρίμηνα, τρία τρίμηνα ανά ακαδημαϊκό έτος. Κάθε τρίμηνο διαρκεί 13 εβδομάδες (11 εβδομάδες διδασκαλίας και 2 εβδομάδες εξετάσεων) και σε κάθε τρίμηνο διδάσκονταν 3 μαθήματα, συνολικής διάρκειας 18 ωρών εβδομαδιαίως. Μεγάλο μέρος πολλών μαθημάτων αποτελούνταν από εργαστηριακές ή φροντιστηριακές ασκήσεις. Τα διδασκόμενα μαθήματα ανήκαν σε τρεις θεματικές ενότητες: Μαθήματα Βιοχημείας, (π.χ. Βασική Βιοχημεία, Ενδιάμεσος Μεταβολισμός, Μοριακή Βιολογία Πειραματική Βιοχημεία, Βιοχημεία Ιστών, Μοριακή Βάση Γενετικών Ασθενειών, Επίκαιρα Θέματα Βιοχημείας, Βιοτεχνολογία), Μαθήματα Βασικών Επιστημών (π.χ. Γενική, Οργανική και Φυσικο-Χημεία, Βιολογία, Γενετική, Αρχές Φυσιολογίας, Μορφολογίας και Φαρμακολογίας, Πληροφορική, Στατιστική, Νευροεπιστήμες), Μαθήματα Εργαστηριακής Ιατρικής (Κλινική Βιοχημεία, Παθολογική Φυσιολογία, Μικροβιολογία, Ανοσολογία Ενδοκρινολογία, Θέματα Αιματολογίας/Ογκολογίας, Τοξικολογία, Διατροφή) καθώς και Αγγλικά, Βιοϊατρική Επικοινωνία και μαθήματα επιλογής. Για την απόκτηση πτυχίου στην «Ιατρική Βιοχημεία», το οποίο ήταν ισότιμο των ελληνικών ΑΕΙ, απαιτούνταν φοίτηση ελάχιστης διάρκειας 4 ετών και παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε 35 μαθήματα: 29 υποχρεωτικά και 6 επιλογής, (τα οποία αντιστοιχούσαν σε 200 διδακτικές μονάδες) καθώς και η εκπόνηση μιας 6μηνης ερευνητικής διπλωματικής εργασίας (η οποία αντιστοιχούσε σε 32 διδακτικές μονάδες).

Λόγω της εργαστηριακής φύσης του προγράμματος, ο αριθμός των φοιτητών που μπορούσε να εκπαιδευτεί είχε καθοριστεί σε 25 ανά έτος. Στις δύο περιόδους εισαγωγής φοιτητών (Σεπτέμβριος 1998 και Ιανουάριος 1999) εγγράφηκαν στο πρόγραμμα 51 φοιτητές για λήψη πτυχίου και 22 για απονομή Βεβαίωσης Σπουδών σε ορισμένα μαθήματα. Η πρώτη σειρά φοιτητών (εισαχθέντες τον Σεπτέμβριο 1998), όπως και η δεύτερη σειρά φοιτητών (εισαχθέντες τον Ιανουάριο 1999) ολοκλήρωσαν τις Σπουδές τους στις αρχές του 2006 και ορκίστηκαν 36 φοιτητές.

Το ΠΣΕ Ιατρική Βιοχημεία χρηματοδοτήθηκε αρχικά (1/1/1998-31/12/1999) από το ΕΠΕΑΚ Ι, στα πλαίσια του 2^{ου} ΚΠΣ, με 200 εκ. δραχμές. Δαπανήθηκαν 153.865.000 από το ΕΚΤ για αμοιβές διδασκόντων, αμοιβές διοικητικού, τεχνικού, και εργαστηριακού προσωπικού, για προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού, αναλώσιμα, μετακινήσεις, εκτυλώσεις, δημοσιότητα κ.ά, ενώ 46.135.000 δαπανήθηκαν από το ΕΤΠΑ για την αγορά φωτοτυπικών μηχανημάτων, εποπτικών μέσων, Η/Υ, κλιματιστικών, επίπλων Γραμματείας και γραφείων καθώς και επιστημονικού εξοπλισμού για τη λειτουργία του Διδακτικού Εργαστηρίου Βιοχημείας. Για το διάστημα 1/1/2000 –31/8/2004 το Πρόγραμμα έλαβε προχρηματοδότηση από το 3^ο ΚΠΣ 789.485,45 ευρώ, για δαπάνες του καλύπτονται από το ΕΚΤ, όπως αναφέρθηκε

παραπάνω. Το ΠΣΕ Ιατρική Βιοχημεία ολοκλήρωσε την ακαδημαϊκή του λειτουργία στις 12/04/2006 ενώ την οικονομική του λειτουργία στις 19/06/2009.

Κατά την υλοποίηση του έργου έγιναν οι ακόλουθες ενέργειες:

1: Οργάνωση, Διοικητική και Τεχνική Υποστήριξη του Έργου

2: Ακαδημαϊκός Σχεδιασμός Έργου

3: Λειτουργία του ΠΣΕ

4: Αξιολόγηση ποιότητας έργου

5: Προβολή – Δημοσιότητα

6: Ανάθεση πτυχιακών εργασιών - Ολοκλήρωση φοίτησης - Απονομή πτυχίων

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

3.2.1. Περιγραφική αναφορά

Τα **Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)** του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (**ΠΘ**) συνιστούν μία προσφορά εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου που αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και των τεχνών και στην προώθηση της έρευνας με συνεκτίμηση των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Αποστολή των ΠΜΣ είναι η *υψηλή ποιότητα εκπαίδευσης και η απόκτηση γνώσεων μέσω της μελέτης*, της κριτικής αξιολόγησης και της έρευνας των σχετικών με τα Προγράμματα γνωστικών περιοχών.

Η αξιολόγηση των δομών και των κανόνων λειτουργίας των ΠΜΣ προωθεί την βελτίωση των στόχων τους είτε αυτό αφορά την κατεύθυνση **Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης**, όπου όμως η εκπαίδευση και καθοδήγηση των φοιτητών και φοιτητριών μέσω της *πρωτοτυπίας ή καινοτομίας της έρευνας*, συνεισφέρει ουσιαστικά στην προαγωγή καίριων γνωστικών περιοχών.

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας υποστηρίζει διοικητικά και οικονομικά τα υλοποιούμενα από τα Τμήματά του Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

3.2.1.1. Στόχοι του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας διοργανώνει ΠΜΣ τα οποία στοχεύουν:

- α.** Στην προαγωγή γνώσης και εξειδίκευσης, με κανόνες δεοντολογίας, που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες της κοινωνίας. Στην προαγωγή της γνώσης και της έρευνας, μέσα σε ένα ελεύθερο ακαδημαϊκό περιβάλλον, παρέχοντας στο υψηλότερο ποιοτικά εκπαιδευτικό επίπεδο, ευρύτατες ευκαιρίες στους φοιτητές και φοιτητρίες, χρήσιμες για την κοινωνία και το πολιτισμό. Στην διεξαγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου, που θα δημοσιεύεται και θα αναγνωρίζεται διεθνώς.
- β.** Στη διαπαιδαγώγηση των φοιτητών και φοιτητριών έτσι ώστε να κατανοήσουν τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας, τις θεωρίες και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που σχετίζονται με κάθε περιοχή εξειδίκευσης.
- γ.** Στη διεύρυνση συνεργασιών σε εκπαιδευτικό και ερευνητικό επίπεδο με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, με προσφορά ικανού αριθμού προγραμμάτων και σε ξένες γλώσσες.
- δ.** Στη διασφάλιση εχεγγύων ότι το διδακτικό προσωπικό έχει την ικανότητα για διδασκαλία και υποστήριξη έρευνας σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
- ε.** Στην προετοιμασία φοιτητών και φοιτητριών ικανών για επιτυχή σταδιοδρομία τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αναπτύσσει για την οικονομική στήριξη των φοιτητών και φοιτητριών του σύστημα αριστείων, και προνοεί ώστε ικανός αριθμός φοιτητών να εγγράφεται στα προγράμματα μέσω υποτροφιών, από φορείς, ιδρύματα, κλπ.

στ. Ένας ακόμη σημαντικός στόχος του ΠΘ είναι η αναγνώριση των μεταπτυχιακών προγραμμάτων του μεσοπρόθεσμα για το υψηλό επίπεδο, την αξιοπιστία και την επιλογή τους από τους πτυχιούχους που επιθυμούν να κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα. Να προσφέρεται ικανός αριθμός προγραμμάτων με σύγχρονες μεθόδους εξ αποστάσεως μέσω του διαδικτύου. Κάθε μεταπτυχιακό πρόγραμμα να οργανώνει σε τακτικά χρονικά διαστήματα συνέδρια, συμπόσια ή ημερίδες σχετικά με το αντικείμενο του.

ζ. Τέλος ένας σπουδαίος στόχος θεωρήθηκε η ενίσχυση της έρευνας δια της συμμετοχής των μεταπτυχιακών φοιτητών στα ερευνητικά προγράμματα μελών ΔΕΠ του Ιατρικού τμήματος του ΠΘ (**ΙΤΠΘ**) συμβάλλοντας έτσι στη διεθνή προβολή του Τμήματος και την αξιοκρατική εξέλιξη των μελών ΔΕΠ. Επί πλέον με βάση τη διεθνή εμπειρία το πιστεύετε ότι τα μεταπτυχιακά προγράμματα θ' αποτελέσουν πόλο έλξης για την προσέλκυση νέων άριστα εκπαιδευμένων επιστημόνων καθώς και ανταγωνιστικών κονδυλίων έρευνας από πηγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γενικές Διατάξεις

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας από το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 οργανώνει και λειτουργεί τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3685 (ΦΕΚ 148, τ.Α`/16-8-2008). Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα ή να συνδιοργανώνουν μεταξύ τους ή με ομοταγή ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών για τη χορήγηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (**ΜΔΕ**) και Διδακτορικού Διπλώματος (**ΔΔ**). Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αιτήματος έγκρισης ΠΜΣ προς το **ΥΠΕΠΘ**, είναι η συνυποβολή της έκθεσης αξιολόγησης του οικείου Τμήματος σύμφωνα με το ν. 3374/2005(ΦΕΚ 189 Α'), από την οποία προκύπτει η ύπαρξη των απαραίτητων για τη λειτουργία του Προγράμματος προϋποθέσεων.

Τα ΠΜΣ καταρτίζονται από την **ΓΣΕΣ** του οικείου Τμήματος που διαθέτει την απαραίτητη κτιριακή-υλικοτεχνική υποδομή, τα απαραίτητα μέλη ΔΕΠ και το λοιπό εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό και υποβάλλονται για έγκριση στην Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών (**ΕΜΣ**) του Ιδρύματος.

3.2.1.2. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

3.2.1.3.1. Γενικά

Τα προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΘ που οδηγούν σε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (**ΜΔΕ**) έχουν ως αντικείμενο την εμβάθυνση σε γνωστικές περιοχές της επιστήμης, την υψηλής ποιότητας εκπαίδευση, την κατανόηση των ερευνητικών μεθόδων και την προετοιμασία των φοιτητών για την στελέχωση συναφών επαγγελματικών και επιστημονικών χώρων.

3.2.1.3.2. Χρονική Διάρκεια

Η διάρκεια σπουδών για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης καθορίζεται από τον Κανονισμό λειτουργίας του εκάστοτε ΠΜΣ και είναι ένα, ενάμιση ή δύο έτη. Μέγιστη διάρκεια φοίτησης ορίζεται ο διπλάσιος χρόνος της ελάχιστης διάρκειας σπουδών. Οι Γενικές Συνελεύσεις Ειδικής Σύνθεσης των Τμημάτων μπορούν να επεκτείνουν αυτό το διάστημα άλλο ένα χρόνο, μετά από τεκμηριωμένη απόφαση.

3.2.1.3.3. Προϋποθέσεις Απόκτησης Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης

Για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτούνται από 75 (για ετήσια εντατικά) έως 120 διδακτικές μονάδες (ECTS) οι οποίες αποκτούνται μετά από:

- Επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση σε ικανό αριθμό μαθημάτων (6 έως 20).
- Εκπόνηση και επιτυχή εξέταση πρωτότυπης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.
- Πρακτική Άσκηση (όπου θεωρείται απαραίτητη από τον Κανονισμό Σπουδών του ΠΜΣ).
- Παρακολούθηση οργανωμένων σεμιναρίων ή διαλέξεων ή ασκήσεων εφόσον προβλέπονται από τον κανονισμό του ΠΜΣ.

3.2.1.3.4. Όργανα Λειτουργίας ΠΜΣ

Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία των ΠΜΣ αρμόδια όργανα είναι:

- Η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης (**ΣΕΣ**) του Ιδρύματος
- Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (**ΓΣΕΣ**) του οικείου Τμήματος
- Η Συντονιστική Επιτροπή (**ΣΕ**) του ΠΜΣ
- Ο Διευθυντής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ) σε περιπτώσεις Διατμηματικών ΠΜΣ

Στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει επίσης συσταθεί Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος. Η Επιτροπή αυτή αποτελείται από 8 μέλη ΔΕΠ, προεδρεύει σ' αυτήν ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, ορίζεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο για θητεία δυο ετών και είναι αρμόδια να εξετάζει και να εισηγείται στην ΣΕΣ για όλα τα θέματα που αφορούν στα ΠΜΣ του Ιδρύματος.

3.2.1.3.5. Επιτροπές των ΠΜΣ

Για την λειτουργία των ΠΜΣ η ΓΣΕΣ του Τμήματος ορίζει, με θητεία ενός (1) ή δυο (2) ετών, όπως προβλέπει ο κανονισμός μεταπτυχιακών σπουδών κάθε προγράμματος, τις εξής Επιτροπές:

Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Επιτροπή Δεοντολογίας

Επιτροπή Οικονομικής Διαχείρισης

3.2.1.3.6. Διαδικασίες επιλογής

3.2.1.3.6.α. Αιτήσεις

Κάθε χρόνο τα Τμήματα δημοσιεύουν, τρεις μήνες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων, ανακοίνωση στον Τύπο και στην ιστοσελίδα τους σχετικά με το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακοί Σπουδών του οποίου η έναρξη έχει προγραμματισθεί για το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Οι αιτήσεις των υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά

3.2.1.3.6.β. Επιλογή Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Στα ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι ΑΕΙ (κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 3549-2007) τη ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου, την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο, και την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου. Η ΓΣΕΣ του οικείου Τμήματος καθορίζει με απόφαση της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή τη διεξαγωγή εξετάσεων κα συνεντεύξεων, τα αποτελέσματα των οποίων συνεκτιμώνται κατά την επιλογή. Οι αιτήσεις των υποψηφίων με τα συνημμένα δικαιολογητικά υποβάλλονται στις Γραμματείες των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η επιλογή των εισακτέων στο ΠΜΣ γίνεται από την επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών φοιτητών. Το επίπεδο της γνώσης της ξένης γλώσσας ή των ξένων γλωσσών που θα είναι υποχρεωτικές από κάθε μεταπτυχιακό πρόγραμμα θα είναι αντίστοιχο τουλάχιστο με το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας Επιπέδου Β2 του Ν. 2740/1999 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003. Ο αριθμός των θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών ή φοιτητριών καθορίζεται κατά ανώτατο όριο από την ΓΣΕΣ του Τμήματος ή την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη ΓΣΕΣ.

Ενδεικτικός συνοπτικός πίνακας αξιολόγησης για εισαγωγή στο πρόγραμμα

Κριτήρια Επιλογής	Μόρια	
1. Βαθμός πτυχίου		%
2. Επίπεδο γνώσης της ξένης γλώσσας ή ξένων γλωσσών		%
3. Γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας		%
4. Πτυχιακή εργασία		%
5. Επαγγελματική εμπειρία		%
6. Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά		%
7. Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια		%
8. Συμμετοχή σε ερευνητικό πρόγραμμα		%
9. Δεύτερο πτυχίο (για τεταρτοετή φοίτηση)		%
10. Κατοχή άλλων Μεταπτυχιακών Τίτλων Σπουδών		%

11. Γραπτές εξετάσεις	%
12. Συνάφεια των προπτυχιακών σπουδών με το αντικείμενο του ΜΠΣ	%
13. Συνέντευξη	%

3.2.1.3.7. Πρόγραμμα

3.2.1.3.7.α. Πρόγραμμα Μαθημάτων για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες των Προγραμμάτων ορίζονται σαφώς στους οδηγούς σπουδών των Τμημάτων. Σε κάθε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζονται σαφώς τα υποχρεωτικά και το επιλεγόμενα μαθήματα, οι ώρες διδασκαλίας και οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του κάθε μαθήματος. Για όλα τα μαθήματα απαιτείται η φυσική συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών. Παράλληλα με τα μαθήματα, στο ΠΜΣ προσφέρονται σεμινάρια.. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία είναι υποχρεωτική για όλους. Το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος, με τους τίτλους των διαλέξεων, τον τρόπο αξιολόγησης και τη σχετική βιβλιογραφία, αναγράφονται σαφώς στους Οδηγούς Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων.

Κάθε εξάμηνο σπουδών διαρκεί τουλάχιστον δώδεκα (12) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας.

3.2.1.3.7.β. Διδάσκοντες- Επιβλέποντες στα ΠΜΣ και αξιολόγηση μαθημάτων

Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις στα ΠΜΣ μπορούν να αναλαμβάνουν: Μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ του οικείου Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες ή διδάσκοντες βάσει του Π.Δ. 407/1980 (ΦΕΚ 112 Α'), οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκές δημοσιευμένο έργο. Τα 2/3 τουλάχιστον των διδασκόντων σε κάθε ΠΜΣ πρέπει να είναι μέλη ΔΕΠ του οικείου ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική συγγραφική ή ερευνητική δραστηριότητα. Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ. Κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να αναλαμβάνει και να επιβλέπει έως επτά (7) μεταπτυχιακούς φοιτητές.

3.2.1.3.7.γ. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Η ΓΣΕΣ, ύστερα από πρόταση της ΣΕ, ορίζει τουλάχιστον Τριμελή Επιτροπή στην οποία συμμετέχουν ο Επιβλέπων και άλλα δύο (2) ή περισσότερα μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β', Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος. Κάθε φοιτητής και φοιτήτρια υποβάλλει στον Επιβλέποντα την Πρόταση

Μεταπτυχιακής Διπλωματικής εργασίας. Ο σχεδιασμός γίνεται με ευθύνη του Επιβλέποντος Καθηγητή. Το περιεχόμενο της Διπλωματικής εργασίας θα πρέπει να αφορά σύγχρονα θέματα της επιστήμης και να είναι συμβατό με την αποστολή των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ή φοιτήτριες σε συνεργασία με τους επιβλέποντες καθηγητές τους, ενθαρρύνονται να παρουσιάζουν τα ερευνητικά τους δεδομένα σε συνέδρια και να τα δημοσιεύουν σε επιστημονικά περιοδικά. Η τελική αξιολόγηση και κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής εργασίας γίνεται από την ΓΣΕΣ.

3.2.1.3.7.δ. Πρακτική Άσκηση

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορούν να προβλέψουν Πρακτική Άσκηση των Μεταπτυχιακών φοιτητών. Οι διαδικασίες ολοκλήρωσης της πρακτικής άσκησης και οι τρόποι αξιολόγησης διενεργούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του κάθε Προγράμματος.

3.2.1.3.8. Συνοπτική περιγραφή διατάξεων στον μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Στους φοιτητές παρέχεται η ευκαιρία παρακολούθησης μαθημάτων και άλλων συγγενών μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

Για την κάλυψη των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του κάθε Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών οι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν πρόσβαση στην υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος (βιβλιοθήκη, εργαστήρια, κλινικές κλπ.).

3.2.1.3.9. Οικονομικά. Διαχείριση εσόδων και εξόδων

Οι Πόροι των ΠΜΣ μπορεί να είναι δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες φορέων του Δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα γενικά, νομικών ή φυσικών προσώπων ή πόροι από ερευνητικά προγράμματα, κοινοτικά προγράμματα, επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού και διδάκτρα. Το ποσό των διδάκτρων καθορίζεται κάθε χρόνο με απόφαση της ΓΣΕΣ. Τα ΠΜΣ δικαιούνται χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση έγκρισης τους, η οποία καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης τους βάσει κριτηρίων ποιότητας και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του οικείου Τμήματος σύμφωνα με το ν. 3374/05 και του καθενός ΠΜΣ σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3685/08. Η διαχείριση των εσόδων των ΠΜΣ γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ).

3.2.1.3.10. Υγειονομική κάλυψη - Φοιτητικά δάνεια

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές για απόκτηση ΜΔΕ και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν υγειονομική κάλυψη δικαιούνται υγειονομικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, όπως ισχύει και για τους προπτυχιακούς φοιτητές. Οι διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 2640/1998 (ΦΕΚ 206 Α') εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές για απόκτηση ΜΔΕ ή στους υποψήφιους διδάκτορες, σε περίπτωση που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση

σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους. Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 43 του Ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124 Α') για τη χορήγηση φοιτητικών δανείων.

3.2.1.3.11. Ιστοσελίδα των ΠΜΣ

Κάθε μεταπτυχιακό πρόγραμμα έχει την ιστοσελίδα του, στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ή και σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα κρίνει το τμήμα, ιδιαίτερα σε προγράμματα συνεργασίας με πανεπιστήμια του εξωτερικού. Η επίσημη ιστοσελίδα του ΠΜΣ ενημερώνεται διαρκώς, και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος, και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

3.2.2. Συνοπτική Περιγραφή των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων

3.2.2.1. Γενικά:

Στο **Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας** λειτουργούν τέσσερα οργανωμένα μεταπτυχιακά προγράμματα που οδηγούν σε μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης (ΜΔΕ/Masters) και εν συνεχεία σε διδακτορικό δίπλωμα (Δ.Δ/PhD). Οι Οδηγοί Σπουδών των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων εμπεριέχονται στην ενότητα «Αναλυτική Περιγραφή των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων» της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης. Το ανωτέρω αναφερόμενο *Παράρτημα* περιέχει επίσης τις αναλύσεις και εξωτερικές αξιολογήσεις των επιμέρους Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων. Τα προγράμματα αυτά καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ειδικοτήτων και στο παρόν κεφάλαιο, προκειμένου να διευκολυνθεί η κατανόηση της συνοχής των ΠΜΣ (Masters) και ΠΔΣ (PhD) προγραμμάτων, γίνεται μόνο μια εισαγωγική παρουσίαση αυτών. Στο Ιατρικό Τμήμα επίσης του ΠΘ λειτουργεί πρόγραμμα απόκτησης διδακτορικού μέσω της λεγομένης Εναλλακτικής Διαδικασία όπως προβλέπεται από τον Νόμο 2083/92. Τα ΠΜΣ χωρίζονται σε **Μονομηματικά και Διατμηματικά** ανάλογα με τον τρόπο διοίκησης τους. Τα τέσσερα υπάρχοντα ΠΜΣ στο ΠΘ είναι όλα προς το παρόν μονομηματικά και τα επιμέρους προγράμματα υποδεικνύονται με τα ελληνικά γράμματα : Α, Β, Γ και Δ. Όλα τα προγράμματα δίνουν την δυνατότητα στους αποφοίτους να ενταχθούν μετά από κρίση στο αντίστοιχο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών (ΠΔΣ).

3.2.2.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Βιολογία της Αναπαραγωγής».

Επιστημονικός Υπεύθυνος του Π.Μ.Σ. είναι ο Καθηγητής Μαιευτικής & Γυναικολογίας Ιωάννης Ε. Μεσσήνης. Απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στη «Βιολογία της Αναπαραγωγής» και έχει ως Αντικείμενο - Σκοπό την παροχή υψηλού επιπέδου εξειδίκευσης και εξάσκηση στη διεξαγωγή έρευνας στη Βιολογία της Αναπαραγωγής σε αποφοίτους Ιατρικών, Βιολογικών και άλλων Σχολών Υγείας για επιτυχή επαγγελματική σταδιοδρομία στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Η χρονική διάρκεια των σπουδών για την απονομή του κατά το άρθρο 3 τίτλου ΜΔΕ έχει ορισθεί σε ένα πλήρες ημερολογιακό έτος και ολοκληρώνεται με τρίμηνη περίοδο διάρκειας 12 εβδομάδων για την εκπόνηση, συγγραφή και παρουσίαση μεταπτυχιακής διπλωματικής διατριβής.

3.2.2.3. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας»

Το ΠΜΣ «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας», σε σύμπραξη με το Τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Λάρισας περιλαμβάνει υποχρεωτικά μαθήματα, μαθήματα επιλογής και πρακτική άσκηση. Επιστημονικός Υπεύθυνος του Π.Μ.Σ. είναι ο Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Γουργουλιάνης, καθηγητής Πνευμονολογίας. Έχει ως σκοπό την ειδίκευση επιστημόνων πτυχιούχων επιστημών υγείας στους οποίους παρέχει τη δυνατότητα να ειδικευτούν στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, ενός τομέα που παρουσιάζει ιδιαίτερη

σημασία αλλά και σημαντικά προβλήματα. Το πρόγραμμα σπουδών εκτείνεται σε 2 ακαδημαϊκά έτη. Τα αυστηρά κριτήρια επιλογής φοιτητών, η καλή υλικοτεχνική υποδομή, το υψηλής στάθμης διδακτικό προσωπικό και η εφαρμογή ενός συστήματος ποιότητας στην διαδικασία εκπαίδευσης θεωρούνται απαραίτητα για την αξιοπιστία του προγράμματος αυτό αξιόπιστο στον χώρο της εκπαίδευσης αλλά και στην αγορά εργασίας.

3.2.2.4. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή» του Εργαστηρίου Υγιεινής και Επιδημιολογίας του ΠΘ. Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος, είναι ο Αναπληρωτής Καθηγητής Επιδημιολογίας κ. Χ. Χατζηχριστοδούλου. Το πρόγραμμα έχει στόχο να εκπαιδεύσει αποφοίτους σχολών επιστημών υγείας σε θέματα περιβαλλοντικής υγιεινής με θεωρητικό και πρακτικό περιεχόμενο. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών διακρίνεται σε δύο κύκλους και οδηγεί στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Εξειδίκευσης με δύο κατευθύνσεις κατ' επιλογή: α. Ποιότητα - Ασφάλεια τροφίμων και Δημόσια Υγεία β. Ποιότητα - Ασφάλεια υδάτων και Δημόσια Υγεία

3.2.2.5. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κλινικές Εφαρμογές Μοριακής Ιατρικής»

Επιστημονικός Υπεύθυνος του Π.Μ.Σ. είναι ο κ. Π.Α. Μολυβδάς, καθηγητής Φυσιολογίας. Ιδρύθηκε με το ΦΕΚ 1209/6-8-2004, χρηματοδοτήθηκε από ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ -ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ» για τα έτη 2004-2008. Είχε σα στόχο την παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο πεδίο της Μοριακής Ιατρικής με την αξιοποίηση των γνώσεων και εμπειριών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος αλλά και με την συμμετοχή διακεκριμένων επιστημόνων από άλλα ΑΕΙ ή ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Από το 2006-2007 προγραμματίστηκαν καινοτομίες στο πρόγραμμα, δεδομένου ότι το πρόγραμμα φιλοδοξούσε να δώσει επιπλέον και ισχυρά εργαστηριακά εφόδια, προτάθηκε η πρόωπη έκθεση των μεταπτυχιακών σπουδαστών στα εργαστηριακά αντικείμενα του προγράμματος. Αυξήθηκαν τα προσφερόμενα μαθήματα κατά 50% με την καθιέρωση υποχρεωτικών κατ' επιλογήν με νέο καινοτόμο περιεχόμενο και δόθηκε η δυνατότητα στους μεταπτυχιακούς σπουδαστές να αποκτήσουν μεγαλύτερη εξειδίκευση μέσω της επιλογής συγκεκριμένων διδακτικών ενοτήτων.

3.2.3. Αναλυτική Περιγραφή των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων

A. Μονομηματικά Προγράμματα για Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ/ Masters)

3.2.3.1.1. Τίτλος Προγράμματος: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη «Βιολογία της Αναπαραγωγής»

Διευθυντής: Ιωάννης Μεσσήνης, Καθηγητής Μαιευτικής & Γυναικολογίας

3.2.3.1.2. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν: Το ΠΜΣ θα λειτουργήσει για τρίτο (3ο) έτος κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 και είναι μονομηματικό. Λειτουργεί με βάση την απόφαση για «Έγκριση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τίτλο Βιολογία της Αναπαραγωγής», ΑΡ. Φύλλου 1824/23-12-2005. Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έχουν εισαχθεί 30 ΜΦ και έχουν αποφοιτήσει 20.

Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ της Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής όπως επίσης και του Εργαστηρίου της Βιολογίας του Πανεπιστημίου.

3.2.3.1.3. Ανταπόκριση του Προγράμματος στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας: Το ΠΜΣ παρέχει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και εξάσκηση στη διεξαγωγή έρευνας στη Βιολογία της Αναπαραγωγής σε αποφοίτους Ιατρικών, Βιολογικών και άλλων Σχολών Υγείας με σκοπό την επιτυχή τους επαγγελματική σταδιοδρομία στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Οι απόφοιτοι του προγράμματος αναμένεται να συμβάλλουν στην βελτίωση των υπηρεσιών παροχής υγείας και στην ανάπτυξη της οικονομίας στη χώρα.

Το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην καλύτερη αξιοποίηση του φοιτητικού δυναμικού των ανωτέρω Σχολών και την προώθηση της συνεργασίας καθηγητών κλινικών και βασικών τομέων, μέσω της συνεπίβλεψης των φοιτητών του εν λόγω προγράμματος. Μετά το πέρας του 3ου έτους λειτουργίας του (2008-2009), το ΠΜΣ θα αναθεωρηθεί αρμοδίως με βάση την εμπειρία, που θα αποκτηθεί από τη λειτουργία του και τις επικρατούσες συνθήκες.

3.2.3.1.4. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα: Το πρόγραμμα οδηγεί σε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ/ Master). Η χρονική διάρκεια των σπουδών για την απονομή του κατά το άρθρο 3 τίτλου ΜΔΕ ορίζεται σε ένα πλήρες ημερολογιακό έτος. Το σύνολο των μαθημάτων ολοκληρώνεται σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα που καλύπτουν 320 ώρες διδασκαλίας (από 160 ώρες διδασκαλίας κάθε περίοδο) και 104 ώρες εργαστηριακών ασκήσεων (από 52 ώρες κάθε περίοδο) διάρκειας 21 και 19 εβδομάδων και ολοκληρώνεται με τρίμηνη περίοδο διάρκειας 12 εβδομάδων για την εκπόνηση, συγγραφή και παρουσίαση μεταπτυχιακής διπλωματικής διατριβής. Τα διδάκτρα ανέρχονται σε 2275,00 Ευρώ ανά

εξάμηνο. Η δομή του Προγράμματος περιγράφεται στο συνοπτικό Οδηγό Σπουδών που παρατίθεται στο **Παράρτημα Α.5α**. Οι ΜΦ έχουν πρόσβαση στη σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή του Εργαστηρίου Βιολογίας καθώς και στα Εργαστήρια Κυτταρογενετικής & Μοριακής Γενετικής και στο Εργαστήριο Εξωσωματικής Γονιμοποίησης (Μαιευτική & Γυναικολογική Κλινική) του Ιατρικού Τμήματος. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη Βιβλιοθήκη ως μέσου εκπαίδευσης και έρευνας. Η Βιβλιοθήκη του Ιατρικού Τμήματος στη Λάρισα, που είναι μία από τις πρώτες μηχανοργανωμένες βιβλιοθήκες στην Ελλάδα, ήδη διαθέτει πάνω από 2.000 τίτλους βιβλίων και 185 τίτλους περιοδικών. Όλες οι διεργασίες, π.χ. δανεισμός, κρατήσεις, παραγγελίες, γίνονται μέσω του αυτοματοποιημένου συστήματος. Επίσης, είναι δυνατή η μέσω του διαδικτύου οριζόντια δράση ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών (Healink) ηλεκτρονική πρόσβαση σε πληθώρα επιστημονικών περιοδικών.

3.2.3.1.5 Εξεταστικό σύστημα: Μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων των δύο εξαμήνων οι ΜΦ υποβάλλονται σε γραπτές εξετάσεις επί των αντικειμένων που διδάχθηκαν. Η επιτυχής ολοκλήρωση των γραπτών εξετάσεων επιτρέπει στους ΜΦ να παρουσιάσουν τη διπλωματική τους εργασία. Σε περίπτωση αποτυχίας ο ΜΦ επαναλαμβάνει την περίοδο, εφόσον το επιθυμεί και επανεξετάζεται διαφορετικά απορρίπτεται. Σε περίπτωση αποτυχίας και στην επανεξέταση απορρίπτεται.

3.2.3.1.6 Διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών: Ο συνολικός αριθμός εισακτέων Μεταπτυχιακών Φοιτητών για το ΜΔΕ του ΠΜΣ ορίζεται σε 10 ετησίως. Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί κάτοχοι πτυχίου Τμημάτων Ιατρικής και άλλων Τμημάτων των Σχολών Επιστημών Υγείας (Οδοντιατρικής, Νοσηλευτικής) των ΑΕΙ της ημεδαπής ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Επίσης γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων των Σχολών Θετικών Επιστημών (Βιολογίας, Χημείας, Βιοχημείας, Βιοτεχνολογίας, Μοριακής Βιολογίας, Φαρμακευτικής) ΑΕΙ της ημεδαπής ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι τμημάτων ΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Στα απαραίτητα δικαιολογητικά που καλούνται να καταβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι ΜΦ στη Γραμματεία του Προγράμματος συμπεριλαμβάνονται δυο συστατικές επιστολές από Καθηγητές Πανεπιστημίων ή ΤΕΙ ή ερευνητές Α' αναγνωρισμένων ερευνητικών κέντρων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και δίπλωμα ή πιστοποιητικό επάρκειας της γνώσης της Αγγλικής γλώσσας (υποχρεωτικά), και προαιρετικά άλλων ξένων γλωσσών. Η επιλογή των μεταπτυχιακών σπουδαστών γίνεται με συνεκτίμηση του γενικού βαθμού του πτυχίου και της συνέντευξης στην Επιτροπή Επιλογής. Η Επιτροπή Επιλογής εκλέγεται από τη ΓΣΕΣ μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ. Η συνέντευξη των υποψηφίων ΜΦ διεξάγεται στην έδρα του Τμήματος. Η Επιτροπή Επιλογής συνεκτιμά το γενικό βαθμό πτυχίου, τη βαθμολογία στα σχετικά με το Π.Μ.Σ. προπτυχιακά μαθήματα, τα πιστοποιητικά ή

διπλώματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, την τυχόν ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα, τις δύο συστατικές επιστολές και το πιστοποιητικό επάρκειας της γνώσης της Αγγλικής γλώσσας και άλλων ξένων γλωσσών. Για τους αλλοδαπούς, απαραίτητη κρίνεται η άριστη γνώση της Ελληνικής και της Αγγλικής. Όταν δεν υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για την άριστη γνώση της Ελληνικής ή της Αγγλικής γλώσσας, ο έλεγχος της επάρκειας της γνώσης θα γίνει με ευθύνη της Επιτροπής Επιλογής κατά την προφορική εξέταση.

3.2.3.1.7. Χρηματοδότηση: Η χρηματοδότησή του ΠΜΣ προέρχεται από τα διδάκτρα των μεταπτυχιακών φοιτητών. Τα διδάκτρα ανέρχονται σε 2275,00 Ευρώ ανά εξάμηνο.

3.2.3.1.8. Διεθνής Διάσταση: Στο Πρόγραμμα διδάσκουν μέλη ΔΕΠ του Ιατρικού Τμήματος, των οποίων το γνωστικό αντικείμενο εντάσσεται στο πεδίο του ΠΜΣ. Στο ΠΜΣ δύνανται να κληθούν να δώσουν διαλέξεις και να διδάξουν μαθήματα ή μέρος μαθημάτων και άλλα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής, που δεν συμμετέχουν άμεσα στο ΠΜΣ, μέλη ΔΕΠ άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής καθώς και ερευνητές και επιστήμονες με αναγνωρισμένο έργο.

3.2.3.2. Τίτλος Προγράμματος: Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών «Κλινικές Εφαρμογές Μοριακής Ιατρικής»

Διευθυντής: ΠΑ Μολυβδάς.

3.2.3.2.1. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν: Το ΠΜΣ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας- Τμήμα Ιατρικής, είναι μονομηματικό και ιδρύθηκε με το ΦΕΚ 1209/6-8-2004 (έναρξη των μαθημάτων τον Οκτώβριο του 2004). Το ΠΜΣ λειτουργεί σε σύμπραξη με τα Τμήματα Ιατρικών Εργαστηρίων του Τ.Ε.Ι. Αθήνας και του Τ.Ε.Ι. Λάρισας

3.2.3.2.2. Ανταπόκριση του Προγράμματος στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας: Το Πρόγραμμα παρέχει υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο πεδίο της Μοριακής Ιατρικής με την αξιοποίηση των γνώσεων και εμπειριών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος αλλά και με την συμμετοχή διακεκριμένων επιστημόνων από άλλα ΑΕΙ ή ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής Η Μοριακή Ιατρική είναι ένα σύγχρονο και γοργά εξελισσόμενο πολύ-τομεακά επιστημονικό πεδίο που στοχεύει στην εφαρμογή μεθόδων της Μοριακής Βιολογίας, Βιοχημείας και Γονιδιακής Τεχνολογίας στη διερεύνηση της παθογένειας σύνθετων ασθενειών, όπως τα αυτοάνοσα νοσήματα, ο καρκίνος και τα νοσήματα του καρδιαγγειακού και νευρικού συστήματος. Το Πρόγραμμα στοχεύει στην απόκτηση σε βάθος εργαστηριακής εμπειρίας από αποφοίτους Ιατρικών Σχολών και προσανατολισμός Βιολόγων και συναφών Επιστημόνων στην Εργαστηριακή Ιατρική και στη δημιουργία επιστημόνων που θα γίνουν ικανοί στο να χρησιμοποιούν ή και να αναπτύσσουν νέες και πιο αποτελεσματικές στρατηγικές στη διάγνωση, στην πρόληψη και στη θεραπεία των σοβαρών αυτών νόσων.

3.2.3.2.3. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα: Το πρόγραμμα περιλαμβάνει 4 διδακτικά εξάμηνα, ενώ ο αριθμός των εισακτέων είναι 12 κατ' ανώτατο όριο. Ακολουθεί άμεση εργαστηριακή έκθεση των μεταπτυχιακών φοιτητών στα ερευνητικά αντικείμενα του Τμήματος έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η ισχυρή πρακτική τους κατάρτιση. Το πρόγραμμα σπουδών και τα διδασκόμενα μαθήματα παρατίθενται στο **Παράρτημα Α.5β**. Συγκεκριμένα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατανέμονται αμέσως μετά την επιλογή τους στα Ερευνητικά Εργαστήρια του Τμήματος όπου ξεκινούν την εκπόνηση πειραματικών διπλωματικών εργασιών διάρκειας 4 εξαμήνων. Η απασχόληση των σπουδαστών στα Εργαστήρια είναι πλήρης και σύμφωνα με το ωράριο λειτουργίας των ερευνητικών ομάδων των Εργαστηρίων. Επίσης, παράλληλα με την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας και στη διάρκεια των τεσσάρων εξαμήνων που διαρκεί το Π.Μ.Σ., οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να επιλέξουν και να παρακολουθήσουν επιτυχώς μεταπτυχιακά μαθήματα και οργανωμένες εργαστηριακές ασκήσεις που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές μονάδες. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική.

3.2.3.2.4. Εξεταστικό σύστημα: Εκτός από τη γενική επίβλεψη από την Συντονιστική Επιτροπή, την πορεία των σπουδών κάθε ΜΦ παρακολουθούν δύο μέλη ΔΕΠ, ο Σύμβουλος Καθηγητής (ΣΚ) και ο Επιβλέπων Καθηγητής (ΕΚ). Ο ρόλος του Συμβούλου Καθηγητή ορίζεται εξ αρχής από την Συντονιστική Επιτροπή για να βοηθά τον ΜΦ στην αντιμετώπιση εκπαιδευτικών και προσωπικών προβλημάτων που θα προέκυπταν και τον προσανατόλιζε στην επιλογή της διπλωματικής εργασίας. Ο ΕΚ είναι το μέλος ΔΕΠ που ορίζει το θέμα και επιβλέπει την εκπόνηση και συγγραφή διπλωματικής εργασίας. Ο τελικός βαθμός είναι το γινόμενο του βαθμού επίδοσης στις εξετάσεις κάθε μαθήματος επί τον αριθμό των διδακτικών μονάδων του μαθήματος, όπως ορίζεται στον οδηγό σπουδών.

3.2.3.2.5. Διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών: Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων των Σχολών Υγείας και των Τμημάτων Βιολογίας ή συναφών Σχολών Θετικών Επιστημών ΑΕΙ της ημεδαπής ή ανεγνωρισμένων ΑΕΙ της αλλοδαπής. Πτυχιούχοι άλλων Σχολών ΑΕΙ και Πτυχιούχοι συναφών σχολών ΤΕΙ είναι δυνατόν επίσης να συμμετάσχουν στην διαδικασία επιλογής εφόσον εξετασθούν με επιτυχία στην ύλη των προπτυχιακών μαθημάτων Βιολογίας I & II, Βιοχημείας I & II και Φυσιολογίας I, II & III, όπως αυτή περιγράφεται στον οδηγό Σπουδών του Τμήματος Ιατρικής. Η Επιτροπή Επιλογής καλεί σε συνέντευξη – προφορική εξέταση όσους από τους υποψήφιους πληρούν τις τυπικές και τις ουσιαστικές προϋποθέσεις. Οι συνεντεύξεις διεξάγονται στην έδρα του Τμήματος. Η Επιτροπή Επιλογής συνεκτιμά το γενικό βαθμό πτυχίου, την βαθμολογία στα σχετικά με το Π.Μ.Σ. προπτυχιακά μαθήματα, την επίδοση στη διπλωματική εργασία (όπου προβλέπεται), τυχόν ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα, τρεις συστατικές επιστολές και τη γνώση ξένων γλωσσών. Απαραίτητη κρίνεται η άριστη γνώση της Αγγλικής και της Ελληνικής για τους αλλοδαπούς. Η γνώση της Αγγλικής αποδεικνύεται από την κατοχή διπλώματος Proficiency του Πανεπιστημίου του Cambridge (η ισοδυνάμου). Όταν δεν υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για την άριστη γνώση Αγγλικής ή Ελληνικής γλώσσας, ο έλεγχος της επάρκειας της γνώσης θα γίνει με ευθύνη της Επιτροπής Επιλογής κατά την προφορική εξέταση.

3.2.3.2.6. Χρηματοδότηση: Το ΠΜΣ κατά την ίδρυσή του, το 2004, χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση & Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση – ΕΠΕΑΕΚ II» με προϋπολογισμό 103.200 Ευρώ για τα έτη 2004-2008. Σε ό,τι αφορά τις υποτροφίες, δόθηκε μόνο μία υποτροφία σε ΜΦ το 2006, με βάση τα κοινωνικά, οικονομικά και ακαδημαϊκά κριτήρια.

3.2.3.2.7. Διεθνής Διάσταση: Στο Πρόγραμμα διδάσκουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος της Ιατρικής Σχολής και προσκεκλημένοι Ομιλητές από Τμήματα και Ερευνητικά Κέντρα Βιοϊατρικής Κατεύθυνσης. Επιπλέον προσκαλούνται επιφανείς επιστήμονες ώστε να

μεταδώσουν τις εξειδικευμένες γνώσεις που έχουν, και με αυτές να συνεισφέρουν στην βελτίωση και αναμόρφωση του θεσμού των μεταπτυχιακών στην Ελλάδα.

B. Διατμηματικά Προγράμματα για Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ/ Masters)

3.2.3.3.1. Τίτλος Προγράμματος: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας»

Διευθυντής: Κωνσταντίνος Γουργουλιάνης, Καθηγητής Πνευμονολογίας.

3.2.3.3.2. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν: Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας λειτουργεί σε σύμπραξη με το Τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Λάρισας, σύμφωνα με την απόφαση Αρ. Φύλλου/ΦΕΚ 1713/7-12-2005.

3.2.3.3.3. Ανταπόκριση του Προγράμματος στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας:

Το πρόγραμμα έχει στόχο την παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο πεδίο των υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας με την αξιοποίηση των γνώσεων και εμπειριών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής, των μελών ΕΠ του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Λάρισας. Η μεγάλη σημασία της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, αλλά και οι δυσκολίες που παρουσιάζονται σε όλες τις βαθμίδες περίθαλψης (ποιότητα, διαχείριση, οικονομία), καθιστούν αναγκαία την λειτουργία του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών που προτείνεται, με σκοπό την δημιουργία επιστημόνων με ειδικές γνώσεις στον τομέα αυτό της υγείας. Οι γνώσεις και δεξιότητες που παρέχονται στους ΜΦ μέσω του προγράμματος αφορούν την προαγωγή και ανάπτυξη της έρευνας στις επιστήμες της υγείας, την μελέτη μοντέλων φροντίδας και υγείας, όπως αυτά περιγράφονται στην ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία, την ανάπτυξη τεχνικών και τον προσδιορισμό μέτρων αναφορικά με την αγωγή και προαγωγή της υγείας και της ψυχικής υγείας, τον σχεδιασμό προγραμμάτων υγείας στην κοινότητα, στο χώρο εργασίας και στην οικογένεια, τη διοίκηση οργανισμών και άλλων φορέων που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, την αντιμετώπιση απειλητικών και δυσάρεστων για την ζωή καταστάσεων, τη μελέτη και τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών της φροντίδας και των συμπεριφορών υγείας πληθυσμών (παλινοστούντες ομογενείς, οικονομικοί μετανάστες, μουσουλμανική μειονότητα, τσιγγάνοι) με ιδιαίτερες πολιτισμικές συνήθειες. Επίσης κατά τη διάρκεια των σπουδών οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εκπαιδεύονται σε μεθόδους και τεχνικές ανάλυσης και αξιολόγησης συμπεριφορών και καταστάσεων υγείας του πληθυσμού σε επίπεδο κοινότητας, σε μεθόδους διερεύνησης και ανακάλυψης συγκεκριμένων παραγόντων που επιδρούν αρνητικά στην υγεία του πληθυσμού και ευνοούν την εμφάνιση νόσων, μεθόδους ανάλυσης και αξιολόγησης των δυναμικών που επηρεάζουν το οικονομικό κόστος ενός συστήματος υγείας όπως επίσης και μεθόδους αξιολόγησης αγαθών-προϊόντων υγείας, υπηρεσιών υγείας, προγραμμάτων υγείας και προαγωγής υγείας. Παρέχονται επίσης γνώσεις πάνω σε πεδία Marketing, Management υπηρεσιών υγείας και διδάσκονται μέθοδοι ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας στις επιστήμες υγείας. Τα αυστηρά κριτήρια

επιλογής φοιτητών, η καλή υλικοτεχνική υποδομή, το υψηλής στάθμης διδακτικό προσωπικό και η εφαρμογή ενός συστήματος ποιότητας στην διαδικασία εκπαίδευσης είναι απαραίτητα ώστε να καταστήσουν το πρόγραμμα αυτό αξιόπιστο στον χώρο της εκπαίδευσης αλλά και στην αγορά εργασίας.

3.2.3.3.4. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα: Το πρόγραμμα σπουδών εκτείνεται σε 2 ακαδημαϊκά έτη και αποτελείται από τρία σπουδαστικά εξάμηνα εκπαίδευσης που περιλαμβάνουν:

1^ο Σπουδαστικό έτος: σύνολο μαθημάτων 7, ώρες 168, Δ.Μ 21. 2^ο σπουδαστικό έτος: σύνολο μαθημάτων 5, ώρες 120, Δ.Μ 15 και ακολουθεί ένα εξάμηνο για την εκπόνηση ερευνητικής διπλωματικής εργασίας. Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας περιλαμβάνει υποχρεωτικά μαθήματα, μαθήματα επιλογής, πρακτική και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Την πορεία κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή, εκτός από την γενική επίβλεψη από την ΕΔΕ παρακολουθούν ένα μέλος ΔΕΠ ή ΕΠ (Σύμβουλος Καθηγητής - ΣΚ) και ο Επιβλέπων Καθηγητής (ΕΚ). Ο ΕΚ είναι το μέλος ΔΕΠ ή ΕΠ που ορίζει το θέμα και επιβλέπει την εκπόνηση και συγγραφή της διπλωματικής εργασίας. Ο ΕΚ και το θέμα της διπλωματικής επιλέγεται από τον κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή μετά το πέρας του 2^{ου} εξαμήνου σπουδών από μία κατάσταση που εγκρίνεται από την ΕΔΕ βάσει επιστημονικών κριτηρίων. Κάθε ΕΚ δεν μπορεί να επιβλέπει πάνω από 3 ΜΦ. Η δομή του Π.Μ.Σ. περιγράφεται στον συνοπτικό Οδηγό Σπουδών ο οποίος παρατίθεται στο **Παράρτημα Α.5γ**. Οι Μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις άλλες δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Απουσία πέραν του 20% (διαλέξεις, εργαστήρια, ασκήσεις πεδίου ή μη έγκαιρη παράδοση των εργασιών) οδηγεί αυτομάτως σε αποκλεισμό από τις εξετάσεις του αντίστοιχου μαθήματος. Περιπτώσεις αδυναμίας προσέλευσης στις εξετάσεις οποιουδήποτε μαθήματος λόγω σοβαρού κωλύματος το οποίο βεβαιώνεται με την προσκόμιση δικαιολογητικών κρίνονται από την Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ) η οποία αποφαινεται περί της επάρκειας των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών κατά την απόλυτη κρίση της.

3.2.3.3.5. Εξεταστικό σύστημα: Η αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων περιλαμβάνει την υποχρεωτική εκπόνηση εργασίας (η οποία παραδίδεται στο Γραφείο Εκπαίδευσης της Ιατρικής Σχολής ή του τμήματος Νοσηλευτικής) και τμηματικές εξετάσεις στο τέλος κάθε μαθήματος που διδάσκονται.

3.2.3.3.6. Διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών: Ο ανώτατος αριθμός εκπαιδευομένων ανέρχεται σε 30. Στο πρόγραμμα των μεταπτυχιακών σπουδών γίνονται δεκτοί οι απόφοιτοι Σχολών Επιστημών Υγείας τμημάτων Πανεπιστημίου κ ΤΕΙ, καθώς και ομοταγών ιδρυμάτων του εξωτερικού. Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων σπουδαστών

γίνεται μετά από αίτηση τους στην Ιατρική Σχολή και την κατάθεση συγκεκριμένων δικαιολογητικών, όπως αυτά καθορίζονται στην προκήρυξη. Οι κάτοχοι τίτλου Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής οφείλουν να προσκομίσουν την αναγνώριση του τίτλου τους από το ΔΟΑΤΑΠ (πρώην ΔΙΚΑΤΣΑ). Η διαδικασία επιλογής των εκπαιδευομένων περιλαμβάνει και συνέντευξη, όπου εκτιμάται η προηγούμενη εμπειρία και οι επιστημονικές γνώσεις, η απασχόληση, η ηλικία, η καριέρα, η παρακολούθηση σεμιναρίων και συνεκτιμάται η καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας.

3.2.3.3.7. Χρηματοδότηση: Η χρηματοδότησή του ΠΜΣ προέρχεται από τα διδάκτρα των μεταπτυχιακών φοιτητών. Τα διδάκτρα ανέρχονται σε 1500 Ευρώ ανά εξάμηνο.

3.2.3.3.8. Διεθνής Διάσταση: Στο Πρόγραμμα διδάσκουν επιστήμονες από πανεπιστήμια και ερευνητικά ινστιτούτα της Ελλάδας και του εξωτερικού.

3.2.3.4.1. Τίτλος Προγράμματος: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή».

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Αναπληρωτής Καθηγητής Επιδημιολογίας κ. Χ. Χατζηχριστοδούλου.

3.2.3.4.2. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν:

Το ΜΠΣ λειτουργεί από τον Σεπτέμβριο του 2006 με βάση την απόφαση με Αρ. Φύλλου ΦΕΚ 1660/19-11-2005. Από την αρχή της λειτουργίας του έχουν εισαχθεί 72 ΜΦ και έχουν αποφοιτήσει 17.

Το Πρόγραμμα του Εργαστηρίου Υγιεινής και Επιδημιολογίας του ΠΘ είναι μονομηματικό και οι φορείς που συνεργάζονται για τη λειτουργία του είναι: 1. Σχολή Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: α) Τμήμα Ιατρικής, Λάρισα β) Τμήμα Κτηνιατρικής, Καρδίτσα 2. Σχολή Γεωπονικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: α) Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος β) Τμήμα Γεωπονίας, Ζωικής Παραγωγής και Υδάτινου Περιβάλλοντος 3. Τ.Ε.Ι. Λάρισας: Τμήμα Ιατρικών εργαστηρίων 4. Τ.Ε.Ι. Αθηνών: Τμήμα Ιατρικών εργαστηρίων

3.2.3.4.3. Ανταπόκριση του Προγράμματος στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας:

Το ΜΠΣ ανταποκρίνεται στους στόχους του τμήματος και της κοινωνίας παρέχοντας εκπαίδευση στους αποφοίτους σχολών επιστημών υγείας (Ιατρικές σχολές, Κτηνιατρική, αποφοίτους Σχολών Επιστημών Υγείας, Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Βιολόγους, Γεωπόνους, Χημικούς κλπ.), υψηλού επιπέδου εκπαίδευση σε θέματα περιβαλλοντικής υγιεινής με θεωρητικό και πρακτικό περιεχόμενο. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην πρακτική εξάσκηση και στην σε βάθος γνώση των θεμάτων, ώστε να εκπαιδευτούν ικανά στελέχη με αντικείμενο την περιβαλλοντική υγιεινή που να μπορούν να στελεχώσουν δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς με συναφή αντικείμενα (μεγάλες μονάδες παραγωγής τροφίμων, Εταιρίες Ύδρευσης, Εργαστήρια Δημόσιας Υγείας, Διευθύνσεις Υγείας Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων κλπ.) οι κοινωνίες που επενδύουν σε θέματα περιβαλλοντικής υγιεινής έχουν τεράστιο όφελος. Στη χώρα μας υπάρχει έλλειψη μεταπτυχιακών προγραμμάτων στην περιβαλλοντική υγιεινή. Το Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας έχει μεγάλη εμπειρία στα θέματα περιβαλλοντικής υγιεινής, αφού ήταν υπεύθυνο για την οργάνωση συστήματος υγειονομικής επιτήρησης, το οποίο περιελάμβανε προληπτικούς ελέγχους σε θέματα περιβαλλοντικής υγιεινής κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών αγώνων.

3.2.3.4.4. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα: Η συνολική διάρκεια φοίτησης του ΜΠΣ είναι δύο έτη (τέσσερα εξάμηνα) και διακρίνεται σε δύο κύκλους. Ο πρώτος κύκλος (Α' κύκλος) έχει διάρκεια δύο εξάμηνα και περιλαμβάνει κοινά μαθήματα για όλους τους

μεταπτυχιακούς φοιτητές. Ο δεύτερος κύκλος (Β' κύκλος) οδηγεί στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Εξειδίκευσης με δύο κατευθύνσεις κατ' επιλογή: α. Ποιότητα - Ασφάλεια τροφίμων και Δημόσια Υγεία και β. Ποιότητα - Ασφάλεια υδάτων και Δημόσια Υγεία. Ο Β' κύκλος καλύπτει δύο εξάμηνα σπουδών: Το τρίτο εξάμηνο περιλαμβάνει την παρακολούθηση των μαθημάτων Εξειδίκευσης και το τέταρτο τη διπλωματική εργασία. Τα μαθήματα, η ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές και εργαστηριακές ασκήσεις και κάθε είδους εκπαιδευτικές ή ερευνητικές δραστηριότητες που απαιτούνται για την απόκτηση αυτών των διπλωμάτων προβλέπονται από τις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις. Το πρόγραμμα σπουδών και τα διδασκόμενα μαθήματα παρατίθενται στο **Παράρτημα Α.5**. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Εδικής Συνθέσεως (ΓΣΕΣ) του Τμήματος, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ) είναι δυνατόν κάποιο (ή κάποια) από τα μαθήματα να διδαχθεί σε εξάμηνο διαφορετικό από εκείνο που προβλέπεται στην Υπουργική Απόφαση. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει διπλωματική εργασία. Το θέμα της διπλωματικής εργασίας επιλέγεται κατά τη διάρκεια του 3ου εξαμήνου σπουδών από το φοιτητή σε συνεργασία με τον Επιβλέποντα Καθηγητή. Ο Επιβλέπων Καθηγητής ορίζεται από την ΓΣΕΣ ύστερα από πρόταση της ΣΕ και πρέπει να έχει γνωστικό αντικείμενο συγγενές προς το θέμα της διπλωματικής εργασίας του φοιτητή. Ο Επιβλέπων Καθηγητής είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση του έργου του μεταπτυχιακού φοιτητή. Παρακολουθεί συνεχώς την πορεία της εργασίας του, υποστηρίζει την ερευνητική του προσπάθεια με την υπόδειξη συγκεκριμένων πηγών έρευνας, αξιολογεί την ποιότητα της εργασίας και μαζί με τα άλλα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής του, θα εγκρίνουν τη διπλωματική εργασία, την οποία ο υποψήφιος υποστηρίζει δημόσια. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δύνανται να παρέχουν επικουρικό έργο έναντι ωριαίας αντιμισθίας. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει δέκα τουλάχιστον εβδομάδες για διδασκαλία και 2 εβδομάδες για εξετάσεις. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς όλες τις δραστηριότητες του ΠΜΣ. Η παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος, η ενεργός συμμετοχή στα εργαστήρια, στις ερευνητικές δραστηριότητες του ΠΜΣ, στα σεμινάρια, στις πρακτικές ασκήσεις κλπ. είναι υποχρεωτική για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές όλων των κατευθύνσεων. Φοιτητής που παρακολούθησε κάποιο μάθημα λιγότερο από το 80% των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας ανά εξάμηνο θεωρείται αποτυχών στο μάθημα αυτό και υποχρεούται να το παρακολουθήσει σε επόμενο αντίστοιχο εξάμηνο.

3.2.3.4.5. Εξεταστικό σύστημα: Η εξέταση κάθε μαθήματος μπορεί να γίνει προφορικά, γραπτά, με εκπόνηση εργασιών ή με άλλο τρόπο που θα καθορίσει ο διδάσκων, εκτός και αν έχει αποφασίσει διαφορετικά η ΓΣΕΣ του Τμήματος. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται δύο φορές το χρόνο, στο τέλος κάθε εξαμήνου: από 10 έως 20 Φεβρουαρίου για το χειμερινό εξάμηνο και από 01 μέχρι 10 Ιουλίου για το εαρινό εξάμηνο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η ΓΣΕΣ μετά από εισήγηση της ΣΕ μπορεί να τροποποιήσει ή να μεταθέσει το χρόνο

εξετάσεων ή να ορίσει και τρίτη εξεταστική περίοδο κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να εξεταστεί σε κάθε μάθημα το πολύ δύο φορές. Εάν απορριφθεί και τη δεύτερη φορά, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παραπέμπεται στη ΣΕ. Η ΣΕ αφού εξετάσει τη γενική απόδοση του μεταπτυχιακού φοιτητή, εισηγείται στη ΓΣΕΣ του Τμήματος τη διαγραφή του φοιτητή από το ΠΜΣ ή τη δυνατότητα μιας επιπλέον εξέτασης, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που δικαιολογούν τη μειωμένη απόδοσή του ή την επανάληψη του μαθήματος από το μεταπτυχιακό φοιτητή σε επόμενο εξαμήνο σπουδών. Ο βαθμός των μαθημάτων που έχει επιτύχει ο μεταπτυχιακός φοιτητής κατοχυρώνεται.

3.2.3.4.6. Διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών: Η επιλογή των φοιτητών για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Εξειδίκευσης γίνεται ως εξής: Η Γραμματεία του ΠΜΣ παραλαμβάνει τις αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται από την προκήρυξη. Ελέγχει την εγκυρότητα και την πληρότητα των δικαιολογητικών κάθε υποψηφίου, συντάσσει πίνακα υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών ανά κατεύθυνση και τον διαβιβάζει στις αντίστοιχες επιτροπές ανακήρυξης υποψηφίων. Τα δικαιολογητικά που κατατίθενται από τους υποψηφίους πρέπει να είναι πλήρη, όπως αυτά προβλέπονται στην σχετική προκήρυξη. Οι επιτροπές ανακήρυξης υποψηφίων αφού παραλάβουν από τη Γραμματεία τον πίνακα των υποψηφίων ανά κατεύθυνση, ελέγχουν τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί και συντάσσουν τον τελικό πίνακα υποψηφίων για κάθε κατεύθυνση. Μετά την ανάρτησή του πίνακα των υποψηφίων φοιτητών ορίζεται η ημερομηνία των προφορικών συνεντεύξεων μέσα στο χρονικό πλαίσιο που προβλέπονται στο άρθρο 6. Οι αξιολογικές μονάδες με τις οποίες πιστώθηκε ο υποψήφιος από τα ειδικά προσόντα του και από την απόδοσή του στην προφορική συνέντευξη, αθροίζονται και αποτελούν το σύνολο των αξιολογικών μονάδων του υποψηφίου. Το σύνολο αυτό καθορίζει τη σειρά επιτυχίας κάθε υποψηφίου. Με βάση το σύνολο των αξιολογικών μονάδων που έχει συγκεντρώσει κάθε υποψήφιος, οι αρμόδιες εξεταστικές επιτροπές συντάσσουν αξιολογικό πίνακα των υποψηφίων για κάθε κατεύθυνση. Στον αξιολογικό πίνακα συμπεριλαμβάνονται, με σειρά επιτυχίας, όλοι οι υποψήφιοι της κατεύθυνσης και εμφανίζονται οι επιτυχόντες. Στη συνέχεια οι πίνακες αυτοί διαβιβάζονται στη ΣΕ προς έλεγχο και υποβολή τους στη ΓΣΕΣ προς έγκριση. Σε περίπτωση που δύο υποψήφιοι συγκεντρώσουν συνολικά τον ίδιο αριθμό αξιολογικών μονάδων, προτεραιότητα έχει ο υποψήφιος με το μεγαλύτερο βαθμό στο βασικό του πτυχίο. Οι πίνακες των επιτυχόντων μετά την επικύρωσή τους από τη ΓΣΕΣ ανακοινώνονται στους πίνακες ανακοινώσεων του Τμήματος προκειμένου να ενημερωθούν οι επιτυχόντες μεταπτυχιακοί φοιτητές και να προσέλθουν για εγγραφή στο ΠΜΣ σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που καθορίζεται από τη ΣΕ, σε συνεργασία και με τη Γραμματεία του ΠΜΣ. Υποψήφιος που δεν θα εγγραφεί μέσα σε προκαθορισμένο χρονικό

διάστημα χάνει το δικαίωμα εγγραφής στο ΠΜΣ, εκτός και αν επικαλεσθεί λόγους τεκμηριωμένης ανωτέρας βίας ή σοβαρής ασθένειας. Οι πίνακες επιτυχόντων επικυρωμένοι από τη ΓΣΕΣ πρέπει να έχουν ανακοινωθεί στους πίνακες ανακοινώσεων του Τμήματος το αργότερο μέχρι την δεύτερη εβδομάδα του Ιανουαρίου. Ένσταση κατά των πινάκων επιτυχίας μπορεί να γίνει μέσα σε 10 ημέρες από την ημερομηνία ανακοίνωσης των πινάκων. Η ένσταση, η οποία πρέπει να είναι συγκεκριμένη, κρίνεται τελεσίδικα από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος.

3.2.3.4.7. Χρηματοδότηση: Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή που εγγράφεται στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Εξειδίκευσης προβλέπεται η υποχρέωση καταβολής διδάκτρων σε περίπτωση μη έγκρισης ή μη επαρκούς χρηματοδότησης για συνέχιση του Προγράμματος από το ΕΠΕΑΕΚ ή άλλες πηγές. Τα διδάκτρα για το ΠΜΣ ανέρχονται στο ποσό των 1.500 ευρώ για κάθε εξάμηνο σπουδών. Η Σύγκλητος μετά από πρόταση της ΓΣΕΣ του Τμήματος μπορεί να αναπροσαρμόζει τα διδάκτρα για το ΠΜΣ (άρθρο 12, παρ. 7 του Νόμου 2083/92).

3.2.3.4.8. Διεθνής Διάσταση: Τη διδασκαλία των μαθημάτων, καθώς και τη διεξαγωγή σεμιναρίων, εργαστηρίων, πρακτικών ασκήσεων κλπ. μπορούν να αναλάβουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ή μέλη ΔΕΠ άλλων τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ή ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές ή ειδικοί επιστήμονες, καθώς και καθηγητές των ΤΕΙ. Καλούνται επίσης να διδάξουν στο ΜΠΣ ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής, που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος σχετικού με το γνωστικό αντικείμενο το οποίο καλούνται να διδάξουν και έχουν επαρκή επιστημονική, ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα γύρω από το αντικείμενο αυτό (προσκεκλημένοι ομιλητές από το Harvard School of Public Health και το Health Protection Agency). Διδάσκουν επίσης επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, καθώς και σε στελέχη του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, εφ' όσον διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία γύρω από το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ. Το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και έρευνας του ΜΠΣ καταδεικνύεται από τη δημοσίευση των διπλωματικών εργασιών των ΜΦ σε διεθνή περιοδικά

3.2.4. Κριτική εκτίμηση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η κριτική εκτίμηση των ΜΠΣ διεξήχθη μετά από επεξεργασία των πληροφοριών όπως αυτές παρατίθενται στην Αναλυτική Περιγραφή των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, σε συνδυασμό με τις πληροφορίες οι οποίες συλλέχθηκαν με την αποστολή ειδικού ερωτηματολογίου στους υπεύθυνους καθηγητές των ΜΠΣ καθώς και με την προσωπική συνέντευξη αντιπροσωπευτικού δείγματος Μεταπτυχιακών Φοιτητών. Οι υπεύθυνοι καθηγητές ενημερώθηκαν για τη διαδικασία και τους ζητήθηκε να συμπληρώσουν ερωτηματολόγιο με ανοιχτές ερωτήσεις (Παράρτημα Β.1γ.).

3.2.4.1. Θετικά σημεία

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ιδρύθηκε το 1984 με το Π.Δ. 83/1984, που τροποποιήθηκε το 1985 με το Π.Δ. 302/1985 και το Π.Δ. 107/86. Έδρα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ορίστηκε ο Βόλος. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει επιδείξει στα χρόνια λειτουργίας του σημαντικότερη δραστηριότητα και πρόοδο στον τομέα της σύστασης, οργάνωσης και λειτουργίας Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων. Τα Μεταπτυχιακά Τμήματα, όπως περιγράφονται παραπάνω, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ειδικοτήτων, προσφέροντας την δυνατότητα στους μεταπτυχιακούς φοιτητές να εκπαιδευτούν και να διευρύνουν τις γνώσεις και τους ορίζοντές τους σε ειδικά θέματα Κλινικής Ιατρικής, Έρευνας, Εργαστηριακής και Μοριακής Ιατρικής, Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Δημόσιας Υγείας και Περιβαλλοντικής Υγιεινής. Τα μαθήματα διδάσκονται από υψηλής κατάρτισης διδακτικό προσωπικό με πλήρη αξιοποίηση της υλικοτεχνικής υποδομής που διαθέτει το Πανεπιστήμιο.

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών ανταποκρίνονται θετικά στους στόχους τους για την παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης και για τη δημιουργία επιστημόνων ικανών στο να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους για την πρόοδο της επιστήμης και να στελεχώσουν θέσεις στο χώρο των Υπηρεσιών Υγείας βοηθώντας στην πρόοδο και εξέλιξη αυτών και κατέπλεξαν την πρόοδο της κοινωνίας και της οικονομίας. Κάποια από τα Προγράμματα υπήρξαν καινοτόμα κατά την ίδρυσή τους, καθώς δεν λειτουργούσε στην Ελλάδα ΠΜΣ με την ίδια ειδίκευση, γεγονός που καταδεικνύει την σημασία και την ανάγκη υποστήριξης της λειτουργίας τους.

Η λειτουργία των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων οδηγεί επιπλέον στην αύξηση του ενδιαφέροντος των ΜΦ για την έρευνα, δίνοντας κίνητρο για την διεξαγωγή ερευνητικών εργασιών υψηλής στάθμης. Καλλιεργείται επίσης η συνεργασία μεταξύ των συμμετεχόντων ΜΦ και καθηγητών, όπως επίσης και η συνεργασία με άλλα Τμήματα και Ιδρύματα ανοίγοντας τον δρόμο για νέες συνεργασίες και ερευνητικές διαδικασίες.

3.2.4.2. Περιορισμοί – Δυσκολίες

Η **ελλιπής χρηματοδότηση** φαίνεται να αποτελεί έναν περιορισμό που αφορά και τα τέσσερα ΠΜΣ, καθώς τα προγράμματα υποστηρίζονται αποκλειστικά από την καταβολή διδασκτρων από τους ίδιους τους ΜΦ. Το γεγονός αυτό αποτελεί έναν ανασταλτικό παράγοντα για την συμμετοχή των εκπαιδευόμενων στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, όπως επίσης συχνά αποτελεί και περιοριστικό παράγοντα για την περαιτέρω ανάπτυξη των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων και για την χορήγηση υποτροφιών. Ειδικά για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών με τίτλο «Κλινικές Εφαρμογές Μοριακής Ιατρικής», το οποίο χρηματοδοτείται από αποκλειστικά από το ΥΠΕΠΘ και μέχρι το 2008 χρηματοδοτήθηκε από το ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ, η χρηματοδότησή του κρίνεται ανεπαρκής. Το γεγονός ότι στο συγκεκριμένο ΠΜΣ περιλαμβάνεται Εργαστηριακή απασχόληση και διδασκαλία αυξάνει τις ανάγκες του.

Σε ό,τι αφορά το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών με τίτλο «Κλινικές Εφαρμογές Μοριακής Ιατρικής», σύμφωνα με τον επιστημονικό υπεύθυνο του ΠΜΣ, περιορισμούς προκαλεί η μεγάλη διάρκεια του Προγράμματος και ο μεγάλος αριθμός μαθημάτων.

Μία δυσκολία που προκύπτει σύμφωνα με τους διδάσκοντες του ΠΜΣ «Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή», οφείλεται στο διαφορετικό προπτυχιακό επίπεδο των μεταπτυχιακών φοιτητών. Αυτό δυσκολεύει την διδασκαλία μαθημάτων και είναι περισσότερο εμφανές στα μαθήματα του Α' εξαμήνου.

Τέλος, ένα θέμα το οποίο αφορά την οργάνωση και λειτουργία των ΠΜΣ είναι η διεθνής τους ανταγωνιστική προβολή και η προσέλκυση ενδιαφερομένων από τις όμορες χώρες το οποίο καταξιώνει την ύπαρξή του και συμβαλλει στην διεθνή αναγνώριση του τμήματος. Γεγονός Οι διδάσκοντες στην πλειοψηφία τους αποτελούν μέλη ΔΕΠ και προσωπικό του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, συχνότερα δε, της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας με αυτήν του θέματος του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, γεγονός που εξασφαλίζει μεν την άριστη επιστημονική κατάρτιση των διδασκόντων, δεν προωθεί όμως την συνεργασία και ανταλλαγή γνώσης σε Εθνικό και Διεθνές Επίπεδο.

3.2.4.3. Προτάσεις για Βελτίωση και Εξασφάλιση της Βιωσιμότητας των ΠΜΣ

Αρχικά προτείνεται η οικονομική ενίσχυση των ΠΜΣ με τη χρηματοδότησή τους σε συνδυασμό με τη χορήγηση υποτροφιών, έχοντας ως στόχο την σταδιακή μείωση των διδασκτρων, ώστε να μην αποτελεί αυτή ανασταλτικό παράγοντα για τη συμμετοχή στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Η δημιουργία σαφώς διακριτών κατευθύνσεων μικρότερης διάρκειας, μπορεί να βοηθήσει στην καλύτερη συνοχή του προγράμματος Σπουδών για εκείνα τα ΠΜΣ στα οποία ο μεγάλος αριθμός μαθημάτων δυσχεραίνει την οργάνωση τη διεξαγωγή της διδασκαλίας. Η δυσκολία αυτή παρατηρήθηκε στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών με τίτλο «Κλινικές Εφαρμογές Μοριακής Ιατρικής», όπου προτείνεται να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στον εργαστηριακό χαρακτήρα του Προγράμματος.

Για την αναβάθμιση των ΠΜΣ προτείνεται η προσέλκυση νέων ομιλητών από Πανεπιστήμια και Ιδρύματα του Εσωτερικού και του Εξωτερικού, σε συνεργασία με τους υπεύθυνους καθηγητές και διδάσκοντες των ΠΜΣ. Η προώθηση της συνεργασίας με Πανεπιστήμια της Ελλάδας και του Εξωτερικού αποτελεί μία βασική κατεύθυνση για την βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης προσδίδοντας στα ΠΜΣ διεθνείς διαστάσεις.

Ειδικά για το ΠΜΣ με τίτλο «Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή», προτείνεται στα πλαίσια της επέκτασης και αναβάθμισής του σε διεθνή βάση να γίνει ξενόγλωσσο, στοχεύοντας στην προσέλκυση φοιτητών από τα Βαλκάνια και τη Μέση Ανατολή. Επίσης, για να ενισχυθεί η διεθνής διάσταση του Μεταπτυχιακού αυτού Προγράμματος, προτείνεται η συνεργασία με Ευρωπαϊκούς φορείς όπως είναι το ECDC.

Στα πλαίσια της βελτίωσης της μηχανοργάνωσης των ΠΜΣ και της καλύτερης εξυπηρέτησης των συμμετεχόντων προτείνεται η λειτουργική διασύνδεση των γραμματειών του ΠΜΣ με την Γραμματεία του Τμήματος της Ιατρικής Σχολής (μηχανογράφηση, έκδοση βεβαιώσεων κτλ.)

Προτείνεται τέλος η συνέχιση του θεσμού της εσωτερικής αξιολόγησης των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών σε ετήσια βάση, καθώς και η υλοποίηση εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπή εμπειρογνομόνων, για να διατηρηθεί το άριστο επίπεδο εκπαίδευσης και να δοθεί ερέθισμα για συνεχιζόμενη εξέλιξη και αναβάθμιση των ΠΜΣ.

3.2.5. Σύνοψη

Η λειτουργία των ΜΠΣ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, από τη χρονική στιγμή της σύστασής τους μέχρι σήμερα, παρουσιάζει σημαντική εξέλιξη και πρόοδο, συμβάλλοντας σε σημαντικό βαθμό στην ανάπτυξη της έρευνας, προσελκύνοντας ως Μεταπτυχιακούς Φοιτητές τους Πτυχιούχους μιας πλειάδας Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, επιστημονικών ενδιαφερόντων και κατευθύνσεων, προσθέτοντας κύρος στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ενισχύοντας την συνεργασία μεταξύ επιστημόνων διαφορετικών ειδικοτήτων και δίνοντας κίνητρα για πρόοδο και εξέλιξη τόσο στους διδασκόμενους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές όσο και στους διδάσκοντες και συνεργάτες των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων.

Τα τέσσερα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, όπως περιγράφονται διεξοδικά, αφορούν ένα θεματολόγιο στον τομέα των Επιστημών Υγείας που συμπεριλαμβάνει μαθήματα κλινικού, θεωρητικού και εργαστηριακού χαρακτήρα. Η παρούσα αυτοαξιολόγηση των ΜΠΣ παραθέτει αναλυτικά τους κανόνες λειτουργίας, τα προγράμματα σπουδών και τους στόχους των ΜΠΣ και εντοπίζει τόσο τα θετικά σημεία τους όσο και τις δυσκολίες και τους περιορισμούς των Προγραμμάτων αυτών, ανεβάζοντας τον πήχη για τους εμπλεκόμενους στην εκπαιδευτική διαδικασία για να οδηγήσει τελικά στην βελτίωσή της.

Συμπερασματικά, κρίνεται ουσιώδης η προσφορά των ΜΠΣ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στον τομέα της έρευνας και της εκπαίδευσης και θεωρούμε μεγάλης σημασίας τη συνέχιση της λειτουργίας τους, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην βελτίωση και αναβάθμισή τους. Τα ενθαρρυντικά σχόλια και ο ενθουσιασμός των συμμετεχόντων αποτελούν κίνητρο για τη συνέχιση των προσπαθειών μας στο χώρο της Μεταπτυχιακής Εκπαίδευσης.

Ευελπιστούμε ότι η παρούσα εσωτερική αξιολόγηση των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας θα δώσει στους αρμόδιους φορείς πληροφορίες και κατευθύνσεις για την περαιτέρω βελτίωση και αναβάθμισή τους. Για το ΜΠΣ “πρωτοβάθμια φροντίδα Υγείας έχει ήδη ολοκληρώθει η εξωτερική αξιολόγηση.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.1. Συλλογή Δεδομένων

Στις γραφικές παραστάσεις που ακολουθούν αποδίδονται τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον πίνακα του **Παράρτηματος Α.6**. Ο πίνακας αυτός αφορά τις διατριβές που ολοκληρώθηκαν στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κατά τη χρονική περίοδο 21/12/1999-08/11/2009. Για κάθε μια από τις διατριβές στον πίνακα αυτό αναφέρονται: (i) το όνομα του διδάκτορα, (ii) ο επιστημονικός υπεύθυνος και (iii) ο τομέας στον οποίο εκπονήθηκε η κάθε διατριβή, (iv) ο τίτλος της διατριβής, (v) ο βαθμός πτυχίου, (vi) η ημερομηνία απόκτησης του διδακτορικού τίτλου, (vii) ο αριθμός των δημοσιεύσεων που προέκυψαν από κάθε διατριβής, (viii) ο αριθμός των δημοσιεύσεων της κάθε διατριβής οι οποίες εμφανίζονται στη μηχανή αναζήτησης Pubmed² καθώς επίσης και (ix) ο συνολικός συντελεστής απήχησης³ (I.F.: impact factor) ανά διατριβή με βάση τις δημοσιεύσεις που εμφανίζονται στο Pubmed. Για τις διατριβές που ολοκληρώθηκαν από τον Ιανουάριο έως και το Νοέμβριο του 2009 καταγράφονται στον πίνακα μόνο τα στοιχεία (i)-(vi) και όχι τα στοιχεία (vii)-(ix). Αυτό γίνεται γιατί δεν έχει ακόμα παρέλθει ικανός χρόνος από την ημερομηνία εκπόνησης των διατριβών αυτών ώστε να γίνει η αξιολόγηση των στοιχείων (vii)-(ix). Κατά συνέπεια, στην ανάλυση που ακολουθεί, στοιχεία σχετικά με αυτές τις διατριβές καταγράφονται μόνο στις γραφικές παραστάσεις των σχημάτων 1, 5, 8 και 9.

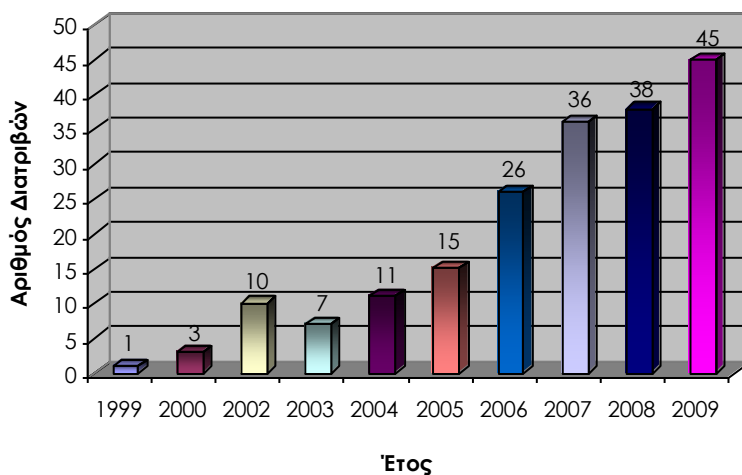
Τα στοιχεία από (i) έως (vi) του πίνακα προέρχονται από την Γραμματεία του τμήματος. Οι δημοσιεύσεις που προέκυψαν από κάθε διατριβή αποστάληκαν από τον εκάστοτε επιβλέποντα καθηγητή. Στις περιπτώσεις αφυπηρετησάντων μελών ΔΕΠ που επέλεξαν να μην απαντήσουν επιδιώχθηκε έρευνα της τράπεζας δεδομένων Pubmed από τους υπογράφοντες. Στην συγκριτική αξιολόγηση των διδακτορικών διατριβών του τμήματος συμπεριλήφθησαν οι πλήρης δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές και όχι δημοσιευμένα πρακτικά συνεδρίων ή επιστολές προς συντάκτες περιοδικών. Τέλος, για την ανεύρεση του συνολικού συντελεστή απήχησης ανά διατριβή -λόγω της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε- δεν συμπεριλήφθησαν στον αριθμός των δημοσιεύσεων της κάθε διατριβής οι οποίες εμφανίζονται στη μηχανή αναζήτησης Pubmed δημοσιεύσεις με μηδενική απήχηση μια και τέτοιες δημοσιεύσεις δεν αλλάζουν τα δεδομένα.

² <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/entrez>

³ <http://admin-apps.isiknowledge.com/JCR/JCR>

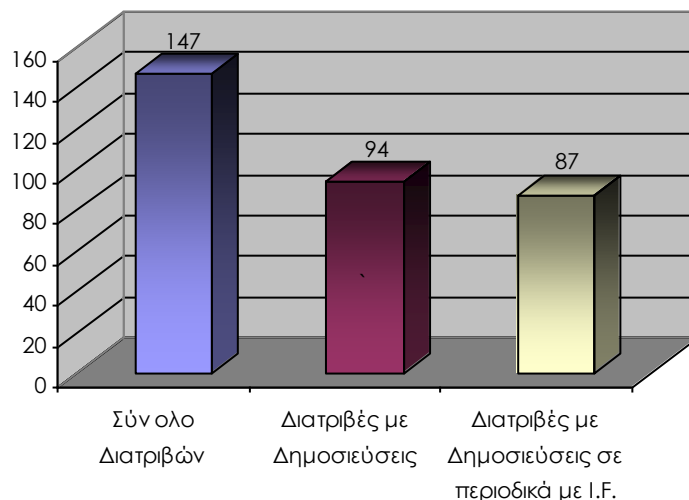
3.3.2. Ανάλυση Στοιχείων

Στο Σχήμα 1 βλέπουμε την ανάπτυξη ανά έτος των διατριβών σε γραμμική σχέση με την ηλικία του τμήματος από το 12/1999 έως τον 11/2009. Είναι φανερό ότι η ανάπτυξη αυτή παραλληλίζει και την πρόσληψη νέων μελών ΔΕΠ. Με αυτές τις δύο παραμέτρους υπ' όψιν η παραγωγή του τμήματος έφτασε από 1 διατριβή το 1999 σε 45 τους έντεκα πρώτους μήνες του 2009.

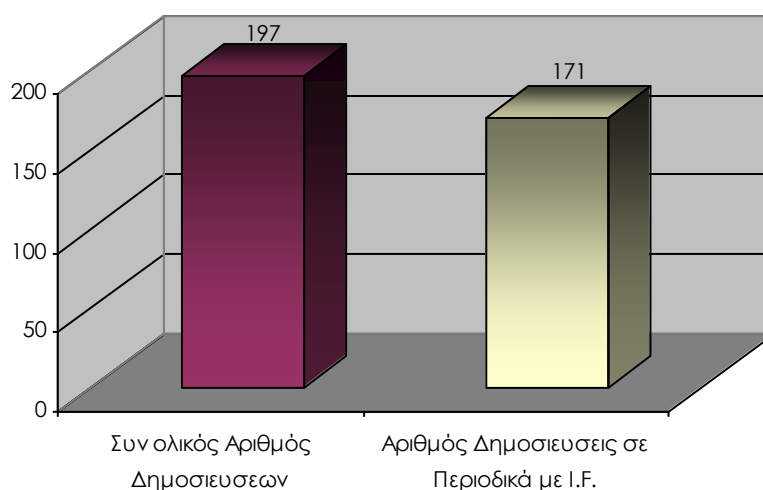

Σχήμα 1: Γραφική παράσταση του αριθμού των διατριβών που ολοκληρώθηκαν στο Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας από την χρονική περίοδο 12/1999 έως 11/2009.

Στο Σχήμα 2 παρατηρούμε ότι από τις 147 διατριβές που εκπονήθηκαν από καταβολής της σχολής και μέχρι 10/2008, 94 παρουσίασαν θυγατρική δημοσίευση (ή δημοσιεύσεις) ενώ 53 διατριβές δεν απέφεραν καμιά δημοσίευση. Από τις 94 διατριβές με μια ή περισσότερες δημοσιεύσεις οι 87 έδωσαν δημοσίευση(εις) σε περιοδικά με διεθνή απήχηση. Ο συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων που προέκυψαν από αυτές τις διατριβές ήταν 200 εκ των οποίων οι 171 σε περιοδικά με διεθνή απήχηση (Σχήμα 3).

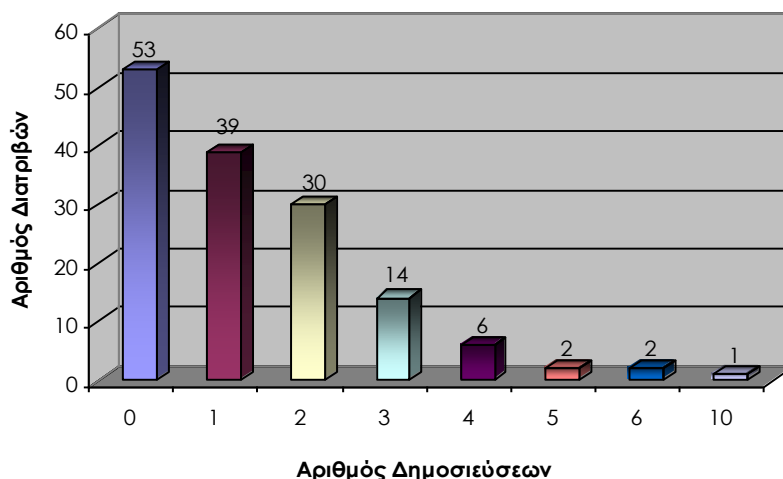

Σχήμα 2: Γραφική παράσταση του συνολικού αριθμού διατριβών, του αριθμού διατριβών με δημοσίευση σε Διεθνή περιοδικά και του αριθμού των διατριβών που δημοσιεύθηκαν σε Διεθνή περιοδικά με συντελεστή απήχησης (I.F: impact factor) του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

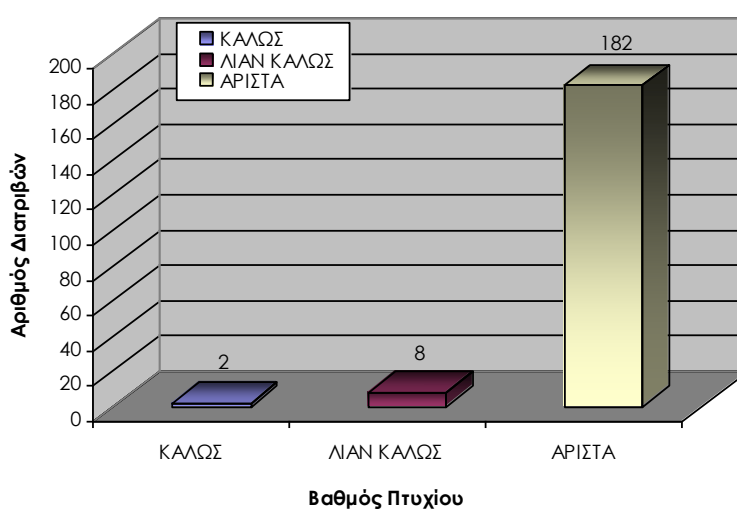
Σχήμα 3: Συγκριτική απεικόνιση του συνολικού αριθμού δημοσιεύσεων και του συνολικού αριθμού δημοσιεύσεων σε Διεθνή περιοδικά με συντελεστή απήχησης (I.F: impact factor) του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Στο Σχήμα 4 παρίστανται αναλυτικά ο αριθμός των δημοσιεύσεων ανά διατριβή. Παρατηρούμε ότι από τις 147 διατριβές που ολοκληρώθηκαν μέχρι τον 10/2008 οι 53 -όπως έχει ήδη λεχθεί- δεν είχαν καμιά δημοσίευση, 39 διατριβές είχαν 1 δημοσίευση, 30 είχαν 2 δημοσιεύσεις, ενώ 25 διατριβές είχαν περισσότερες από 2 δημοσιεύσεις με μια να έχει 10 δημοσιεύσεις (βλ. Παράρτημα Α, τη διατριβή του κ. Οικονομίδης).

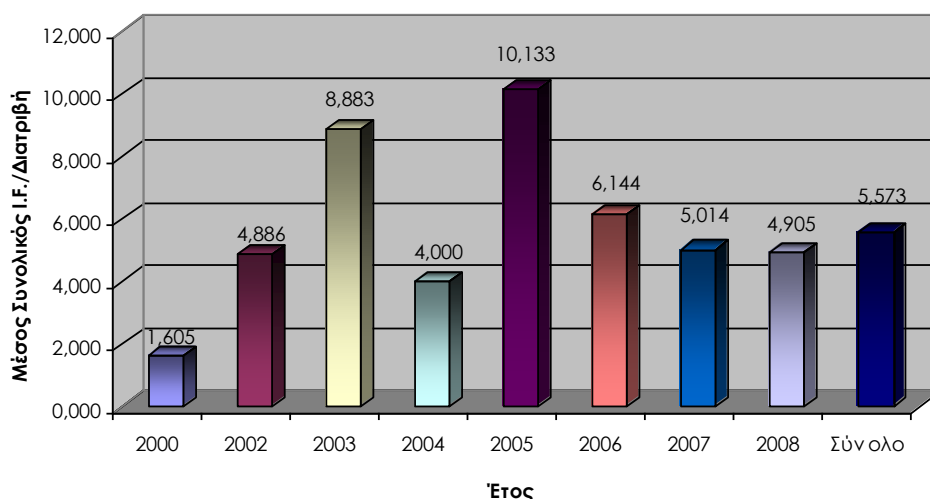
Σχήμα 4: Γραφική παράσταση του αριθμού διατριβών που εκπονήθηκαν με επιτυχία στο Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, σε σχέση με τον αριθμό των δημοσιεύσεων σε Διεθνή περιοδικά με κριτές που προέκλυαν από αυτές τις διατριβές.

Στο Σχήμα 5 παρουσιάζεται η βαθμολογία των διατριβών αυτών. Παρατηρούμε ότι από τις 192 διατριβές που ολοκληρώθηκαν έως το Νοέμβριο του 2009 οι 182 βαθμολογήθηκαν με τον βαθμό άριστα ενώ μόνο δύο με τον βαθμό καλώς. Μία σύγκριση όμως του σχήματος 5 με τα σχήματα 2 και 4 μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τελικά η ύπαρξη ή όχι δημοσιεύσεων από το συνολικό έργο της διατριβής δεν έχει επίδραση στη βαθμολογία μια και το 84,9% των διατριβών χωρίς δημοσίευση που εκπονήθηκαν μεταξύ 12/1999 και 10/2008 βαθμολογήθηκαν με τον βαθμό άριστα ενώ δεν βρήκαμε καμιά στατιστική συσχέτιση με την ποιότητα ή τον αριθμό ή τον συντελεστή απήχησης ή το συνολικό συντελεστή απήχησης της διατριβής.

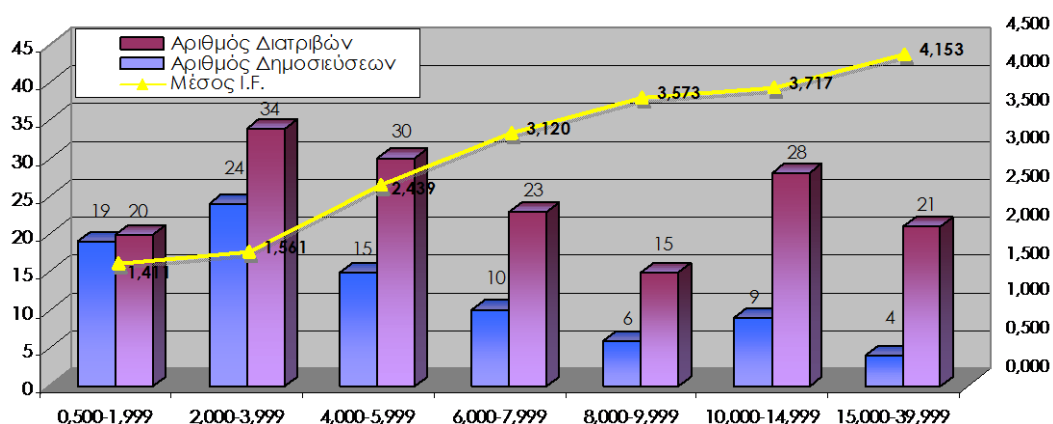
Σχήμα 5: Γραφική παράσταση του αριθμού των διατριβών που εκπονήθηκαν στο Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας σε σχέση με το βαθμό πτυχίου των υποψηφίων διδασκτόρων.

Στο Σχήμα 6 απεικονίζεται ο μέσος συνολικός συντελεστής απήχησης (I.F.) των διατριβών με δημοσίευση ανά έτος. Ο συνολικός συντελεστής κάθε διατριβής προκύπτει προσθέτοντας τους I.F. κάθε δημοσίευσης της διατριβής. Δεν συμπεριλήφθησαν στην απεικόνιση οι διατριβές που δεν απέφεραν δημοσιεύσεις με διεθνή απήχηση. Αν συμπεριληφθούν και αυτές τότε αναμένεται ο μέσος όρος I.F. ανά διατριβή ανά έτος να είναι περίπου 30% χαμηλότερος. Θεωρούμε όμως ότι το να συμπεριληφθεί ο πληθυσμός αυτός αδικεί τις διατριβές που έχουν δημοσιεύσεις με διεθνή απήχηση.

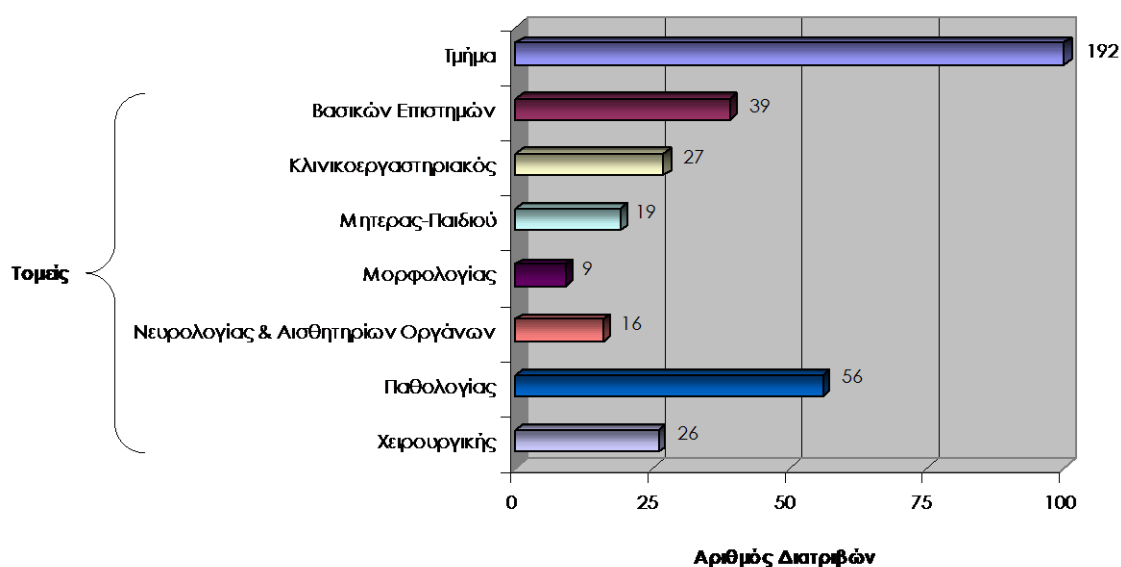
Σχήμα 6: Γραφική παράσταση του μέσου συνολικού συντελεστή απήχησης (I.F) ανά διατριβή που εκπονήθηκε στο Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας από το 2000-2008.

Στο Σχήμα 7 γίνεται σύγκριση του αριθμού των διατριβών του Τμήματος που εμφανίζουν δημοσιεύσεις στην μηχανή αναζήτησης Pubmed με τον αριθμό και το μέσο συντελεστή απήχησης των δημοσιεύσεων αυτών σε σχέση με το συνολικό συντελεστή απήχησης ανά διατριβή. Από αυτή τη γραφική παράσταση παρατηρούμε ότι όχι μόνο ο αριθμός αλλά και ο μέσος συντελεστής απήχησης των δημοσιεύσεων ανά διατριβή αυξάνεται καθώς ο αυξάνει ο συνολικός συντελεστής απήχησης της διατριβής.

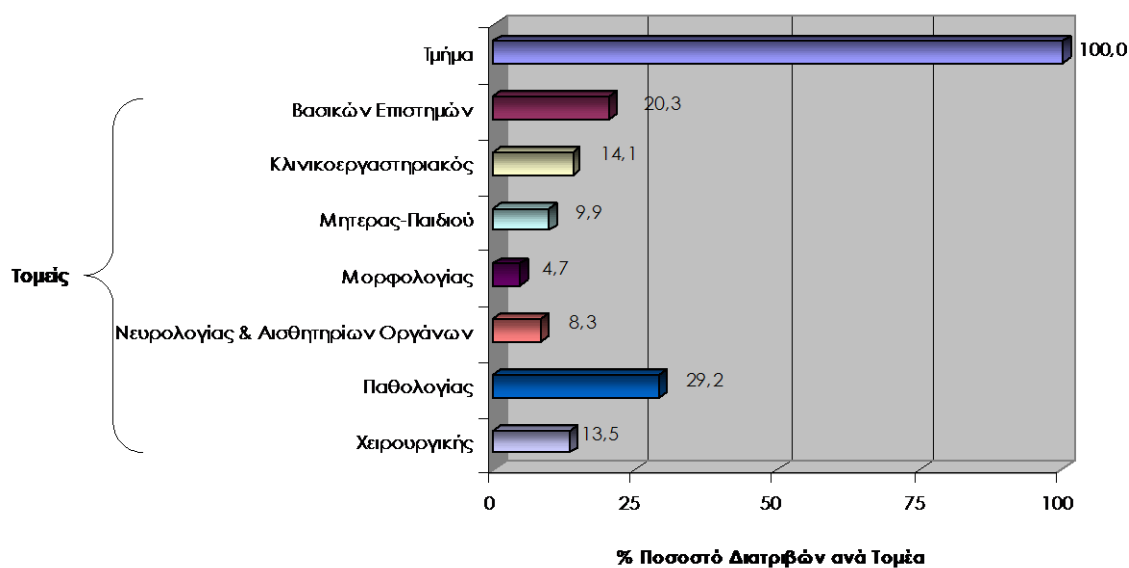

Σχήμα 7: Συγκριτική απεικόνιση του αριθμού των διατριβών που εκπονήθηκε στο Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας από το 2000-2008 οι οποίες εμφανίζουν μια ή περισσότερες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με συντελεστή απήχησης (I.F: impact factor), του αριθμού των δημοσιεύσεων που αντιστοιχούν σε αυτές τις διατριβές και του μέσου συντελεστή απήχησης των περιοδικών που δημοσιεύθηκαν οι δημοσιεύσεις (κιτρίνη γραμμή) σε σχέση με το συνολικό συντελεστή απήχησης ανά διατριβή.

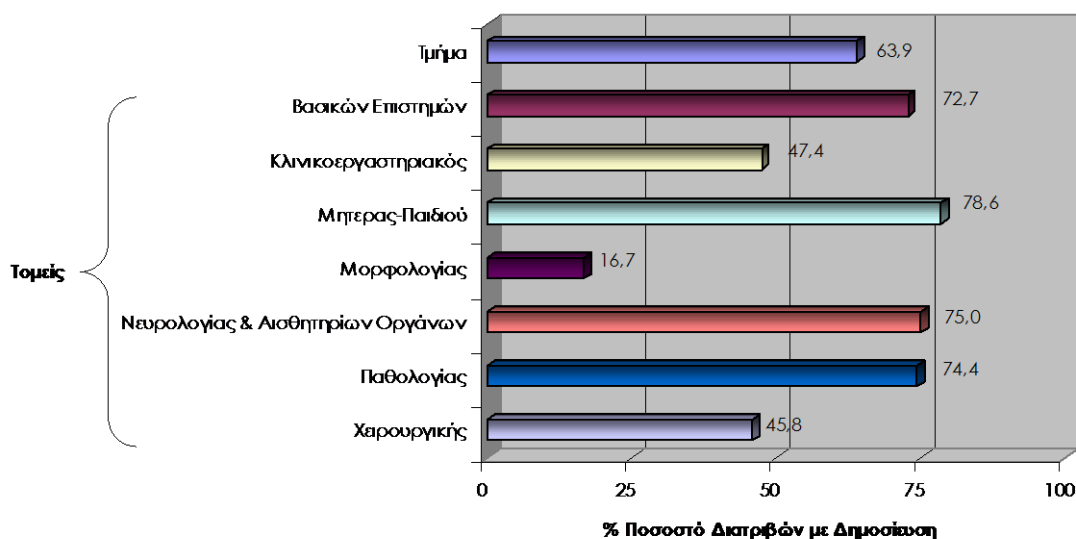
Τέλος, στα Σχήματα 8-14 εμφανίζονται τα ίδια στοιχεία καταμερισμένα ανά τομέα.

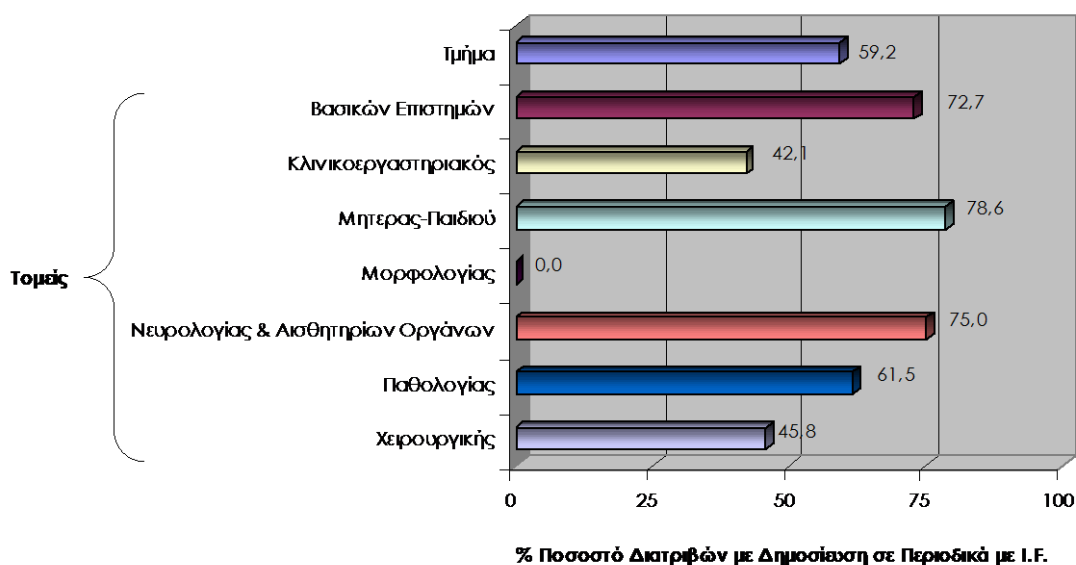
Σχήμα 8: Κατανομή διδακτορικών διατριβών ανά τομέα για τη χρονική περίοδο 12/1999 έως 11/2009.

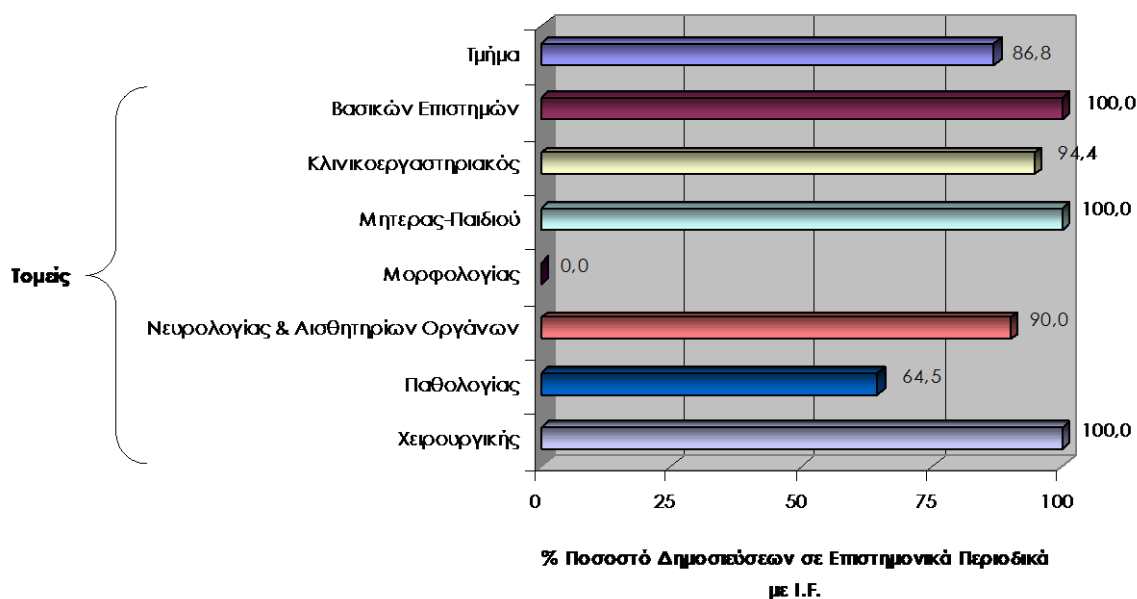
Σχήμα 9: Ποσοστό διδακτορικών διατριβών ανά τομέα επί τις εκατό του συνόλου των διατριβών που απονεμήθηκαν από το τμήμα τη χρονική περίοδο 12/1999 έως 11/2009.

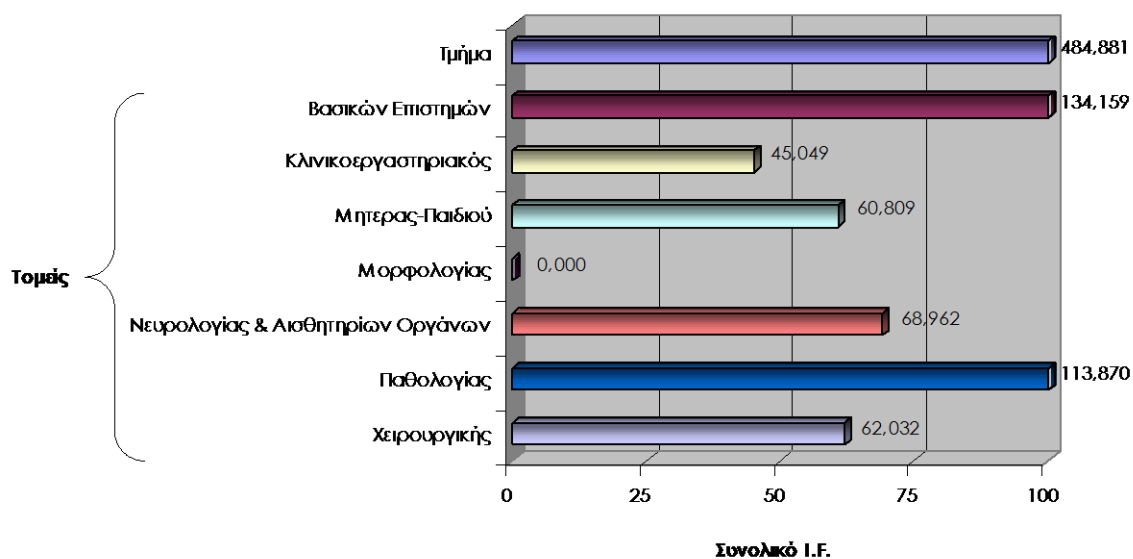
Σχήμα 10: Ποσοστό διδακτορικών διατριβών με δημοσίευση ανά τομέα επί τις εκατό του συνόλου αριθμού των διατριβών που απονεμήθηκαν από το τμήμα τη χρονική περίοδο 12/1999 έως 10/2008. Σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό (63,9%) στο τμήμα.

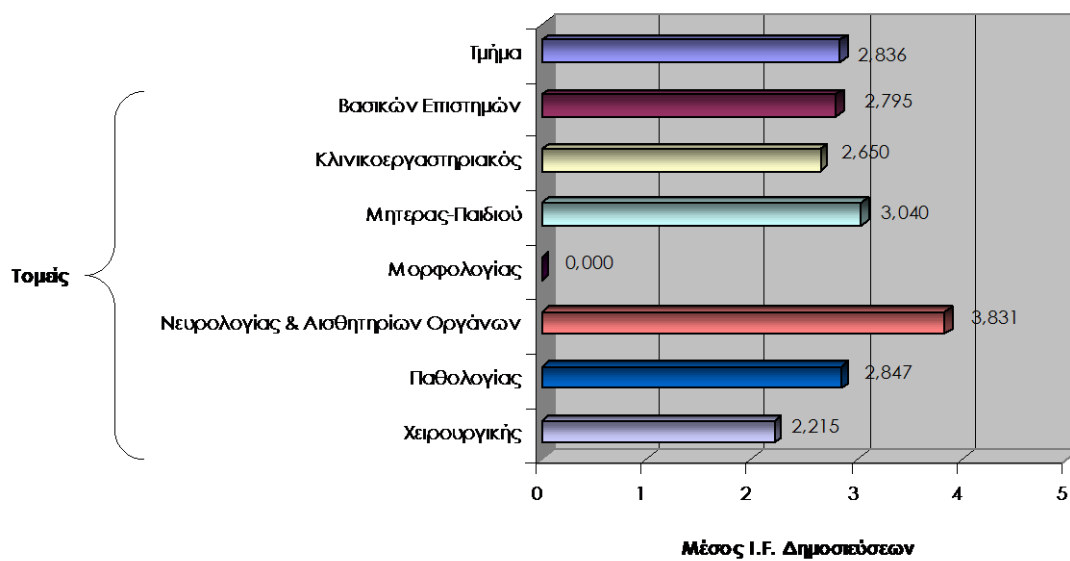
Σχήμα 11: Ποσοστό διδακτορικών διατριβών με δημοσίευση(εις) σε περιοδικά με Ι.Φ. ανά τομέα επί τις εκατό του συνόλου αριθμού των διατριβών που απονεμήθηκαν από το τμήμα κατά τη χρονική περίοδο 12/1999 έως 10/2008. Σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό (59.2%) στο τμήμα.

Σχήμα 12: Ποσοστό Δημοσιεύσεων σε Περιοδικά με Συντελεστή Απήχησης σε σχέση με το σύνολο των δημοσιεύσεων που προκύπτουν από τις διατριβές που απονεμήθηκαν από το τμήμα κατά τη χρονική περίοδο 12/1999 έως 10/2008. Σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό (86,8%) στο τμήμα.

Σχήμα 13: Συνολικός Συντελεστής Απήχησης των δημοσιεύσεων που προέρχονται από τις διατριβές των διαφόρων τομέων. – Σύγκριση με τον συνολικό συντελεστή απήχησης του τμήματος.

Σχήμα 14: Μέσος Συντελεστής Απήχησης των δημοσιεύσεων που προέρχονται από τις διδακτορικές διατριβές του τμήματος ανά τομέα. Σύγκριση με τον μέσο συντελεστή απήχησης του τμήματος.

4. Διδακτικό έργο

4.1. ΓΕΝΙΚΑ

4.1.1. Στόχοι

Το διδακτικό έργο των μελών ΔΕΠ του ιατρικού τμήματος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στοχεύει στην εκπαίδευση ιατρών που κατανοούν την φυσιολογική και παθολογική λειτουργία των οργανικών συστημάτων του ανθρώπινου σώματος, την παθοφυσιολογία των διαφορών οργανικών και μη νοσημάτων, την διάγνωση και θεραπεία των, καθώς και την διαχείριση πριν και μετά την θεραπεία των ασθενών. Επιπλέον βασικός στόχος της εκπαίδευσης είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις ηθικές αρχές ασκήσης του ιατρικού λειτουργήματος όπως αυτές αρχικά καθορίστηκαν από την διδασκαλία του Ιπποκράτη και συμπληρώθηκαν από τις σύγχρονες αρχές σχέσεων θεραπευτή-θεραπευόμενου όπως προβλέπεται από τα σύγχρονα κοινωνικά, θρησκευτικά και νομικά συστήματα.

4.1.2. Μεθοδοι Διδασκαλιας

Η παρούσα αξιολογήση έγινε με βάση τα 25 δελτία υποχρεωτικών και κατ'επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων και κλινικών ασκήσεων που είχε η επιτροπή επί συνόλου 110 προσφερομένων μαθημάτων για το ακαδημαϊκό έτος 2008-9. Επιπλέον αναλύθηκαν τα δελτία αξιολόγησης των μαθημάτων από τους φοιτητές.

Η διδασκαλία των περισσότερων προκλινικών μαθημάτων γίνεται κυρίως με διαλέξεις από το αμφιθέατρο, ενώ των κλινικών μαθημάτων με διαλέξεις από αμφιθέατρο και εκπαίδευση σε μικρές ομάδες υπό μορφή φροντιστηριακών μαθημάτων. Εποπτικά μέσα και εργαστηριακός εξοπλισμός χρησιμοποιούνται επιπλέον στα προκλινικά μαθήματα. Σε αρκετά από τα κλινικά μαθήματα προσφέρεται η δυνατότητα παρακολούθησης εφημεριών και χειρουργιών σε προαιρετική ή υποχρεωτική βάση. Σε περιορισμένο αριθμό μαθημάτων προσφέρεται η δυνατότητα εκπαίδευσης με προβολή video ή χρήση εξειδικευμένου εκπαιδευτικού λογισμικού. Πολλά από τα μαθήματα έχουν αναρτήσει τις διαθέσιμες παρουσιάσεις στην ιστοσελίδα του τμήματος, όπου οι φοιτητές/τριες έχουν την δυνατότητα να αναθεωρήσουν τις γνώσεις τους, να βρουν περισσότερες ενδιαφέρουσες πληροφορίες και προτεινόμενα σημαντικά άρθρα και βιβλία. Σε πολλά από τα μαθήματα οι φοιτητές/τριες εκπαιδεύονται στην μεθοδολογία παραγωγής επιστημονικού έργου, εκπονούν βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις και συμμετέχουν στην διενέργεια πειραματικών ή κλινικών εργασιών. Πολλές από τις μελέτες αυτές ανακοινώνονται στο ετήσιο Πανελλήνιο Φοιτητικό συνέδριο και υπάρχουν παραδείγματα δημοσιευμένων εργασιών σε διεθνή ιατρικά περιοδικά που ολοκληρώθηκαν από φοιτητές/τριες με την καθοδήγηση των μελών ΔΕΠ. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται επίσης να συμμετέχουν στα εκπαιδευτικά σεμινάρια και συνέδρια που διοργανώνει το τμήμα και με αυτό τον τρόπο έρχονται σε επαφή στην πράξη με την έννοια της συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης.

4.1.3 Αποτελεσματικότητα διδακτικού προσωπικού

Στο ιατρικό τμήμα του Παν. Θεσσαλίας ενεργοποιούνται στην διδασκαλία όλα τα μέλη ΔΕΠ και επιπλέον περί τους 35 συμβασιούχους 407/80 προσκεκλημένους διδάσκοντες και 16 μέλη ΕΤΕΠ που συμμετέχουν στην εύρυθμη λειτουργία των εργαστηρίων του Τμήματος. Στη διδασκαλία ενεργοποιείται και μεγάλος αριθμός ιατρών του ΕΣΥ παρ' ότι δεν έχουν θεσμικό ρόλο. Η προσφορά τους όμως είναι σημαντική γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις η επιλογή τους έγινε με ακαδημαϊκά κριτήρια και αρχές του ΕΣΥ και είναι υψηλού επιστημονικού επιπέδου. Ο αριθμός φοιτητών/τριών σε κάθε εξαμηνό είναι μικρός (κατά μέσο όρο 50 με 60) και αυτό τους δίνει την δυνατότητα άμεσης συμμετοχής σε κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα. Τα μέλη ΔΕΠ έχουν την δυνατότητα να διδάξουν, με αμεσοτητα, σε μικρές ομάδες και αυτό βελτιώνει την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας. Με αυτό τον τρόπο αναγνωρίζεται ευκολα το εκπαιδευτικό επίπεδο των φοιτητών/τριών και γίνονται οι αναλογές παρεμβάσεις και βελτιώσεις. Μετά την έναρξη λειτουργίας του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Λαρίσας (1999), με τις συγχρονές υψηλού επιπέδου προδιαγραφές του, η αποτελεσματικότητα της κλινικής εκπαίδευσης των φοιτητών/τριών έχει βελτιωθεί σε σημαντικό βαθμό. Επιπλέον, με την πρόσφατη εγκατάσταση των προκλινικών μαθημάτων και εργαστηρίων στα νέα κτίρια του τμήματος έχει ήδη επιφέρει μεγάλη βελτίωση και συμμετοχή φοιτητών αναβαθμίζοντας την αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής δραστηριότητας.

4.2. Ποιότητα και αποτελεσματικότητα διδακτικής διαδικασίας

Θα πρέπει να αναγνωρισθεί ότι σε διεθνές επίπεδο δεν υπάρχει, γενικά αποδεκτός, αντικειμενικός τρόπος αξιολόγησης της διδακτικής διαδικασίας. Φαίνεται ότι η επιτυχία στις εξετάσεις των μαθημάτων δεν είναι αντικειμενικό κριτήριο λόγω της πληθώρας των συγχρητικών παραγόντων. Επιπλέον ο θεσμός του υπευθύνου εκπαίδευσης φοιτητών/τριών δεν έχει αποδώσει ακόμα, όπου έχει εφαρμοστεί. Πρόσφατα, σε μικρό αριθμό μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες εκλύθησαν να συμπληρώσουν ερωτηματολόγια που αφορούν την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και ανταποκριθήκαν σε σημαντικό βαθμό. Η ανάλυση των στοιχείων είναι πρωιμη και η αντικειμενικότητα των συμπερασμάτων οφείλει να αποδειχθεί. Η απώλεια διδακτικών ωρών και ημερών δεν είναι μεγάλη στο τμήμα μας σε σχέση με άλλα ιατρικά τμήματα. Πρέπει να αναγνωρισθεί ότι οι φοιτητές/τριες εκφράζουν τις αποψεις και διαφωνίες τους και εκτελούν τις συνδικαλιστικές τους δραστηριότητες με τρόπο που δεν παρεμποδίζει, τις περισσότερες φορές, τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Πρόσφατα, παρατηρήθηκε το φαινόμενο της μη συμμετοχής των φοιτητών/τριών στα μαθήματα από αμφιθέατρο. Ανάλυση στοιχείων από τις αξιολογήσεις των

φοιτητών/τριών έδειξε ότι το γεγονός έχει πολλές αιτίες. Φαίνεται ότι σε μερικά μαθήματα η διδασκαλία δεν γίνεται με συγχρονο τρόπο και τα θέματα δεν είναι ενδιαφέροντα. Επιπλέον καταγράφεται μια απαισιοδοξη άποψη που αφορά την εκπαίδευση στην ιατρική επιστήμη και έχει σχέση με την μελλοντική επαγγελματική αποκατάσταση των νέων ιατρών. Προτιμάται η απλή κατ'οίκον μελέτη των ιατρικών βιβλίων που δίνονται από το τμήμα με σκοπό την γρήγορη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των εξετάσεων και γρήγορη λήψη του πτυχίου και όχι η ευρύτερη υψηλού επιπέδου ιατρική προπτυχιακή εκπαίδευση.

4.3. Οργάνωση και εφαρμογή διδακτικού έργου

Έχουν καταγραφεί προβλήματα στην εφαρμογή του προγράμματος σπουδών του τμήματος. Το πρώτο πρόβλημα είναι η παλαιότητα του προγράμματος (το πρώτο πρόγραμμα του τμήματος το οποίο δίδασκε περιορισμένος αριθμός μελών ΔΕΠ) και η αλληλοεπικάλυψη διδασκομένων γνώσεων σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα. Επιπλέον έχει παρατηρηθεί αναπροσαρμογή διδασκομένης ύλης από διάφορα μέλη ΔΕΠ που δεν αντανακλά τις συγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες αλλά την προσωπική προτίμηση και εξειδίκευση των. Σε μικρό αριθμό μαθημάτων παρατηρούνται υπερβολικές απαιτήσεις εκ μέρους των διδασκόντων που αφορούν την έκταση της ύλης και την δυσκολία των εξετάσεων. Γίνεται προσπάθεια για μια συγχρονη ανανέωση του προγράμματος σπουδών και σε συνδιασμό με την ενεργοποίηση του θεσμού του συμβούλου σπουδών ελπίζουμε ότι τα προβλήματα αυτά θα επιλυθούν.

Παρατηρείται ανομοιογένεια στο σύστημα αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών στα διάφορα μαθήματα. Οι φοιτητές εξετάζονται με ανάπτυξη θεμάτων, με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, με προφορικές εξετάσεις ή και συνδιασμούς των ανωτέρω. Σε δύο μαθήματα κρίνεται θετικά για τον τελικό βαθμό ή έκπληση εκ μέρους των φοιτητών/τριών μελέτης-βιβλιογραφικής ενημέρωσης σε θέματα που έχουν προτείνει τα μέλη ΔΕΠ. Γίνεται προσπάθεια τα θέματα να μην επαναλαμβάνονται και να μην διαρρέουν. Πρόσφατα παρατηρήθηκε το φαινόμενο της αντιγραφής με χρήση συγχρονής ηλεκτρονικής τεχνολογίας (πχ. Κινητά τηλέφωνα και άλλες συναφείς συσκευές). Εγιναν συστάσεις και ελήφθησαν μέτρα, η πραγματική όμως έκταση του προβλήματος δεν είναι γνωστή και υπάρχει δυσκολία στο να καταγραφεί.

Ο βαθμός επιτυχίας των φοιτητών/τριών στις εξετάσεις ποικίλλει από μάθημα σε μάθημα και από εξεταστική σε εξεταστική περίοδο. Σε δύο μαθήματα υπάρχει συστηματικά μεγάλο ποσοστό αποτυχίας. Τα αίτια του φαινομένου έχουν συζητηθεί αλλά δεν έχει γίνει εφικτή συμφωνία θέσεων για την αντιμετώπιση του. Πρόσφατα έγινε καταγραφή του αριθμού των φοιτητών παρελθόντων ετών που καθυστερούν την επιτυχή διεκπαιρέωση των σπουδών τους. Διεπιστώθηκε, ότι πέρα από μεμονωμένες περιπτώσεις αμελείας, ασθενειών και κοινωνικών προβλημάτων, οι περισσότεροι σε εκρημοτικότητα προέρχονται από ένα έτος που έγινε μετεγγραφή μεγάλου αριθμού

φοιτητών/τριών από γειτονική χώρα λόγω ασταθών πολιτικών καταστάσεων. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει το χαμηλό, εκτός εξαιρέσεων, επίπεδο των φοιτητών/τριών που μεταγράφονται στο τμήμα και δεν προέρχονται από το Πανελλήνιο σύστημα αξιολόγησης των μαθητών/τριών.

4.3.1.2. Προτάσεις για βελτίωση.

Όσον αφορά την διδασκαλία των μαθημάτων εληφθησαν σοβαρά οι αποψεις των φοιτητών/τριών στα πεισοότερα σημεία παρατηρησης και κριτικής. Είναι γεγονός βεβαία ότι οι περισσότερες από αυτές τις παρατηρησεις είχαν ήδη επισημανθει και ληφθει υπ' όψιν κατά την διάρκεια της πρόσφατης προσπάθειας αναμορφωσης του προγραμματος σπουδών. Λογω του γεγονοτος ότι το νέο προγραμμα σπουδών δεν έχει εφαρμοστεί ακομα, δεν γνωρίζουμε την αποτελεσματικότητα των προτεινομένων αλλαγών.

Τρεις είναι οι τομεις-στοχοι προτεινομένης βελτίωσης:

η αναδιάρθρωση της ύλης των μαθημάτων με ενίσχυση των δεξιοτήτων, ευόδωση κλινικών εμπειριών ενεργούς συμμετοχής, επικοινωνία με τον ασθενή

η βελτίωση της προσφερομένης διδακτικής δραστηριότητας στους φοιτητες/τριες εκ μέρους των μελών ΔΕΠ με έγκαιρη (2^ο εξάμηνο) επαφή τους με την κλινική δραστηριότητα ως ερέθισμα και κίνητρο μελέτης

η βελτίωση της ουσιαστικής συμμετοχής των φοιτητών/τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία με υπευθυνότητες και καθοδήγηση ανά μικρές ομάδες

Η ποσοτική και ποιοτική αναδιάρθρωση της διδασκομένης ύλης των μαθημάτων βρσκεται σε εξέλιξη. Λαμβανεται μεριμνα να μην υπάρχουν επικαλυψεις στην ύλη, τα θέματα που διδασκονται στα προκλινικά εξαμηνα να προετοιμαζουν τους φοιτητες για τα κλινικά μαθηματα, να τονίζονται οι γνώσεις που έχουν πρακτική εφαρμογή, η ύλη να είναι χρησιμη και να βασίζεται σε γνώσεις βασισμένες σε αποδείξεις. Προτεινεται τα μελη ΔΕΠ να παρακολουθησουν σεμιναρια συγχρονης διδακτικής, να βελτιωθουν τα εποπτικά μέσα και όπου είναι δυνατόν να χρησιμοποιείται συγχρονη επικοινωνιακή τεχνολογία για την διδασκαλία. Η διασφαλιση της ενεργου συμμετοχής των φοιτητων στην εκπαίδευση είναι ένα σημαντικό αλλά και δυσκόλο πρόβλημα. Οι προτάσεις που έχουν κατατεθει είναι ο χωρισμος των εκπαιδευομένων σε ακομα μικροτερες ομάδες, τα περισσότερα μαθηματα να γινονται με φροντιστηριακή υποχρεωτική διαδικασία, να βελτιωθεί η εκπαιδευτική διαδικασία με γενικευμένη αναθεση εργασιών και άλλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, την καθιέρωση της ενεργου συμμετοχής των φοιτητων στα συνεδρια που διοργανώνει το τμήμα, την καθιέρωση εξεταστικών προοδών κατά την διάρκεια του εξαμήνου και στην εξομαλυνση των αποκλήσεων στην εξεταστική διαδικασία. Θεωρείται απαραίτητο, κατά την έναρξη καθε ακαδημαϊκου ετους να γίνεται ένα βραχυχρονο ενημερωτικό σεμιναριο στους φοιτητες/τριες του πρώτου

εξαμηνου που θα αφορα ολες τις λεπτομερειες της εκπαιδευτικης και εξεταστικης δραστηριοτητας του τμηματος. Προτεινεται να λειτουργησει διατομεακη επιτροπη συντονισμου και παρακολουθησης της διδασκομενης και εξεταστεας υλης και παρατηρησης (με καμπυλες κατανομης της αποδωσης των εξεταζομενων) της εξεταστικης διαδικασιας. Επιπλεον προτεινεται η ενεργοποιηση του θεσμου του συμβουλου καθηγητου (όπως γινεται σε πολλα Πανεπιστημια του εξωτερικου) που θα καθοδηγει και θα συμβουλευει τους φοιτητες/τριες για ολο το χρονικο διαστημα των σπουδων τους.

4.4. Εκπαιδευτικα βοηθηματα

Υπαρχει μια ανομοιογενεια στα παρεχομενα εκπαιδευτικα βοηθηματα. Υπαρχουν γνωστικα αντικειμενα οπου παρεχονται στους φοιτητες συγχρονα συγγραμματα ειτε ελληνικα ειτε μεταφρασεις εγκυρων ξενογλωσσων συγγραμματος. Σε αλλα γνωστικα αντικειμενα παρεχονται μη συγχρονα εγχειριδια η σημειωσεις που ανανεωνονται σε τακτικα η μη διαστηματα. Το Τμημα δεχεται εισηγησεις για την συνεχιση η αντικατασταση της παροχης των συγκεκριμενων βοηθηματων σε ετησια βαση. Με την αναμόρφωση προγράμματος σπουδών, αναρτάται στο διαδίκτυο η ακριβής περιγραφή της ύλης των μαθημάτων μαζί με συνοδο προτεινομενη συγχρονη βιβλιογραφια και αρθρα ανασκοπησης, με το σκεπτικο ότι αυτό εξασφαλιζει την καληψη ολων των συγχρονων στοιχειων που αφορουν το γνωστικο αντικειμενο και ταυτοχρονα ο φοιτητης/τρια εξασκειται στην ανευρεση συγχρονης ιατρικης πληροφοριας. Δυστυχως δεν υπηρξε πληρης ανταποκριση στην εφαρμογη αυτου του μετρου από όλα τα μέλη ΔΕΠ.

Προσφατα εχει παρατηρηθει καθυστερηση στην αποστολη από το Υπουργειο των εκπαιδευτικων βοηθηματων γεγονος που δυσχεραινει περισσοτερο την εκπαιδευτικη και εξεταστικη δραστηριοτητα.

4.5. Μεσα και Υποδομες

Όταν το 1990 το Τμήμα Ιατρικής εδεχθη τους πρωτους φοιτητες/τριες τα μαθηματα και η ασκηση των φοιτητων/τριων εγενοντο στις παλαιες εγκαταστασεις του τμηματος στο κεντρο της πολης και στο Γενικο Κρατικο Νοσοκομειο της Λαρισας. Την περιοδο αυτη ειχνα καταγραφη πολλες ελλειψεις και προβληματα. Από το 2000 και μετα την εναρξη λειτουργιας του Πανεπιστημιακου Γενικου Νοσοκομειου της Λαρισας και την εγκατασταση σε αυτό των παλαιων και των νεων μελων ΔΕΠ η κλινικη εκπαιδευση των φοιτητων βελτιωθηκε σημαντικα. Προσφατα ολοκληρωθηκε και παραδοθηκε η πρωτη φαση κατασκευης των νεων κτιριων του τμηματος οπου και εγκατασταθησαν τα εργαστηρια και τα μελη ΔΕΠ των προκλινικων μαθηματων. Παρα τις παρατηρουμενες ελλειψεις οι συνθηκες εχουν βελτιωθει πολυ και προβλεπεται η ποιοτητα εκπαιδευσης να βελτιωθει κατακορυφα. Οι χωροι τωρα του τμηματος είναι ευπρεπεις, οι αιθουσες

διδασκαλίες είναι συγχρονες και διαθέτουν αριστα συστήματα κλιματισμού και οπτικοακουστικής υποστήριξης της διδασκαλίας. Τα εποπτικά μέσα των αιθουσών είναι συγχρονα παρα το γεγονός ότι ακόμη υπάρχουν ελλείψεις. Η ασφαλεία και η καθαριότητα των αιθουσών είναι αποδοτική. Η διατάξη των χώρων είναι λειτουργική και υπάρχει ευκολή πρόσβαση ατόμων με ειδικές ανάγκες. Στους χώρους των νέων εγκαταστάσεων της σχολής είναι σε εξέλιξη η κατασκευή της Ιατρικής βιβλιοθήκης και του αναγνωστηρίου που θα βοηθήσει σημαντικά την εκπαίδευση των φοιτητών/τριών στην πρόσβαση στη βιβλιογραφία.

4.6 Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών

Τα τελευταία χρόνια, το Τμήμα Ιατρικής έκανε εστιασμένες προσπάθειες για την ενσωμάτωση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών τόσο στο πρόγραμμα σπουδών όσο και στην εν γέννη λειτουργία του.

Ανάπτυξη θεματικής πύλης (evidence-based medicine portal).

Η ανάπτυξη θεματικής πύλης περιλαμβάνει ουσιαστικά το νέο, αναμορφωμένο δικτυακό τόπο του Τμήματος Ιατρικής. Στον δικτυακό αυτό τόπο δίδονται πληροφορίες τόσο διδακτικού όσο και διοικητικού περιεχομένου καθώς και το αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών:

- Το νέο αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών της Ιατρικής
- Το νέο ωρολόγιο πρόγραμμα σπουδών
- Τη δομή του Τμήματος Ιατρικής σε Εργαστήρια και Κλινικές και το αντίστοιχο ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό
- Διάφορες άλλες πληροφορίες

Ο δικτυακός τόπος λειτουργεί στην διεύθυνση www.med.uth.gr

Ανάπτυξη υλικού για αυτόματα και διαδραστική (interactive) εξάσκηση και εξέταση των φοιτητών

Όλα τα μαθήματα του οδηγού σπουδών της Ιατρικής ενσωματώθηκαν στην πλατφόρμα **e-Class**. Η πλατφόρμα **GUNet e-Class** είναι ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων και αποτελεί την πρόταση του Ακαδημαϊκού Διαδικτύου για την υποστήριξη της Υπηρεσίας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης. Έχει σχεδιαστεί με προσανατολισμό την ενίσχυση της κλασικής διδασκαλίας και είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Υποστηρίζεται κεντρικά από το GUnet και διανέμεται ελεύθερα σε όλα τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της χώρας. Το Παν/μιο Θεσσαλίας έχει αναπτύξει αυτή την πλατφόρμα και το Τμήμα Ιατρικής έχει εισάγει τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται.

Χρήστης: Εξοδος

SEVA116 - ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II
Διδάσκων: ΜΟΥΥΒΔΑΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ-ΑΔΑΜ

[UTH e-Class](#) > [ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II](#)

- [Αιζήντα](#)
- [Σύνδεσμοι](#)
- [Εγγράφα](#)
- [Βίντεο](#)
- [Εργασίες φοιτητών](#)
- [Ανακοινώσεις](#)
- [Ασκήσεις](#)
- [Περιγραφή Μαθήματος](#)

Όλα τα μαθήματα του προπτυχιακού κύκλου σπουδών έχουν προστεθεί στην πλατφόρμα e-class και γίνεται προσπάθεια για την ανάπτυξη ηλεκτρονικού υλικού διδασκαλίας το οποίο θα προστεθεί στα περιεχόμενα.

Εγκατάσταση τηλεματικών εφαρμογών

Έχει γίνει ο σχεδιασμός ενός υπολογιστικού κέντρου εκπαίδευσης που προσανατολίζεται κατά κύριο λόγο στην πραγματοποίηση τηλεματικών εφαρμογών, όπως:

- τηλεδιάσκεψης (teleconference)
- εφαρμογών τηλεϊατρικής με εκπαιδευτικό χαρακτήρα (telemedicine)
- εφαρμογών εκπαίδευσης εξ αποστάσεως (distant learning)

Προς το παρόν, αυτό που έχει υλοποιηθεί μέσω της κεντρικής δράσης του Παν/μιου Θεσσαλίας στα πλαίσια του προγράμματος ΕΠΕΑΚ, είναι μία αίθουσα τηλεδιάσκεψης με το κατάλληλο ηλεκτρονικό, δικτυακό και οπτικοακουστικό υλικό για την πραγματοποίηση τηλεματικών μαθημάτων/διαλέξεων και διασκέψεων.

4.7. Αναλογία Διδασκοντων – Διδασκομενων

Στο Ιατρικό τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας εισαγεται κατ'έτος αριθμός 85 φοιτητών/τριών από το έτος 2008-09 ενώ την προηγούμενη 10ετία ο αριθμός ήταν μικρότερος κυμαινόμενος μεταξύ 45- 60. Αυτό είναι ένα από τα σημαντικά πλεονεκτήματα του τμήματος. Αυτό επετρεπει την ανάπτυξη ισχυρών εκπαιδευτικών σχέσεων μεταξύ φοιτητών και εκπαιδευτών και διευκολυνει σε σημαντικό βαθμό το έργο της εκπαίδευσης και την δυνατότητα προσωπικής επίβλεψης. Δίνει την δυνατότητα στον διδασκοντα να εφαρμοσει συγχρονες μεθόδους διδασκαλίας τόσο σε προκλινικό όσο και σε κλινικό επίπεδο. Η αναλογία διδασκοντων-διδασκομενων και η συνεργασία μεταξύ

τους πρέπει να ενισχυθούν, εν όψει των αυξανόμενων υποχρεώσεων των διδασκόντων στην έρευνα και στο κλινικό έργο. Όπως αναφερθηκε και προηγουμένα, γίνεται προσπάθεια να εφαρμοσθεί η θεσμοθετημένη υποχρέωση των μελών ΔΕΠ να συμβουλευουν συγκεκριμένο μικρό αριθμό νέων φοιτητών/τριών με σκοπό να επιτύχουν στους προσωπικούς εκπαιδευτικούς τους στόχους, την διδασκαλία μεσου του πρωτύπου του διδάσκοντα. Η προσπάθεια αυτή γίνεται συνηθώς ατυπα από ένα μικρό αριθμό μελών ΔΕΠ μόνο, λόγω ανεπαρκούς αριθμού τους και ελλειψής σχετικής διδακτικής εμπειρίας. Η οργάνωση σεμιναρίων με θέμα την διδακτική της Ιατρικής για μέλη ΔΕΠ και διδάσκοντες και για τους φοιτητές θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη αυτού του στόχου.

4.8. Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα

Το διδακτικό έργο θεωρείται ενιαίο και αφορά τόσο την από αμφιθέατρου διδασκαλία όσο και την διδασκαλία σε εργαστήρια και τις κλινικές ασκήσεις. Επίσης θεωρείται ότι πρέπει να είναι σε αρμονία και ισορροπία με το ερευνητικό έργο. Αυτή η εναρμόνιση του διδακτικού με το ερευνητικό έργο αποτελεί πάγια τακτική του τμήματος, η οποία εφαρμόζεται χωρίς να διαταράσσεται η σφαιρικότητα των απαραίτητων προπτυχιακών γνώσεων. Μεγάλος αριθμός ιατρών αποφοίτων του προπτυχιακού προγράμματος του τμήματός μας (n=58) έχει εγγραφεί και απέκτησε επαξίως διδακτορικό δίπλωμα (βλ. Πίνακας 11-4). Πάνω σ' αυτή τη βάση η συμμετοχή των φοιτητών σε ερευνητικά προγράμματα ενθαρρύνεται από τα μέλη ΔΕΠ και πρέπει να διευκολύνεται με οικονομικούς πόρους και υποδομές από το Τμήμα. Η προσφορά της πολιτείας στον τομέα αυτό είναι ελλιπής και πρέπει απαραίτητα να ενισχυθεί.

4.9. Συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού

Καθηγητές του Τμήματός μας συμμετέχουν στη διδασκαλία προπτυχιακών κυρίως αλλά και μεταπτυχιακών μαθημάτων και έχουν ερευνητικές συνεργασίες με άλλα ΑΕΙ και ερευνητικά ιδρύματα της Ελλάδος και του εξωτερικού (Βλέπε Παράρτημα Β για κλινικό και ερευνητικό έργο Κλινικών και Εργαστηρίων).

Οι παραπάνω συνεργασίες τεκμηριώνονται από κοινές ερευνητικές δημοσιεύσεις και από ανταλλαγές επισκέψεων για ερευνητική συνεργασία στα πλαίσια τοπικών επιστημονικών συνεδρίων κυρίως. Επίσης έχουν οδηγήσει στην ανταλλαγή νέων επιστημόνων κυρίως αποφοίτων από το τμήμα μας προς τα κέντρα του εξωτερικού.

Στόχος μελλοντικός είναι η περαιτέρω ανάπτυξη των συνεργασιών αυτών με σύναψη συγκεκριμένων διμερών συμφωνιών ώστε η ανταλλαγή είτε πνευματική είτε επιστημόνων να είναι συνεχής και πιο συστηματική. Ορισμένα μνημόνια συνεργασίας έχουν ήδη πάρει την τελική τους μορφή.

4.10. Κινητικότητα φοιτητών/τριών. Διεθνείς ανταλλαγές.

Το Ιατρικό Τμήμα συμμετέχει στο πρόγραμμα Erasmus που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση με στόχο την προώθηση της Ευρωπαϊκής Διαπανεπιστημιακής συνεργασίας ως μέσο βελτίωσης της ποιότητας της εκπαίδευσης. Τα ακαδημαϊκά έτη 2004-2009 μετακινήθηκαν 78 φοιτητές/απόφοιτοι του Τμήματος Ιατρικής σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αμερικής είτε για μετεκπαίδευση είτε για απόκτηση εμπειρίας, είτε τέλος συμμετέχοντας σε προγράμματα ανταλλαγής. Για την εγγύηση της πλήρους αναγνώρισης της ακαδημαϊκής εργασίας των φοιτητών/τριών, χρησιμοποιούνται οι ακαδημαϊκές μονάδες ECTS (European Credit Transfer System).

4.11. Κλινικό – Διδακτικό Έργο

4.11.α. Στόχοι

Το Κλινικό έργο του Ιατρικού Τμήματος είναι πολυπλευρό. Το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λαρίσας άρχισε την λειτουργία του το 1999 με κλινική δραστηριότητα ορισμένων μόνο βασικών τμημάτων. Προοδευτικά εγκαταστάθηκαν στο Νοσοκομείο νέα μέλη ΔΕΠ και έγινε έναρξη λειτουργίας πολλών τμημάτων. Σήμερα, παρά τις ελλείψεις σε νοσηλευτικό προσωπικό και υλική υποδομή, το Νοσοκομείο προσφέρει τρίτοβαθμιας υπηρεσίες Υγείας στην Κεντρική Ελλάδα με πληθυσμό περίπου έναμιση εκατομμύριο κατοίκους. Επιπλέον διάφορα τμήματα λειτουργούν σαν κέντρα αναφοράς και υποδοχής ασθενών και προσφέρουν αναλογές υπηρεσίες στην Δυτική Μακεδονία την Στερεά Ελλάδα και το Εξωτερικό (από την Κύπρο, Β, Αφρική). Το κλινικό έργο του Ιατρικού Τμήματος είναι στενά συνυφασμένο με την εκπαίδευση και την έρευνα και επομένως αναπόσπαστο στοιχείο της αξιολόγησης του. Οι κύριοι στόχοι του κλινικού-ερευνητικού έργου είναι:

Να αποδώσουμε τρίτοβαθμιας υπηρεσίες Υγείας που προσφέρονται στο κοινωνικό σύνολο με υψηλής ποιότητας ιατρική φροντίδα και με την διεξαγωγή πρωτοποριακής έρευνας που στοχεύει στη βελτίωση της πρόληψης, διάγνωσης και θεραπείας των ασθενειών του ανθρώπου.

Να δημιουργηθούν το κατάλληλο ιατρικό επιστημονικό περιβάλλον και συνθήκες για την υψηλού επιπέδου πρακτική άσκηση των φοιτητών του τμήματος και των ειδικευόμενων γιατρών. Επιπλέον να ενισχυθεί η ανάπτυξη προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης στην Κεντρική Ελλάδα σε συνεργασία με άλλα κέντρα του εσωτερικού και Διεθνή αντίστοιχα..

Να ευοδωθεί η διασύνδεση του Πανεπιστημίου με την κοινωνία της περιοχής μέσω της συμμετοχής σε δράση που αποσκοπούν στην βελτίωση ιατρικών υπηρεσιών, υποστήριξης της εκπαίδευσης και έρευνας, της ενημέρωσης των πολιτών σε ιατρικά θέματα και στην διενέργεια προγραμμάτων πρόληψης νοσημάτων.

4.11.1. Πανεπιστημιακές Κλινικές, Εργαστήρια και μονάδες. Δραστηριότητα.

Στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο της Λαρίσας έχουν αναπτυχθεί συνολικά 28 Πανεπιστημιακές Κλινικές που διαθέτουν κλινικές, νοσηλευτικό προσωπικό και νοσηλεύουν εσωτερικούς ασθενείς. Οι κλινικές αυτές καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των ιατρικών ειδικοτήτων και μερικές από αυτές έχουν αναπτύξει δικά τους κλινικά εργαστήρια. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Νευροχειρουργική, Αγγειοχειρουργική και η κλινική χειρουργική Θώρακος και Καρδιάς είναι οι μοναδικές που καλύπτουν τον γεωγραφικό χώρο μεταξύ Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Επιπλέον έχουν αναπτυχθεί δύο μονάδες εντατικής νοσηλείας και αυξημένης φροντίδας και 24 Εργαστήρια παρακλινικών εξετάσεων. Οι Κλινικές αυτές και μονάδες είναι κατανομημένες σε τέσσερις νοσοκομειακούς τομείς όπως φαίνεται κατωτέρω:

Στον Χειρουργικό Τομέα ανήκουν οι κλινικές Γενικής Χειρουργικής, Ορθοπαιδικής, Ουρολογικής, Αγγειοχειρουργικής, Χειρουργικής Θώρακος και Καρδιάς και Αναισθησιολογίας.

Στον Παθολογικό Τομέα ανήκουν οι κλινικές Παθολογίας, Καρδιολογίας, Πνευμονολογίας, Ενδοκρινολογίας, Γαστρεντερολογίας, Νεφρολογίας, Ογκολογίας, Ρευματολογίας, Δερματολογίας και Αιματολογίας.

Στον Τομέα Μητέρας Παιδιού ανήκουν οι κλινικές Μαιευτικής και Γυναικολογίας, Παιδιατρικής και Νεογνολογίας.

Στον Τομέα Αισθητηρίων Οργάνων ανήκουν οι κλινικές Νευρολογίας, Νευροχειρουργικής, Οφθαλμολογίας και Ωτορινολαρυγγολογίας.

Στον Εργαστηριακό Τομέα ανήκουν τα παρακάτω εργαστήρια παρακλινικών εξετάσεων: Βιοπαθολογίας, Κλινικής ανοσολογίας, Μοριακής Βιολογίας, Ακτινολογίας και Ιατρικής Απεικόνισης και Παθολογοανατομίας.

4.11.2. Εκτίμηση κλινικού έργου.

Η ανάπτυξη των πανεπιστημιακών κλινικών στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λαρίσας έχει συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη των υπηρεσιών υγείας με την παροχή τριτοβάθμιας Ιατρικής φροντίδας στο πληθυσμό της Θεσσαλίας με αποτέλεσμα την σχεδόν πλήρη περικύλιση του ρευματος φυγής προς τα Νοσοκομεία των Αθηνών και Θεσσαλονίκης. Αντιθέτως παρατηρείται κύμα προσέλευσης ασθενών από τις περιφέρειες της Δυτικής Μακεδονίας, της Στερεάς Ελλάδας και από τις χώρες της Βαλκανικής. Η ανάπτυξη των κλινικών αυτών έχει συμβάλει στην δημιουργία του καταλλήλου περιβαλλοντός για την εκπαίδευση νέων κλινικών ιατρών και κλινικών ερευνητών υψηλού επιπέδου και την διεξαγωγή αντιστοιχίας έρευνας. Επιπλέον οι περισσότερες κλινικές έχουν δημιουργήσει αρχεία ασθενών και βάσεις δεδομένων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα που διευκολύνει την εκτίμηση της φυσικής πορείας και θεραπείας των νοσημάτων, την μελέτη της παθογένειας τους καθώς και την διεξαγωγή επιδημιολογικών μελετών.

Οι κλινικές έχουν συμβάλει στην συνεχιζόμενη εκπαίδευση ιατρών από την Ελλάδα και το Εξωτερικό μέσω της οργανώσης ομιλιών, ημεριδών, συνεδριών (Ελληνικά και Διεθνή), σεμιναρίων, παρουσίασης χειρουργικών τεχνικών και εργαστηρίων πρακτικής εξάσκησης. Με την πρόσφατη παραδοση των κτιρίων πρώτης φάσης ανάπτυξης του κτιριακού συγκροτήματος του Τμήματος, έγινε έναρξη λειτουργίας του συγχρονου υψηλών προδιαγραφών συμπλεγματος αμφιθεατρών που αναμένεται ότι θα βελτιώσει ακόμη περισσότερο το επίπεδο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Το κλινικό έργο αναγνωρίζεται από την τοπική κοινωνία και έχει συμβάλει στην διασύνδεση του Νοσοκομείου με την κοινωνία μέσω συλλογών φίλων και συλλογών ασθενών που με την δραστηριότητα τους επικουρούν το έργο των κλινικών. Ενδεικτικό της αναγνώρισης είναι το αυξανόμενο φαινόμενο σημαντικών δωρεών προς τις κλινικές του Τμήματος. Η ανάπτυξη δραστηριοτήτων με αποδεκτές ευαίσθητες και μη προνομοιουχές ομάδες πληθυσμού έχει συνβάλει στην εκπλήρωση της κοινωνικής αποστολής του Ιατρικού Τμήματος.

4.11.3. Εκτίμηση προβλημάτων που αφορούν το κλινικό έργο.

Από το 1999 που άρχισε η λειτουργία του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου παρατηρήθηκε μια ανομοιογενής και ασυμμετρική ανάπτυξη των διαφόρων κλινικών και εργαστηρίων. Συγκεκριμένα μέλη ΔΕΠ, Τμήματα και Εργαστήρια έδειξαν τάσεις γρηγορής και αποτελεσματικής ανάπτυξης ενώ άλλα παρουσίασαν τάσεις καθήστερησης. Μια από τις εμφανείς αιτίες ήταν ότι στην αρχή ανάπτυξης του Ιατρικού Τμήματος εξελεγήσασ μέλη ΔΕΠ σε υψηλές βαθμίδες καταξιωμένα στον Διεθνή και Ελληνικό χώρο στο τέλος όμως της επιστημονικής τους καριέρας. Επιπλέον τα πρώτα έτη λειτουργίας του Νοσοκομείου υπήρχαν μέλη ΔΕΠ που η μόνιμη κατοικία τους ήταν εκτός της περιοχής της Λαρίσας. Γίνεται συνεχής προσπάθεια από τα Διοικητικά Όργανα του Τμήματος να επιλυθούν τα προβλήματα αυτά. Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα είναι η σοβαρή έλλειψη σε νοσηλευτικό και παραιατρικό προσωπικό που παρατηρείται στο Νοσοκομείο. Η μη συντονισμένη σε αρκετές περιπτώσεις συνεργασία των Κρατικών Νοσοκομείων της Περιφέρειας με το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο είναι επίσης ένα σημαντικό πρόβλημα που προκαλεί συσώρευση προσερχομένων ασθενών στο Νοσοκομείο που δεν έχουν ανάγκη από Τριτοβάθμια παροχή ιατρικών υπηρεσιών. Πρόσφατα έχει διαπιστωθεί η έλλειψη χειρουργικών αιθουσών στο Νοσοκομείο που οφείλεται σε αρχικό έλλειψη προγραμματισμού και σχεδιασμού των δυνατοτήτων παροχής υπηρεσιών του Νοσοκομείου.

Το Νοσοκομείο επιπλέον παρουσιάζει διοικητικές δυσλειτουργίες με έλλειψη διοικητική και γραμματική υποστήριξη των κλινικών και των εργαστηρίων, με υπολείπομενη μηχανογραφική και πλημμελή οργανώση αρχείων και φακέλων ασθενών και με υπολείπομενη εκπαίδευση και μετεκπαίδευση υποστηρικτικού προσωπικού. Επιπλέον

παρατηρούνται καθυστερήσεις στην διεκπεραίωση του παρακλινικού ελέγχου. Μια από τις κυρίες οργανωτικές δυσλειτουργίες του Παν Νοσοκομείου είναι η ανεπαρκής αναγνώριση από τις διοικητικές υπηρεσίες της Περιφέρειας και του Υπουργείου της ιδιαίτερης φύσης του Νοσοκομείου (τριτοβαθμια παροχή υπηρεσιών) με αποτέλεσμα να υπάρχουν δυσχερείες στην διαχείριση και ανάπτυξη του.

4.11.4. Κλινική Εκπαίδευση των φοιτητών/τριών Ιατρικής

Τα πρώτα έτη λειτουργίας του Τμήματος οι φοιτητές/τριες πραγματοποιούσαν την κλινική τους άσκηση στο Νομαρχιακό Κρατικό Νοσοκομείο της Λαρίσας κάτω από όχι πάντα καλές συνθήκες. Μετά την έναρξη λειτουργίας του Παν Νοσοκομείου οι συνθήκες προοδευτικά βελτιώθηκαν σημαντικά και επέτρεψε την άσκηση των φοιτητών σε οργανωμένο περιβάλλον. Η κλινική άσκηση αποσκοπεί στην απόκτηση κλινικής εμπειρίας και δεξιοτήτων και ως εκ τούτου αποτελεί ένα κατεξοχόν ευαίσθητο θέμα για το Ιατρικό Τμήμα και την κοινωνία και δεν επιτρέπει συμβιβασμούς και ατελείες. Η κλινική άσκηση στοχεύει στο να αναλάβει ο φοιτητής/τρια, κάτω από επίβλεψη μελών ΔΕΠ, την υπευθυνότητα των σθενών δρώντας ουσιαστικά σαν ειδικευόμενος χωρίς όμως να έχει δυνατότητα παροχής και υπογραφής θεραπευτικών οδηγιών. Κριτήριο επιτυχούς ολοκλήρωσης της κλινικής άσκησης είναι η επαρκεία του φοιτητή/τριας στο να ανταποκριθεί σε πρόγραμμα ειδίκευσης στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

5. Ερευνητικό έργο

Η σημασία της έρευνας στην ανάπτυξη και πρόοδο της Ιατρικής έχει αναγνωριστεί από την εποχή του Ιπποκράτη. Το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας από την ίδρυσή του έθεσε την έρευνα αποτελεί ως έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες για την ανάπτυξή του. Από την αρχή της δημιουργίας του ξεκίνησε προσπάθεια προσέλκυσης μελών ΔΕΠ με ερευνητικό έργο υψηλής ποιότητας τόσο στους βασικούς όσο και στους κλινικούς τομείς

5.1. Προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ιδρύθηκε το 1984 με το Π.Δ. 83/1984, που τροποποιήθηκε το 1985 με το Π.Δ. 302/1985. Με αυτή την τροποποίηση ιδρύθηκε και το τμήμα της Ιατρικής στη Λάρισα, το οποίο το ακαδημαϊκό έτος 1990-91 άρχισε να λειτουργεί, δεχόμενο τους πρώτους φοιτητές. Οι πρώτοι ιατροί αποφοίτησαν το 1997. Σήμερα το Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας διανύει το 20ο έτος λειτουργίας του και το 15ο έτος σαν αυτοδύναμο ακαδημαϊκό τμήμα. Η σημασία της έρευνας στην ανάπτυξη και πρόοδο της Ιατρικής έχει αναγνωριστεί από την εποχή του Ιπποκράτη. Έτσι και το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας από την ίδρυσή του αναγνώρισε ότι η έρευνα αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες για την ανάπτυξή του.

Από την αρχή της δημιουργίας του το Τμήμα Ιατρικής ξεκίνησε προσπάθεια προσέλκυσης μελών ΔΕΠ με ερευνητικό έργο υψηλής ποιότητας τόσο στους βασικούς όσο και στους κλινικούς τομείς. Όμως το εγχείρημα αυτό συνάντησε από την αρχή πολύ σοβαρά εμπόδια, καθότι η οργάνωση του Τμήματος πέρασε μέσα από πολύ σοβαρές δυσκολίες:

α) Μεγάλη καθυστέρηση στη διάθεση από το Υπουργείο μελών ΔΕΠ, ιδίως στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του.

β) Καθυστέρηση στην έναρξη λειτουργίας του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου (Π.Γ.Ν.Α.) και παράλληλα αμφισβήτηση του χαρακτήρα του ως Πανεπιστημιακό.

γ) Σοβαρές καθυστερήσεις στην ανάπτυξη του Π.Γ.Ν.Α. ακόμη και όταν τα ως άνω προβλήματα λύθηκαν.

ε) Η ανέγερση του κτιρίου της Ιατρικής Σχολής παρουσίασε σημαντικές καθυστερήσεις

Για να αντιμετωπιστούν αυτές οι δυσκολίες χρειαστηκαν συχνά πολλές θυσίες από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Συνεπώς η προαγωγή της έρευνας στα πλαίσια του τμήματος πρέπει να ειπωθεί και να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα αυτών των πολύ αντίξοων συνθηκών.

5.2. Ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα

Σήμερα η κατάσταση έχει κάπως βελτιωθεί: ο αριθμός θέσεων μελών ΔΕΠ που διαθέτει το Τμήμα ανέρχεται σε 96 όμως πολλά γνωστικά αντικείμενα δεν έχουν ακόμη την κρίσιμη μάζα που απαιτείται για να λειτουργήσουν. Το Π.Γ.Ν.Α. παρά τις όποιες ελλείψεις καλύπτει τις βασικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, η πρώτη

φάση του κτιρίου της Σχολής ολοκληρώθηκε και η οργάνωση της Γραμματείας έχει σε μεγάλο βαθμό βελτιωθεί. Φυσικά υπάρχουν πολλές ελλείψεις και πολλά ακόμη έχουν να γίνουν. Γενικά σήμερα στο Τμήμα έχουν αναπτυχθεί οι προϋποθέσεις για να παραχθεί και πράγματι παράγεται αξιόλογο ερευνητικό έργο. Στον τομέα αυτό βεβαίως διαπιστώνεται μεγάλη ετερογένεια. Η δυναμική όμως που έχει αναπτυχθεί και η πείρα που έχει αποκτηθεί τα τελευταία χρόνια πρέπει να αποτελέσουν τη βάση παραπέρα αναπτύξεως της έρευνας, ώστε το Τμήμα να αποκτήσει την επιθυμητή θέση από ερευνητικής πλευράς, όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο αλλά και διεθνώς. Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει να τεθούν υψηλοί στόχοι και να υιοθετηθούν αυστηρά κριτήρια αυτοελέγχου, ιδιαίτερα στην επιλογή και εξέλιξη μελών ΔΕΠ.

Τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο τμήμα αναφέρονται παρακάτω (βλέπε επίσης και **Παράρτημα Α.2**).

ΤΟΜΕΑΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1. Εργαστήριο Βιολογίας
2. Εργαστήριο Χημείας
3. Εργαστήριο Βιοχημείας
4. Εργαστήριο Φυσιολογίας
5. Εργαστήριο Φαρμακολογίας
6. Εργαστήριο Ιατρικής Φυσικής
7. Εργαστήριο Ιατρικής Πληροφορικής

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

Το ερευνητικό έργο του Εργαστηρίου Βιολογίας εστιάζεται στους τομείς της:

1. Μοριακής Βιολογία & Γενετικής του Ανθρώπου,
2. Κυτταρικής Βιολογίας

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑΣ

Ερευνητικό Έργο: Όλα τα μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου δραστηριοποιούνται σε ένα κοινό ερευνητικό θέμα με τίτλο: «Μοριακοί μηχανισμοί της κυτταρικής απόκρισης στην υποξία - ενεργοποίηση και δράση του παράγοντα που επάγεται από την υποξία HIF-1α». Ο επαγόμενος από την υποξία μεταγραφικός παράγοντας HIF-1 είναι ο κύριος διαμεσολαβητής της απόκρισης των κυττάρων στην υποξία (μειωμένη συγκέντρωση οξυγόνου) μέρος της οποίας αποτελεί η έκφραση γονιδίων που προάγουν τον αναερόβιο μεταβολισμό, την ερυθροποίηση και την αγγειογένεση.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ

Το Ερευνητικό έργο του εργαστηρίου εστιάζεται στους τομείς της:

Κυτταροκαλλιέργειας,

Υπερδιάχυσης–ανοσοϊστοχημείας,
 Ηλεκτροφυσιολογίας,
 Στερεοταξίας,
 Χρωματογραφίας

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Το ΕΙΦ ασχολείται με θέματα Βελτιστοποίησης της Δόσης στον ασθενή (optimization in RTPS), Εξομοιώσεις Αλληλεπιδράσεων με την μέθοδο "Monte Carlo" σε πραγματικό χρόνο, Ακτινοβιολογία (Βιολογικές επιδράσεις της ακτινοβολίας), Επεξεργασία Εικόνας, Υπολογιστική Ακτινοπροστασία και Δοσιμετρία, Απεικόνιση Μαγνητικού Συντονισμού Υψηλού Πεδίου και Κλινική Φασματοσκοπία και με την Ανάπτυξη συστήματος Σχεδιασμού Θεραπείας στην Πυρηνική Ιατρική. Επιπλέον το ΕΙΦ ασχολείται με θέματα Βιοφυσικής και μέτρησης και ελέγχων ορίων Μη Ιοντιζουσών Ακτινοβολιών.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Στο Εργαστήριο Πληροφορικής (Υπεύθυνη, Επ. Καθηγήτρια Κ. Θεοδώρου) δραστηριοποιούνται 2 μέλη ΔΕΠ (του Εργαστηρίου Ιατρικής Φυσικής), ένας διδάσκων με το Π.Δ. 407/80 και ένα μέλος ΕΤΕΠ. Ο εξοπλισμός του Εργαστηρίου αποτελείται από 30 ηλεκτρονικούς υπολογιστές, οι οποίοι είναι προσβάσιμοι από τους φοιτητές του Τμήματος, και 2 εξυπηρετητές (Servers). Λειτουργεί υποστηρικτικά στο εκπαιδευτικό και διοικητικό έργο του Ιατρικού Τμήματος.

ΚΛΙΝΙΚΟΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. Εργαστήριο Κλινικής Χημείας
2. Εργαστήριο Αιματολογίας
3. Εργαστήριο Μικροβιολογίας
4. Εργαστήριο Ακτινολογίας-Ιατρικής Απεικόνισης
5. Εργαστήριο Ακτινοθεραπείας
6. Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής
7. Εργαστήριο Κυτταρογενετικής και Μοριακής Γενετικής
8. Εργαστήριο Ανοσολογίας & Ιστοσυμβατότητας

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ - ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Στο Τμήμα αυτό κατά το τελευταίο έτος έχουν εκτελεστεί 290000 αιματολογικές εξετάσεις, όπως αναλυτικά φαίνονται στον επισυναπτόμενο πίνακα (έντυπο 2). Το είδος των εξετάσεων καλύπτει μεγάλο εύρος αιματολογικών και εξειδικευμένων εξετάσεων, που απαιτούνται για την διερεύνηση των ασθενών πασχόντων από αιματολογικά νοσήματα.

Επίσης συλλέγονται κύτταρα αιμοποιητικά και αποθηκεύονται η αποστέλλονται προς χρήση σε άλλα κέντρα.

ΚΛΙΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ

Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του ΚΕΑΟ στρέφονται κυρίως στις νεότερες τεχνικές που η αλματώδης εξέλιξη της Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας έχει φέρει στο προσκήνιο τα τελευταία χρόνια.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ - ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ

Το Εργαστήριο Ακτινολογίας-Ιατρικής Απεικόνισης (Διευθυντής Καθηγητής Ιωάννης Β. Φεζουλίδης) ασχολείται ερευνητικά με τα εξής αντικείμενα:

Α) Μυοσκελετικό σύστημα: US, MRI σε συνεργασία με την ορθοπαιδική και την ρευματολογική κλινική. Μελέτη επίσης ως προς το αντικείμενο της οστεοπόρωσης σε συνεργασία με άλλα νοσηλευτικά ιδρύματα (ΚΑΤ, ΕΙΑΑ).

Β) Κεντρικό Νευρικό σύστημα: MRI σε συνεργασία με την Νευρολογική Νευροχειρουργική, Παθολογική, Οφθαλμιατρική και Ενδοκρινολογική Κλινική για την διερεύνηση MS, νόσου κινητικού νευρώνα όγκους εγκεφάλου, επιληψίας φλεγμονωδών και άλλων παθήσεων των σπονδύλων και θυρεοειδικής οφθαλμοπάθειας.

Γ) Μαστός: US, MRI, μαστογραφία και συνεργασία με χειρουργική κλινική και παθολογοανατομικό εργαστήριο

Δ) Συνεργασία με το Εργαστήριο Ιατρικής Φυσικής ΠΘ για έλεγχο δόσεων ακτινοβολίας και βελτιστοποίηση μεθόδων απεικόνισης με την κλασσική ακτινολογία

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ - ΙΣΤΟΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ

Η Ερευνητική Μονάδα του Εργαστηρίου, εγκατεστημένη στα νέα κτήρια του Τμήματος, χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκά και εθνικά, ανταγωνιστικά προγράμματα και είναι πλήρως εξοπλισμένη με όλη τη σύγχρονη συμβατική τεχνολογία σε επίπεδο Κυτταρικής και Μοριακής Ανοσολογίας, αλλά και με τεχνολογίες υψηλής απόδοσης. Δραστηριοποιείται στην Ανοσολογία του Καρκίνου, στη ρύθμιση της φλεγμονής και στη μοριακή μελέτη των πρωτοπαθών ανοσοανεπαρκειών.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΤΤΑΡΟΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ

Στο Εργαστήριο Κυτταρογενετικής και Μοριακής Γενετικής διεξάγεται ερευνητικό έργο που εστιάζεται στους παρακάτω τομείς:

Γενετική διερεύνηση πολυπαραγοντικών νοσημάτων

Μελέτη συσχέτισης γονότυπου / φαινότυπου σε πολυπαραγοντικά νοσήματα όπως καρδιοπάθειες, εκφυλιστικές αρθρίτιδες κ.α.

Μελέτη της γονιδιακής έκφρασης, μηχανισμών ρύθμισης της και αναστολής της μέσω μικρών παρεμβατικών μορίων RNA, καθώς και διερεύνηση σηματοδοτικών μονοπατιών που

εμπλέκονται σε πολυπαραγοντικά νοσήματα, όπως η οστεοαρθρίτιδα, με σκοπό αφενός την κατανόηση της μοριακής παθοφυσιολογίας της νόσου και αφετέρου την ανεύρεση μορίων που συντελούν στην μετατροπή του οστεοαρθριτικού φαινότυπου σε φυσιολογικό.

Γενετικοί και επιγενετικοί μηχανισμοί γονιδιακής ρύθμισης στην καρκινογένεση

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

Το ερευνητικό έργο συνίσταται στη διερεύνηση σε όλα τα επίπεδα των μηχανισμών παθογένειας που σχετίζονται με την πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία και πρόγνωση των νοσημάτων όλων των συστημάτων του οργανισμού με συμβατικές ή νεότερες τεχνικές και μεθόδους. Για την επίτευξη του ερευνητικού έργου το Εργαστήριο καταρτίζει και ενεργεί το ίδιο πειραματικές ή κλινικο-εργαστηριακές μελέτες ή προγράμματα ή συμμετέχει σε ερευνητικά ή άλλα επιστημονικά προγράμματα που άπτονται των δραστηριοτήτων του συνεργαζόμενου. Το Εργαστήριο γνωστοποιεί τα αποτελέσματα των ερευνών του σε επιστημονικά συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό ή υπό τη μορφή δημοσιεύσεων σε ελληνικά και ξενόγλωσσα περιοδικά ή τέλος υπό τη μορφή διδακτορικών διατριβών και διπλωματικών εργασιών προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

Το Ερευνητικό έργο του Εργαστηρίου εστιασμένο στην διερεύνηση των μηχανισμών αντοχής των μικροβίων στα διάφορα αντιμικροβιακά φάρμακα, στην επιδημιολογία της μικροβιακής αντοχής, και στην παθογένεια των λοιμώξεων, αποτυπώνεται σε περισσότερες από 135 πρωτότυπες ερευνητικές εργασίες, με συνολικό συντελεστή απήχησης 380 και αριθμό ετεροαναφορών 1100.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Το Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής, σε συνεργασία με άλλα κέντρα της Ελλάδας και του εξωτερικού, συμμετέχει στους παρακάτω βασικούς τομείς ερευνητικής δραστηριότητας:

Κλινική αξιολόγηση των επιπέδων νευροδιαβιβαστών/ορμονών ως δείκτες του ψυχοκινητικού status μετατραυματικών ασθενών.

Μέτρηση των επιπέδων γρελίνης και αντιγονεκτίνης σε ασθενείς με βροχικό άσθμα.

Μέτρηση των επιπέδων γρελίνης και αντιγονεκτίνης σε ασθενείς με καρδιακή ανεπάρκεια.

Μέτρηση των επιπέδων S-100 A σε ασθενείς με ιδιοπαθείς φλεγμονώδεις νόσους του εντέρου.

Μέτρηση των επιπέδων S-100 A σε ασθενείς με αυτόματη υπαραχνοειδή αιμορραγία.

Εφαρμογή του σπινθηρογράφηματος διάχυσης εγκεφάλου σε συνδυασμό με τη «χαρτογράφηση» περιοχών Broadman σε ασθενείς με Frontotemporal Dementia και Alzheimer Disease.

Συσχετισμός προγνωστικών παραμέτρων της δοκιμασίας κοπώσεως με τα ευρήματα του σπινθηρογραφήματος (SPECT) αιματώσεως του μυοκαρδίου σε διαβητικούς ασθενείς.

Εφαρμογή του σπινθηρογραφήματος εγκεφάλου με τα νεότερα ραδιοφάρμακα στη διάγνωση, παρακολούθηση και εκτίμηση της ανταπόκρισης στη θεραπεία ασθενών με νόσο Parkinsons.

ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Εργαστήριο Υγιεινής & Επιδημιολογίας

Εργαστήριο Βιομαθηματικών

Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΙΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

Έχει αναπτύξει έντονη ερευνητική δραστηριότητα σε καινοτόμες περιοχές της βιοϊατρικής επιστήμης όπως η γενετική επιδημιολογία, η μοριακή αποδεικτική ιατρική, η υπολογιστική βιολογία, η βιοπληροφορική (γενομική και πρωτεομική) και η ανάπτυξη μαθηματικών μοντέλων στην γενετική. Το ερευνητικό έργο του Εργαστηρίου δημοσιεύεται σε κορυφαία επιστημονικά περιοδικά. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αξιολόγησης των Υποέργων Πυθαγόρα I & II θεωρείται το πιο παραγωγικό εργαστήριο στο Τμήμα Ιατρικής του ΠΘ όσον αφορά την ποσότητα και ποιότητα του ερευνητικού του έργου. Το Εργαστήριο έχει διεθνή αναγνώριση και ο Διευθυντής του είναι μέλος της Cochran Collaboration και Adjunct Associate Professor στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Tufts των ΗΠΑ. Διδακτορικοί φοιτητές του Εργαστηρίου κατέχουν Post-doctoral θέσεις στα Πανεπιστήμια Tufts και Harvard.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ

Το Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας είναι οργανικά εγκατεστημένο στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας και πιο κάτω αναφέρονται μερικές από τις ερευνητικές δραστηριότητες του Εργαστηρίου σε ευρωπαϊκό επίπεδο:

A) το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «EU Ship Sanitation Training Network» το οποίο είναι συνολικού προϋπολογισμού 1.420.000 Ευρώ και συμμετέχουν 14 εταίροι (Associate Partners) και 15 συνεργαζόμενοι φορείς (Collaborative Partners) ανάμεσα στους οποίους η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (WHO), ο Διεθνής Οργανισμός Ναυτιλίας (IMO) και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου Λοιμώξεων (ECDC). Το πρόγραμμα έχει διάρκεια 30 μήνες (2008-2011) και έχει στόχο να δημιουργήσει ευρωπαϊκό πρόγραμμα ελέγχου υγιεινής και επιδημιολογικής επιτήρησης των λοιμωδών νοσημάτων σε επιβατηγά πλοία το οποίο θα εφαρμοστεί πιλοτικά σε 4 χώρες μέσω δημιουργίας αντίστοιχου δικτύου με τις υπηρεσίες υγείας των λιμανιών. Στα πλαίσια του προγράμματος θα γίνουν εκπαιδευτικά σεμινάρια τόσο σε επαγγελματίες υγείας όσο και σε τεχνικό προσωπικό των επιβατηγών πλοίων. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από την DG SANCO και εγκρίθηκε μετά από κρίση.

B) Το Ευρωπαϊκό Ερευνητικό πρόγραμμα “Assessing the usefulness of a EU ship sanitation programme and coordinated action for the control of communicable diseases in cruise ships and ferries”, EU DG SANCO 2006.-2008. Έγιναν 3 Ευρωπαϊκές συναντήσεις εργασίας με

ιδιαίτερη επιτυχία, μία εκ των οποίων οργανώθηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην Αργαλαστή Βόλου. Στόχος του προγράμματος ήταν να αποτυπωθεί η κατάσταση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο αναφορικά με την νομοθεσία και τις πρακτικές στα θέματα υγιεινής και επιδημιολογικής επιτήρησης των λοιμωδών νοσημάτων σε επιβατηγά πλοία.

Γ) η οργάνωση του Τμήματος Επιδημιολογικής Επιτήρησης των Λοιμωδών Νοσημάτων του Υπουργείου Υγείας της Κύπρου. Το 2000 το Εργαστήριο ανέλαβε την αξιολόγηση, την αναδιοργάνωση και την πλήρη μηχανογράφηση του συστήματος επιδημιολογικής επιτήρησης λοιμωδών νοσημάτων το οποίο συντηρεί μέχρι σήμερα.

ΤΟΜΕΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ & ΠΑΙΔΙΟΥ

1. Μαιευτική & Γυναικολογική Κλινική (Νεογνολογική Κλινική)
2. Παιδιατρική Κλινική

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ & ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Ερευνητικό Έργο

Χρηματοδοτούμενα Ερευνητικά Προγράμματα: Εννέα (9) ερευνητικά προγράμματα

Διατριβές: Δέκα πέντε (15) διδακτορικές διατριβές σε εξέλιξη. Έχουν περατωθεί άλλες δέκα (10) διδακτορικές διατριβές.

Δημοσιεύσεις: Εκατό (100) ξενόγλωσσες εργασίες σε ιατρικά περιοδικά από το 1999.

Ομιλίες και Εισηγήσεις στην Ελλάδα και τα Εξωτερικά με συμμετοχή μελών του Τμήματος κατόπιν πρόσκλησης: Εβδομήντα τρεις (73)

Ελληνικές δημοσιεύσεις: Δέκα τρεις (13)

Συγγραφή Επιστημονικών Βιβλίων: Ιωάννης Ε. Μεσσήνης, Επίτομη Μαιευτική και Γυναικολογία. Εκδόσεις: MD Communications, Αθήνα 2005

Συγγραφή κεφαλαίων σε βιβλία: Ένδεκα (11)

Μαιευτικά και Γυναικολογικά Νέα: Η Κλινική εκδίδει τα Μαιευτικά και Γυναικολογικά Νέα, που διανέμονται δωρεάν σε όλους τους Μαιευτήρες-Γυναικολόγους της Ελλάδας κάθε έξι μήνες (Απρίλιο και Οκτώβριο) με πληροφορίες σχετικά με επιστημονικές και άλλες δραστηριότητες αλλά και δύο επιστημονικά θέματα.

Βραβεία: Έξι (6) βραβευθείσες ερευνητικές εργασίες σε Ελληνικά Συνέδρια, οι οποίες δημοσιεύθηκαν σε ξενόγλωσσα περιοδικά.

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η Κλινική εφημερεύει ακολουθώντας το πρόγραμμα εφημεριών του Νοσοκομείου. Στην πραγματικότητα όμως εφημερεύει καθημερινώς για δύο λόγους. Ο πρώτος λόγος είναι ότι είναι η μοναδική Παιδιατρική Κλινική από 3 νομούς (Λάρισας, Τρικάλων, Καρδίτσας) που νοσηλεύει νεογνά ηλικίας μικρότερα των 30 ημερών. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι λόγω της ΜΑΦ έχει την δυνατότητα να αντιμετωπίσει βαριά περιστατικά και δέχεται καθημερινά εισαγωγές που παραπέμπονται από όλη την 5η ΥΠε. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας.

Το έργο της Κλινικής συμπληρώνεται από το Ερευνητικό Εργαστήριο Λοιμώξεων, το οποίο λειτουργεί με υποψήφιους διδάκτορες. Κεντρικός άξονας του Εργαστηρίου είναι η φαινοτυπική και μοριακή μελέτη των παθογόνων του αναπνευστικού με ιδιαίτερο εστιασμό στον πνευμονιόκοκκο.

ΤΟΜΕΑΣ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ

1. Εργαστήριο Ανατομικής
2. Εργαστήριο Ιστολογίας & Εμβρυολογίας
3. Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΣΤΟΛΟΓΙΑΣ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑΣ

Είναι το αρχαιότερο εργαστήριο του Τμήματος Ιατρικής. Διαθέτει διδακτικό εργαστήριο εξοπλισμένο με 45 μικροσκόπια ZEISS. Διαθέτει επίσης κυτταρολογική μονάδα η οποία εξυπηρετεί διαγνωστικώς 7 Νοσοκομεία και 20 Κέντρα Υγείας της Θεσσαλίας και της Δυτικής Μακεδονίας με σύνολο περίπου 25.000 κυτταρολογικών εξετάσεων ετησίως. Το Εργαστήριο Ιστολογίας αποτελεί την εκδοτική βάση του περιοδικού «ΔΕΛΤΟΣ», του μόνου Ελληνικού Περιοδικού Ιστορίας της Ιατρικής.

Κύριοι ερευνητικοί τομείς του εργαστηρίου είναι η κυτταρολογία του γεννητικού συστήματος του θήλεος και η Ιστορία της Ιατρικής.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ

Το Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής (Διευθυντής ο καθηγητής κ. Γεώργιος Κ. Κουκούλης) παρέχει ιστοπαθολογικές διαγνώσεις βιοπτικών υλικών, ταχέων βιοψιών και χειρουργικών παρασκευασμάτων, όπως επίσης και κυτταρολογικές διαγνώσεις για όλες τις κλινικές του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου και του Γενικού νοσοκομείου Λαρίσας. Συγκεκριμένα, παρέχονται περί τις 15.000 εκθέσεις ετησίως.

Οι ιστοπαθολογικές εκθέσεις αφορούν σε όλο το φάσμα της Παθολογικής Ανατομικής και μελετώνται σε λειτουργικές υπομονάδες διαγνωστικής προσέγγισης : ήπατος, γαστρεντερικού συστήματος, όγκων και φλεγμονών δέρματος, λεμφωμάτων και νοσημάτων μυελού οστών, κυτταρολογίας, όγκων νευρικού συστήματος και νοσημάτων μυών, γυναικολογικού συστήματος, βιοψιών νεφρού και ουροποιητικού, όγκων μαλακών μορίων και οστών.

Στα πλαίσια λειτουργίας των ανωτέρω μονάδων έχουν δημιουργηθεί εργαστήρια ανοσοϊστοχημείας, ανοσοφθορισμού, *in situ* υβριδισμού και ειδικών ιστοχημικών χρώσεων, με δραστηριότητα που υπερβαίνει το ποσόν των 25.000 tests κατά έτος.

Το εργαστήριο φθορίζοντος *in situ* υβριδισμού (FISH) έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια. Η λειτουργία του αφορά τόσο στην διάγνωση νεοπλασμάτων (π.χ. σαρκωμάτων, όγκων νευρικού συστήματος κλπ) όσο και στην αξιολόγηση προβλεπτικών παραμέτρων των κακοήθων νεοπλασμάτων (π.χ. HER2, EGFR κλπ). Επίσης παράγει ερευνητικό έργο με δημοσιεύσεις στον διεθνή ιατρικό τύπο.

Η συμβολή της μοριακής βιολογίας στην ιστοπαθολογική διάγνωση και την πρόγνωση κακοήθων νεοπλασμάτων υλοποιείται στη μονάδα Μοριακής Ιστοπαθολογίας του Εργαστηρίου Παθολογικής Ανατομικής το οποίο διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό και δυνατότητες sequencing και dHPLC όπως και εφαρμογών QRT-PCR. Η μονάδα αυτή αποτελεί μια από τις πρωτοπόρες και πλέον δραστήριες μονάδες μοριακής Ιστοπαθολογίας στον Ελληνικό χώρο. Διενεργούνται αναλύσεις μεταλλάξεων K-ras, EGFR, Braf, MMR. Επίσης και τυποποίηση HPV από ιστοπαθολογικό υλικό. Αποτελέσματα ερευνητικών μελετών της εν λόγω μονάδος έχουν ανακοινωθεί σε επιστημονικά συνέδρια και διεθνή ιατρικά έντυπα.

Στην Εκπαίδευση, το Εργαστήριο έχει αναπτύξει ένα συνεχώς εξελισσόμενο πρόγραμμα σπουδών (curriculum) για τους προπτυχιακούς σπουδαστές το οποίο επικεντρώνεται στην ιστοπαθολογία των νοσημάτων. Οι φοιτητές μαθαίνουν να συνδυάζουν την ιστολογική εικόνα με την παθοφυσιολογία της νόσου και την κλινική εικόνα μέσα από ένα σύστημα διαλέξεων που συνδυάζονται με αναλυτικά φροντιστηριακά μαθήματα.

Το Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής συμμετέχει σε πολλά μετεκπαιδευτικά μαθήματα Πανεπιστημιακών Κλινικών του νοσοκομείου.

Επίσης εξασφαλίζει την απαραίτητη διαγνωστική ακρίβεια και ποιότητα η οποία καίτοι θεωρείται ευλόγως δεδομένη απαιτεί χρονοβόρα προσήλωση και αποτελεί βασική προϋπόθεση πολλών κλινικοπαθολογοανατομικών μελετών και δημοσιεύσεων από το Ιατρικό τμήμα γενικότερα.

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ & ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

1. Νευρολογική Κλινική
2. Νευροχειρουργική Κλινική
3. Οφθαλμολογική Κλινική
4. Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική
5. Ψυχιατρική Κλινική

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Οι ερευνητικές δραστηριότητες της Νευρολογικής Κλινικής εστιάζονται σε μεγάλο βαθμό στη διερεύνηση της γενετικής βάσης νευρολογικών νοσημάτων και εκτελούνται κατά βάση στο Εργαστήριο Νευρογενετικής της Μονάδας Νευροεπιστημών. Στο εργαστήριο αυτό απασχολούνται επίσης υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές. Η έρευνα εστιάζεται ειδικότερα στη διερεύνηση της γενετικής βάσης της νόσου Parkinson, της νόσου Alzheimer, της Πολλαπλής Σκλήρυνσης, των μιτοχονδριακών εγκεφαλομυοπαθειών, των αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων, των κρανιοεγκεφαλικών κακώσεων, του συνδρόμου ανήσυχων ποδιών, της λευκοεγκεφαλοπάθειας ασθενών με οστεονέκρωση του ισχίου, κλπ. Την τελευταία 3-ετία πέραν των 30 δημοσιεύσεων έχουν δημοσιευθεί σε διεθνή περιοδικά με κριτή τα οποία εμφανίζονται στο PubMed, πέντε διδακτορικές διατριβές και 6 διπλωματικές εργασίες έχουν ολοκληρωθεί ενώ αρκετές είναι σε εξέλιξη.

ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΚΗ (ΩΡΛ) ΚΛΙΝΙΚΗ

Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών της κλινικής εστιάζονται στη μελέτη των μεταβολικών αλλαγών που παρατηρούνται σε παιδιατρικούς ασθενείς με σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο, στη μελέτη της επίδρασης της παχυσαρκίας, της αδενοειδεκτομής και αμυγδαλεκτομής σε μεταβολικές παραμέτρους και παραμέτρους φλεγμονής στα παιδιά με αποφρακτική υπνική άπνοια καθώς και την παρουσία υποδοχέων των λευκοτριενίων στα T-λεμφοκύτταρα των παρίσθμιων αμυγδαλών σε παιδιά που πάσχουν από αποφρακτική υπνική άπνοια, στη διάγνωση και θεραπεία των παθήσεων του έσω ωτός και πιο συγκεκριμένα των ασθενών με αιθουσαίο σβάννωμα (ακουστικό νευρίνωμα), οξεία ιδιοπαθή νευροαισθητήρια απώλεια ακοής, νόσο του Menière, αιθουσαία νευρίτιδα και εμβοές ώτων, στη μελέτη αποτελεσματικότητας της ενδοσκοπικής δακρυοκυστορινοστομίας σε ασθενείς με στένωση του ρινοδακρυϊκού πόρου και στη μελέτη των αλλοιώσεων του ρινικού βλεννογόνου σε ασθενείς με σύνδρομο υπνικής άπνοιας που θεραπεύονται με συσκευή συνεχούς θετικής πίεσης (CPAP). Επίσης, μέλη Δ.Ε.Π. της κλινικής έχουν αναπτύξει ερευνητικές συνεργασίες με πανεπιστημιακές κλινικές και ερευνητικά / εκπαιδευτικά ιδρύματα και οργανισμούς του εξωτερικού που αφορούν στους ανωτέρω ερευνητικούς τομείς.

ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Τα ερευνητικά προγράμματα-συνεργασίες αφορούν: 1) Συνεργασία με το εργαστήριο Μοριακής Βιολογίας Παν/μίου Harvard, USA με θέμα: Age Related Macular Degeneration (κοινή μελέτη) και 2) Πρόγραμμα Μοριακής Οφθαλμολογίας (γονιδιακή μελέτη ασθενών με οφθαλμολογικά προβλήματα).

Η έρευνα είναι εστιασμένη στη γονιδιακή μελέτη ασθενών με ηλικιακή εκφύλιση της ωχράς κηλίδας, με διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια, με χρόνιο απλό γλαύκωμα και με ψευδοαποφολιδωτικό γλαύκωμα. Έρευνα επίσης διεξάγεται με θέμα το κυκλοφορικό σύστημα του οφθαλμού και την αιματική ροή με σκοπό την ανάπτυξη διαγνωστικών τεχνικών. Άλλα θέματα έρευνας αφορούν τη νόσο του Parkinson και τον οφθαλμό, την αμβλυωπία των ενηλίκων και τις επιπεφυκίτιδες (κλινικοεργαστηριακή έρευνα). Επίσης διεξάγονται προοπτικές μελέτες σε ασθενείς με αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο και μελέτες για την αντιμετώπιση της πρόσθιας ισχαιμικής οπτικής νευροπάθειας.

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η Ψυχιατρική Κλινική με Διευθυντή τον Καθηγητή Ψυχιατρικής και Ιατρικής Ψυχολογίας, Νικηφόρο Β. Αγγελόπουλο, λειτουργεί στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΝΟΙΑ: 2000-2008» μέτρο 2 (ΨΥΧΑΡΓΩΣ) με δέκα εγκεκριμένες κλίνες, ενώ στην πράξη αναπτύσσει είκοσι ψυχιατρικές κλίνες, από τον Οκτώβριο του 2006. Η Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας, όντας η μοναδική Ψυχιατρική Κλινική στους νομούς Λάρισας, Τρικάλων και Καρδίτσας, εφημερεύει καθημερινά και επιφορτίζεται με το κύριο όγκο των εισαγωγών (περίπου 220 ασθενείς το 2008) και των ψυχιατρικών αξιολογήσεων (περίπου 4000 ιατρικές πράξεις το 2008).

Το ερευνητικό έργο της Ψυχιατρικής Κλινικής εκτείνεται σε πολλούς τομείς: Διασυνδεδετική / Συμβουλευτική Ψυχιατρική, Σχιζοφρένεια, Συναισθηματικές Διαταραχές, Ψυχιατρική Ηλεκτροεγκεφαλογραφία.

Η Ψυχιατρική Κλινική έχει 10 υποψήφιους διδάκτορες σε θέματα που καλύπτουν ευρύ φάσμα της ψυχιατρικής, ενώ υπάρχουν μέχρι στιγμής 4 ολοκληρωμένες διατριβές.

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

1. Γαστρεντερολογική Κλινική
2. Δερματολογική Κλινική
3. Ενδοκρινολογική και Μεταβολικών Νόσων Κλινική
4. Καρδιολογική Κλινική
5. Νεφρολογική Κλινική
6. Ογκολογική και Αιματολογική Κλινική μετά Ειδικών Μονάδων:

7. (α) Μεσογειακή αναιμία, (β) Μεταμοσχεύσεις Προγονικών Κυττάρων μυελού των οστών, (γ) Εξωνοσοκομειακή Χημειοθεραπεία
8. [Παθολογική Κλινική](#) (και [Ερευνητικό Εργαστήριο Παθολογίας](#))
9. Πνευμονολογική Κλινική
10. Ρευματολογική Κλινική

ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Στον ερευνητικό τομέα η κλινική εστιάζεται στις ιδιοπαθείς φλεγμονώδεις εντεροπάθειες, στις θεραπευτικές ενδοσκοπήσεις και στις αιμορραγίες ανωτέρου πεπτικού, συμμετέχοντας σε διεθνείς και πολυκεντρικές μελέτες. Την τελευταία τριετία έχει οργανώσει στη Λάρισα δύο συνέδρια Γαστρεντερολογίας με εκπαιδευτικό χαρακτήρα και πανελλαδική εμβέλεια. Οι ιατροί της κλινικής συμμετέχουν συχνά σε συνέδρια, συμπόσια και σεμινάρια ως ομιλητές και εισηγητές.

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Από τον Ιανουάριο του 2000 έως το Μάρτιο του 2008 στο δερματολογικό εξωτερικό ιατρείο εξετάστηκαν 17665 ασθενείς. Ειδικότερα το 2000 εξετάστηκαν 703 ασθενείς, το έτος 2001 ασθενείς 2638, το έτος 2002 ασθενείς 2088, το έτος 2003 ασθενείς 1708, το έτος 2004 ασθενείς 1837, το έτος 2005 ασθενείς 2450, το έτος 2006 ασθενείς 2729, το έτος 2007 ασθενείς 2577 και το έτος 2008 μέχρι το Μάρτιο 935 ασθενείς. Από το έτος 2007 λειτουργούν τα ακόλουθα ειδικά ιατρεία (εξαίρεση αποτελεί το ειδικό ιατρείο φωτοθεραπείας που λειτουργεί από το 2001): αλλεργικών παθήσεων και δερματικών δοκιμασιών, χαρτογράφησης σπύλων, ψωρίασης, φωτοθεραπείας, πομφολυγδών νοσημάτων, βιοψιών και κρυοπηξίας και χειρουργικών επεμβάσεων. Από τον Ιανουάριο του 2000 έως το Μάρτιο του 2008 έγιναν 1080 χειρουργικές επεμβάσεις.

Από το έτος 2000 έως το Μάρτιο του 2008 έχουν δημοσιευθεί 12 πλήρεις δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά, 5 δημοσιεύσεις σε ελληνικά περιοδικά, 5 ανακοινώσεις σε διεθνή ιατρικά συνέδρια. Από το έτος 2000 έως το Μάρτιο του 2008 η Δερματολογική Κλινική συνέβαλε στην οργάνωση 6 δερματολογικών ημερίδων. Επίσης από το έτος 2000 έως το Μάρτιο του 2008 τρεις διδακτορικές διατριβές βρισκόταν σε εξέλιξη και τρεις ολοκληρώθηκαν με βαθμολογία το άριστα.

ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η ερευνητική δραστηριότητα της κλινικής εστιάζεται κυρίως σε: Βασική και κλινική μελέτη του σακχαρώδη διαβήτη και των επιπλοκών του, Μελέτη διαταραχών του μεταβολισμού των οστών, Μελέτη θυρεοειδοπαθειών, Βασική και κλινική έρευνα στην παχυσαρκία. Από την ανωτέρω ερευνητική δραστηριότητα έχουν προκύψει περισσότερες από 32 δημοσιεύσεις σε ξενόγλωσσα περιοδικά.

Η Κλινική ολοκλήρωσε τις διεθνείς πολυκεντρικές μελέτες INSTIGATE : (Insulin Titration-Gaining an understanding of the burden of type-2 diabetes In Europe) και INSPIREME : (International study of prediction of intra-abdominal adiposity and its relationships with cardiometabolic risk). Σε εξέλιξη βρίσκονται οι πολυκεντρικές διεθνείς μελέτες για τον Σακχαρώδη Διαβήτη F32-EX1-10PJ(a), PREDICTIVE, BC21713 και BC20965.

ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Στο πεδίο της έρευνας σημαντικό έργο έχει πραγματοποιηθεί μέσα στο πλαίσιο της λειτουργίας της Καρδιολογικής Κλινικής. 9 ολοκληρωμένες και 24 σε εξέλιξη διδακτορικές διατριβές και 17 χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα, που είτε πραγματοποιήθηκαν είτε βρίσκονται σε εξέλιξη, καλύπτουν όλο το φάσμα της εξέλιξης της σύγχρονης καρδιολογίας και συχνά αναδεικνύουν καταλυτικά για την κλινική πρακτική συμπεράσματα. Το ερευνητικό έργο της κλινικής έχει κοινοποιηθεί με 44 δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά και 28 σε ελληνικά, καθώς και με 30 ανακοινώσεις σε συνέδρια (21 διεθνή-8 ελληνικά). Το Καρδιολογικό Συνέδριο της Κεντρικής Ελλάδας ως ετήσιος θεσμός έχει αναδειχθεί σε ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα της ελληνικής καρδιολογικής κοινότητας προσελκύοντας την αφρόκρεμα των εγχώριων και ξένων καρδιολόγων. Η συνεργασία της Καρδιολογικής Κλινικής με το Cleveland Clinic, ενός από τα κορυφαία καρδιολογικά κέντρα του κόσμου, προάγει τη διεπιστημονική γνώση προς όφελος των ασθενών.

ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Το Ερευνητικό Έργο της Νεφρολογικής Κλινικής κατατάσσεται στις εξής ενότητες: Μελέτη της φυσιολογίας ορογόνων υμένων, μεσοθηλιακών και μεσαγγειακών κυττάρων, με κέντρο βάρους τη διαπερατότητα του περιτοναίου. Επιδημιολογικές μελέτες σε ασθενείς με νεφρική ανεπάρκεια προτελικού σταδίου και τελικού σταδίου με θεραπεία υποκατάστασης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας όπως ιογενείς ηπατίτιδες, αντίσταση στην ινσουλίνη και διαταραχές του ύπνου. Γενετική πολυπαραγοντικών νόσων όπως του αλκοολισμού, της διαβητικής μικροαγγειοπάθειας, της υπέρτασης, της νεφρικής ανεπάρκειας τελικού σταδίου και της προεκλαμψίας. Συστηματικές επιδράσεις της νεφρικής νόσου (οξείας, χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας), της ουραιμίας και της θεραπείας υποκατάστασής. Παθοφυσιολογία της λευκωματουρίας και πρόωμη διάγνωση της σωληναριακής νεφρικής βλάβης. Ερευνητικές συνεργασίες υφίστανται με Νεφρολογικά Τμήματα του Εξωτερικού (Άαχεν, Γερμανία και Τορόντο, Καναδάς) στα οποία προσφέρεται ταυτόχρονα και διδακτικό έργο (ο Διευθυντής της Νεφρολογικής είναι και υφηγητής της Ιατρικής στο Πανεπιστήμιο του Άαχεν, Γερμανία).

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η ερευνητική δραστηριότητα της Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής εστιάζεται κυρίως σε: Μελέτη νοσημάτων του ήπατος (με ιδιαίτερη έμφαση στα ιογενή και αυτοάνοσα νοσήματα του ήπατος)Μελέτη μηχανισμών υπέρτασης και αθηροσκλήρυνσης. Μελέτη ενδημικών ζωνοσών στην περιοχή της Θεσσαλίας. Το Ερευνητικό Εργαστήριο Παθολογίας ιδρύθηκε το 1999 με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Από την ερευνητική δραστηριότητα του Εργαστηρίου Παθολογίας έχουν προκύψει περισσότερες από 100 δημοσιεύσεις σε ξενόγλωσσα περιοδικά με περισσότερες από 1500 αναφορές. Το Ερευνητικό Εργαστήριο Παθολογίας έχει προσελκύσει ανταγωνιστικά και μη ανταγωνιστικά προγράμματα συνολικής αξίας άνω των 2.000.000 ευρώ. Η Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική συμμετέχει σε: 1 Διεθνές Consortium της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αυτοάνοση Ηπατίτιδα (Γ.Ν. Νταλέκος).3 Ελληνικές Πολυκεντρικές μελέτες 14 Διεθνείς Πολυκεντρικές μελέτες

Ερευνητικές Μελέτες - Πρωτόκολλα

Εκτίμηση της κλινικής σημασίας του προσδιορισμού με σύγχρονες μοριακές τεχνικές του HBV-DNA στις διάφορες φάσεις της HBV λοιμώξεως (συνεργασία με Prof. J-M Pawlotsky, Univ. of Paris, France) (PI: G.N. Dalekos).

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η Πνευμονολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας έχει αναπτύξει ένα εκτεταμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, με τη συμμετοχή των ιατρών της Κλινικής αλλά και με προσκεκλημένους ομιλητές, Έλληνες και ξένους. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα πραγματοποιείται κάθε Δευτέρα και Πέμπτη στις 13:30-16:30 στην αίθουσα σεμιναρίων της Πνευμονολογικής Κλινικής. Η Κλινική έχει διαμορφώσει ειδικό πρόγραμμα εκπαίδευσης ειδικευομένων ιατρών με στόχο την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση αυτών. Εκτός από τους ειδικευομένους της Πνευμονολογίας εκπαιδεύονται και ιατροί στα πλαίσια της ειδικότητας της Ιατρικής της Εργασίας. Η Πνευμονολογική Κλινική συμμετέχει σε Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών με τίτλο "Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας" σε συνεργασία με τα ΤΕΙ Λάρισας, καθώς και με άλλες Πανεπιστημιακές Κλινικές και Πανεπιστημιακά Τμήματα του Τομέα Βασικών Επιστημών.

ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η ερευνητική δραστηριότητα της Πανεπιστημιακής Ρευματολογικής Κλινικής εστιάζεται κυρίως σε: Τρι-μοριακό σύμπλεγμα Υποδοχέας Αντιγόνου Τ λεμφοκυττάρου (TCR)/Αντιγόνο/HLA, στα αυτοάνοσα ρευματικά νοσήματα ,στη Ρευματοειδή αρθρίτιδα, τη Συστηματική σκλήρυνση (σκληροδερμία),τη Φλεγμονώδη βάση της οστεοαρθρίτιδας, και στην Επιδημιολογία των ρευματικών νοσημάτων στην περιοχή της Θεσσαλίας. Από την ερευνητική δραστηριότητα της Πανεπιστημιακής Ρευματολογικής Κλινικής έχουν γίνει 22 δημοσιεύσεις σε ξενόγλωσσα περιοδικά και 23 ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια.

ΤΟΜΕΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

1. Αγγειοχειρουργική Κλινική
2. Αναισθησιολογική Κλινική
3. [Ορθοπαιδική Κλινική](#)
4. Ουρολογική Κλινική
5. Χειρουργική Κλινική
6. Χειρουργική Κλινική Καρδιάς – Αγγείων - Θώρακος

ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Στην Αγγειοχειρουργική Κλινική έχουν ανατεθεί για εκπόνηση τέσσερις (04) διδακτορικές διατριβές. Υπάρχει συμμετοχή της Κλινικής σε τέσσερις (04) πολυκεντρικές ερευνητικές μελέτες, ενώ από τα μέλη της Κλινικής έχουν δημοσιευθεί σε έγκριτα διεθνή περιοδικά στην αγγλική γλώσσα 24 εργασίες.

Η Αγγειοχειρουργική Κλινική έχει διοργανώσει διεθνή Συμπόσια και Επιστημονικές Ημερίδες που αφορούν στην Περιφερική Αρτηριακή Νόσο, την Νόσο του καρωτιδικού διχασμού και την Ανευρυσματική Νόσο. Έχει επίσης δημιουργήσει ομάδα δράσης για την αντιμετώπιση του λεμφοιδήματος και στις 07/02/2009 πραγματοποιήθηκε το 1ο Ευρωπαϊκό Σεμινάριο για το Λεμφοίδημα (ECL) με διεθνή συμμετοχή.

ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Στις εγκατεστημένες υποδομές, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβάνονται: πλήρες επεμβατικό και λιγότερο επεμβατικό αιμοδυναμικό monitoring (νεότεροι καθετήρες πνευμονικής αρτηρίας, pulse contour analysis), cell savers, μη επεμβατική μέτρηση εγκεφαλικής οξυμετρίας και βάθους ύπνωσης, ινοοπτικά και άκαμπτα βρογχοσκόπια, συσκευή υπερήχων για εφαρμογές στην καρδιοαναισθησία και στους περιφερικούς νευρικούς αποκλεισμούς κλπ. Στην Κλινική έχουν αναπτυχθεί ιδιαίτερα οι τεχνικές κεντρικών και περιφερικών νευρικών αποκλεισμών.

Στην ευθύνη της Κλινικής είναι η συνεργασία με άλλες ειδικότητες για την βελτιστοποίηση ασθενών με βαριά ή ειδική προεγχειρητική παθολογία, η Μετεγχειρητική Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας (5-6 κλίνες), η αντιμετώπιση των ενδονοσοκομειακών επειγόντων, οι διακομιδές βαρέως πασχόντων, η αναισθησιολογική κάλυψη των εργαστηρίων απεικονισμού και το Ιατρείο Πόνου.

ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η κλινική συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα και έχει χρηματοδοτηθεί από ερευνητικά έργα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (3) , της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (2)

και από ιδιωτικούς φορείς 9. Έχει συμμετάσχει επίσης σε 25 προγράμματα κλινικών δοκιμών υπο την εποπτεία του ΕΟΦ και διεθνών ελεγκτικών μηχανισμών. Τα προγράμματα αυτά τα διαχειρίζεται διαμέσου του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Π.Θ. Ύψος εσόδων 1.000.000 ευρώ μέχρι σήμερα.

Διατομεακές Ερευνητικές Συνεργασίες απο τις οποίες έχουν προκύψει ερευνητικά αποτελέσματα με τα Εργαστήρια της Ιατρικής: Παθολογοανατομικό, Μικροβιολογικό, Ακτινολογικό Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής, Ανοσολογικό, Νευρολογική Κλινική, Ψυχιατρική Κλινική

ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Η Ουρολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας προσφέρει ένα πλήρες πρόγραμμα ειδίκευσης. Κατά τα έτη της ειδικότητας, οι ειδικευόμενοι αποκτούν γνώσεις για την κατανόηση αλλά και αντιμετώπιση των παθήσεων του Ουροποιητικού (χειρουργικών και μη) αλλά και αναπτύσσουν τις δεξιότητές τους στη Χειρουργική Ουρολογία. Η προοδευτική ένταξη σε βαρύτερες επεμβάσεις με τελικό στόχο και τις επεμβάσεις ελάχιστης επεμβατικότητας που απαιτούν εξειδικευμένη εμπειρία, προκύπτει μέσα από τη σχολαστική και εντατική εκπαιδευτική πορεία, από τα αρχικά στάδια της Χειρουργικής Ουρολογίας στα ανώτερα επίπεδα. Η Κλινική μας έχει υιοθετήσει σύστημα εναλλαγής (rotation) των ειδικευομένων για τις ανάγκες της εκπαίδευσης τους από τα διάφορα Ειδικά Ιατρεία και Τμήματα. Σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα, εκτός των Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων γενικής Ουρολογίας, οι ειδικευόμενοι της Κλινικής μας αναμένεται να παρακολουθούν κυκλικά τις εργασίες του Τμήματος Εξωσωματικής Λιθοτριψίας (3 μήνες), Ιατρείου Ουρολογικής Ογκολογίας (6 μήνες), Ιατρείου Ανδρολογίας (3 μήνες), Ιατρείου Ουροδυναμικού Ελέγχου και Γυναικολογικής Ουρολογίας (3 μήνες), Ιατρείου Προστάτη και Διορθικής Υπερηχοτομογραφίας – Κατευθυνόμενης Βιοψίας (3 μήνες), Ιατρείου Μεταβολικού ελέγχου Λιθίασης (3 μήνες) και Ιατρείου Παιδοουρολογίας (3 μήνες).

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΣ-ΑΓΓΕΙΩΝ-ΘΩΡΑΚΟΣ

Αναφορικά με τις δραστηριότητες της Κλινικής κατά το έτος 2008 σημειώνουμε τα παρακάτω: διενέργεια 201 καρδιοχειρουργικών επεμβάσεων και 148 χειρουργικών επεμβάσεων θώρακος (σύνολο 349), εξέταση 869 ασθενών στα εξωτερικά ιατρεία, νοσηλεία 451 ασθενών στην Κλινική και 291 ασθενών στην ΑΚΑ. Επίσης, πραγματοποίηση 6 διεθνών δημοσιεύσεων σε περιοδικά καταχωρημένα στο MEDLINE, και ανακοίνωση 22 εργασιών σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια.

Η Κλινική εκπαιδεύει φοιτητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Ο Διευθυντής και μέλη της Κλινικής συμμετέχουν σε προεδρεία και στοργυλές τράπεζες διαφόρων επιστημονικών συνεδρίων και ημερίδων. Σε εβδομαδιαία βάση πραγματοποιούνται ενδοκλινικά μαθήματα,

ενώ η Κλινική συμμετέχει τακτικά σε διακλινικές συναντήσεις και κατά περίπτωση στο Ογκολογικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου.

5.3. Διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές

Παρόλο που οι διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές είναι ικανοποιητικές από πλευράς ποιότητας, υπάρχει ακόμη μεγάλη ανεπάρκεια τόσο των κτιριακών όσο και άλλων υποδομών. Συγκεκριμένα υπάρχει έλλειψη κοινού εργαστηριακού εξοπλισμού που να εξυπηρετεί γενικές ανάγκες των ερευνητών της Σχολής. Υπάρχουν ακόμη σημαντικές ελλείψεις σε χώρους και ιδιαίτερα μεγάλα προβλήματα με την ορθολογική κατανομή τους. Τέλος, το Τμήμα αδυνατεί παντελώς, κυρίως λόγω έλλειψης χρηματοδότησης, να συντηρήσει και ιδίως να αναβαθμίσει το διαθέσιμο ερευνητικό εξοπλισμό.

5.4. Επιστημονικές δημοσιεύσεις

Στοιχεία για τον αριθμό και την ποιότητα των επιστημονικών δημοσιεύσεων παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ε (Αξιολογικά στοιχεία για το ερευνητικό έργο) στους Πίνακες 11-9 και 11-10 και αναλυτικά στο κεφάλαιο 5.5. δηλαδή το αμέσως επόμενο κεφάλαιο (5.5. Βαθμός αναγνώρισης της έρευνας στο Τμήμα).

5.5. Βαθμός αναγνώρισης της έρευνας στο Τμήμα

Η αυτοαξιολόγηση του ερευνητικού έργου που παρατίθεται λεπτομερειακά στο Παράρτημα Ε και στους Πίνακες 11-9 και 11-10 είναι αποτέλεσμα επίπονης προσπάθειας η οποία έγινε ακόμη δυσχερέστερη λόγω απουσίας αξιολογήσιμων στοιχείων από μέρος των μελών ΔΕΠ. Επιπλέον τονίζεται ότι η μέθοδος συλλογής στοιχείων με τη διαδικασία συμπλήρωσης ερωτηματολογίου στερείται αξιοπιστίας για δύο κυρίως λόγους: αφενός μεν λόγω ελλιπών στοιχείων και αφετέρου λόγω αδυναμίας επαλήθευσης αυτών. Το τελευταίο είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι η πηγή της προέλευσης της πληροφορίας δεν καθορίζεται σαν απαραίτητη προϋπόθεση στο ερωτηματολόγιο.

Τα στοιχεία της παρακάτω αξιολόγησης για την ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας βασίστηκαν σε αναζήτηση στη βάση βιβλιογραφικών δεδομένων Thomson Institute for Scientific Information (ISI), Web of Knowledge. Η αναζήτηση αφορούσε όλα τα έτη λειτουργίας του Τμήματος μέχρι και το τέλος του 2008 και έγινε με τις παρακάτω συνθήκες:

AD=((univ* OR sch*) AND (larissa OR larisa OR Thessaly OR Thesaly OR Thesalia OR Thessalia) AND med* NOT Vet*)

Η αναζήτηση περιορίστηκε αυστηρά στη χρήση μίας μόνο βάσης δεδομένων και ειδικότερα της ανωτέρω αναφερομένης για τρεις κυρίως λόγους: α) αποτελεί μια πολύ αξιόπιστη βάση

βιβλιογραφικών δεδομένων με δυνατότητα πολλαπλών επιλογών αναζήτησης, β) δίνει τη δυνατότητα άμεσου ελέγχου των αποτελεσμάτων και γ) τη δυνατότητα συγκριτικής και αξιόπιστης μελέτης για μελλοντικές αξιολογήσεις. Η χρήση μίας μόνο βάσης δεδομένων στην πρώτη προσπάθεια αυτοαξιολόγησης του Ιατρικού Τμήματος, παρότι αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για μελλοντική συγκριτική αυτοαξιολόγηση, έχει ενδεχομένως οδηγήσει σε μερική υποτίμηση των πραγματικών δεικτών (π.χ. δημοσιεύσεις που ανευρίσκονται σε άλλες βάσεις δεδομένων αλλά όχι στο ISI Web of Knowledge).

Η αξιολόγηση του ερευνητικού έργου του Τμήματος Ιατρικής του Π.Θ. στηρίχθηκε πάνω σε δύο βασικούς άξονες: α) την αξιολόγηση του Τμήματος Ιατρικής σαν ερευνητικού ιδρύματος και β) την αξιολόγηση των μελών ΔΕΠ σαν αυτόνομες επιστημονικές οντότητες σε σχέση τόσο με το συνολικό ερευνητικό τους έργο όσο και με το ερευνητικό έργο που παράγουν σαν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής Π.Θ. Τέλος παρουσιάζονται τα δεδομένα ανάλογα με την βαθμίδα μέλους ΔΕΠ. Στις αναζητήσεις που χρησιμοποιήθηκαν τα ονόματα των μελών ΔΕΠ, καταβλήθηκε η μέγιστη δυνατή προσπάθεια να συμπεριληφθούν όλες οι εναλλακτικές γραφές των ονομάτων και να αποκλειστούν εργασίες με το ίδιο όνομα που όμως ανήκουν σε άλλο συνονόματο επιστήμονα.

Η κανονικοποίηση ως προς τον αριθμό μελών ΔΕΠ έγινε με βάση τον αριθμό των υπηρετούντων κατά έτος ενώ για τη συγκριτική αξιολόγηση των πενταετιών (1999-2003 και 2004 -2008) χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός μελών ΔΕΠ κατά το τελευταίο έτος της κάθε πενταετίας.

5.6. Ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος

Καθηγητές του Τμήματός μας συμμετέχουν σε δίκτυα ερευνητικής συνεργασίας με κέντρα τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό (Βλέπε Παράρτημα Β για κλινικό και ερευνητικό έργο Κλινικών και Εργαστηρίων). Οι συνεργασίες αυτές και οι κοινές ερευνητικές προσπάθειες έχουν οδηγήσει σε πληθώρα κοινών δημοσιεύσεων όπως τεκμηριώνεται και από τις δημοσιεύσεις που περιγράφονται στα προηγούμενα κεφάλαια (5.4 και 5.5.) και αναλυτικά στο επισυναπτόμενο παραρτημα (Παράρτημα ΣΤ)

Παρακάτω αναφέρονται ενδεικτικά μερικά από τα ερευνητικά, ακαδημαϊκά ή και κλινικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού με τα οποία υπάρχει συνεργασία σε ερευνητικά προγράμματα και αφορά περισσότερα πολλά από τα μέλη του ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής του ΠΘ.

Συνεργασίες με ιδρύματα στην Ελλάδα

Τμήμα Βιοχημείας Βιοτεχνολογίας, ΤΕΦΑΑ, Μηχανολόγων του ΠΘ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ “ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΝ” ΒΟΥΛΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ “ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ” ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ “ΑΤΤΙΚΟ”
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΟΑΝΝΙΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Διεθνείς συνεργασίες

CYPRUS INSTITUTE OF NEUROLOGY AND GENETICS
KING’S COLLEGE LONDON
MEDICAL SCHOOL, RWTH AACHEN
MEDICAL SCHOOL, OVG UNIVERSITY, MAGDEBURG
HANNOVER MEDICAL SCHOOL
BREST UNIVERSITY
UNIVERSITY COLLEGE LONDON
UNIVERSITY OF BARCELONA
UNIVERSITY OF MILAN
SERVICE DE MICROBIOLOGIE, HOSPITAL COTE DE NACRE, UNIVERSITE DE CAEN
14033 CAEN France
KECK SCHOOL OF MEDICINE, UNIVERSITY OF SOUTHERN CALIFORNIA, LOS ANGELES,
DUKE UNIVERSITY, NC, USA,
PENNSYLVANIA STATE UNIVERSITY,
ALLEGHENY HOSPITAL, PITTSBURGH, PA,
INSTITUT DE L’APPAREIL LOCOMOTEUR NOLLET, PARIS, FRANCE,
UNIVERSITY OF TOKYO
OXFORD UNIVERSITY
DEPARTMENT OF NEUROLOGY, UNIVERSITY OF MILANO
EUROPEAN STUDY GROUP OF RESTLESS LEGS SYNDROME (ERLSSG)
MOLECULAR GENETICS UNIT, LABORATORY OF NEUROGENETICS, NIA/NIH

DEPARTMENT OF NEUROLOGY, COLUMBIA UNIVERSITY, NY

5.7. Συμμετοχή των φοιτητών στην έρευνα

Ένας μικρός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών παίρνει μέρος σε κλινικά ή πειραματικά προγράμματα έρευνας κυρίως μέσω των προγραμμάτων ανταλλαγών κατά τους θερινούς μήνες. Αντίθετα μεγάλος αριθμός ιατρών αποφοίτων του προπτυχιακού προγράμματος του τμήματός μας (n=58) έχει εγγραφεί και εν τω μεταξύ απέκτησε επαξίως διδακτορικό δίπλωμα (βλ. Πίνακας 11-4). Πάνω σ' αυτή τη βάση η συμμετοχή των φοιτητών σε ερευνητικά προγράμματα ενθαρρύνεται από τα μέλη ΔΕΠ και πρέπει να διευκολύνεται με οικονομικούς πόρους και υποδομές από το Τμήμα.

Η αυτοαξιολόγηση που παρατίθεται λεπτομερειακά στους Πίνακες 11-9 και 11-10 είναι αποτέλεσμα επίπονης προσπάθειας η οποία έγινε ακόμη δυσχερέστερη λόγω απουσίας αξιολογήσιμων στοιχείων από μέρος των μελών ΔΕΠ. Επιπλέον η μέθοδος συλλογής στοιχείων με τη διαδικασία συμπλήρωσης ερωτηματολογίου στερείται αξιοπιστίας αφενός μεν λόγω ελλιπών στοιχείων και αφετέρου λόγω αδυναμίας επαλήθευσης αυτών. Το τελευταίο είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι η πηγή της προέλευσης της πληροφορίας δεν καθορίζεται σαν απαραίτητη προϋπόθεση στο ερωτηματολόγιο.

Τα στοιχεία της παρακάτω αξιολόγησης για την ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας βασίστηκαν σε αναζήτηση στη βάση βιβλιογραφικών δεδομένων Thomson Institute for Scientific Information (ISI), Web of Knowledge. Η αναζήτηση αφορούσε όλα τα έτη λειτουργίας του Τμήματος μέχρι και το τέλος του 2008 και έγινε με τις παρακάτω συνθήκες:

AD=((univ* OR sch*) AND (larissa OR larisa OR Thessaly OR Thesaly OR Thesalia OR Thessalia) AND med* NOT Vet*)

Η αναζήτηση περιορίστηκε αυστηρά στη χρήση μίας μόνο βάσης δεδομένων και ειδικότερα της ανωτέρω αναφερομένης για τρεις κυρίως λόγους: α) αποτελεί μια πολύ αξιόπιστη βάση βιβλιογραφικών δεδομένων με δυνατότητα πολλαπλών επιλογών αναζήτησης, β) δίνει τη δυνατότητα άμεσου ελέγχου των αποτελεσμάτων και γ) τη δυνατότητα συγκριτικής και αξιόπιστης μελέτης για μελλοντικές αξιολογήσεις. Η χρήση μίας μόνο βάσης δεδομένων στην πρώτη προσπάθεια αυτοαξιολόγησης του Ιατρικού Τμήματος, παρότι αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για μελλοντική συγκριτική αυτοαξιολόγηση, έχει ενδεχομένως οδηγήσει σε μερική υποτίμηση των πραγματικών δεικτών (π.χ. δημοσιεύσεις που ανευρίσκονται σε άλλες βάσεις δεδομένων αλλά όχι στο ISI Web of Knowledge).

Η αξιολόγηση του ερευνητικού έργου του Τμήματος Ιατρικής του Π.Θ. στηρίχθηκε πάνω σε δύο βασικούς άξονες: α) την αξιολόγηση του Τμήματος Ιατρικής σαν ερευνητικού ιδρύματος και β) την αξιολόγηση των μελών ΔΕΠ σαν αυτόνομες επιστημονικές οντότητες σε σχέση τόσο με το συνολικό ερευνητικό τους έργο όσο και με το ερευνητικό έργο που παρήγαγαν σαν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής Π.Θ. Τέλος παρουσιάζονται τα δεδομένα ανάλογα με την βαθμίδα μέλους ΔΕΠ. Στις αναζητήσεις που χρησιμοποιήθηκαν τα ονόματα των μελών ΔΕΠ, καταβλήθηκε η μέγιστη δυνατή προσπάθεια να συμπεριληφθούν όλες οι εναλλακτικές γραφές των ονομάτων και να αποκλειστούν εργασίες με το ίδιο όνομα που όμως ανήκουν σε άλλο συνονόματο επιστήμονα.

Η κανονικοποίηση ως προς τον αριθμό μελών ΔΕΠ έγινε με βάση τον αριθμό των υπηρετούντων κατά έτος ενώ για τη συγκριτική αξιολόγηση των πενταετιών (1999-2003 και 2004 -2008) χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός μελών ΔΕΠ κατά το τελευταίο έτος της κάθε πενταετίας.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΑΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Συνολικά με το παραπάνω κριτήριο αξιολόγησης ευρέθησαν 1145 δημοσιεύσεις από τις οποίες αναλύθηκαν οι 955 (μετά από εξαίρεση των abstracts, proceedings και corrections). Ο συνολικός αριθμός αναφορών ανέρχεται σε 5947, ο συνολικός συντελεστής απήχησης ήταν 2787,9 και ο h-index (δείκτης Hirsch) σε 31. Τα αναλυτικά στοιχεία παρατίθενται στο **Παράρτημα Α. 8**

Από τα στοιχεία της αξιολόγησης που παρατίθενται προκύπτει μια σημαντική αύξηση των δημοσιεύσεων καθώς και άλλων ποιοτικών κυρίως δεικτών της ερευνητικής δραστηριότητας στο Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας την τελευταία πενταετία 2004-2008 συγκριτικά με την προηγούμενη πενταετία 1999-2003. Συγκεκριμένα κατά την τελευταία πενταετία παρουσίασαν μια πολύ μεγάλη αύξηση ο συνολικός αριθμός των δημοσιεύσεων περίπου 280%, ο συνολικός αριθμός των αναφορών περίπου 520%, και ο συντελεστής απήχησης του τμήματος περίπου 290% σε σύγκριση με την προηγούμενη πενταετία. Αντίστοιχα βελτιώθηκαν σημαντικά και οι ποιοτικοί δείκτες κανονικοποιημένοι ανά μέλος ΔΕΠ (ελήφθη υπόψιν ο αριθμός μελών ΔΕΠ στο τέλος της κάθε πενταετίας). Ειδικότερα αυξήθηκαν, ο αριθμός των δημοσιεύσεων ανά μέλος ΔΕΠ κατά 250%, ο αριθμός των αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ κατά 340% και ο συντελεστής απήχησης ανά μέλος ΔΕΠ κατά 180%. Επιπλέον ο αριθμός αναφορών ανά δημοσίευση αυξήθηκε από 4,1 την πρώτη πενταετία σε 6,7 τη δεύτερη πενταετία ενώ ο συντελεστής απήχησης ανά δημοσίευση παρέμεινε περίπου σταθερός (2,9 στην πρώτη πενταετία και 3,0 στη δεύτερη).

Η ερευνητική πορεία του Ιατρικού Τμήματος έχει ακόμη μεγαλύτερη αξία γιατί στην πραγματικότητα δεν υπάρχει χρηματοδότηση έρευνας από εθνικούς πόρους που συμπεριλαμβάνονται στον τακτικό προϋπολογισμό. Οι πόροι για την έρευνα προέρχονται από ευρωπαϊκούς πόρους, άλλους ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς, πάντα με ανταγωνιστικές διαδικασίες. Τα μέλη ΔΕΠ του Ιατρικού τμήματος ανέπτυξαν αυτές τις δραστηριότητες παράλληλα με το, πολύ σε έκταση, διδακτικό έργο και την ανάπτυξη και λειτουργία του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου. Η έρευνα στο Ιατρικό τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας είναι κυρίως εφαρμοσμένη, αλλά υπάρχουν επίσης δημοσιεύσεις βασικής έρευνας. Οι δημοσιεύσεις αυτές εγκαθιστούν το Ιατρικό τμήμα στη διεθνή βιβλιογραφία και αυξάνουν το κύρος του.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ ΣΑΝ ΑΥΤΟΝΟΜΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ

Η αξιολόγηση των μελών ΔΕΠ σαν αυτόνομες επιστημονικές οντότητες βασίστηκε τόσο με το συνολικό ερευνητικό τους έργο όσο και με το ερευνητικό έργο που παρήγαγαν σαν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής Π.Θ. Επίσης παρουσιάζονται τα δεδομένα ανάλογα με την βαθμίδα μέλους ΔΕΠ.

Από τα στοιχεία της αξιολόγησης των υπηρετούντων μελών ΔΕΠ που παρατίθενται προκύπτουν συνολικά κατά μέσο όρο και **ανά μέλος ΔΕΠ περίπου 38 δημοσιεύσεις, 387 αναφορές, συντελεστής απήχησης δημοσιεύσεων 109 και h-index 10**. Από την ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ προέρχονται κατά μέσο όρο και ανά μέλος ΔΕΠ από το Ιατρικό Τμήμα του ΠΘ περίπου 18 δημοσιεύσεις (46%), 89 αναφορές (26%), 49 συντελεστής απήχησης δημοσιεύσεων (45%) και h-index 6. (Νοέμβριος 2009) Τα αναλυτικά στοιχεία ανά βαθμίδα εμφανίζονται στους πίνακες 4 και 5 καθώς και στα αντίστοιχα διαγράμματα.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

6.1. Η ίδρυση του Ιατρικού τμήματος στη Λαρισα ήρθε ως αποτέλεσμα όχι μόνο κεντρικού «πολιτικού σχεδιασμού» αλλά και ως δικαίωση της απο μακρού χρόνου διαμορφωμένης απαίτησης των κατοίκων (δια των φορέων τους). Χαρακτηριστική είναι η **από πλευράς του Δήμου Λαρισαίων πράξη παραχώρησης της έκτασης όπου σήμερα ευρίσκεται το Πανεπιστημιακό νοσοκομείο πολλά χρόνια πριν την έναρξη κατασκευής τους.** Την ίδια τακτική ακολούθησαν οι Δημοτικές Αρχές στις τελευταίες δυο δεκαετίες και παρεχώρησαν εκτάσεις στις οποίες **οικοδομήθηκαν οι εγκαταστάσεις του Τμήματος Ιατρικής** και προσφατα επιπλέον χώρους για το Ινστιτούτο Βιοϊατρικής Έρευνας – Τεχνολογίας και για το Τμήμα Βιοχημείας Βιοτεχνολογίας του Π.Θ. Η συγκεντρωση των δύο τμημάτων της Σχολής Επιστημών Υγείας, ενός ερευνητικού Ινστιτούτου και του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου σε ενιαίο χώρο διαμορφώνει μια χωροταξική και λειτουργική ενότητα δράσεων των Επιστημών, της Έρευνας και της παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών Υγείας την οποία πρόσφατα η δημοτική αρχή μετονόμασε σε ΒΙΟΠΟΛΗ.

6.2 Δημιουργία Συλλόγων Υποστήριξης του Τμήματος Χορηγίες και Υποτροφίες

Ο ευρύτερος κοινωνικός χώρος παρακολουθεί την πορεία και τις δυσκολίες ανάπτυξης του τμήματος και μέσα απο συλλογικές πρωτοβουλίες φορέων και οργανώσεων αλλά και μεμονωμένων ατόμων έχει εκδηλώσει την ενεργό υποστήριξη και την συμπαράσταση του με ποικίλους τρόπους.

Συγκεκριμένα Ἡ παρούσα Δημοτική Αρχή συμμεριζόμενη την μεγάλη οικονομική δυσκολία του Πανεπιστημίου διέθεσε πόρους τεχνικά μέσα και ανθρώπινο δυναμικό για τον ευπρεπισμό του περιβάλλοντος χώρου στην Πανεπιστημιούπολη, διέθεσε δωρεάν τη μελετη Πρασίνου και Κηπων και συνέβαλλε με δωρεάν εργασια και υλικά στην υλοποίηση της με πολύ καλό αποτέλεσμα. Η Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση Λαρισας επίσης προσέφερε, όταν της ζητήθηκε, αντίστοιχη υποστήριξη.

Εκπρόσωποι ΜΚΟ και ιδιωτικών φορέων έχουν προσφέρει χρήματα ή συσκευές που ενίσχυσαν τις ερευνητικές δράσεις και το κλινικό-διαγνωστικό έργο των ακαδημαϊκών μονάδων του τμήματος.

Είναι αξιοσημείωτες επίσης πολυάριθμες πρωτοβουλίες πολιτών να ευεργετήσουν το Ιατρικό τμήμα με κάθε τρόπο, με πρέχουσα εκείνη της συμπολίτου μας κυρίας Σμαράγδας Μ. Γκαράνη που διέθεσε Δωρεα εξοπλισμού αξίας 301.500 Ευρώ το 2003, στην Ορθοπαιδική κλινική και στο ΠαθολογοΑνατομικό εργαστήριο του Π.Θ.. Με μικρότερα ποσά σημαντικός αριθμός πολιτών έχει προσφέρει βιβλία, επίπλωση, εποπτικά μέσα διδασκαλίας,

ηλεκτρονικό εξοπλισμό και υλική βοήθεια σε ερευνητικές δραστηριότητες μελών ΔΕΠ και συνεργατών με την μορφή υποτροφιών για υποψηφίους διδάκτορες .

6.3. Το κοινωνικό έργο που αποδίδει το τμήμα της Ιατρικής και συνίσταται στην κατά το δυνατόν καλύτερη κατάρτιση των φοιτητών του, στον εφοδιασμό τους με σύγχρονες γνώσεις και επαγγελματικές δεξιότητες ικανές να τους στηρίξουν στην περαιτέρω επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία, έχει όμως και άλλη μια σημαντική διάσταση που αφορά την παροχή Υψηλής στάθμης υπηρεσιών Υγείας σε 1.500.000 κατοίκους της Κεντρικής Ελλάδας. Όπως μάλιστα φαίνεται από τους δείκτες κίνησης του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου ικανός αριθμός ασθενών προέρχεται από απομακρυσμένες περιοχές της χώρας και την Κύπρο. Ενίοτε δε και από χώρες των Βαλκανίων και της Βόρειας Αφρικής. **Το εκπαιδευτικό έργο, η προώθηση της έρευνας, η θεμελιώδης συνεισφορά του στην ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ της περιοχής και η αναπτυξιακή προσφορά του Ιατρικού τμήματος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας**, παρά το ότι δεν έχει ξεπεράσει ένα βαθμό εσωστρέφειας, **το έχει ήδη καταξιώσει στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο της Ελλάδας.**

6.4. Η ανάπτυξη των Πανεπιστημιακών τμημάτων στην Λαρίσα και περισσότερο της Ιατρικής, μέσα από τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες των ακαδημαϊκών της μονάδων, συνετέλεσε

Στην ίδρυση νέων Επιστημονικών εταιρειών διαφόρων ειδικοτήτων με έδρα τη Λαρίσα.

Στην διοργάνωση περισσότερων από 15 εκπαιδευτικών σεμιναρίων κατά έτος με συμμετοχή γιατρών και άλλων επιστημόνων, τα περισσότερα μάλιστα από αυτά πραγματοποιούνται συστηματικά στα τελευταία 10 χρόνια.

Στην διοργάνωση 12- 15 μεγάλων Συνεδρίων ή Συμποσίων ετησίως με συμμετοχή εκατοντάδων συνέδρων από όλη την επικράτεια και συχνά και από τις όμορες χώρες. Η ενεργός συμμετοχή προσκεκλημένων ομιλητών εθνικής και Διεθνούς εμβέλειας σε έναν τόπο προηγουμένως άγνωστο στο πεδίο των βιοϊατρικών επιστημών τους δίνει την ευκαιρία να διαπιστώσουν την ανάπτυξη και τις προόδους του τμήματος μέχρι σήμερα. Στην πλειονότητα τους οι διεθνείς επισκέπτες έχουν γίνει «πρεσβευτές» της ιδιαίτερα θετικής για το Τμήμα και το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο εικόνας που αποκομίζουν.

Το σύνολο των επιστημονικών εκδηλώσεων που διοργανώνουν ακαδημαϊκές μονάδες του Τμήματος στη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους υπερβαίνει τις 30. Η συμμετοχή σ' αυτές βαίνει με το χρόνο αυξανόμενη και σ' αυτό συμβάλλουν πέραν του υψηλού επιστημονικού επιπέδου τους και η κομβική γεωγραφική θέση της πόλης σε συνδυασμό με τα αξιοθέατα των Μετεώρων και των ορεινών όγκων του Κισσάβου και του Ολύμπου που προσεγγίζονται εύκολα.

Μια παράλληλη εκπαιδευτική δραστηριότητα των στελεχών του τμήματος είναι εκείνη της επιμόρφωσης και έγκυρης ενημέρωσης ευρύτερων κοινωνικών στρωμάτων σε θέματα σχετικά με την Ιατρική, την δημόσια Υγεία και την συγχρονη Ιατροβιολογική έρευνα, μέσα από ημερίδες, εκδηλώσεις κοινωνικών οργανώσεων και φορέων και παρεμβάσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

6.5. Η αυξανόμενη αναγνωρισιμότητα της Λάρισας, της Θεσσαλίας και ευρύτερα της κεντρικής Ελλάδας στον «Επιστημονικό Κόσμο» μέσα και έξω από τα σύνορα της χώρας είναι σε μεγάλο βαθμό έργο και αποτέλεσμα της αντίστοιχα αναπτυσσόμενης δραστηριότητας του Τμήματος Ιατρικής και της αυξανόμενης εμβέλειας του.

6.6 Συνεργασίες με το

6.6.1 Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας

Είναι το μόνο τριτοβάθμιο νοσηλευτικό Ίδρυμα μεταξύ Αθήνας και Θεσσαλονίκης και παράλληλα το μόνο Εκπαιδευτικό νοσοκομείο για προπτυχιακή και μεταπτυχιακή εκπαίδευση και για πλήρη Ιατρική εξιδίκευση. Στεγάζει το σύνολο των αναπτυσσόμενων σ' αυτό πανεπιστημιακών κλινικών και εργαστηρίων του τμήματος και στελεχώνεται από τα αντίστοιχα μέλη ΔΕΠ, πλαισιομένα από έναν αριθμό γιατρών του ΕΣΥ.

Η ανάπτυξη και η στελέχωσή του με το απαραίτητο προσωπικό εξελίσσεται με πολύ αργό ρυθμό (μόλις 80% σε 10 χρόνια) και παρουσιάζει έλλειψη προσωπικού που φτάνει τα 550 άτομα (κατά την επίσημη παραδοχή των αρμοδίων –ΔΥΠΕ).

Το ΠΓΝΔ συμμετέχει στο πρόγραμμα εφημεριών με 10 ημέρες Γενικής εφημερίας κάθε μήνα (κάθε 3^η μερα) αλλά 10 κλινικές και μονάδες του λόγω της μοναδικότητάς τους «δεχόντε» έκτακτα περιστατικά ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ.

Μέλη ΔΕΠ 1^{ης} βαθμίδας διευθύνουν τους Τομείς του, το Επιστημονικό συμβούλιο, την Επιτροπή Νοσοκομειακών λοιμώξεων και την Ιατρική Υπηρεσία. Επίσης ένα μέλος ΔΕΠ συμμετέχει στο διοικητικό Συμβούλιο.

Η ελαχίστη εκπροσώπηση του Ιατρικού τμήματος στα διοικητικά όργανα του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου ευρίσκεται σε πλήρη αναντιστοιχία με την καθοριστική συνεισφορά που αυτό έχει στη λειτουργία του. Αυτό σε συνδυασμό με τις χρόνιες οργανωτικές ανεπάρκειες του ΕΣΥ και την υποχρηματοδότηση του, συνιστά πολύ σημαντικό εμπόδιο στην αρμονική «καθημερινή λειτουργικότητα» και καθιστά αδύνατο ακόμη και τον μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό ανάπτυξης των ακαδημαϊκών μονάδων που ήδη λειτουργούν. Κατά την παρούσα δε συγκυρία ΔΕΝ διαφαίνεται θετική προοπτική αλλαγής του θεσμικού πλαισίου προς στην ζητούμενη κατεύθυνση .

6.6.2 Άλλα Νοσοκομεία της Λάρισας & της Θεσσαλίας.

Το μικρότερο σε δυναμικότητα Γενικό Νοσοκομείο της Λαρίσας που κλείνει ιστορία ενός περίπου αιώνα με ενδιάμεσες συμπληρώσεις πτερύγων και ειδικών μονάδων, συμβάλλει σημαντικά στην παροχή υπηρεσιών δευτεροβάθμιας περίθαλψης στον νομό και την ευρύτερη περιφέρεια. Διαθέτει επιστημονικό δυναμικό έμπειρο και επαρκές επιστημονικά, αλλά παρουσιάζει μεγάλες ελλείψεις σε νοσηλευτικό προσωπικό και σε υποδομές.

Το ΔΕΠ του τμήματος συνεργάζεται κατα κανόνα αρμονικά και δημιουργικά με το επιστημονικό προσωπικό του και σε ζητήματα περίθαλψης ασθενών αλλά και στα πλαίσια του προγράμματος συνεχιζόμενης Ιατρικής εκπαίδευσης, όπου εξασφαλίζεται ενεργός συμμετοχή στελεχών του ΕΣΥ και των εκπαιδευομένων.

Παρόμοιες συνεργασίες υπάρχουν και με τα νοσοκομεία του Βολού, των Τρικάλων, της Καρδίτσας, της Λαμίας και της Κατερίνης.

6.7 Υποστήριξη Πολιτιστικών δράσεων

Η προαγωγή των τεχνών και του πολιτισμού πρέπει να αποτελεί βασική συνιστώσα της ζωής και της δραστηριότητας κάθε Πανεπιστημιακής κοινότητας, όχι μόνο ως καταστατική υποχρέωση αλλά κυρίως ως μόνιμο χαρακτηριστικό της ακαδημαϊκής “καθημερινότητας”.

6.7.1. Παρά τον μικρό σχετικά αριθμό ενεργών φοιτητών (480) και το εντατικό πρόγραμμα σπουδών, στο τμήμα μας λειτουργούν με επιτυχία **“Θεατρική ομάδα”** και **“Κινηματογραφική Λέσχη”** από μέρους των φοιτητών, παρά την αδυναμία στήριξής τους με πόρους και μέσα. Λειτουργούν επίσης “ομάδα εθελοντικής αιμοδοσίας” και μια ιδιαίτερα δραστήρια πρωτοβουλία φοιτητών για την αντικαπνιστική εκστρατεία σε συνεργασία με το “Ιατρείο Διακοπής Καπνίσματος” της Πνευμονολογικής κλινικής.

6.7.2. Η μετακίνηση του κυρίου όγκου των εργαστηρίων και της διδακτικής – εκπαιδευτικής διαδικασίας στις νέες εγκαταστάσεις στη ΒΙΟΠΟΛΗ (Μεζούρλο) ανακούφισε απ τη “συμφόρηση” το κτηριο Κατσιγρα στο κέντρο της πόλης.

Συντονισμένη πρωτοβουλία της Διοίκησης του τμήματος και της Πρυτανικής αρχής εισήγαγαν σειρά πολιτιστικών δράσεων με πρώτη την “Εκθεση Φωτογραφίας για την εξέλιξη της Ιατρικής Έρευνας στην Ελλάδα” σε συνεργασία με το Μουσείο Φωτογραφίας της Θεσσαλονίκης. Η εκθεση άνοιξε τις πορτες του τμήματος στους συμπολίτες και προσέλκυσε πολλούς επισκέπτες. Δημιούργησε ένα νέο κλίμα στο κέντρο της πόλης και έδωσε μια ευκαιρία συνεργασίας με τη Δημοτική πινακοθήκη “Μουσείο Γ. Κατσιγρας”. Ακολούθησε νέα παρέμβαση με τοποθέτηση μόνιμης εικαστικής εγκατάστασης στην οψη του κτηρίου Κατσιγρα, δωρεά συμπολιτών ζωγράφων η οποία συνδυάστηκε με μουσική συναυλία. Η επόμενη πολιτιστική- επιστημονική εκδήλωση αφορά την για Πρώτη φορά έκθεση συλλογής παλαιοντολογικών ευρημάτων που προέρχοντε από τις όχθες του Πηνειού. Την επιμέλεια της έκθεσης είχε Παλαιοντολόγος του Υπουργείου Πολιτισμού και διανεμήθηκε δωρεάν 16σέλιδο φυλλάδιο με επιστημονικά δεδομένα για τα ευρήματα την προέλευσή τους.

Η δραστηριότητα αυτή παρότρυνε συμπολίτες να προσφέρουν παλαιά ιατρικά μηχανήματα, βιβλία και ντοκουμέντα εμπλουτίζοντας την συλλογή. Αυτό αποτέλεσε το έναυσμα μιας πρωτοβουλίας για την ίδρυση απο το τμήμα της Ιατρικής “Μουσείου επιστημών της Ζωής και της Υγείας” με σκοπό όχι μόνο την συλλογή αλλά κυρίως την Ερευνα, την μελέτη την συντήρηση και κυρίως την Εκπαίδευση πάνω σε θέματα που συνδέουν την Ιατρική Επιστήμη και τις τέχνες.

Η δράση αυτή προσδίδει μια νέα δυναμική και έναν ακόμα διάυλο συνδεσης, επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης του τμήματος με τον κοινωνικό χώρο.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

- Το Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΙτΠΘ) το 2009 συμπληρώνει την πρώτη 20ετία ζωής και αποτελεί το νεώτερο στη χώρα. Στη σύντομη ως σήμερα διαδρομή του και με πολύ μεγάλη υστέρηση σε υποδομές (μέχρι το 2008), εξοπλισμό και χρηματοδότηση (μέχρι σήμερα), έχει αποδώσει αξιόλογο έργο με 550 αποφοίτους Γιατρούς, 180 αποφοίτους με Μεταπτυχιακό δίπλωμα και 203 με Διδακτορικό. Η ανάπτυξή του μέσα στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λαρισας έχει αλλάξει τον «Χαρτη των Υπηρεσιών Υγείας» στην Κεντρική Ελλάδα με την παροχή υψηλής στάθμης περίθαλψης απο το ακαδημαϊκό προσωπικό και τους συνεργάτες του.

- Το Διδακτικό Ερευνητικό προσωπικό του ΙτΠΘ ανταπεξήλθε με επιτυχία τις αντιξοότητες, τις καθυστερήσεις και το ασφυκτικό πολιτικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ΑΕΙ και του ΕΣΥ, θεμελίωσε και ανέπτυξε μεθοδικά πολυδιάστατη ερευνητική δραστηριότητα τόσο στις βασικές επιστήμες όσο και στο κλινικό περιβάλλον. Το δημοσιευμένο ερευνητικό έργο κατά την τελευταία 5ετία ακολουθεί έντονα ανοδική πορεία και βρίσκει σταθερά ανερχόμενη απήχηση και αναγνωρισιμότητα.

- Η πολυεπίπεδη εκπαιδευτική δραστηριότητα πέραν του προπτυχιακού και του προγράμματος Μεταπτυχιακών σπουδών, με σειρά καθιερωμένων σεμιναρίων, Συμποσίων και Συνεδρίων με εθνική και Διεθνή εμβέλεια έχει καταστήσει την Λαρισα ένα κέντρο συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης στις ΒιοΙατρικές επιστήμες και έχει συμβάλλει την ανάπτυξη της Πόλης και της Περιοχής με πολλαπλά ωφέλη στην ποιότητα ζωής, στις υπηρεσίες, στην απασχόληση και στην οικονομία.

- Το ΙτΠΘ έχει σήμερα 96 ενεργά μέλη ΔΕΠ (απο τις 137 διαθέσιμες θέσεις!), 480 ενεργούς προπτυχιακούς φοιτητές και 180 μεταπτυχιακούς, ενώ ευρίσκοντε σε εξέλιξη 466 διδακτορικά. Η απόστασή του απο τον κορμό του Πανεπιστημίου (στον Βόλο) του στερεί τα πλεονεκτήματα του αναπτυγμένου Ακαδημαϊκού περιβάλλοντος που διευκολύνει αλληλεπίδραση μεταξύ διδασκόντων -διδασκομένων και του κοινωνικού χώρου, μεταξύ επιστημόνων διαφορετικών κατευθύνσεων. Το μειονέκτημα αυτό όμως αντισταθμίζεται απο την ιδιαίτερη συνιστώσα της δραστηριότητας του τμήματος που είναι η παροχή κλινικού έργου. Χάρη στην μεγάλη κοινωνική απήχηση των υπηρεσιών πρόληψης, διάγνωσης και θεραπείας που προσφέρει το ΔΕΠ και οι συνεργάτες του, η καταξίωση απο την κοινωνία της ευρύτερης περιοχής είναι πολύ υψηλή.

- Μεσα απο την Διεθνή κινητικότητα των μελών ΔΕΠ, την αξιοποίηση του προγράμματος ERASMUS απο τους φοιτητές και τις πολυάριθμες επισκέψεις διακεκριμένων επιστημόνων απο το Εξωτερικό, σε συνδυασμό με την ανερχόμενη απήχηση και εμβέλεια των επιστημονικών δημοσιεύσεων έχει αυξηθει η αναγνωρισιμότητα του ΙτΠΘ έξω απο τα σύνορα της χώρας.

Με σταθερά δημιουργική 20ετή πορεία ανάπτυξης, νέο σε ηλικία ΔΕΠ, παρά τη χαμηλή τακτική επιχορήγηση και τα καταλυτικά γραφειοκρατικά εμπόδια, το τμήμα ευρίσκεται σήμερα σε θέση να αντιπαρέλθει τις «προκλήσεις» με μεγαλύτερο δυναμισμό, σαφέστερους στόχους, μεγαλύτερη πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης της έρευνας και περισσότερα μέσα. Η ΕΕΑ συνέβαλε στην ακριβέστερη αποτύπωση της «ταυτότητάς» του, στην αυτογνωσία του. *(Βλ. και κεφ. 6.4., 10.1 και 10.3)*

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

8.1 Στελέχωση και Αποτελεσματικότητα των Διοικητικών Υπηρεσιών του Τμήματος Ιατρικής

Αρμοδιότητες του Προέδρου του Τμήματος .

Σύμφωνα με το νόμο 1268/82 οι είναι οι παρακάτω:

- α. Συγκαλεί τη Γ.Σ. και το Δ.Σ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξή τους και προεδρεύει των εργασιών τους
- β. Εισηγείται στη Γ.Σ. για τα θέματα της αρμοδιότητάς της
- γ. Τηρεί μητρώα επιστημονικής δραστηριότητας κάθε μέλους του Διδακτικού – Ερευνητικού Προσωπικού
- δ. Μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γ.Σ. και του Δ.Σ.
- ε. Συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων και προΐσταται των υπηρεσιών του τμήματος.

Ο Γραμματέας του Τμήματος προΐσταται του προσωπικού των γραμματειών και είναι υπεύθυνος έναντι του Προέδρου για ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της Γραμματείας. Οι αρμοδιότητές του περιλαμβάνουν την ενημέρωση των συλλογικών οργάνων για την ισχύουσα νομοθεσία καθώς και για κάθε νομικό και γενικό διοικητικό θέμα που ανακύπτει, την τήρηση πρακτικών και διεκπεραίωση των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων.

Στη Γραμματεία του Τμήματος Ιατρικής υπάγονται και οι 4 γραμματείς των 4 Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, όπως και οι Γραμματείες των Τομέων που παρέχουν γραμματειακή υποστήριξη στον Τομέα και τα μέλη ΔΕΠ του.

Στο Τμήμα λειτουργεί και Γραφείο Οικονομικής Διαχείρισης που ασχολείται με τη σύνταξη προϋπολογισμού του Τμήματος και διαχειρίζεται δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού και δημοσίων επενδύσεων όταν υπάρχει επιχορήγηση. Στο Τμήμα Ιατρικής υπηρετούν σήμερα 44 διοικητικοί υπάλληλοι είτε ως μόνιμοι είτε ως ΙΔΑΧ, δηλ. *Ιδιωτικού δικαίου αορίστου Χρόνου*, εκ των οποίων οι τρεις υπηρετούν στη Βιβλιοθήκη. Επίσης άλλοι 16 υπάλληλοι είναι ΕΤΕΠ δηλ. *Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό* παρέχουν κυρίως τις υπηρεσίες τους στα Εργαστήρια του Τμήματος.

Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Στόχος των διοικητικών υπηρεσιών είναι να συνεισφέρουν στην εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος τόσο στις προπτυχιακές όσο και στις μεταπτυχιακές σπουδές. Επιπρόσθετα η υποστήριξη των

ερευνητικών προγραμμάτων, η προβολή του Τμήματος, είναι τα κύρια και καίρια σημεία όπου η αποτελεσματικότητα της Διοίκησης φαίνονται και μετρώνται. Ωστόσο και λόγω των αυξανόμενων απαιτήσεων σε γραφειοκρατικό και υποστηρικτικό επίπεδο, η συνεχής εκπαίδευση και επιμόρφωση του διοικητικού προσωπικού είναι το αδύναμο σημείο του Τμήματος. Επίσης η στελέχωση με νέο προσωπικό καθίσταται επιτακτική εξαιτίας των πολλαπλασιαστικών αναγκών ενός διαρκώς εξελισσόμενου Τμήματος.

8.2 Υπηρεσίες Φοιτητικής Μέριμνας Σίτιση-Στέγαση & Υγειονομική Περίθαλψη

Το Τμήμα Ιατρικής παρέχεται δωρεάν σίτιση στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, στους οποίους και χορηγείται Ταυτότητα Σίτισης από τη Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας.

Η δωρεάν σίτιση παρέχεται με κριτήριο την οικονομική και οικογενειακή τους κατάσταση. Τα οικονομικά κριτήρια αναπροσαρμόζονται κάθε χρόνο και σχετικός πίνακας με αυτά στέλνεται από τη Διεύθυνση της Φοιτητικής Μέριμνας, που εδρεύει στο Βόλο, στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους στη Γραμματεία του Τμήματος.

Δωρεάν σίτιση χορηγείται στους δικαιούχους φοιτητές για $n+2$ έτη (όπου n ο ελάχιστος προβλεπόμενος αριθμός ετών φοίτησης).

Στο Φοιτητικό Εστιατόριο του Τμήματος μπορούν να σιτίζονται και οι μη δικαιούχοι δωρεάν σίτισης φοιτητές, με χαμηλή οικονομική συμμετοχή.

Η σίτιση αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και τελειώνει την 30η Ιουνίου του επομένου έτους. Σίτιση δεν παρέχεται κατά τις ημέρες των διακοπών Χριστουγέννων και Πάσχα.

Με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους ο φοιτητής υποχρεούται να ανανεώνει την ταυτότητα σίτισης.

Στο Τμήμα Ιατρικής δε λειτουργεί Φοιτητική Εστία και η μόνη ενίσχυση προς το φοιτητή περιορίζεται στο Στεγαστικό επίδομα που χορηγείται από την οικεία του Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

Στους προπτυχιακούς αλλοδαπούς φοιτητές, υπηκόους χωρών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης χορηγείται επιδότηση στέγασης εκατό ευρώ (100 €) μηνιαίως, με ακαδημαϊκά και οικονομικά κριτήρια, δηλαδή ο φοιτητής θα πρέπει να έχει περάσει το 50% του συνόλου των μαθημάτων του στο προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος και το εισόδημά του (δικό του ή των γονιών του) να μην υπερβαίνει τα 30.000 €.

Επιδότηση στέγασης χορηγείται στους δικαιούχους φοιτητές για N έτη (όπου N ο ελάχιστος προβλεπόμενος αριθμός ετών φοίτησης).

Στους προπτυχιακούς φοιτητές, Έλληνες υπηκόους ή υπηκόους άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χορηγείται από τη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.)

φορολογίας εισοδήματος του δικαιούχου, ετήσιο στεγαστικό επίδομα χιλίων ευρώ (1.000 €), σύμφωνα με την αριθμ. 1004908/381/21-1-2004 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 3220/2004 (ΦΕΚ 15Α'/28-1-2004).

Το επίδομα χορηγείται για τόσα έτη όσα είναι και τα έτη σπουδών της Σχολής. Δεν δικαιούνται το επίδομα όσοι φοιτούν για την απόκτηση δευτέρου πτυχίου, ανεξάρτητα από τον τρόπο εισαγωγής τους και οι φοιτητές των Αστυνομικών ή Στρατιωτικών Σχολών.

Το στεγαστικό επίδομα καταβάλλεται στους προπτυχιακούς φοιτητές, που περιλαμβάνονται στο σύστημα των πανελλαδικών εξετάσεων, εφ' όσον αυτοί διαμένουν για τις σπουδές τους σε πόλη άλλη από αυτή της κύριας κατοικίας τους.

Πρέπει να αποδεικνύουν τη φοίτησή τους με πιστοποιητικό από τη Σχολή, όπου θα αναφέρεται ο αριθμός των μαθημάτων που πέτυχαν στο προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος. Ο αριθμός αυτός πρέπει να είναι ίσος με το 50% και πάνω του συνολικού αριθμού των μαθημάτων του προηγούμενου έτους ή των αντιστοίχων εξαμήνων όπως αυτά προβλέπονται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.

Το οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου οικονομικού έτους να μην υπερβαίνει το ποσό των 30.000 € προσαυξανόμενο κατά 3.000 € για κάθε προστατευόμενο παιδί, πέραν του ενός. Οι γονείς του φοιτητή ή ο ίδιος να μην είναι κύριοι ή επικαρπωτές κατοικιών που υπερβαίνουν τα 200 τ.μ., με εξαίρεση κατοικίες που βρίσκονται σε δήμο με πληθυσμό λιγότερο των 3.000 κατοίκων.

8.3. Υποδομές

8.3.1.α Κτιριακές Υποδομές

Τις εγκαταστάσεις του Τμήματος απαρτίζουν τα κατωτέρω κτιριακά συγκροτήματα :

- Το κτίριο «Κατσιγρα» στο κέντρο της πόλης
- Το Νέο κτίριο στην περιοχή ΒΙΟΠΟΛΙΣ (πρώην Μεζούρλο) στην περιφέρεια της πόλης. Στο κτίριο αυτό μεταφέρθηκαν στις αρχές του 2008 όλες οι υπηρεσίες, σ' ένα χώρο που πληροί όλες τις προδιαγραφές ενός σύγχρονου και αναπτυσσόμενου Τμήματος Ιατρικής δίπλα από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας.
- Το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο στο χώρο ΒΙΟΠΟΛΙΣ (πρώην Μεζούρλο) δίπλα στο νέο κτίριο του Τμήματος.

Κατωτέρω αναφέρονται αναλυτικά ποιες υπηρεσίες του Τμήματος στεγάζει έκαστο των κτιρίων.

ΚΤΙΡΙΟ ΚΑΤΣΙΓΡΑ (Παπακυριαζή 22 - Πλατεία Ταχυδρομείου)

- Η Βιβλιοθήκη του Τμήματος
- Τα Εργαστήρια Ιστορίας της Ιατρικής, Ιστολογίας - Εμβρυολογίας, Ιατρικής Πληροφορικής και Ιατρικής Στατιστικής.

ΝΕΟ ΚΤΙΡΙΟ – Βιόπολις (Μεζούρλο)

- Ο Πρόεδρος του Τμήματος
- Η Γραμματεία του Τμήματος
- Τα Εργαστήρια Ανατομίας, Φυσιολογίας, Βιολογίας, Φαρμακολογίας, Βιοχημείας και Παθολογικής Ανατομίας.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ **ΒΙΟΠΟΛΙΣ** (Μεζούρλο)

8.3.1.β Εργαστήρια

Τα **εκπαιδευτικά εργαστήρια** συμπληρώνουν το εκπαιδευτικό έργο του Ιατρικού Τμήματος και λειτουργούν σύμφωνα με τους εγκεκριμένους κατά την ίδρυση τους Κανονισμούς λειτουργίας. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται το Εργαστήριο Ανατομίας, Ιστολογίας, Βιολογίας, Βιοχημείας, Μικροβιολογίας, Παθολογοανατομίας, Κυτταρογενετικής και Μοριακής γενετικής, επιδημιολογίας και Υγιεινής, βιομαθηματικών, κ.α. **Παράρτημα Α.2. και Β.4α.**

Στο Ιατρικό Τμήμα οι ερευνητικές δραστηριότητες είναι συνεχείς και επίπονες. Οι φοιτητές και δάσκαλοι αφιερώνουν ατελείωτες ώρες σ' αυτές. Τα περισσότερα εργαστήρια διαθέτουν σύγχρονο εξοπλισμό αλλά δεν έχουν επάρκεια τεχνικού προσωπικού. Οι επιβλέποντες ερευνητές συνεργάζονται με μεταδιδακτορικούς, διδακτορικούς, μεταπτυχιακούς και προπτυχιακούς φοιτητές. Στις ελλείψεις αναφέρονται η στενότητα χώρου, η μειωμένη χρηματοδότηση, η απουσία οργανωμένου ζωοκομείου, μονάδας ενδιαίτησης πειραματοζώων και πειραματικών χειρουργείων. Η ερευνητική δραστηριότητα των Εργαστηρίων του Τμήματος αντανακλάται στις δημοσιεύσεις που πραγματοποιούν σε μεγάλου κύρους διεθνή επιστημονικά περιοδικά και στα διπλώματα ευρεσιτεχνίας που έχουν κατοχυρώσει.

Παράρτημα Α.7

8.3.1.γ Υλικοτεχνική Υποδομή Ερευνητικών Εργαστηρίων.

Συμπεριλαμβάνει όργανα τελευταίας τεχνολογίας, τα κύρια από τα οποία είναι τα ακόλουθα: DNA sequencers με σύστημα τριχοειδών (capillary), ικανός αριθμός μικροσκοπιών (οπτικά, ανάστροφα και φθορισμού), ένας φασματογράφος μάζας (MALDI TOF-MS), κυτταρομετρητής ροής, ένα σύστημα FISH, Real Time PCR, ένα κρυστόμο, δύο υπερφυγόκεντροι, ικανός αριθμός φωτομέτρων-φθοριομέτρων,

συστήματα υγρής και αέριας χρωματογραφίας. Στο βασικό εξοπλισμό διαφόρων εργαστηρίων περιλαμβάνονται εξοπλισμός για όλες τις βασικές τεχνικές της μοριακής και κυτταρικής βιολογίας, της βιοχημείας και της γενετικής. Σε αρκετές πτέρυγες υπάρχουν δωμάτια με κυτταροκαλλιέργειες (ενισχυμένης βιοασφάλειας και απλά), επωαστές κυττάρων και δωμάτια ψυγεία. Επίσης, το Τμήμα Ιατρικής διαθέτει σύγχρονα λογισμικά πακέτα για στατιστικές και γενετικές αναλύσεις.

Σε ειδικά Εργαστήρια υπάρχει εξειδικευμένος εξοπλισμός με πολλούς υπολογιστές, φούρνοι αποστείρωσης και ένα απαγωγός αερίων, μικροσκόπια, ειδικά σπιρόμετρα, καπνογράφοι και πολυκαταγραφικά μηχανήματα για μελέτες ύπνου. Στο Νοσοκομείο λειτουργεί μαγνητικός τομογράφος 3.0 Tesla, αξονικοί τομογράφοι, υπερηχοτομογράφοι, γραμμικοί επιταχυντές και άλλα ακτινολογικά μηχανήματα, όπως αυτά για την μέτρηση οστικής πυκνότητας και σπινθηρογράφοι, ηλεκτροεγκεφαλογράφοι και συστήματα κλινικής νευροφυσιολογίας **Παράρτημα Α. 2**

8.3.1.8 Η Επιστημονική Βιβλιοθήκη του Ιατρικού Τμήματος, δημιουργήθηκε το 1993 η οποία λειτουργεί με διεθνή standards (Anglo-American Cataloging Rules II & National Library of Medicine). Είναι πλήρως μηχανογραφημένη (οικονομική διαχείριση, κατάλογοι, υπηρεσίες, κ.α.). Διαθέτει ανοικτή πρόσβαση όχι μόνο στην Πανεπιστημιακή κοινότητα αλλά και για κάθε ενδιαφερόμενο χρήστη. Το κτίριο της βιβλιοθήκης που ολοκληρώνεται σε 3 μήνες διαθέτει χώρους 5.000 τ.μ. Οι ώρες λειτουργίας της βιβλιοθήκης είναι Δευτέρα έως Παρασκευή 08:30 - 20:00

8.3.2 Προτάσεις για Βελτίωση των Κτιριακών και άλλων Υποδομών

Παρά το γεγονός ότι το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μεταφέρθηκε μόλις πρόσφατα στις νέες του εγκαταστάσεις, εντούτοις δεν έχει ολοκληρωθεί αυτή η νέα κτιριακή δομή. Από τον αρχικό σχεδιασμό του νέου κτηρίου έχει ανεγερθεί μόλις το 50%. Εντός του 2010 υπάρχει η προοπτική της παράδοσης του κτηρίου της Βιβλιοθήκης ενώ έχει παραπεμφθεί στο μέλλον η ανέγερση των υπολοίπων δύο πτερυγων του νέου κτηρίου καθώς και το Διοικητήριο του Τμήματος.

8.4. Βαθμός αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών

Το Τμήμα Ιατρικής έχει πετύχει στα λίγα χρόνια λειτουργίας του και παρά τις μικρές οικονομικές ενισχύσεις πολλά, όσον αφορά την αξιοποίηση και ενσωμάτωση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών τόσο στο πρόγραμμα σπουδών όσο και στην εν γένη λειτουργία του. Ο δικτυακός τόπος, αναμορφώθηκε πλήρως. Υποστηρίζεται και ανανεώνεται σε καθημερινή βάση, δεχόμενος ανά ημέρα πάνω από 2000 διαφορετικούς

επισκέπτες. Παρέχει πληροφορίες διδακτικού όσο και διοικητικού περιεχομένου. Σ' αυτόν το διαδικτυακό τόπο της ιστοσελίδας του Τμήματος υπάρχει η δυνατότητα της διαδραστικότητας για τους φοιτητές, όπου μπορούν να δηλώσουν τα μαθήματά τους, της δήλωσης των βιβλίων (ενεργά μόνο για λίγες μέρες το χρόνο) και της εισόδου στη δικτυακή βιβλιοθήκη. Παράλληλα στις εγκαταστάσεις του νέου κτηρίου του Τμήματος υπάρχει ένα μεγάλο αμφιθέατρο χωρητικότητας 250 ατόμων που παρέχει όλη την τελευταία τεχνολογία αιχμής υποστηρίζοντας διαδραστικότητες, όπως το ασύρματο δίκτυο του Πανεπιστημίου, αλλά και σύνδεση IP – ISDN, διαθέτει οθόνη αφής, με αμφίδρομη σχέση προβολής – απεικόνισης των δεδομένων. Η ανωτέρω αίθουσα χρησιμοποιείται τακτικά και προσφέρει άνεση και ευελιξία στις εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται σ' αυτή. Επίσης στον δεύτερο όροφο υπάρχουν δύο μικρότερα Αμφιθέατρα δυναμικότητας 100 ατόμων το καθένα, που διαθέτουν και αυτά τεχνολογίες αιχμής. Τα αμφιθέατρα αυτά χρησιμοποιούνται κυρίως για τη διδασκαλία των μαθημάτων, καθώς και για τις εξετάσεις των φοιτητών, αλλά και για την φιλοξενία συνεδρίων, ημερίδων και εκδηλώσεων που άπτονται θεμάτων της ιατρικής. Παρέχεται η δυνατότητα βιντεο-προβολής, μέσω projector στις γιγαντο-οθόνες τους. Στον τρίτο όροφο υπάρχουν τέσσερις αίθουσες για τη διδασκαλία των μαθημάτων του Τμήματος. Κάθε Τομέας του Τμήματος διαθέτει από έναν τουλάχιστον projector, έναν φορητό ηλεκτρονικό υπολογιστή τελευταίας τεχνολογίας και πλήθος άλλων υποστηρικτικών μέσων που είναι απαραίτητα για σύγχρονη διδασκαλία των μαθημάτων σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο και απαιτητικό φοιτητικό κοινό. Όλα δε τα μαθήματα του οδηγού σπουδών της Ιατρικής ενσωματώθηκαν στην πλατφόρμα **e-Class**, μια πρωτοπόρα πρόταση του Ακαδημαϊκού Διαδικτύου για την υποστήριξη της Υπηρεσίας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης. Η βιβλιοθήκη του Τμήματος διαθέτει υλικό που είναι ταξινομημένο σύμφωνα με το διεθνές δεκαδικό σύστημα DEWEY και αποθηκευμένο σε κατάλογο βάσει του προγράμματος αυτοματοποίησης Βιβλιοθήκης GEAC-ADVANCE. Η Ιατρική Βιβλιοθήκη συνδέεται με την Κεντρική Βιβλιοθήκη και τα παραρτήματά της στο Βόλο, με Η/Υ μέσω του δικτύου Βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Η Βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιατρικής έχει εκσυγχρονισθεί, εμπλουτισθεί και δικτυωθεί με άλλες βιβλιοθήκες και τράπεζες δεδομένων και διαθέτει βιβλία, περιοδικά και οπτικοακουστικό υλικό, για τη χρήση της όλης της Πανεπιστημιακής Κοινότητας. Η συλλογή της (περίπου 4000 τίτλοι ελληνικών και ξενόγλωσσων βιβλίων και 200 ξενόγλωσσων περιοδικών) στεγάζεται στο Αναγνωστήριο της Ιατρικής Βιβλιοθήκης, στο κτίριο της πρώην Κλινικής Κατοίγρα, απ' όπου γίνεται και ο δανεισμός. Τέλος το διοικητικό προσωπικό του Τμήματος Ιατρικής είναι εξοπλισμένο τόσο στη Γραμματεία των φοιτητών όσο και στη Γραμματεία των μελών ΔΕΠ αλλά και στις Γραμματείες των Τομέων, με τελευταίας τεχνολογίας ηλεκτρονικούς υπολογιστές, εκτυπωτές και λοιπά τεχνολογικά μέσα που τους είναι απαραίτητα για την εύρυθμη λειτουργία μιας σύγχρονης Γραμματείας. Ωστόσο κάπου εδώ σταματά η αξιοποίηση και υποστήριξη των τεχνολογιών και αρχίζουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν το διοικητικό, το διδακτικό και το ερευνητικό προσωπικό, τα οποία είναι:

- Έλλειψη εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στις νέες τεχνολογίες και στα λειτουργικά προγράμματα
- Ακαμψία και έλλειψη ευελιξίας της ίδιας πολιτείας στην χρήση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών
- Σταδιακή αλλά σταθερά διογκούμενη γραφειοκρατία (έντυπο υλικό) παρά την ύπαρξη των νέων τεχνολογιών
- Διαρκώς αυξημένες ανάγκες παροχής γραμματειακής ή εργαστηριακής υποστήριξης –λόγω της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του Τμήματος– χωρίς παράλληλη αύξηση του αριθμού του Διοικητικού ή Ερευνητικού/τεχνολογικού προσωπικού
- Η έλλειψη Διοικητηρίου λόγω της μη ολοκλήρωσης της κτηριακής υποδομής του νέου κτηρίου (έχει περατωθεί μόνο η Α' φάση), έχει ως αποτέλεσμα η Γραμματεία του Τμήματος να φιλοξενείται σε χώρους του Εργαστηρίου Ανατομίας που μόνο κατάλληλοι δεν μπορούν να θεωρηθούν για να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.
- Η έλλειψη χρηματοδότησης εκ μέρους της πολιτείας για την αγορά προγραμμάτων Γραμματείας (όπως το Cardi-soft) δεν επιτρέπουν όχι μόνο την σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εποχής έκδοση βεβαιώσεων και πιστοποιητικών αλλά δυσχεραίνουν την λειτουργία της.

8.5. Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού

Η απόλυτη διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα με την οποία διαχειρίζεται η οικονομική υπηρεσία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας τους διαγωνισμούς για την απόκτηση εξοπλισμού και υποδομών είναι χαρακτηριστική. Το Τμήμα Ιατρικής έχει συνεισφέρει στην Επιτροπή Ερευνών από ερευνητικά προγράμματα, πάνω από το 50% των έκτακτων εσόδων του Πανεπιστημίου, δείχνοντας μ' αυτόν τον τρόπο τη δυναμική ανάπτυξης και τη αξιοποίηση σε μέγιστο βαθμό των υπαρχουσών υποδομών και του διατεθειμένου εξοπλισμού που έχει το Τμήμα. Αν δε οι κτηριακές υποδομές ήταν ολοκληρωμένες τότε θα μπορούσαμε να μιλάμε για πραγματική απογείωση και για ακόμη μεγαλύτερη πολλαπλασιαστική δυναμική των δυνατοτήτων του.

8.6. Διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων

Από τα στοιχεία που τηρεί η Οικονομική υπηρεσία του Πανεπιστημίου διαφαίνεται ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Τμήματος χρόνο με το χρόνο μετά βίας καλύπτει τις διαρκείς και αυξημένες ανάγκες λειτουργίας του. Η αγορά νέων συσκευών, η συντήρηση, η επισκευή, η αναβάθμιση των υπαρχόντων και η αντικατάσταση των παλαιότερων ηλεκτρονικών συσκευών, η επίπλωση, οι δαπάνες θέρμανσης, κλιματισμού, ρεύματος, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, ταχυμεταφορών, φυσικού αερίου, πετρελαίου, καθαριότητας αποτελούν τα έξοδα του Τμήματος. Δυστυχώς περιορισμός των εξόδων δεν μπορεί να γίνει.

Και τούτο διότι, η ανοδική και εξελικτική πορεία των προσφερόμενων υπηρεσιών, με τον κατ' έτος αργό αλλά σταθερά αυξανόμενο αριθμό των φοιτητών και η ολοένα επιτακτική ανάγκη ανάπτυξης του Τμήματος οδηγούν μοιραία στην αναζήτηση νέων πόρων χρηματοδότησης του Τμήματος. Μια απ' αυτές είναι και η απόδοση ανταποδοτικών εισφορών από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας από τα Απογευματινά Ιατρεία και μια άλλη η συμμετοχή σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα.

Πίνακας προϋπολογισμού – δαπανών κατ' έτος για το Τμήμα Ιατρικής

9. Συμπεράσματα

9.1. Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης έδωσε την ευκαιρία στο τμήμα να καταγράψει κατά το δυνατόν ακριβέστερα όλες τις πτυχές της δραστηριότητάς του. Το τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας είναι το νεώτερο στη χώρα. Η διάρκεια της μέχρι σήμερα «επιστημονικής ζωής» του είναι πάρα πολύ σύντομη (20 χρόνια), έχει εγκατασταθεί στο Πανεπιστημιακό νοσοκομείο Λαρίσας μόλις πριν 10 χρόνια, ενώ απέκτησε μόνιμες εγκαταστάσεις (κατά το ήμισυ των προγραμματισθέντων) το Μάιο του 2008. Η καταγραφή του “κατατεθέντος” έργου και της “παρούσας” κατάστασης του τμήματος ακολούθησε στα περισσότερα σημεία τις υποδείξεις της ΑΔΙΠ ενώ σε άλλα παρουσιάζονται τα συνολικά αποτελέσματα της δραστηριότητας του μέχρι σήμερα. Την προσέγγιση αυτή τη θεωρήσαμε απαραίτητη προκειμένου να περιγράψουμε ακριβέστερα τις συνθήκες και τα δεδομένα μέσα στα οποία το τμήμα ιδρύθηκε και στη συνέχεια αναπτύχθηκε σταδιακά διαμορφώνοντας την σημερινή του εικόνα.

Η “νεότητα” και το “μικρό” σχετικά μέγεθος του είναι ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα. Καθώς στελεχώνεται σταδιακά, δίνεται η δυνατότητα να προσελκύει υψηλής κατάρτισης μέλη ΔΕΠ, κατα κανόνα στην πιο παραγωγική τους ηλικία και τα στελέχη αυτά να εντάσσονται σε ακαδημαϊκές μονάδες που βρίσκονται υπό διαμόρφωση. Η συγκυρία αυτή σε πολλές περιπτώσεις αξιοποιείται από τα μέλη ΔΕΠ σαν ευκαιρία για προσωπική συνεισφορά και διάκριση στη διδασκαλία, στην έρευνα και στο κλινικό έργο, προσθέτοντας τη δική τους σφραγίδα στην εκάστοτε ακαδημαϊκή μονάδα και στο τμήμα γενικότερα.

Η μικρή σχετικά, μέση ηλικία των μελών ΔΕΠ του τμήματος είναι στοιχείο που του προσδίδει ιδιαίτερη δυναμική. Σε συνδυασμό με τον μικρότερο αριθμό φοιτητών συγκριτικά με τα άλλα τμήματα και τις σχολές της χώρας, εξασφαλίζεται έτσι καλύτερη και πιο προσωπική σχέση διδασκόντων – διδασκομένων.

Όπως ανέδειξε η ανάλυση του ερευνητικού έργου τόσο με βιβλιομετρικούς δείκτες όσο και ως προς την εξέλιξη της με τον χρόνο, **η ερευνητική παραγωγή του τμήματος ευρίσκεται σε έντονα ανοδική πορεία**, γεγονός που του προσδίδει αναγνωριστικότητα και καλύτερες δυνατότητες εκπαίδευσης ιδιαίτερα των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψηφίων διδασκόντων.

Η μετακίνηση των εργαστηρίων των τομέων μορφολογίας και βασικών επιστημών στις νέες μόνιμες εγκαταστάσεις, έχει διαμορφώσει ένα εύφορο κλίμα νέας ταυτότητας στο τμήμα, αυτοπεποίθησης και γόνιμων προσδοκιών στα μέλη της ακαδημαϊκής μας κοινότητας και αυτό θέτει στην πολιτεία την ευθύνη να ανταποδώσει με γενναϊόδωρη χρηματοδότηση, σύγχρονο εξοπλισμό και περισσότερο ερευνητικό προσωπικό.

Επιπρόσθετα, θετικά σημεία του τμήματος αποτελούν

- η κομβική γεωγραφική θέση στο κέντρο του ηπειρωτικού κορμού της χώρας,
- η κάλυψη μεγαλύτερου πληθυσμού (1.500.000) συγκριτικά με τις άλλες περιφερειακές Ιατρικές σχολές ή τμήματα.
- η συνεχώς και με ταχύ ρυθμό αναπτυσσόμενη οικονομία της περιοχής.
- Τα μέλη ΔΕΠ στελεχώνουν το μοναδικό Τριτοβάθμιο νοσοκομείο (ΠΓΝΛ) μεταξύ Αθήνας και Θεσσαλονίκης προσφέροντας Υψηλής στάθμης περίθαλψη παράλληλα με το Εκπαιδευτικό έργο σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές.

9.1.1 Αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά αποτυπώνονται μέσα από την έκθεση Εσωτερικής αξιολόγησης αποτελούν προβλήματα που προέρχονται από την υποχρηματοδότηση, την ασφυκτική γραφειοκρατία και την εξάρτηση των Πανεπιστημίων από την προϊστάμενη Πολιτική εξουσία, όπως

- η μεγάλη καθυστέρηση στην εξέλιξη υλοποίησης του κτιριολογικού προγράμματος, με συνέπεια να παραμένουν άστεγα τα μισά εργαστήρια του τμήματος, να μην υπάρχει ζωοκομείο και πειραματικό χειρουργείο.
- Η κατασκευή της Β φάσης, του κτηρίου διοίκησης και του μεγάλου αμφιθεάτρου εκκρεμούν επ' αόριστον ενώ η μελέτη είναι έτοιμη από το 1999 !
- Η υποχρηματοδότηση από την πολιτεία και ο πολύ χαμηλός ρυθμός στελέχωσης με μέλη ΔΕΠ, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό, χωρίς να λαμβάνεται μέριμνα για την κάλυψη της υστέρησης σε σχέση με τα άλλα περιφερειακά τμήματα Ιατρικής.
- Η έλλειψη οικονομικής υποστήριξης για την αναβάθμιση και τη συμπλήρωση του εξοπλισμού των εργαστηρίων διδασκαλίας και έρευνας.
- Η γραφειοκρατική καθυστέρηση των διαδικασιών πρόσληψης των μελών ΔΕΠ, που σε συνδυασμό με την έλλειψη κινήτρων δημιουργούν πολύ συχνά “φυγόκεντρες” τάσεις του ΔΕΠ ή απροθυμία μόνιμης εγκατάστασης τους στη Λάρισα.

Η αποκλειστική μέχρι σήμερα εγκατάσταση των Πανεπιστημιακών κλινικών και των διαγνωστικών εργαστηρίων στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λαρίσας έχει εξαντλήσει την χωρητικότητά του και δέν αφήνει περιθώρια σύστασης νέων ακδημαϊκών μονάδων και περαιτέρω έκπτυξης των υπαρχόντων. Αυτός ο περιορισμός δημιουργεί “ασφυκτικές” συνθήκες στο τμήμα ως προς την περαιτέρω ανάπτυξή του με νέα γνωστικά αντικείμενα και ειδικότητες.

9.2. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που αναφέρθηκαν προηγουμένα (9.1),

- έχουν αναδείξει το τμήμα στην 4η θέση από πλευράς προτίμησης των υποψηφίων στις Πανελλήνιες εισαγωγικές εξετάσεις, μετά από την Ιατρική Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πάτρας.

- Αποτελούν ευνοϊκές προϋποθέσεις για την διεκδίκηση από την πολιτεία και την επίτευξη καλύτερων συνθηκών λειτουργίας του τμήματος. Η διεκδίκηση αυτή τυγχάνει της ενεργού συμπαράστασης των τοπικών φορέων όταν αυτή ζητηθεί.
- Εάν τα παραπάνω επιχειρήματα συνδυαστούν, με μεγαλύτερη εξωστρέφεια από μέρους του Πανεπιστημίου, με κατάλληλα στοχευμένη ενημέρωση και συνεργασίες με τις αρχές και την αυτοδιοίκηση, **θα μπορούσαν να δρομολογήσουν την εγκατάσταση πανεπιστημιακών μονάδων και στα άλλα νοσοκομεία της περιοχής, προς μεγάλο όφελος των ασθενών που ζητούν υπηρεσίες περίθαλψης σ αυτά, αλλά συγχρόνως δίνοντας τον τόσο αναγκαίο “ ζωτικό χώρο” για ανάπτυξη του τμήματος.**

Η επίτευξη ενός τέτοιου στόχου θα συνέβαλλε καταλυτικά αφ'ενός στην βελτίωση του “χάρτη Υπηρεσιών Υγείας “ της περιοχής, αλλά και στην δρομολόγηση μιάς νέας πορείας διεύρυνσης του τμήματος

10. Σχέδια βελτίωσης

Η «διαιώνιση» των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν στο κεφ. 9.1.1 **δέν ευοδώνει** την προσπάθεια εξέλιξης και βελτίωσης του τμήματος σε όλες τις συνιστώσες του διδασκαλία, έρευνα και κλινικό έργο. Είναι όμως αισιόδοξο το γεγονός ότι τόσο τα μέλη ΔΕΠ όσο και το τεχνικό και διοικητικό προσωπικό μαζί με τους φοιτητές αντιστέκονται σ' αυτή την «περιφρόνηση» και την σοβαρή υστέρηση μέριμνας από μέρους της πολιτείας και δέν υποστέλουν την προσπάθειά τους για συνεχή βελτίωση και σταθερή ανάπτυξη. Είναι κοινή πεποιήθηση στην πλειονότητα των μελών της ακαδημαϊκής μας κοινότητας ότι η περαιτέρω πρόοδος στην πορεία του τμήματος Ιατρικής του Π.Θ. μπορεί στις παρούσες συνθήκες να προέλθει κατά κύριο λόγο από την μεθοδική ανάπτυξη και βελτίωση όλων των παραμέτρων που συνθέτουν την φυσιογνωμία του.

10.1.

Στήν εκπαιδευτική δραστηριότητα και τη διδασκαλία έχει αρχίσει η συζήτηση και η διαβούλευση για την ανανέωση του προγράμματος σπουδών με στόχο την διατήρηση του Ενιαίου κύκλου σπουδών με πρωιμότερη «εκθεση» των προπτυχιακών Φοιτητών στην κλινική δραστηριότητα, την πιό σύμμετρη κατανομή των μαθημάτων στα πρώτα δέκα έμηνα και την αναδιαμόρφωση των κλινικών ασκήσεων και του περιεχομένου τους στην διάρκεια της πτυχιακής άσκησης. Προτείνεται η καθιέρωση συγκεκριμένων θεωρητικών και πρακτικών στόχων μάθησης και κλινικών δεξιοτήτων που θα πρέπει να αποκτήσει ο κάθε απόφοιτος μέχρι το πτυχίο.

- Στην έρευνα που διεξάγεται τόσο στα εργαστήρια των βασικών επιστημών όσο και στις κλινικο-εργαστηριακές μονάδες έχουν διαμορφωθεί σε σημαντικό βαθμό προϋποθέσεις για στοχευμένες κατευθύνσεις, όπου συνδυάζεται η ιδιαίτερη γνώση και εμπειρία των ερευνητών, η διαθεσιμότητα πόρων και μέσων αλλά και η διερεύνηση επιστημονικών ερωτημάτων στα οποία επιδιώκεται η αριστεία. Η ανυπαρξία ευκαιριών χρηματοδότησης από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους τα προηγούμενα 4 χρόνια έχει πλήξει ιδιαίτερα την βασική έρευνα, αλλά στην συνολική απόδοση το τμήμα κατέγραψε θετικό αποτέλεσμα.

10.2.

Η Διοίκηση του τμήματος Ιατρικής συνεργάζεται ομαλά και δημιουργικά με το Πρυτανικό συμβούλιο, τη Σύγκλητο, την Επιτροπή Ερευνών και την κεντρική διοίκηση που εδρεύουν στο Βόλο. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει από κοινού συντονισμένες δράσεις με την Πρυτανική αρχή και την Κοσμητεία προς τις πολιτικές αρχές, με στόχο την προώθηση αιτημάτων και την δέσμευση της πολιτείας να επιλύσει χρονίζουσες εκκρεμότητες. Αντίστοιχη είναι η **σύμπνοια και η υποστήριξη στις προσπάθειες εξασφάλισης μεγαλύτερης χρηματοδότησης από την πολιτεία και για την ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων**

του τμήματος, (β' φάση, κτήρια διοίκησης, πειραματοζώων, μεγάλο αμφιθέατρο και ζωοκομείο).

Αξιοσημείωτη είναι επίσης η ιδιαίτερη υποστήριξη της οποίας το τμήμα τυγχάνει από μερους της Πρυτανείας για αξιοποίηση του κτηρίου Κατσιόγρα σε χρήσεις πέραν της διδασκαλίας και της άσκησης των φοιτητών, όπως για την πραγματοποίηση πολιτιστικών εκδηλώσεων, Εκθέσεων και συναυλιών, όπως και για την στέγαση Συλλογών σχετικών με τις επιστήμες της Ζωής και της Υγείας.

Σε ότι αφορά τις υπηρεσίες η επικείμενη αναδιοργάνωση και συνολική μηχανοργάνωση της γραμματείας αναμένεται να διευκολύνει την διεκπεραίωση του διοικητικού έργου.

10.3. Το Ιατρικό τμήμα της Λαρίσας προσδοκά από την Πολιτεία πολύ μεγαλύτερη και έμπρακτη υποστήριξη στην επίλυση των προβλημάτων που αφορούν τις ελλείψεις σε υποδομές, εξοπλισμό, μέλη ΔΕΠ και προσωπικό όλων των κλάδων. Δεδομένης μάλιστα της μεγάλης υστέρησης του τμηματός μας στά παραπάνω έναντι των άλλων περιφερειακών Ιατρικών Σχολών ή Τμημάτων, είναι επιταχτική η ιδιαίτερη μέριμνα του Υπουργείου παιδείας για το Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

11. Πίνακες

Οι πίνακες που ακολουθούν αφορούν σε υποδείγματα και παρατίθενται σε οριζόντια διάταξη σελίδας.

(Το υπόλοιπο της σελίδας είναι εσκεμμένα κενό)

Πίνακας 11-1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Καθηγητές	Σύνολο	21	20	21	19	19	19	18
	Από εξέλιξη		2					
	Νέες Προσλήψεις							
	Συνταξιοδοτήσεις		3					
	Παραιτήσεις							
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο		18	14	11	10	13	11
	Από εξέλιξη		5					
	Νέες Προσλήψεις		1					
	Συνταξιοδοτήσεις							
	Παραιτήσεις							
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο		34	27	28	28	27	28
	Από εξέλιξη		11					
	Νέες Προσλήψεις		1					
	Συνταξιοδοτήσεις							
	Παραιτήσεις							
Λέκτορες	Σύνολο		27	36	37	32	29	28
	Από εξέλιξη							
	Νέες Προσλήψεις		4					
	Συνταξιοδοτήσεις							
	Παραιτήσεις		1					

ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΠ		99	98	95	89	88	85
Μέλη ΕΕΔΙΠ	Σύνολο						
Διδάσκοντες επι συμβάσει	Σύνολο	33	30	21	40	21	
Τεχνικό Προσωπικό Εργαστ.	Σύνολο	15*	15*	13**	13**	6**	6**
Διοικητικό Προσωπικό	Σύνολο	37	36	35	22	22	21

* 3 εξ αυτών εκτελούν διοικητικό έργο

** 2 εξ αυτών εκτελούν διοικητικό έργο

Πίνακας 11-2.1. Εξέλιξη των φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

Προπτυχιακοί Φοιτητές

Ακαδημαϊκό Έτος	2007-2008*	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Συνολικά Εγγεγραμμένοι	435	439	429	419	495	407
Εγγραφέντες ανά έτος						
Απονεμηθέντα Πτυχία Ιατρικής						

Μεταπτυχιακοί Φοιτητές για Δίπλωμα Ειδίκευσης (Masters)

Ακαδημαϊκό Έτος	2007-2008*	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Συνολικά Εγγεγραμμένοι						
Εγγραφέντες ανά έτος						
Απονεμηθέντα Masters						

Μεταπτυχιακοί Φοιτητές για Διδακτορικό Δίπλωμα μέσω Οργανωμένων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων (έγιναν δεκτοί μετά το Masters)

Ακαδημαϊκό Έτος	2007-2008*	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Συνολικά Εγγεγραμμένοι						
Εγγραφέντες ανά έτος						
Απονεμηθέντα ΔΔ						

Μεταπτυχιακοί Φοιτητές για Διδακτορικό Δίπλωμα μέσω της Εναλλακτικής Διαδικασίας (έγιναν δεκτοί χωρίς Masters⁴)

Ακαδημαϊκό έτος	2007-2008*	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Συνολικά Εγγεγραμμένοι						
Εγγραφέντες ανά έτος						
Απονεμηθέντα ΔΔ						

⁴ Ο πίνακας προσετέθη στον αρχικό πίνακα της Α.ΔΙ.Π. * Προσετέθη η αξιολόγηση για το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008

Πίνακας 11-2.2. Εξέλιξη των εισερχόμενων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Εισαγωγικές εξετάσεις	53	57	49	50	50	55
Μετεγγραφές	-20	-14	-12	-13	-16	-23
Μετεγγραφές (εισροές)	2	2	6	5	20	20
Μετεγγραφές (εκροές)	22	16	18	18	36	43
Κατατακτήριες εξετάσεις	3	5	3	4	8	11
Άλλες κατηγορίες (ομογενείς, Κύπριοι, αθλητές, αλλοδαποί, λόγω υγείας 3%)	15	19	16	11	16	11
Σύνολο	51	67	56	52	58	54

ΠΙΝΑΚΑΣ 11-3.α Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ)

Τίτλος ΜΠΣ:	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ					
		2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005
Αιτήσεις (α+β)		141	155	118	184	
	(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	1				
	(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων					
Προσφερόμενες θέσεις		43	41	39	33	
Εγγραφέντες		45	41	39	31	
Απόφοιτοι			49			
Αριθμός ενεργών μελών ΔΕΠ του προγράμματος που συμμετέχει στη διδασκαλία		12	12	12	13	
Από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας		8	8	8	7	
Από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού			1			

ΠΙΝΑΚΑΣ 11-3.β Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ)

Τίτλος ΜΠΣ:	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ					
		2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004
Αιτήσεις (α+β)		23	29			
	(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	1				
	(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	22	29			
Προσφερόμενες θέσεις		10	10			
Εγγραφέντες		10	10			
Απόφοιτοι		10	10			
Αριθμός ενεργών μελών ΔΕΠ του προγράμματος που συμμετέχει στη διδασκαλία		12	12			
Από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας		14	14			
Από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού						

ΠΙΝΑΚΑΣ 11-3. γ Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ)

Τίτλος ΜΠΣ:	ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ					
		2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004
Αιτήσεις (α+β)						
	(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος		6	4	7	
	(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων		6	8	5	
Προσφερόμενες θέσεις			12	12	12	
Εγγραφέντες			12	12	12	
Απόφοιτοι			10	11	11	
Αριθμός ενεργών μελών ΔΕΠ του προγράμματος που συμμετέχει στη διδασκαλία			34	32	30	
Από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας			14	13	12	
Από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού						

ΠΙΝΑΚΑΣ 11-3. δ Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ)

Τίτλος ΜΠΣ:	«Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή»					
	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Αιτήσεις (α+β)		40				
	(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	-				
	(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	40				
Προσφερόμενες θέσεις		40				
Εγγραφέντες		32				
Απόφοιτοι	4	0				
Αριθμός ενεργών μελών ΔΕΠ του προγράμματος που συμμετέχει στη διδασκαλία	14	14				
Από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας	14	14				
Από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού	0	0				

Πίνακας 11-4. Εξέλιξη του αριθμού εισακτέων και αποφοίτων στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.

	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Αιτήσεις (α+β)						
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	16	13	12	6	1	10
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	45	59	77	50	32	61
Προσφερόμενες Θέσεις						
Εγγραφέντες	61	72	89	56	33	71
Απόφοιτοι	40	37	21	19	8	9
Μέση διάρκεια σπουδών (έτη)		5.25	4.58	5.12	5.44	5.06
Αύξηση εγγεγρ. / έτος	21	35	68	37	25	62
ΣΥΝΟΛΟ (Πλέον των εγγεγρ. 2002)	248	227	192	124	87	62

Πίνακας 11-5.1.Α Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ	ΣΕΛ. ΟΔΗΓ. ΣΠΟΥΔΩΝ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ
1	ΑΓΓΛΙΚΑ Ι			Ρέππου Κλεονίκη	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
2	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙV			Ρέππου Κλεονίκη	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
3	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙ			Ρέππου Κλεονίκη	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
4	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙΙ			Ρέππου Κλεονίκη	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
5	ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ		108	Θ. Καραχάλιος & επιμελητές ΕΣΥ της Κλινικής	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
6	ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ		120	Γ. Α. Πλατανιώτης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
7	ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ		107	Κ. Κάππας, Κ. Θεοδόρου	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
8	ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ		104	Γ. Βρετζάκης, Γ. Σταματίου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
9	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι		60	Δ. Αρβανίτης, Μ. Σγάντζος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
10	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ		67	Δ. Αρβανίτης, Μ. Σγάντζος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
11	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙΙ		74	Δ. Αρβανίτης, Μ. Σγάντζος & συμβασιούχοι Π. Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
12	ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ		88	Ι. Φεζουλίδης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
13	ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ Ι		103	Ι. Φεζουλίδης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
14	ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΙΙ		112	Ι. Φεζουλίδης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
15	ΑΡΧΕΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ		96	Ν. Βαμβακόπουλος, Α. Τσέζου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
16	ΑΡΧΕΣ ΑΓΓΕΙΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ			Α. Γιαννούκας, Σ. Κούτσιας, συνεργάτες της Κλινικής & προσκεκλημένα μέλη ΔΕΠ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ

17	ΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι		55	Ν. Βαμβακόπουλος, Α. Τσέζου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
18	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ - ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ		65	Ν. Βαμβακόπουλος, Α. Τσέζου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
19	ΒΙΟΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - ΒΙΟΜΕΤΡΙΑ			Η. Ζινζαράς & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
20	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ ΔΙΕΓΕΡΣΙΜΩΝ ΜΕΜΒΡΑΝΩΝ		98	Π. Α. Μολυβδάς	ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ	ΣΕΛ. ΟΔΗΓ. ΣΠΟΥΔΩΝ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ
21	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι		63	Σ. Μπονάνου-Τζεδάκη, Ε. Γεωργιάτσου, Γ. Σίμος, Π. Λιάκος, Α. Τσακάλωφ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
22	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ		70	Σ. Μπονάνου-Τζεδάκη, Ε. Γεωργιάτσου, Γ. Σίμος, Π. Λιάκος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
23	ΓΑΛΛΙΚΑ Ι			Ε. Κούρτη	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
24	ΓΑΛΛΙΚΑ ΙV			Ε. Κούρτη	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
25	ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙ			Ε. Κούρτη	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
26	ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙΙ			Ε. Κούρτη	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
27	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ		77	Γ. Κουκούλης, Μ. Ιωάννου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
28	ΔΕΡΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ ΝΟΣ		144	Β. Α. Ρουσσάκη & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
29	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ		127	Β. Α. Ρουσσάκη & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
30	ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΘΞΕΙΑΣ ΚΟΙΛΙΑΣ		107	Ε. Θ. Αθανασίου	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
31	ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ		151	Α. Γερμενής	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
32	ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		136	Θ. Αποστολίδης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
33	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι		81	Γ. Κουκούλης, Μ. Ιωάννου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

34	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ		91	Γ. Κουκούλης, Μ. Ιωάννου & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
35	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΟΡΙΑΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ		131	Ν. Βαμβακόπουλος	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
36	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ		59	Κ. Θεοδώρου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
37	ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι		62	Γ. Αντωνακόπουλος & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
38	ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		69	Γ. Αντωνακόπουλος & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ	ΣΕΛ. ΟΔΗΓ. ΣΠΟΥΔΩΝ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΣ
39	ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ			Ε. Ζακυνθινός	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
40	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ		99	Γ. Σταματίου	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
41	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ		133	Δ. Χατζούλης & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
42	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ		84	Χ. Χατζηχριστοδούλου & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
43	ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ			Μ. Βλυχού	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
44	ΗΛΕΚΤΡΟΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑ		116	Φ. Τρυποσκιάδης, Ι. Σκουλαρίγκης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
45	ΘΕΜΑΤΑ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ		129	Ν. Σταθάκης & άλλα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
46	ΘΕΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑΣ		106	Κ. Γουργουλιάνης, Α. Καδίτης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
47	ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ		114	Α. Τσακάλωφ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
48	ΘΡΟΜΒΩΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ		145	Ν. Σταθάκης & άλλα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
49	ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ		87	Κ. Γουργουλιάνης.	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
50	ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ		85	Συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
51	ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ- ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ Ι		83	Α. Μανιάτης, Σ. Πουρνάρας, Ε. Πετεινάκη & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

52	ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ-ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		92	Α. Μανιάτης, Σ. Πουρνάρας, Ε. Πετεινάκη & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
53	ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Ι		66	Κ. Θεοδώρου & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
54	ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΙΙ		73	Κ. Θεοδώρου & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/81	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
55	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ		58	Η. Ζινζαράς & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
56	ΙΑΤΡΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		128	Χ. Χατζηχριστοδούλου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
57	ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ		57	Κ. Κάππας, Κ. Θεοδώρου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
58	ΙΑΤΡΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ		56	Α. Τσακάλωφ, Π. Λιάκος, Γ. Σίμος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
59	ΙΑΤΡΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		78	Ν. Αγγελόπουλος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ	ΣΕΛ. ΟΔΗΓ. ΣΠΟΥΔΩΝ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ
60	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ - ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ		143	Γ. Κουκούλης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
61	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ Ι		61	Γ. Αντωνακόπουλος & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
62	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		68	Γ. Αντωνακόπουλος & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/81	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
63	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ		72	Γ. Αντωνακόπουλος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
64	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ		125	Φ. Τρυποσκιάδης, Ι. Σκουλαρίγκης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
65	ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ		100	Σ. Μπονάνου- Τζεδάκη, Ε. Γεωργάτσου, Π. Λιάκος, Α. Τσακάλωφ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
66	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ & ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ		113	Χ. Χατζηχριστοδούλου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
67	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ		149	Ν. Σκεντέρης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
68	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ		118	Οδ. Μουζάς	ΕΠΙΛΟΓΗΣ

69	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ- ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΟΥ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟΥ		97	Θ. Καραγάλιος	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
70	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ		156	Ι. Μεσσήνης, Α. Καλλιτσάρης, Α. Δαπόντε, Χ. Σκέντου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
71	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ Ι		121	Ι. Μεσσήνης, Α. Καλλιτσάρης, Α. Δαπόντε, Χ. Σκέντου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
72	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		137	Ι. Μεσσήνης, Α. Καλλιτσάρης, Α. Δαπόντε, Χ. Σκέντου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
73	ΜΙΚΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ		119	Κ. Μαλίζος, Ζ. Νταϊλιάνα, Σ. Βαρυτιμίδης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
74	ΜΟΡΙΑΚΗ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ		132	Ν. Βαμβακόπουλος & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
75	ΜΟΡΙΑΚΗ ΚΑΙ ΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ		79	Ε. Ασπροδίνη	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
76	ΜΟΡΙΑΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΥΤΤΑΡΙΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ		80	Γ. Σίμος, Π. Λιάκος	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
A/A	ΜΑΘΗΜΑ	ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ	ΣΕΛ. ΟΔΗΓ. ΣΠΟΥΔΩΝ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ
77	ΝΕΥΡΟΓΕΝΕΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ		150	Α. Παπαδημητρίου, Γ. Χατζηγεωργίου	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
78	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ Ι		123	Α. Παπαδημητρίου, Γ. Χατζηγεωργίου & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

79	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		139	Α. Παπαδημητρίου, Γ. Χατζηγεωργίου & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/81	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
80	ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΟΥΡΟΠΟΙΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ		148	Μ. Μελέκος, Γ. Μουτζούρης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
81	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ - ΤΡΑΥΜΑΤΙΟΛΟΓΙΑ Ι		105	Κ. Μαλίζος, Θ. Καραχάλιος, Ζ. Νταϊλιάνια, Σ. Βαρντιμιδής	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
82	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΙΙ		111	Κ. Μαλίζος, Ε. Αθανασίου, Θ. Καραχάλιος, Σ. Βαρντιμιδής	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
83	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ		126	Μ. Μελέκος, Γ. Μουτζούρης, Β. Τζώρτζης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
84	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ		142	Δ. Χατζούλης & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
85	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ		153	Ν. Σταθάκης, Κ. Γουργουλιάνης, Γ. Νταλέκος, Λ. Σακκάς, Γ. Κουκούλης, Φ. Τρυποσκιάδης, Ι. Σκουλαρίγκης, Α- Β Ρουσσάκη, Ι. Στεφανίδης, Σ. Ποταμάνος, Ζ. Δανιήλ, Ε. Ζακυνθινός, Ε. Ρηγοπούλου, Α. Καψωριτάκης, Β. Λιακόπουλος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
86	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι		101	Ν. Σταθάκης, Κ. Γουργουλιάνης, Γ. Νταλέκος, Λ. Σακκάς, Ι. Στεφανίδης, Σ. Ποταμάνος, Ζ. Δανιήλ, Ε. Ζακυνθινός, Ε. Ρηγοπούλου, Α. Καψωριτάκης, Β. Λιακόπουλος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
87	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		109	Ν. Σταθάκης, Κ. Γουργουλιάνης, Γ. Νταλέκος, Λ. Σακκάς, Γ. Κουκούλης, Ι. Στεφανίδης, Σ. Ποταμάνος, Ζ. Δανιήλ, Ε. Ζακυνθινός, Ε. Ρηγοπούλου, Α. Καψωριτάκης, Β. Λιακόπουλος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
88	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι		86	Ν. Σταθάκης, Κ. Γουργουλιάνης, Γ. Κουκούλης, Ι.	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

				Στεφανίδης & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	
--	--	--	--	---------------------------------------	--

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ	ΣΕΛ. ΟΔΗΓ. ΣΠΟΥΔΩΝ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ
89	ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		95	Ν. Σταθάκης, Κ. Γουργουλιάνης, Λ. Σακκάς, Φ. Τρυποσκιάδης, Α. Γερμενής & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/81	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
90	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ		155	Γ. Συρογιαννόπουλος, Ν. Σκεντέρης, Ι. Γριβέα, Γ. Κατωπόδης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
91	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ		135	Γ. Συρογιαννόπουλος & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
92	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ Ι		122	Γ. Συρογιαννόπουλος, Ν. Σκεντέρης, Ι. Γριβέα, Γ. Κατωπόδης, Ν. Σούκιος & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
93	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΙΙ		138	Γ. Συρογιαννόπουλος, Ν. Σκεντέρης, Ι. Γριβέα, Γ. Κατωπόδης, Ν. Σούκιος & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/81	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
94	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΛΟΙΜΩΣΙΟΛΟΓΙΑ		130	Γ. Συρογιαννόπουλος, Ι. Γριβέα & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
95	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ		147	Γ. Συρογιαννόπουλος & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
96	ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ		134	Ν. Σούκιος & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
97	ΠΕΡΙΓΕΝΝΗΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ		146	Ι. Γριβέα, Χ. Σκέντου, Α. Γκαράς & συμβασιούχοι Π.Δ. 407/80	ΕΠΙΛΟΓΗΣ

98	ΠΡΟΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ		93	Γ. Νταλέκος, Α. Σακκάς, Γ. Κουκούλης, Ι. Στεφανίδης, Σ. Ποταμιάνος, Ζ. Δανιήλ, Ε. Ζακυνθινός, Ε. Ρηγοπούλου, Α. Καμφοριτάκης, Β. Λιακόπουλος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
99	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ			Π. Γεωργούλιας	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
100	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι		76	Ν. Σακελλαρίδης, Ε. Ασπροδίνη, Ν. Πιτσίκας	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
101	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		82	Ν. Σακελλαρίδης, Ε. Ασπροδίνη, Ν. Πιτσίκας	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
102	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι		64	Π. Α. Μολυβδάς, Ε. Παρασκευά, Α. Γερμενής	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
103	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		71	Π. Α. Μολυβδάς, Κ. Γουργουλιάνης, Α. Χατζηευθυμίου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
104	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ		75	Π. Α. Μολυβδάς, Κ. Γουργουλιάνης, Α. Χατζηευθυμίου, Ε. Παρασκευά	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

A/A	ΜΑΘΗΜΑ	ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ	ΣΕΛ. ΟΔΗΓ. ΣΠΟΥΔΩΝ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ
105	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ		89	Α. Χατζηευθυμίου, Ε. Παρασκευά	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
106	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ		154	Κ. Χατζηθεοφίλου, Ε. Αθανασίου, Γ. Τζοβάρας, Μ. Μελέκος, Δ. Χατζούλης, Κ. Τεπετές, Δ. Ζαχαρούλης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
107	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι		102	Κ. Χατζηθεοφίλου, Ε. Αθανασίου, Γ. Τζοβάρας, Κ. Τεπετές, Δ. Ζαχαρούλης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
108	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ		110	Κ. Χατζηθεοφίλου, Ε. Αθανασίου, Γ. Τζοβάρας, Κ. Τεπετές, Δ. Ζαχαρούλης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

109	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ		94	Κ. Χατζηθεοφίλου, Ε. Αθανασίου, Γ. Τζοβάρας, Κ. Τεπετές	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
110	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ		157	Ν. Αγγελόπουλος, Οδ. Μουζάς & συνεργάτες της Ψυχιατρικής Κλινικής	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
111	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ Ι		124	Ν. Αγγελόπουλος, Οδ. Μουζάς	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
112	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΙΙ		140	Ν. Αγγελόπουλος, Οδ. Μουζάς	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
113	ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ		90	Ν. Αγγελόπουλος	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
114	ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΑ		141	Θ. Αποστολίδης, Χ. Γκούβερης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 11-5.1. Ε Συγκεντρωτικός Πίνακας Ασκούμενων Φοιτητών

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Υπεύθυνος	Συμβολή στη βαθμολογία %								I	K	Λ	M
		A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ				
1. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	Γ. Νταλέκος	205	1	Γ/Π			ΔΕΠ		ΝΑΙ		ΝΑΙ	ΝΑΙ ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ	ΟΧΙ
2. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	Κ. Χατζηθεοφίλου												
3. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	Κ. Μαλιζός	52	1	Γ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΠ		ΝΑΙ		ΝΑΙ	ΝΑΙ ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ	ΝΑΙ ΣΠΟΡΑΔΙΚΑ
4. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	Ι. Μεσσήνης	105	2	Γ/Π	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΔΕΠ		ΝΑΙ	Λήψη ιστορικού ασθενών Παρουσίαση περιστατικών, συζήτηση	ΝΑΙ	ΝΑΙ	
5. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	Συρογιαννόπουλος	65		Π	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΔΕΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	Γ. Χατζηγεωργίου	55	1	Γ		ΝΑΙ	ΔΕΠ				ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
7. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	Ν. Αγγελόπουλος	54	1	Π	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΔΕΠ	ΟΧΙ		ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
8. ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	Ε. Τσιρώνη	55	1	Γ		ΝΑΙ	ΔΕΠ				ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
9. ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	Μ. Μελέκος	50	1	Γ			ΔΕΠ			Ιστορικό ασθενών	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
10. ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	Φ. Τροποσκιάδης	54	1	Γ			ΔΕΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ		ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
11. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ	Κ. Γουργουλιάνης	70	3	Γ	Γ/Π	ΝΑΙ	ΔΕΠ		ΝΑΙ		ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

A= Αριθμός ασκούμενων φοιτητών

B= Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο

Γ= Εξέταση τέλους εξαμήνου(γραπτή Γ προφορική Π).Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης φοιτητών

Δ= Ενδιάμεσες εξετάσεις η ασκήσεις

E= Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις

Z= Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευόμενους (E)

H= Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών

Θ= Παρουσίαση εργασίας

I= Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)

K= Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)

Λ= Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά/ γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/ Όχι)

M= Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του Τμήματος σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

ΠΙΝΑΚΑΣ 11-5.1. Δ Συγκεντρωτικός Πίνακας Προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Υπεύθυνος	Αριθμός Κλινών	ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΚΑΙ ΑΛΛΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ									ΑΛΛΟΙ					
			A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο
1. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	Γ. Νταλέκος	149	2	7	5	6			15		9	36	2	1	ναι	οχι	
2. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	Κ. Χατζηθεοφίλου																
3. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	Κ. Μαλίζος	46	1	1	3		3 ΕΣΥ		12	2	25	18	2		2	οχι	όχι
4. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	Ι. Μεσσήνης	57	1	1		4	1 Π/Δ 407/80		9	10	16	49	3		4	ναι	όχι
5. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	Συρογιαννόπουλος	40	1		1	3		οχι	10	οχι	25	25	1	6 επιμελητές ιατροί		ναι	όχι
6. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	Γ. Χατζηγεωργίου	23	1		2	4			7		13		1			όχι	όχι
7. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	Ν. Αγγελόπουλος	10	1			1+ 1			3		10	13	1	ναι		όχι	
8. ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	Ε. Τσιρώνη	21	1		1			6	7		15		1			όχι	όχι
9. ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	Μ. Μελέκος	30	1		3		4 ΕΣΥ									ναι	όχι
10. ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	Φ. Τρυποσκιάδης	16+6 (ΜΣΝ)	1	1			1 Π/Δ 407/80		6+2 υπεράριθμοι		10	13+13 (ΜΣΝ)	1 Σύμβαση έργου	3 τεχνολόγους	2+1 (ΜΣΝ)	όχι	όχι
11. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ	Κ. Γουργουλιάνης	23	1		1	1	3		7	70	30	60	2			ναι	όχι

- A= Διδάσκοντες Α βαθμίδας** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό) **I= Υποψήφιοι Διδάκτορες** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
- B= Διδάσκοντες Β βαθμίδας** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό) **K= Νοσηλευτές** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
- Γ= Διδάσκοντες Γ βαθμίδας** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό) **Λ= Διοικητικό Προσωπικό** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
- Δ= Διδάσκοντες Δ βαθμίδας** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό) **M= Τεχνικό Προσωπικό** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
- E= Άλλοι Διδάσκοντες** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγείστε) **N= Άλλοι** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
- Z= Σύμβουλοι Ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό) Ξ= Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (Ναι/ Όχι)
- H= Ειδικευόμενοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό) O= Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (Ναι/ Όχι)
- Θ= Μεταπτυχιακοί σπουδαστές Ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Πίνακας 11-5.2. Α' ΕΤΟΣ												
Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΣΥΝΟΛΟ Ω.Δ. ΕΞΑΜΗΝΩΝ	Δ. Μ.	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟ			ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΕΠΙΤΥΧΩΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΕΠΙΤΥΧΩΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟ		
						Φ	Ι	Σ		Φ	Ι	Σ
1	ΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι	75	5	83	68	56	4	4	63	52	3	8
2	ΙΑΤΡΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ	75	5	172	115	70	17	28	66	47	6	13
3	ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ	90	6	80	63	53	1	9	57	47	1	9
4	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	60	4	66	48	47		1	48	47		1
5	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	45	3	83	70	58		12	67	55		12
6	ΑΓΓΛΙΚΑ Ι			80	61	45	1	15	52	37	1	14
						Φ	Ι	Σ		Φ	Ι	Σ
7	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι	90	6	158	89		51	38	48		26	22
8	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ Ι	60	4	168	89	6	39	44	69	5	28	36
9	ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι	30	2	116	81	4	55	22	69	4	47	18
10	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι	75	5	211	118	10	58	50	56	4	30	22
11	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	60	4	98	77	3	64	10	56	1	48	7
12	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	90	6	94	84	5	67	12	67	5	56	6
13	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙ			99	75	1	50	24	53	1	35	17

14	ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Ι (Ε)	26	2	19	9	9	9	9
----	------------------------------	----	---	----	---	---	---	---

Πίνακας 11-5.2. Β' ΕΤΟΣ

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΣΥΝΟΛΟ Ω.Δ. ΕΞΑΜΗΝΩΝ	Δ. Μ.	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟ			ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΕΠΙΤΥΧΩΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΕΠΙΤΥΧΩΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟ		
						Φ	Ι	Σ		Φ	Ι	Σ
1	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ	60	4	138	95	66	1	28	55	34	1	20
2	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	60	4	214	81	46	4	31	61	32	4	25
3	ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	30	2	233	141	80	9	52	108	61	7	40
4	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ	90	6	191	96	58	3	35	58	36	1	21
5	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	90	6	116	91	65	1	25	61	41	1	17
6	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ	30	2	146	120	74	6	40	78	35	5	38

7	ΑΓΓΛΙΚΑ III			132	98	70	3	25	75	47	3	25
8	ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ II (Ε)	26	2	29	15	14		1	15	14		1
						Φ	Ι	Σ		Φ	Ι	Σ
9	ΑΝΑΤΟΜΙΑ III	60	4	248	73	13	37	23	51	10	26	15
10	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ III	105	7	133	83	3	52	28	54	2	37	15
11	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ I	75	5	173	197	21	106	70	78	5	50	23
12	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ	90	6	86	86		73	13	69		61	8
13	ΙΑΤΡΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	30	2	202	79	2	35	42	51	2	20	29

	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ (Ε)											
10	ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Ε)	26	2	44	36	33		3	36	33		3
						Φ	Ι	Σ		Φ	Ι	Σ
11	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ	60	4	79	65		53	12	64		53	12
12	ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	60	4	92	55	3	41	11	48	3	34	11
13	ΠΡΟΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	90	6	132	77	4	52	21	52	2	36	14
14	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	90	6	89	70	2	51	17	51	1	41	9
15	ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	45	3	94	76	15	53	8	71	15	50	6

Πίνακας 11-5.2. Δ' ΕΤΟΣ

Α/ Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΣΥΝΟΛΟ Ω. Δ. ΕΞΑΜΗΝΩΝ	Δ. Μ.	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟ			ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΕΠΙΤΥΧΩΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΕΠΙΤΥΧΩΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟ		
						Φ	Ι	Σ		Φ	Ι	Σ
1	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	120	8	259	85	48	16	21	57	36	12	9
2	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι	120	8	121	84	63	12	9	59	47	7	5
3	ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ Ι	60	4	120	74	51	6	17	68	47	5	16
4	ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	30	2	81	67	55		12	52	45		7
5	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΤΡΑΥΜΑΤΙΟΛΟΓΙΑ Ι	45	3	83	63	46	2	15	49	36	1	12
6	ΘΕΜΑΤΑ	26	2	42	34	34			34	34		

	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑΣ (Ε)											
7	ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΘΞΕΙΑΣ ΚΟΙΛΙΑΣ (Ε)	26	2	47	31	20		11	30	19		11
8	ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ (Ε)	26	2	27	5	5			5	5		
						Φ	Ι	Σ		Φ	Ι	Σ
9	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	120	8	152	115	12	79	24	80	9	57	14
10	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ	120	8	144	95	14	53	28	50	10	28	12
11	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΙΙ	45	3	96	57	2	47	8	55	2	46	7
12	ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΙΙ	60	4	123	70	10	50	10	64	8	47	9
13	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	60	4	106	63	5	51	7	48	4	37	7
14	ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ	26	2									
15	ΕΠΙΛ. ΘΕΜΑΤΑ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ	26	2	25	16		16		16		16	

12	ΜΟΡΙΑΚΗ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ (Ε)	26	2								
13	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Ε)	26	2								
14	ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ (Ε)	48	2								
15	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Ε)	48	2								
16	ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (Ε)	26	2								
17	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Ε)	26	2	26	20	9	11	20	9		11

Πίνακας 11-5.2. ΣΤ' ΕΤΟΣ

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΣΥΝΟΛΟ Ω. Δ. ΕΞΑΜΗΝΩΝ	Δ. Μ.	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝ ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟ			ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΕΠΙΤΥΧΩΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΕΠΙΤΥΧΩΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟ		
						Φ	Ι	Σ		Φ	Ι	Σ
1	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	440	22	204	34	5	19	10	14		11	3
2	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	320	16	152	32	11	18	3	20	7	11	2
3	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	320	16	192	18	2	12	4	12	1	9	2
4	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	320	16	160	31	13	11	7	27	13	11	3
5	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	120	6	160	42	6	19	17	36	4	15	17

Πίνακας 11-5.1.Γ Κλινική Άσκηση Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών⁵

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Καταγραφή Ωρών Διδασκαλίας																							
	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O	Π	P	Σ	Σύνολο 100%	T	Y	Φ		

A = Κωδικός μαθήματος

B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών

Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν E

M = Ωρες εβδομαδιαίας άσκησης

N = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (Ναι/Όχι)

Ξ-Σ = Κατανομή των ωρών διδασκαλίας

⁵ Ο πίνακας προσετέθη στους αρχικούς πίνακες της Α.Δι.Π.

Δ = Απαίτηση για προαπαιτούμενα (Ναι/Όχι)

Ε = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)

Ζ = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (Ναι/Όχι)

Η = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ

Θ = Συμμετοχή ειδικευμένων/μεταπτυχιακών στην (Ναι/Όχι)

Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό

Ι = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο

Κ = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου

Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες

Ξ = Διαλέξεις-Θεωρία %

Ο = Εργαστήρια %

Π = Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, εργαστήρια) %

Ρ = Επαφή με ασθενείς %

Σ = Άλλη κατηγορία %

Τ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται

για την κλινική άσκηση(Ναι/Όχι)

Υ = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου

Φ = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (Ναι/Όχι)

Πίνακας 11-6.1. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ & ΜΕΣΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤ.	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΒΑΘΜΩΝ (%)				Μ.Ο. ΒΑΘΜ.
	5.0 - 5.9	6.0 - 6.9	7.0 - 8.4	8.5 - 10.0	
2001 – 2002	10.00%	37.50%	47.50%	5.00%	7.08
2002 – 2003	4.65%	39.53%	51.16%	4.65%	7.07
2003 – 2004	4.65%	39.53%	46.51%	9.30%	7.23
2004 – 2005	8.70%	43.48%	45.65%	2.17%	7.04
2005 – 2006	4.44%	53.33%	37.78%	4.44%	6.88
2006 – 2007	8.62%	56.90%	34.48%	0.00%	6.81
2007 – 2008	16.67%	61.11%	20.37%	1.85%	6.68
Μ.Ο.	8.25%	47.34%	40.49%	3.92%	

Πίνακας 11-6.1. ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΑΠΟΛΥΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)

ΕΤΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΗΣ	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005	2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008	ΣΥΝΟΛΟ
5.0-5.9	4	2	2	4	2	5	9	28
6.0-6.9	15	17	17	20	24	33	33	159
7.0-8.4	19	22	20	21	17	20	11	130
8.5-10.0	2	2	4	1	2	0	1	12

ΣΥΝΟΛΟ	40	43	43	46	45	58	54	
Μ.Ο. ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ (ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ)	7.08	7.07	7.23	7.04	6.88	6.81	6.68	

Πίνακας 11-6.2 Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών

ΕΤΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	Κ	Κ+1	Κ+2	Κ+3	Κ+4	Κ+5	Κ+6	ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΕΙ	ΣΥΝΟΛΟ
2000-2001									100
2001-2002									100
2002-2003									100
2003-2004									100
2004-2005									100
2005-2006									100
2006-2007									100

Βιοστατιστική	ΝΑΙ	2	2	ΕΠ	Κορμού	10	10	10
Διαγνωστική μεθοδολογία	ΝΑΙ	4	4	ΑΔ	Κατεύθυνσης	10	10	10
Υπογονιμότητα	ΝΑΙ	2	2	ΕΠ	Κατεύθυνσης	10	10	10
Γενετικά σύνδρομα και αναπαραγωγή	ΝΑΙ	2	2	ΕΠ	Κατεύθυνσης	10	10	10
Μεθοδολογία εξωσωματικής γονιμοποίησης	ΝΑΙ	2	2	ΕΠ	Κατεύθυνσης	10	10	10
Προγεννητικός έλεγχος και διάγνωση	ΝΑΙ	2	2	ΕΠ	Κατεύθυνσης	10	10	10
Γενετική συμβουλευτική	ΝΑΙ	2	2	ΕΠ	Κατεύθυνσης	10	10	10
Διαγνωστική μεθοδολογία	ΝΑΙ	4	4	ΑΔ	Κατεύθυνσης	10	10	10

Πίνακας 11-7.1.β Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΜΠΣ) ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Τίτλος ΠΜΣ: Βιολογία της Αναπαραγωγής							
Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)		Υποχρεωτικό/ Κατ' επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Διαλέξεις
			07-08	08-09			
Φυσιολογία της αναπαραγωγικής λειτουργίας	ΝΑΙ	-	7	7	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Γενετική βάση της αναπαραγωγής	ΝΑΙ	-	5	5	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Μοριακή και κυτταρική βιολογία	ΝΑΙ	-	2	2	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Μεθοδολογία μοριακής και κυτταρικής βιολογία και γενετικής	ΝΑΙ	-	2	2	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Βιοστατιστική	ΝΑΙ	-	2	2	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Διαγνωστική μεθοδολογία	ΝΑΙ	-	3	2	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	Εργαστήρια
Υπογονιμότητα	ΝΑΙ	-	9	14	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Γενετικά σύνδρομα και αναπαραγωγή	ΝΑΙ	-	3	3	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Μεθοδολογία εξωσωματικής γονιμοποίησης	ΝΑΙ	-	13	13	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Προγεννητικός έλεγχος και διάγνωση	ΝΑΙ	-	3	3	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Γενετική συμβουλευτική	ΝΑΙ	-	1	1	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Διαγνωστική μεθοδολογία	ΝΑΙ	-	8	8	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	Εργαστήρια

Πίνακας 11-7.γ Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Τίτλος ΜΠΣ: ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ										
Α/Α	Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)				Υποχρεωτικό/ Κατ' επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι/Όχι)	Διαλέξεις
				2005- 2006	2006-2007	2007- 2008	2008- 2009			
1	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΑΙ	-	5	5	5	6	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΑΓΩΓΗ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΑΙ	-	6	6	6	6	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΑΙ	-	2	2	2	2	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	-	4	4	4	3	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΑΙ	-	3	3	3	3	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΝΑΙ	-	3	3	3	3	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	ΝΑΙ	-	11	11	11	11	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	ΨΥΧΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	-	3	3	3	2	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΝΑΙ	-	7	7	7	7	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
10	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΝΑΙ	-	5	5	5	5	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ

11	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	ΝΑΙ	-	6	6	6	7	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
12	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	ΝΑΙ	-	2	2	2	2	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
13	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΝΑΙ	-	11	11	11	*	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
14	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	-	6	6	6	*	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
15	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΝΑΙ	-	6	6	6	*	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
16	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΝΑΙ	-	4	4	4	*	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
17	ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	-	6	6	6	*	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ
18	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΑΙ	-	2	2	2	*	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Πίνακας 11-7. δ Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Τίτλος ΜΠΣ: ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ									
A/A	Μάθημα	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Σύνολο ωρών ανά εβδομάδα	Διδακτ. Μονάδες	Υπόβαθρο (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Κορμού (Κο) Ειδίκευσης (Ε) Κατεύθυνσης (Κα)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναληπτική εξέταση
1	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	57	57	57
2	ΑΓΩΓΗ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	103	103	103
3	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	56	56	56
4	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	102	102	102
5	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	47	47	47
6	ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	47	47	47
7	ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	102	102	102
8	ΨΥΧΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	12	12	12
9	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	55	55	55
10	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	102	102	102

11	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	32	32	32
12	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	102	102	102
13	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	102	102	102
14	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	103	103	103
15	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	52	52	52
16	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	49	49	49
17	ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	7	7	7
18	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΝΑΙ	24	3	ΕΠ	Ειδίκευσης	29	29	29

Πίνακας 11-7.ε Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Τίτλος ΜΠΣ: Προγράμματος «Κλινικές Εφαρμογές Μοριακής Ιατρικής»

ΜΑΘΗΜΑ	Ώρες διδασκαλίας	Πιστωτικές Μονάδες	ΚΟΡΜΟΥ (Κ) ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (Ε)	ΕΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
1.Βιοστατιστική/ Βιοπληροφορική	26	4	Κ	12	12
2.Παραδείγματα ερευνητικών πρωτοκόλλων	13	2	Κ	12	12
3. <u>Κυτταρική σηματοδότηση</u> & . Ρύθμιση Γονιδιακής έκφρασης I	26	4	Κ	12	12
4. <u>Κυτταρική σηματοδότηση</u> & . Ρύθμιση Γονιδιακής έκφρασης II	26	4	Κ	12	12
5. Μοριακή Γενετική του Ανθρώπου - I	26	4	Κ	12	12

6.Μοριακή Γενετική του Ανθρώπου II	26	4	K	12	12
7. Βιβλιογραφική εργασία		8	K	12	12
B ΕΞΑΜΗΝΟ		30		12	12
8. Μοριακή βάση νοσημάτων - I	26	4	K	12	12
9. Μοριακή βάση νοσημάτων - II	26	4	K	12	12
10.Παραδείγματα ερευνητικών πρωτοκόλλων	16	4	K	12	12
11. Εργαστηριακή άσκηση	36	14	K	12	12
12.Υποχρεωτικό κατ επιλογήν μάθημα	26	4	E	12	12
Υποχρεωτικά κατ επιλογή μαθήματα B εξαμήνου					
Μοριακή Φαρμακο	26	4	E		

λογία Φαρμακογενωμική	–				
Μοριακή Ανοσολογία- Ανοσογενετική	26	4	E		
<u>Βιοφυσική</u> <u>μεμβρανών</u>	26	4	E		
Νευροεπιστήμες	26	4	E		

Γ' Εξάμηνο (B έτος) Υποχρεωτικό

Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
13. Ερευνητική Διπλωματική Εργασία	30

Δ' Εξάμηνο (B' έτος) Υποχρεωτικό

Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
14. Ερευνητική Διπλωματική Εργασία	30

ΠΙΝΑΚΑΣ 11-7. ζ Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος ΣπουδώνΤίτλος ΜΠΣ : **ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ**

ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ	ΕΪΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΦΟΙΤΗΤΗ
1.Βιοστατιστική/ Βιοπληροφορική	τζαράς Ηλ/ Χ>τζηχριστοδούλου	Υ	Εργαστήρια/ Διαλέξεις	ΝΑΙ
2.Παραδείγματα ερευνητικών πρωτοκολλων	Γερμενής Αν	Υ	Μαθήματα/ Διαλέξεις	ΝΑΙ
3. <u>Κυτταρική σηματοδότηση</u> & . Ρύθμιση Γονιδιακής έκφρασης I	Σίμος Γ.	Υ	Εργαστήρια/ Διαλέξεις	ΝΑΙ
4. <u>Κυτταρική σηματοδότηση</u> & . Ρύθμιση Γονιδιακής έκφρασης II	Σίμος Γ.	Υ	Εργαστήρια/ Διαλέξεις	ΝΑΙ
5. Μοριακή Γενετική του Ανθρώπου - I	Τσέζου Ασπ.	Υ	Εργαστήρια/ Διαλέξεις	ΝΑΙ
6.Μοριακή Γενετική του Ανθρώπου II	Τσέζου Ασπ.	Υ	Διαλέξεις/ Εργαστήρια	ΝΑΙ
7. Βιβλιογραφική εργασία	ΕΚ	Υ	Επίβλεψη	ΝΑΙ

B' ΕΞΑΜΗΝΟ				
8. Μοριακή βάση νοσημάτων - I	ΠΑ Μολυβδάς	Y	Διαλέξεις Εργαστήρια	NAI
9. Μοριακή βάση νοσημάτων - II	ΠΑ Μολυβδάς	Y	Διαλέξεις Εργαστήρια	NAI
10. Παραδείγματα ερευνητικών πρωτόκολλων	Γερμενής Αν	Y	Μαθήματα/ Διαλέξεις	NAI
11. Εργαστηριακή άσκηση	EK	Y	Εργαστήρια	NAI
12. Υποχρεωτικό κατ επιλογήν μάθημα	EK	Y	Μαθήματα/ Διαλέξεις	NAI
Υποχρεωτικά κατ επιλογή μαθήματα Β εξαμήνου				NAI
Μοριακή Φαρμακολογία – Φαρμακογενωμική	N.Σακελλαριδης	Y/E	Εργαστήρια/ Διαλέξεις	NAI
Μοριακή Ανοσολογία- Ανοσογενετική	Αν. Γερμενής	Y/E	Διαλέξεις & Εργαστήρια	NAI
<u>Βιοφυσική</u> <u>μεμβρανών</u>	X»ευθυμίου Απ	Y/E	Εργαστήρια/ Διαλέξεις	NAI
Νευροεπιστήμες	Αρβανίτης Δημ.	Y/E	Διαλέξεις &	NAI

			Εργαστήρια	
--	--	--	------------	--

Γ' Εξάμηνο (B έτος) Υποχρεωτικό

Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ
13. Ερευνητική Διπλωματική Εργασία	30	Υ

Δ' Εξάμηνο (B' έτος) Υποχρεωτικό

Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ
14. Ερευνητική Διπλωματική Εργασία	30	Υ

Πίνακας 11-7.η Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Τίτλος ΜΠΣ: «Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή»						
Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό/Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι/Όχι)	Διαλέξεις
Δημόσια Υγεία & Περιβαλλοντική Υγιεινή	Ναι	26	5	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Επιδημιολογία I	Ναι	26	4	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Γενική Μικροβιολογία	Ναι	27	7	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Περιβαλλοντική Χημεία και Τοξικολογία	Ναι	28	2	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Μέθοδοι δειγματοληψίας	Ναι	29	4	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Ποιότητα ατμόσφαιρας και Δημόσια Υγεία	Ναι	30	1	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Τρόφιμα (σύσταση, χημεία)	Ναι	31	2	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις

και Διατροφικές ανάγκες του ανθρώπου, Διατροφική κρίση						
--	--	--	--	--	--	--

Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό/Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι/Όχι)	Διαλέξεις
Νομοθεσία Περιβάλλοντος - τροφίμων, υδάτων (ΕΕ - ελληνική)	Ναι	33	7	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Επιδημιολογία II	Ναι	33	4	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Περιβαλλοντική Μικροβιολογία	Ναι	34	5	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Γενικές αρχές HACCP, Ιχθυλασιμότητα	Ναι	34	3	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο

τροφίμων, Γενικές αρχές προτυποποιημένου υγειονομικού ελέγχου						
Αρχές ενόργανης ανάλυσης στα εργαστήρια ελέγχου τροφίμων, υδάτων, ατμόσφαιρας	Ναι	36	2	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Ασφάλεια και ποιότητα τροφίμων και Δημόσια Υγεία	Ναι	37	3	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό/Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι/Όχι)	Διαλέξεις
Εργαστηριακός έλεγχος τροφίμων (μικροβιολογικός κ.τ.λ.)	Ναι	37	4	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Τροφιμογενή νοσήματα και	Ναι	38	5	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο

πρόληψή τους – ορθές αρχές υγιεινής πρακτικής						
Προτυποποιημένος έλεγχος μονάδων παραγωγής τροφίμων	Ναι	38	5	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Εφαρμογές του HACCP στον τομέα τροφίμων – επιθεώρηση (HACCP auditing)	Ναι	39	6	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο

Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό/Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι/Όχι)	Διαλέξεις
Έλεγχος ποιότητας, Διοίκηση ολικής ποιότητας (TQM) και Συστήματα διασφάλισης ποιότητας (ISO 9000:2000)	Ναι	40	2	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις

τροφίμων – Διαπίστευση εργαστηρίου						
Γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα – Μέθοδοι ανίχνευσης – Ωφέλειες και κίνδυνοι στη Δημόσια Υγεία	Ναι	41	2	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Μακροσκοπικός έλεγχος σφαγίων ζώων και Δημόσια Υγιεινή	Ναι	42	2	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Ασφάλεια και ποιότητα υδάτων	Ναι	44	9	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό/Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι/Όχι)	Διαλέξεις
Εργαστηριακός έλεγχος υδάτων (μικροβιολογικός, χημικός κ.τ.λ.)	Ναι	45	9	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο

Υδατογενή νοσήματα και πρόληψή τους – Καλή λειτουργία συστημάτων νερού	Ναι	46	7	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Διαχείριση αποβλήτων	Ναι	46	7	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο
Εφαρμογή HACCP στον τομέα των υδάτων – Εκτίμηση κινδύνου σε συστήματα υδάτων - Προτυποποιημένος έλεγχος στον τομέα των υδάτων	Ναι	47	6	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις/Εργαστήριο

Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό/Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι/Όχι)	Διαλέξεις
--------	-----------	-----------------------	--------------------------	--------------------------	----------------------------------	-----------

Διαπίστευση συστημάτων διαχείρισης ποιοτικού ελέγχου και διαπίστευση εργαστηρίων (ISO 17025)	Ναι	47	3	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
--	-----	----	---	-------------	-----	-----------

Πίνακας 11-7.θ Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Τίτλος ΜΠΣ: «Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή»								
Μάθημα	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Σύνολο Ωρών	Διδακτικές Μονάδες	Υπόβαθρου (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Κορμού (Κο) Ειδίκευσης (Ε) Κατεύθυνσης (Κα)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική και επαναληπτική εξέταση
Δημόσια Υγεία & Περιβαλλοντική Υγιεινή		20	2		Κο	-	72	72
Επιδημιολογία I		36	4		Κο	-	72	72
Γενική Μικροβιολογία		60	4		Κο	-	72	72
Περιβαλλοντική Χημεία και		24	3		Κο	-	72	70

Τοξικολογία								
Μέθοδοι δειγματοληψίας		36	3		Κο	-	72	72
Ποιότητα ατμόσφαιρας και Δημόσια Υγεία		20	2		Κο	-	72	70

Μάθημα	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Σύνολο Ωρών	Διδακτικές Μονάδες	Υπόβαθρου (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Κορμού (Κο) Ειδίκευσης (Ε) Κατεύθυνσης (Κα)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική και επαναληπτική εξέταση
Τρόφιμα (σύσταση,		24	3		Κο	-	72	72

χημεία) και Διατροφικές ανάγκες του ανθρώπου, Διατροφική κρίση								
Νομοθεσία Περιβάλλοντος - τροφίμων, υδάτων (ΕΕ - ελληνική)		24	2		Κο	38	32	32
Επιδημιολογία II		36	4		Κο	38	32	32
Περιβαλλοντική Μικροβιολογία		36	4		Κο	38	32	32

Μάθημα	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Σύνολο Ωρών	Διδακτικές Μονάδες	Υπόβαθρου (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Κορμού (Κο) Ειδίκευσης (Ε) Κατεύθυνσης (Κα)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική και επαναληπτική εξέταση
Γενικές αρχές HACCP, Ιχθυηλασιμότητα τροφίμων, Γενικές αρχές προτυποποιημένου υγειονομικού ελέγχου		36	4		Κο	38	32	32
Αρχές ενόργανης ανάλυσης στα εργαστήρια ελέγχου τροφίμων, υδάτων, ατμόσφαιρας		24	2		Κο	38	32	32
Ασφάλεια και		36	4		Κα	-	21	21

ποιότητα τροφίμων και Δημόσια Υγεία								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Μάθημα	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Σύνολο Ωρών	Διδακτικές Μονάδες	Υπόβαθρου (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Κορμού (Κο) Ειδίκευσης (Ε) Κατεύθυνσης (Κα)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική και επαναληπτική εξέταση
Εργαστηριακός έλεγχος τροφίμων (μικροβιολογικός κ.τ.λ.)		36	4		Κα	-	21	21
Τροφιμογενή νοσήματα και πρόληψή τους – ορθές αρχές		36	4		Κα	-	21	21

				Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)				εξέταση
Έλεγχος ποιότητας, Διοίκηση ολικής ποιότητας (TQM) και Συστήματα διασφάλισης ποιότητας (ISO 9000:2000) τροφίμων – Διαπίστευση εργαστηρίου		20	3		Κα	-	21	21
Γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα – Μέθοδοι ανίχνευσης – Ωφέλειες και κίνδυνοι στη Δημόσια Υγεία		10	2		Κα	-	21	21
Μάθημα	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Σύνολο Ωρών	Διδακτικές Μονάδες	Υπόβαθρου (Υ)	Κορμού (Κο) Ειδίκευσης	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών	Αριθμός φοιτητών που

				Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	(Ε) Κατεύθυνσης (Κα)		που συμμετείχαν στις εξετάσεις	πέρασε επιτυχώς στην κανονική και επαναληπτική εξέταση
Μακροσκοπικός έλεγχος σφαγίων ζώων και Δημόσια Υγιεινή		12	2		Κα	-	21	21
Ασφάλεια και ποιότητα υδάτων		36	5		Κα	-	9	9
Εργαστηριακός έλεγχος υδάτων (μικροβιολογικός, χημικός κ.τ.λ.)		36	4		Κα	-	9	9
Υδατογενή νοσήματα και πρόληψή τους – Καλή λειτουργία συστημάτων νερού		36	5		Κα	-	9	9
Διαχείριση		24	3		Κα	-	9	9

αποβλήτων								
-----------	--	--	--	--	--	--	--	--

Μάθημα	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Σύνολο Ωρών	Διδακτικές Μονάδες	Υπόβαθρου (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης	Κορμού (Κο) Ειδίκευσης (Ε) Κατεύθυνσης (Κα)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική και επαναληπτική
--------	-----------------------	-------------	--------------------	--	---	------------------------	---	---

				Δεξιότητων (ΑΔ)				εξέταση
Εφαρμογή HACCP στον τομέα των υδάτων – Εκτίμηση κινδύνου σε συστήματα υδάτων - Προτυποποιημένος έλεγχος στον τομέα των υδάτων		15	3		Κα	-	9	9
Διαπίστευση συστημάτων διαχείρισης ποιοτικού ελέγχου και διαπίστευση εργαστηρίων (ISO 17025)		24	24		Κα	-	9	9

Πίνακας 11-8 Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών

	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε ξένο ΑΕΙ							
Επισκέπτες φοιτητές ξένων ΑΕΙ στο Τμήμα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που μετακινήθηκαν σε άλλο ΑΕΙ							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ που μετακινήθηκαν στο Τμήμα							

Πίνακας 11-9 Επιστημονικές δημοσιεύσεις

	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I
2007									
2006									
2005									
2004									
2003									
Σύνολο									

Επεξηγήσεις:

A: Βιβλία/μονογραφίες

B: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

E: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

Z: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

H: Άλλες εργασίες

Θ: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά

I: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

Πίνακας 11-10 Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου & Χρηματοδοτήσεις μελών ΔΕΠ

	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	Η	Θ*	Ι*
2007									
2006									
2005									
2004									
2003									
Σύνολο									

Επεξηγήσεις:

- A: Ετεροαναφορές
 B: Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου
 Γ: Βιβλιοκρισίες
 Δ: Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων
 Ε: Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών
 Ζ: Προσκλήσεις για διαλέξεις
 Η: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας
 Θ: Σύνολο ετεροαναφορών των μελών ΔΕΠ καθόλη τη σταδιοδρομία τους
 Ι: Χρηματοδοτήσεις μελών ΔΕΠ

12. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

1. Κτηριακές Υποδομές και Εγκαταστάσεις
2. Ερευνητικές και Κλινικές δραστηριότητες μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής Π.Θ.
3. α. Συνοπτικός Οδηγός Σπουδών Προπτυχιακών Μαθημάτων 2009-2010
β. Εσωτερικός Κανονισμός Σπουδών
4. Πρόγραμμα Σπουδών Επιλογής «Ιατρική Βιοχημεία»
5. Συνοπτικός Οδηγός Σπουδών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών 2009-2010
6. Στοιχεία Αξιολόγησης Διδακτορικών Διατριβών
7. Κατάλογος Επιστημονικών Δημοσιεύσεων μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής του Π.Θ. σε διεθνή περιοδικά
8. Αξιολογικά στοιχεία για το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής του Π.Θ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β (δεν επισυνάπτεται)

1. α. Ατομικά απογραφικά δελτία μελών ΔΕΠ
β. Ερωτηματολόγια Αξιολόγησης Προπτυχιακών Μαθημάτων
γ. Ερωτηματολόγια Αξιολόγησης Μεταπτυχιακών Μαθημάτων
δ. Ατομικά δελτία κλινικών
ε. Δελτία Αξιολόγησης Κλινικών μαθημάτων από τους φοιτητές
2. α. Αναλυτικός οδηγός σπουδών προπτυχιακών μαθημάτων
β. Αναλυτικός οδηγός σπουδών ΠΣΕ – Ιατρική Βιοχημεία
3. α. ΦΕΚ λειτουργίας του ΠΜΣ – Κλινικές Εφαρμογές Μοριακής Ιατρικής
β. ΦΕΚ λειτουργίας του ΠΜΣ – Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
γ. ΦΕΚ λειτουργίας του ΠΜΣ – Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή
δ. ΦΕΚ λειτουργίας του ΠΜΣ – Βιολογία της Αναπαραγωγής
4. α. Κτηριακές υποδομές του Τμήματος Ιατρικής του Π.Θ.
β. Κτηριακές υποδομές των κλινικών και Μονάδων του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου
5. α. Μέσα που χρησιμοποιούνται για τη διδασκαλία προπτυχιακών μαθημάτων
β. Υποδομές Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών
γ. Διακρίσεις – Βραβεία και Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας των μελών ΔΕΠ του Π.Θ.
δ. Χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων
ε. Κατάλογος διεθνών συνεδρίων που οργανώθηκαν από μέλη ΔΕΠ